༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས། །

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1PD53276	*ImageGroup:*	I1PD54416
LCCN:	n/a	*ISBN:*	n/a

Title:	བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པའི་ཐོག་མའི་དཔྱད་གཏམ bod kyi lo rgyus la dbye zhib byas pa'i thog ma'i dpyad gtam
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[s. l.]
Publisher:	[s. n.]
Date:	2008
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 2008

དུས་རབས་གསར་པའི་གླེང་སྟེགས། (༤)

བོད་ཀྱི་སོ་ནམ་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་པའི་ཐོག་མའི་དཔྱད་གཏམ།

[illegible]་སྟོན་གྱིས་བརྩམས།

NEW PERIOD FORUM

མི་རིགས་དང་ལོ་རྒྱུས། རིག་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ། གནས་ལུགས་དང་དྲང་བདེན། ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོངས་དགོས། གལ་ཏེ་གནས་ལུགས་ལས་འགོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་ལྷ་སྒྲུང་དང་དག་སྣང་། སྤྲུལ་བསྒྱུར་གྱིས་བཀོད་པར་བཞུགས་པས། དངོས་གཙོ་ཡི་རིན་ཐང་ཅི་ཡང་མེད།

རྩོམ་པ་པོས།

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་སྙིང་གཞི། ……………………………………………(1)

ལེའུ་དང་པོ།

དང་པོ། ཕྱིའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ། …(11)

གཉིས་པ། གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་འདི་ཉིད་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ། (21)

ལེའུ་གཉིས་པ།

དང་པོ། སེམས་ཅན་སྤྱིའི་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ། ……………………(28)

༡ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཁུངས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པ། ……………………………………………………………………(35)

༢ 《ཟངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བཞི་རྩ》ལས་འཕྲོས་པའི་དཔྱད་གཏམ།………(38)

༣ 《གཏོ་བའི་ལུགས》ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ། ……(40)

༤ ནང་བའི་གསུང་ལུགས་དང་བསྟུར་ནས་དཔྱད་པ།……………(41)

༥ དེང་གི་ཚན་རིག་གི་བཤད་ཚུལ་དང་ངོ་སྦྱོར་བ།………………(44)

གཉིས་པ། གདོང་དམར་བོད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་རིམ་པ། ……(48)

ལེའུ་གསུམ་པ།

དང་པོ། ཡ་ཐོག་མི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ལ་རྒྱང་དཔྱད་པ། ……(55)

གཉིས་པ། ཡ་ཐོག་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ། ……(63)

༡ ཐོག་མའི་རྒྱལ་པོ་སྤུ་ཡིན་པ་ལ་དཔྱད་པ། ……(81)

༢ བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཐུབ་བསྟན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དུ་དམིགས་པ། ……(84)

༣ དབུས་གཙང་གི་མི་ཞིག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་པའི་དགོས་པ། ……(86)

ལེའུ་བཞི་པ།

དང་པོ། དུས་རབས་བར་མའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་ཕྱི་མ་བཤད་པ། ……(96)

གཉིས་པ། དུས་རབས་བར་མའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ། ……(97)

༡ གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན། ……(97)

༢ སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གསུམ། ……(110)

༣ ས་ཡི་ལེགས་དྲུག ……(113)

༤ ས་ལ་ལྡེ་བརྒྱད། ……(114)

༥ ཚིགས་ལ་བཙན་ལྔ། ……(115)

༦ ཚོག་གི་བཙན་ལྷ། ……(116)

ལེའུ་ལྔ་པ།

དང་པོ། དུས་རབས་འོག་མའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ། …(119)
གཅིག སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། ……(119)
(༡) ཀོང་ཇོ་ཐི་ཤུར་བླངས་པའི་ཚུལ། ……(121)
(༢) བོད་དུ་ཡོང་ནས་གོ་གནས་ཐི་ཙམ་བཟུང་བ། ……(125)
(༣) དེང་སྐབས་ཀོང་ཇོར་ལྷ་ལྷངས། ……(128)
༢ མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་མཛད་རྗེས། ……(131)
༣ སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡར་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་མེད་ལ་ཚང་ཟད''''
དཔྱད་པ། ……(135)
(༡) སྲོང་བཙན་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་བཤད་པ། ……(136)
(༢) བོན་མིའི་དཀྱུང་གྲངས་ཀྱི་སྙིང་ནས་དཔྱད་པ། ……(144)
(༣) ཐུག་བཀོས་དང་ཇོ་རིང་གཞིར་བཟུང་ནས་བཤད་པ། ……(149)
(༤) སྲོང་བཙན་དང་ཞིག་མིག་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བསྡུར་ནས་དཔྱད་པ།
……(155)
(༥) རྟགས་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྙིང་ནས་དཔྱད་པ། ……(159)
(༦) སྲོང་བཙན་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
ཚུལ་དང་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ། ……(164)
(༧) གནའ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཛོས་བཟུང་བ། ……(177)
གཉིས། གུང་རི་གུང་བཙན། ……(183)
གསུམ། མང་སྲོང་མང་བཙན། ……(183)

བཞི། འདུས་སྲོང་མང་རྗེ། ……………………………………(184)

ལྔ། ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན། ……………………………………(185)

དྲུག ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། ……………………………………(185)

བདུན། མུ་ནེ་བཙན་པོ། ……………………………………(193)

བརྒྱད། མུ་ཏིག་བཙན་པོ། ……………………………………(193)

དགུ། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན། ……………………………………(194)

བཅུ། ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན། ……………………………………(195)

བཅུ་གཅིག དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་པོ། ……………………………(198)

ལེའུ་དྲུག་པ།

དང་པོ། བོད་ཞིལ་བྲང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་པ། ………(205)

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱལ་བར་ལ་ཆིངས་ཡིག་ཇི་ལྟར་བཞག་པ།(215)

ལེའུ་བདུན་པ།

ནང་ཆོས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་སྐོར་གླེང་བ། …………(219)

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་འདྲ་མཚུངས་ལ་རགས་ཙམ་དཔྱད་པ། …(232)

རིག་གནས་ཀྱི་ཁ་སྒྲིགས། ……………………………………(249)

དབུ་མའི་གཏམ་བརྗོད། ……………………………………(263)

ངས་འདི་ལྟར་བཤད་ན་འདོད། ………………………………(273)

ཐོག་མའི་གླེང་གཞི།

འཛམ་གླིང་ཁ་ལ་ཕྱི་ལོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ཕྱིའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བ་བྱུང་སྟེ་མིས་གངས་ཅན་ཁ་བའི་ཡུལ་གྱི་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ། ད་སྔ་ཡན་དུ་རྩོད་སྒྲུབ་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡག་བཅོག···གཉིས་ཀ་བདེན་པ་དྲང་པོར་གནས་པའི་སྐད་ཆ་ནི་ཤུང་ཟག་ཚོད་ལ། སེམས་གཙོའི་ཕྱོགས་རིས་དང་ཆོས་གཞུང་རྒྱབ་བརྟེན་དུ་བཞག་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བགྲངས་ཀྱིས་མི་ཟིན་པ་ཡོད་ལ། ད་དུང་ལྷ་སྒྲུང་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ནས་བརྗོད་པ་ཡང་ཧ་ཅང་མང་།

ང་ཚོ་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་མི་རིགས་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་རིང་ཚད་ཅི་འདྲ་ཡིན་མིན་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ལ་གང་ཞིག་གིས་བསྒྱུར་བཀོལ···བྱས་ཡོད་མེད། སེམས་ཁམས་དེའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བ་དང་ཡར····རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དཔལ་འགོར་བྱས་ཡོད་མེད། སོས་དཔལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒོ་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་མ་ཐུབ་པར་དུས་རབས་གང་མང་ཞིག་ཕར······བསྐྱལ་ཚར་བ་མ་ཟད། གསར་དུ་ཆེས་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་ལོ་ཟླ་འདི་ཡང·····དངོས་གཙོ་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁ་བྲལ་ནས་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་དང་ས་བཅུ་ལམ་ལྔའི་རིག་གཞུང་གི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱིན་རེད། དེ་ལྟར་ཆབ་སྲིད···

དང་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་ཆོས་ལུགས་དང་དེའི་མི་སྣ་ངོ་སྤྲོད་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ཚོ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ནུས་མེད་སྐྱོམ་ཚུང་གི་བཟོ་ལྟ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་གཞུང་གི་གཞིབ་ནས་དངོས་གཙོ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་དོན་ནམ་ཡང་"ལྟང་ལ་འབུད་ཐུབ་ཀྱིན་མ་རེད།

དེའི་སྟབས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྩིས་ཆ་དང་བོད་ལེགས་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་མི་ཁུང་བ་ཞིག་འཚོར"ཡོངས་ཁྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་མི་ཚད་རིག་པའི་རྒྱ་བར་ནས་བོད་ཀྱི……ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་ལུགས། ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་སོགས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་བདེན་པ་བདེན་དོན་དང་བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་དངོས་གནས་ཤུགས་ཐག……ཆོད་པའི་སྐད་ཆ་དང་རྩོམ་ཡིག་རྒྱ་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་གིན་ཡོད་པ……འདིས་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཚེ་སྲོག་གསར་བ་ཞིག་བསྟན་པའི་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

ང་ཚོས་དུས་རབས་དང་འཛམ་གླིང་གི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས་མི……རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རིན་ཐང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིན་ཐང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིན་ཐང་རྣམས་སོ་སོར་བཀར་ནས་མི་རིགས་འདིའི་དུས་གསུམ་ལ་འབྲེལ་ཆེ་བའི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་བརྗོད་རྒྱུ་ལས་ཡ་ཐོག་མིའི་རིགས་ཀྱི……སེམས་ཁམས་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་ལྟ་སྟངས་དེ་དེང་སྐབས་མིའི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་དང་བཙན་བསྒྲིག་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད།

སྤྱིར་བཤད་ན། ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་ཐོག་མའི་བསམ་

སྔོ་དང་ཕྱུག་ལས་ཐམས་ཅད་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ལ། ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཕན་པ་ཉག་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན་ཆོག དོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་དར་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཆོས་པ་ལག་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཇི་བཞིན་བརྒྱུད་སྒྲོགས་སམ་དར་སྤེལ་བྱེད་མ་ཐུབ་ཅིང་། མི་སྣམ་པར་བྱ་སྤྱོད་ཡ་མ་ཐུང་བསྟེན་པ་དང་། ཁྱད་པར་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཚེ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཚོགས་ཕྱལ་པོས་ཁས་ལེན་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཀུ་ཚུགས་ཅན་དག་གིས། འཁོས་བབ་ཞན་པའི་མིའི་རིགས་ལ་བཙན་གཤིག་ཀྱང་གང་མང་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་པ་ཁོ་ནའི་ཞན་ཆ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་འཇུག་མི་རིགས་དེར་ཡང་ཞན་ཆ་ཡོད་པ་ཁོ་ཐག་རེད།

མི་རིགས་གང་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ན་ཀུན་གྱི་སྣང་བར་གྲུབ་པ་ཇི་བཞིན་བཤད་དགོས་པར་མ་ཟད། སྣང་ཆོར་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་ཚུལ་ལུགས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་སོ།།

དེའི་སྟབས་ཀྱིས་མི་རིགས་དེའི་ཆབ་སྲིད་དང་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པའི་རིག་གནས་དང་དཔལ་འབྱོར་སོགས་འབྲེལ་ཆགས་པའི་སྔོ་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་དང་ཆེས་ཆེར་འབྲེལ་ནས་བཤད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ཉམས་བསྲིས་བྱས་པ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་རྗོད་སྒྲུབ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མིན།

ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ན་དངོས་གཙོ་གལ་ཆེ་བར་མ་ཟད་ཡག་བཙོག་གང་ཡིན་

ཡང་བདེན་པ་བདེན་དོན་དང་འཁྲུག་བཤད་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཞིག་དགོས། ངོ་མ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན། དེ་ལ་བྱིན་བརླབས་དང་ནུས་མཐུ་རྫུ་འཕྲུལ་སྤྲུལ་པ་འཁོར་བསྒྱུར་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ཚ་ག་འདིར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་མིན་ལ། དངོས་གཙོ་རྩོད་སྒྲུབ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་དེ་བས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་དོན་ཙ་བ་ནས་མེད། དེས་ན་མི་རིགས་རང་ལུགས་པ་ཞིག་གི་འདོད་རྒྱ་གཙོ་བོ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ལུགས་མིན་ལ། དེས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། ལུས་སེམས་དབེན་པར་གནས་པའི་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མིན།

མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་རྩ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྣང་གཞིའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་གང་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ན་འགྲིག་ཀྱང་། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཆབ་སྲིད་ལ་བཟོད་སྒོམ་གྱིས་ཚོད་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་འོང་། བོད་པ་ཚང་གིས་ཆོས་ལུགས་གནད་འགགས་ཀི་གྲས་སུ་འཛུགས་པའི་འགོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་ནས་བཟུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མའམ་དང་པོ་གཉའ་ཁྲི་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡང་དམ་ཆོས་མཛད་པའི་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་ཞེས་མཚན་གསོལ་ཞུས་པ་ལས། བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་བདེན་དཔང་གསལ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་བོད་དུ་དར་བ་ནས་བཤད་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ཁ་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི

ཆོས་ལུགས་གསེབ་ནས་བྱུང་བའི་ནང་བསྟན་གྱི་སྒྲིག་རྩ་ལས་དབང་དེས་བོད་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་དང་། ཁྱད་པར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ལས་དབང་གཙུག་ཏུ་བཟུང་བར་མ་ཟད། ལས་དབང་གི་དབང་དུ་སོང་དྲགས་པས་གསེར་དངུལ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། བཙན་མོ་སྤྲུལ་མོའི་མི་ཚད་ད་ཙང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་པདྨ་ལ་ཕུལ་བའི་མཛད་སྟངས་དེ། མི་རིགས་ཤིག་གི་མདུན་ལམ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སེམས་ཁུར་གནང་བ་ཡིན་ནམ། ལས་དབང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་ཞིག་གི་སྙེར་དོན་གང་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་སོ།།

སྤྱིར་ལས་དབང་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་པ་གང་ཞིག་གི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མ་དཀྲིས་པར་ཤེས་པས་རང་རྩོལ་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་གསལ་པོར་བཤད་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་ལས་མི་གསོག་ལ། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལས་བསགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་མྱོང་དགོས་པ་དེ་རེད།

དེས་ན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལས་དབང་གིས་སྙོམས་བསྒྲིག་བྱེད་པ་དེས་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་པ་ལྷང་ལ་འབུད་རྒྱུ་ཏ་ཙང་དཀའ་བས། ང་ཚོས་མི་རིགས་འདིའི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལམ་ཁ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་མི་སོ་སོའི་ལས་དབང་གི་རྩ་བ་དྲུང་ནས་འབྱིན་ཐུབ་མི

ཐུབ་སྟེང་ནས་བཤད་ན་ཡིགས་ཀྱི། མི་རིགས་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ལ་ལས་དབང་གི་ས་བཅད་རིང་པོ་ཞིག་འཛོག་དགོས་དོན་མེད།

ང་ཚོས་ཡོད་ཚད་འཕྲུལ་དགོས་པ་དང་ཡོད་ཚད་ལ་འཛེམ་དགོས་པ…ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནའི་བསམ་བློ་བ་ཞིག་གི་འཆར་སྣང་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཆབ་སྲིད་པ་ཞིག་གི་གོམ་སྟབས་ལ་གཞིག་ན་ཁ་བཤད་དང་ལག་ལེན་སྟོམས…དཀའ་བས། རྒྱ་བསྐྱེད་དང་གོང་འཕེལ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་འགོ་ནམ…ཡང་འཇོགས་མི་ཐུབ་ལ། དངོས་པོའི་གཉིས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་དེ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་ཐུབ་བོ།།

ང་ཚོས་ཆོས་ལུགས་མི་མཁོ་བ་གཏན་ནས་ཟེར་གྱིན་མེད་ལ་མི་དགོས་པ་ཡང་མ་རེད། མ་གཞི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང…སྲིད་བློན་བདེ་སྲུང་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་ཤེས་དང་བཟོད་སྒོམ། ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་ཚོད་འཛིན་ནམ་དེར་བསྟུན་ནས་བསྟད་ན་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་དེ་མི་རིང་བར་རྒུད་པའི་གནས་སུ…བསྐྱལ་བ་ནི་འདས་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཉེན་བརྡ་བཏང་ཡོད།

ང་ཚོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་འཛམ་གླིང་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལུས་པ་མ་ཡིན་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ༡༨༠༧དང་ཆོས་པ་གྲྭ་བཙན༧༦༦༣། ཡོད་པ་མ་ཟད། གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་དགོན་པ་དང་གྲྭ་བཙུན་དེ་ལས་ལྷག་འགྱུར་གྱིས་མང་བ་ཐག་གིས་ཆོད། ད་ལྟ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དུའང…

དཀོན་པ་དང་སྒྲ་བརྙན་སྔར་ལས་མང་མེད་ན་ཡང་དེའི་ནང་དུ་ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྫོགས་པ་སད་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བཞིན་པ་འདིའི་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལོ་ཇོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་གནས་ཐུབ་པ་མཚོན་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་མིག་གིས་བལྟས་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ཚུགས་ཀ་འདིར་བསྐྱུལ་མཁན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དེ་ཆོས་ལུགས་ལམ་ལུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་དང་ཆབ་སྲིད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཐད་དེ་སོང་བས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤུས་པ་ཇེ་ཆུང་དང་ཆོས་ལུགས་པའི་ངོ་སོ་ཇེ་མཐོར་སོང་བ་དང་བསྟུན་ནས། དེ་བརྒྱུད་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡང་སྲུལ་འཚོལ་བའི་ལམ་ཁ་བརྟན་པོར་བཙུགས་པ་དང་ཆབ་ཅིག བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ཚང་མ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བླ་སྤྲུལ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་བབ་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་ཆེད། སོག་པོ་དང་རྒྱ་ནག་ལག་ཁྲིལ་བྱས་ཏེ་བོད་པ་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྩེ་མོར་བདག་འཛིན་གྱི་ཚོར་སྣང་དེ་འདྲ་མེད་པའི་གཞི་བསྐྲུན་པ་རེད།

ང་ཚོར་ཆོས་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་གཉིས་སྒྲིལ་གྱི་གདོན་ཤུགས་འོག་ཏུ་བོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་རང་སྲུང་རང་སྐྱོང་གི་ནུས་པ་དང༌། གོ་སྐབས་སོགས་དེ་ཙམ་ཡོང་མ་ཐུབ་པས། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཉམ་དམའ་བར་གྱུར། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལས་ང་ཚོར་ཆག་སྒོ་དང་དཀའ་ངལ་ཡང་མང་དུ་བྱུང

ཞིང་། ལྷག་དོན་དུ་ཆེས་མཐོ་གྲལ་རིམ་དཔང་འཛིན་པ་དེ་ཚོར་འདུག་སྙེགས་དང་འཚོ་གནས་ལ་དཀའ་ངལ་འདྲ་འཕྲད་པ་ན་རང་ཉིད་ལ་ལག་མ་ཐོགས་པར་གཞན་ལ་མགོ་ལག་གཡེད་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོར་འཛུལ་ས་དང་ཐམ་གས་རྫོབ་སྐྱིལ་ཡོད་པ་འདི་རེད།

རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོད་ཚད……དགོན་སྡེའི་མཁན་པོ་དང་བླ་སྤྲུལ་ཆོས་བཟུང་ཡོད་པ་འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དག་གིས་ཚོར་ནས། བོད་དམག་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་བསད་པ་ལས་མཁན་…སྤྲུལ་གཅིག་བསྐོར་ན་དགའ་ཞེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞག་ཡོད།

དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཆོས་ལུགས་པའི་དོ་དམ་བྱས་པས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་གུས་གུས་ཞུམ་ཞུམ་དང་སྣོམ་ཆུང་ཁེ་ཞན་དུ་གྱུར་ནས་བཟོད་སྒོམ་སོ་ནས་མི་ཚེ་བསྐྱལ་དགོས་པའི་མདུག་འབྲས་འདི་ཆོས་ལུགས་པ་སྐོར་ཞིག་གིས་བཟོས་པ་རེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཟད་པའི་བོད་མི་ཁྲིད་ཆེ་བས་ཆོས་…དང་སྲིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་བཞིན་སྣ་ངོར་འབབ་གིན་མེད་པས། ཆོས་པས་དགེ་…རྒན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོང་བ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ་སློབ་རྒྱུ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ལ་བློ་སྦྱངས་ཏེ་ང་ཚོ་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་རྫོད་སོའི་ནང་དུ་སྒོ་གསུམ་བག་…ཡངས་པའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཆེད་དུ་འབད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ང་ཚོའི་མདུན་པ་མཐའ་དག་རེ་ཐོག་ཏུ་ཡོང་དགོས་ན་གང་ལ་སླུག་སྟང་མེད་པར་བདེན་དོན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་དུ་བཤད་དགོས།

སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ཚེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཆ་གཉིས་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆ་རེ་ཡོད་པས། སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ལས་མཐོན་ཅིང་བཞག་པའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལའང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཆ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེས་ན་སྐྱོན་སློང་ཚེ་བཟང་ཕྱོགས་སྨྲ་བ་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཚེ་འཛུམ་སྟོན་པ་ནི་དམ་པའི་ལམ་གྱི་སྟེ་མ་ཟིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སློང་རྒྱུར་འཛེམས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་མི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལོ་ཡོ་དང་སྐྱུད་ལུག་ལྟར་མ་ནུས་མེད་བག་འཁུམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་ཞིང་རང་སྐྱོང་རང་འགོག་གི་སྙེར་དོན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས།

གང་ལྟར་ངས་ནི་ནམ་ཡང་སྐྱོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་སློང་འདོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་ཡིད་ནས་སྨོན་ཅིང་ཁུ་སིམ་མེར་ཡི་རངས་བྱེད་འདོད་པ་དེ་ཡིན། ཕྱར་བྱུང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་དེབ་ཐེར་མང་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་མང་པོ་བརྗོད་པའི་མཐར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་སོ་སྤྱན་རས་གཟིགས······ དང་འཇམ་དབྱངས། ཕྱག་རྡོར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱངས་ལུགས་འགོ་ནས་མཇུག་བར་དུ་གསུང་ཡོད་ན་ཡང་། བདེན་པར་འཛིན་མཁན་དང་དད་པ་དཀར་སྣང་ཅན་དང་མི་རིགས་དང་མི་རབས་བསམ་རྒྱ་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་ཁུང་ཤས······ ཞིག་གི་སེམས་ལ་ཕན་པ་དང་བསམ་པ་ཙམ་ལས། ཆོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་དམག་ཤུགས་དང་དམག་དོན་དཔལ······

འཁོར་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱང་རིང་པོར་བསམ་གཞིག་བྱེད་མཁན་མི······རིགས་རང་ལུགས་པ་ཞིག་གི་ཀུན་སློང་ཡིན།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ང་ཚོས་མགར་བས་ཟངས་བརྡུང་དུས་ཟངས་དང······ལྕགས་བརྡུང་དུས་ལྕགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར། ཆོས་ལུགས་བཤད་དུས་ཆབ་སྲིད······དང་མི་སྨྲགས་ལ། ཆབ་སྲིད་གླེང་ཆེ་ཆོས་ལུགས་ཆེ་བའི་ཤན་མི་ཕྱུགས་པའི་"ངང་ནས་རང་ལུས་དབེན་པར་བསྡད་ཀྱང་བསམ་པ་རྒྱལ་ཁམས་འགྲིམས་པ་དང་། རང་སེམས་འདུལ་བར་ཕྱོགས་ཀྱང་ཀུན་སློང་ཁ་བ་ཅན་ལ་གཏད་པའི་སྙིང་ནས་བཤད་རྒྱུ་ནི་དེབ་འདིའི་གླེང་གཞི་གཙོ་བོ་ཡིན།

སྨྲས་པ།

ལྷ་སྤྲུལ་ཐུགས་ན་ཅང་མེད་ཆོས་ཀྱང་མེད།།
དཔོན་དན་མིག་གིས་ལྟག་སྟོའི་མགྲོན་པོར་སྐྱུག།
འཁོར་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་གཞན་ལ་ཕྱོགས།།
གང་ལ་དགོད་པའི་བུ་ང་གྲིལ་འཚུབ་ཆེ།།

ལེའུ་དང་པོ།

དང་པོ། ཕྱིའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ།

འགྲོ་བ་མི་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་འཚོལ་སྡོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་འདི་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་དུས······རབས་སྔོན་མའམ་ཡ་ཐོག་ཆེས་རིང་མོའི་ངག་རྒྱུན་དང་ཡང་ན་ལྷ་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་ལྟར་ན། དང་ཐོག་གནམ་ས་གཉིས་གཞུ་ཁ་སྦྱོར་དུ་ཡོད་ལ་དེར་ལྷ་ཞིག་གིས་ཕུས་བཏབ་པས་གནམ་ས་ཆ་བྱེ་སྟེ་གནམ་རིམ་པ་བཅུ་''གཉིས་ཡར་འཕགས་པ་དང་ས་རིམ་པ་བཅུ་གཉིས་མར་བབས་པས་ད་ལྟའི་''འཇིག་རྟེན་འདི་ཕྱུང་བར་འདོད་པ་དང་གཅིག

ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་བར་གྱི་བོན་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་དེར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རླུང་གིས་གཡོ་འགྱུལ་བྱས། སྨིན་''པར་བྱས། སྲུད་པར་བྱས། འཛོན་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོངས་པའི······མཁའ་དབྱིངས་སུ་སྣང་བའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་གྲུབ་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་སྣོད་ཤུན་ལ་ལྷ་བྲག་དཀར་མོ་སྟེ་རི་ཡུང་ཐང་གསུམ་ཆགས་པ་དང་། ནང་གི་སྙིང་ཆུ་དུང་མཚོ་དཀར་མོ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆགས་པར་བཤད་པ་དང་གཉིས།

དུས་རབས་འདིར་ཆུང་ཉེ་བ་དང་ཡང་ན་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་མཇུག'''

མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་ཏེ་ང་ཚོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་བསྐལ་པ་སྔོན་མ་སྟོངས་ཏེ་ཕྱི་མ་མ་ཆགས་པའི་ཡར་སྔོན་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་ལས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་གསུམ།

དེང་གི་ཚན་རིག་གིས་འཇིག་རྟེན་རྫས་སམ་རྡུལ་ཕྲན་ལས་གྲུབ་པར····བཤད་པ་དང་བཞི་ནི་ཕོ་རྒྱུས་སམ་གནས་ལུགས་ལ་ཆེས་འཕྲོད་པའི་གཞི····འཛིན་ས་གཙོ་བོ་དག་ཡིན་པས་སོ་སོའི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཆུང་ཟད་དཔྱད་ན།

དང་པོའི་བཤད་ཚུལ་ལྟ་ཞིག་གིས་ལུས་བཏབ་པས་གནམ་ས་ཁ་ཕྱེ་ཟེར་བ་དེ་ཡ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཤེས་རིག་གི་ཆུ་ཚད་དེང་སྐབས་དང་བསྡུར་ན་རྗེས་ལུས་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཚན་རིག་གི་ལྟ་བ····ཡང་གཏན་ནས་དར་མེད་ན་ཡང་། དེ་དུས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པའི་སྣང་གཞིའི་ཐོག་ནས་མི་སོ་སོའི་བསམ་པའི་ཆུ་ཚད་གོ་བསྡུར་བྱས་ཏེ····ངག་གི་ལམ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད། འོན་ཀྱང་ལྟ་ཞིག་གིས་གནམ་ས་ཁ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་བཤད་སྟངས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ཁོ་ཆོས་ལྟ་ཞིག་བརྗོད་པ་རེད།

བཤད་ཚུལ་དེར་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན་གནའ་རབས་སྔ་མོར་རིག་གནས····དང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པའི་བསམ་བློ་རྒྱས་མེད་པའི་སྐབས་དེར་མི··རྣམས་ཀྱིས་གནམ་ས་ཁ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་ཤེས་པ་འདི་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཁོ་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ངོ་མ་ལ་དཔྱོད་ཤེས་པའི་བསམ་བློའི་འཁོར་ཕྱོགས··ད་ལྟའི་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིན་ན། ཁོ་ཆོས་ལྟས་ལུས་བཏབ་པར་མི་ཟེར····

པར་ལྟུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལས་གྲུབ་པར་བཤད་རྒྱུ་ནི་ཕོ་ཐག་ཡིན་པར་རེད། འོན་ཀྱང་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་དང་ཚུགས་ཀ་བཤད་མེད།

གཉིས་པའི་བཤད་སྟངས་དེ་ཁུང་ཚགས་དམ་པའི་མོད་སྟངས་ཤིག་སྟེ། གནམ་ས་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་སྟོང་པའི་ཁམས་དེར་ལྟུང་དང་། མེ་ཆུ་སའི་གོང་ཟུར་གཅིག་ཏུ་སྒྲུར་བའི་སྒོང་ངའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་སྒོང་ཤུན་རྡོལ་བས་རིང་ལུང་ཐང་གསུམ་དང་། བར་གྱི་སྒོང་ཆུ་རྡོལ་བས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ནང་གི་སྒོང་སྙིང་རྡོལ་བས་རིག་དྭག་གི་སེམས་ཅན་གྲུབ་པའི་ལྷ་ཚུལ་གནས་ལུགས་ཅན་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྒོ་ང་དེ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གཞི་མཐུན་དུ་བཤད་ཀྱང་ས་ཆུ་དེ་ཚོ་རྒྱུ་གང་ལས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསལ་པར་མ་བཤད་པ་ནི་ལྷ་སྒྲུང་དང་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཤན་ཞུགས་པས་ཚིག་གིས་ནུས་པ་མ་ཐོན་པ་རེད། དེས་ན་སྒོང་ང་མཚོན་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་གོ་ཡར་གོ་དགོས་པ་ནི་ཕྱུས་བཀྲུས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ།

གསུམ་པའི་བཤད་ལུགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་ཤིག་ཏེ། འདི་ནི་དུས་རབས་སྔ་མ་དག་ལས་དུས་རབས་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་དང་རིག་གནས་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གནས་ལུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་ཞིང་མཐུན་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། རྒྱ་མཚན་ཆོས་ལུགས་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཅོག་གཏན་ལ་འབེབས་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག

ནི་དེ་དུས་རྒྱ་གར་མ་ཟད་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་ཡང་ཐུབ་བསྟན་དར་བ་དང་ཆབ་གཅིག་ཏུ་ཡི་གེའི་སྤེལ་སྦྱོར་དང་འབྲི་སྐྱོག་ཚིག་དོན་ཁྲིད་ཡོངས་ནས་ཕོ་ཐུབ་པའི་རིག་གནས་མ་ལག་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས། མིའི་བསམ་བློ་ཡང་རྒྱ་ཚད་ཇེ་མཐོར་སོང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་ཚུལ་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཡག་པོར་གནང་ཡོད། དེ་ལྟར་གསལ་པོར་བཤད་པའི་ཁུངས་གུང་ཐུབ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལས་དྲངས་ཏེ་ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཞེས་པ་རྒྱབ་བརྟེན་དུ་བཞག་ནས་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་འཛོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བར་ཞུང་རིགས་རྣམ་དག་གིས་བརྒྱན་ནས་བཤད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ལས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་དེ་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་འདུས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་དམ་ཡང་ན་གཏན་ཁེལ་ཞིག་གི་ངོར་སོང་ཡོད། དེ་ཡང་གསལ་པོར་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་མ་ཆགས་པའི་སྔོན་མའི་བསྐལ་བ་འམ་འཇིག་རྟེན་ཞིག་འཇིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་སྟོངས་པའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་ལུས་ཡོད་པ་དེ་དང་། དེ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལས་མང་པོར་འགྱུར་བ་སོང་ཕུར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ད་གཟོད་མིག་གིས་མྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་སྣང་སྟེ་མཐར་འཇིག་རྟེན་ནམ་གོ་ལ་གྲུབ་པར་གདམས་པ་ནི་ཐུབ་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་དང་། དེང་གི་ཚན་རིག་གིས་བཤད་ཕྱོགས་དང་ཕལ་ཆེར་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་ཡོད།

དེ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལུགས་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་བཤད་པའི་ལུགས་དེ་ཚོ་ཡང་མི་བདེན་པའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་མི་ཐུབ་ཏེ་ང་ཚོས་ཤེས་པའི་ཕྱི་

དངོས་ནི་ཚད་ཡོད་ལ་མ་རྟོགས་པའི་བྱ་དངོས་ནི་ཚད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློའི་གོ་རྟོགས་དམའ་བས་ཁོ་ཚོས་འབྱུང་བཞིའི་གནོད་པ་སེལ་ཐབས་སུ་འབྱུང་བ་རེ་རེར་བདག་པོ་ལྷ་རེ་ཡོད་པར་དམིགས་ཤིང་མགོན་སྐྱབས་སུ་བརྟེན་ནས་དུས་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་སྔེར་ཆོས་བོན་ལུགས་ཀྱིས་ཤན་ཞུགས་ཏེ་ཕྱྭ་ཡེ་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་འདི་སྤྱུད་པ་རེད། གཞན་ཡང་སྒོ་ངའི་ཕྱི་དང་པར་གཉིས་རྫོལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའང་བོད་དུ་བོན་ཆོས་དར་བའི་གཞུག་གི་སྐད་ཆ་ཡིན་པ་ཁོ་ཐག་རེད།

སྐབས་དེར་བོན་ཆོས་བོད་དུ་མ་དར་བར་གཞན་རྒྱ་གར་ཆོས་ལུགས་སམ་ད་ལྟའི་ཧི་རྡུའི་ཆོས་ལུགས་རང་རེའི་སྔོང་འདིར་དར་ཡོད་ཀྱིན་ན་ཕྱྭ་ཡེ་མཁྱེན་ཆེན་པོ་མི་ཟེར་བར་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྐྲུན་ཟེར་རྒྱུ་ནི་དེ་བས་གུང་ཁོ་ཐག་རེད། ང་ཚོས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན་དོན་དུ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀས་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་ལས་འབྲས་བུ་རི་ལུང་ཐང་གསུམ་བཤད་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ལ་ཕྱྭ་ཡེ་མཁྱེན་ཆེན་པོ་དང་སྒོ་ངའི་སྤུབས་ལས་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་དོ་མའི་སྟེང་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་འབྱུང་སའི་རྩ་བ་ཡང་རྐྱེན་ལ་ལྷ་དང་སྒོ་ངའི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ནི་ཁོ་ཚོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་མཐོང་སྣང་ཤིག་ཡིན་པར་འདོད།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ནས་བཟུང་སྟེ་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཚང་མ་མེད་པར་བཏང་བ་མ་ཟད། བཀས་བཅད་ཀྱིས་ཐོག་ནས་སྐྱིད་ཡང་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་བཙུགས་པའི་གཞུག་ནས

བོན་གཞུང་གི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྟོན་མཐུག་གི་ནམ་ཟླ་ལྟར་ཇེ་ཞན་དང་ཇེ་ཉུང་དུ་སོང་སྟེ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་གྱི་མིང་ཚིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་བོན་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་གཞུང་ལ་གོ་བ་རང་རྐྱ་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཅེས་བཤད་ན་ཆོག

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཞྭ་ཡེ་མཁྱེན་ཆེན་པོ་དང་སྣོང་གཉིས་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཁུངས་གསལ་པོ་ཞིག་སྟོན་དགོས་ཀྱི། གསལ་ཐག་ཆོད་པའི་ཁུངས་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ན་ལྷ་དང་སྣོང་གཉིས་འཛོག་ས་མེད་པས། ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེ་ཉིན་རྟ་ཆོས་ལུགས་པས་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་ཡོད། དོན་ཀྱང་གསལ་པོར་ཤེས་རྒྱུ་ཞིག་ནི་ལྷ་ཞིག་གིས་ཕུས་བཏབ་པ་དང་སྣོང་ངའི་བརྗོད་སྟངས་དེ་གཉིས་དོན་དམ་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔུང་གིས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབས་རྣམས་ཕྱིར་ཡོང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་འདི་གསར་དུ་ཆགས་པའི་འགོ་བརྩམས་པ་ལ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ང་ཚོ་མི་རིགས་ཤིག་གི་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་རིམ་དངོས་དང་ཉམས་འགྲོ་མཉམ་འདུག་བྱེད་དགོས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་ཚུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་ལུགས་སུ་བསྒྲིས་ཏེ་བདེན་པའམ་འཁྲུལ་མེད་དུ་བཟུང་ནས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་སྟངས་ཡོད་ཚད་མི་བདེན་པའམ་དོར་བྱར་བཟུང་ན་མི་འགྲིགས་པས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྗོད་རྒྱུ་ནི་བདེན་དོན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན།

བོན་སྙིང་མ་དག་གིས་བཤད་སྲོལ་འདི་ཙམ་ཞིབ་ཚགས་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོ་ཚོས་སྣོང་ངའི་ཕྱི་ཤུན་རྗོལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་འཇིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ

རྣམས་རླུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་གཅིག་ནས་གཉིས་འགྱུར་དེ་མཐར་རྫུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དེར་སྣོད་ཞེས་བཏགས་པ་ལས། རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་སྣོད་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།

སྤྱིར་བཤད་ན་ཐུབ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་རྣམས་རྫུལ་ཕྲན་དུ་གནས་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ། མ་གྲུབ་པ། ངོ་བོས་སྟོང་པ། ཆུ་ཤེལ་གྱི་སྙིང་པོ་བཞིན་དུ་མེད་པར་གསུང་བ་ཡང་གཏན་ནས་མེད་པར་བཤད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སམ་དངོས་པོ་ཞིག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་རེད།

འོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རགས་པ་འམ་གོ་ལའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་རེད་ཟེར་ན། བསྐལ་བ་འམ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་པའི་རླུང་གི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི་སྔར་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རླུང་མ་ཞིག་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཞན་དག་ནས་རྫུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ས་བོན་དག་ཁྱེར་ཡོང་བ་ནི་རྩ་བའི་ས་བོན་དང་། འབྱེད་པའི་ས་བོན། ས་བོན་གྱི་ས་བོན། རྩེ་མོའི་ས་བོན། སྡོང་པོའི་ས་བོན་རྣམ་པ་ལྔ་ལས་རྫུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཤིལ་བུ་དུ་མ་ལས་ད་ལྟ་སྣང་བཞིན་པའི་རི་ཕུང་ཐང་གསུམ་འདི་ཡིན་དགོས་སོ།།

དེ་ན་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་རླུང་དང་འབྲས་བུ་ནི་ས་ཆུ་མེ་ལ་ངོས་བཟུང་ན་འགྲིགས་པར་འདོད། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འདི་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བའི་ཁུངས་ཐུབ་བསྟན་གྱི་གཞུང་གི་གཏན་ཚིག་བཀོད་ནས་མི་བཤད་པར་འདིར་དཔེ་ཞིག་དྲངས་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཚོག་གི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་རླུང་གིས་བྱེད་པ་ལ

བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འམ་ཕུང་པོ་འདི་གྲུབ་པའི་སྟེང་ནས་ཡར་དེད་ན་རྒྱུ་རང་ག་བ་འདི་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡངས་ཡིངས་པ་ཞིག་སྟོན་སྒྲུ་དཀའ་བའི་སྐབས་ཀྱིས། རྒྱུ་སྔ་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེས་ཀྱང་རྒྱུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་རྗེས་མ་འབྱུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིག་པའམ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གནས་ལུགས་འདི་ཤེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གིས་ཞུ་བཏབ་པ་དང་སྒོ་ང་ལས་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྲས་བུ་རྡུལ་ཕྲན་སྣ་ཚོགས་འདུས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཐུབ་པོ།།

དེ་མཚུངས་སུ་དེང་གི་དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རགས་པ་རྣམས་རྡུལ་ཕྲན་དུ་གནས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྡུལ་དང་། རྒྱུ་རྡུལ་ཡང་བར་རྡུལ་དུ་གནས་པ་དང་། བར་རྡུལ་དེ་ཡང་ཕྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་སྲིད་པར་བཤད་པ་འདིས་ཀྱང་ཙ་བའི་རླུང་ལ་ངོས་བཟུང་བ་རེད།

མདོར་ན་ཐུབ་བསྟན་དང་ཚན་རིག་གཉིས་ཀའི་ཙ་བའི་འབབ་སའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་རླུང་ལས་འབྲས་བུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་དངོས་པོ་རྩོལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ད་གཟོད་རགས་པའི་དངོས་པོ་གོ་ལ་འདི་གྲུབ་པར་བཤད་ལ། ཡ་ཐོག་བོན་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དེར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་གོང་བཤད་དེའི་སྟེང་དུ་འབབ་གིན་ཡོད་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་རླུང་གིས་སྐྱིལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་གོང་བུར་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ནས་གོ་ལ་གྲུབ་པར་བོན་གསར་ཞིང་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཡོད་ན་ཡང་། བོ

ཆོས་ལྷ་དང་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པའི་བཤད་སྟངས་དེ་སྐབས་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་དང་འཁྲིད་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཞིག་ཏུ་བསམ་ཡོད་དོ།།

སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་བྱེད་ལས། རྒྱས་པ། ཁ་དོག་རྣམས་ཐུབ་བསྟན་གྱི་སྙིང་པོ་སྔགས་གཞུང་དུ་མང་པོར་གསུང་ཡོད་ན་ཡང་འདིར་འདྲེན་ཁོམ་མེད་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་འདུས་པའི་གཞུང་ནས་ཚིག་གཅིག་དྲངས་ན། རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱིས་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི། །ཞིང་དུ་ཕྲ་བའི་རྡུལ་སྐྱེས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་སོན་པ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་དང་རྡོགས་རྡུལ་ཕན་ཚུན་སོན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཡོད།

འོ་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གོ་ལ་རྡུལ་ལས་གྲུབ་པར་བདེན་ན། དང་ཐོག་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཆགས་གང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་རླུང་གི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་ལུགས། དེང་གི་ཚན་རིག་དང་གཅིག་མཐུན་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་དང་ཐོག་གི་རྩ་བའི་རླུང་དེའི་རྒྱུ་བ་རྗེ་དྲག་ཏུ་སོང་ནས་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་པ། སྦུ་གུ་སེལ་བ། རྡོད་འབེབས་པ། འཐོར་བར་བྱེད་པ་སོགས་རླུང་གི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུ་ཡོད་པ། རླུང་དེའི་ནུས་པའམ་འགུལ་བསྐྱོད་ལས་རྡོད་མེ་རུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ནུས་པ་ཡང་རྗེ་དྲག་ཏུ་སོང་ནས་ཚ་ཚ་འཕྲོ་བ། བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ། སྨིན་པར་བྱེད་པ། སྐྱིག་པར་བྱེད་པ།

འོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་མེའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ། དེ་ནས་ཚ་བ་མེ་དང་གྲང་བའི་རླུང་གཉིས་འཐབ་པའི་བར་ན་རླན་ཟིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཆུ་ཅུ་གྱུར། ཆུའི་ནུས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས། མདངས་ཆགས་པ། ཞུ་བ་དཀར་བ། འཁྲུད་པར་བྱེད་པ། བསིལ་བའི་རང་བཞིན། སྨན་དུ་ཆེ་བ། སྐྱེ་འགྲོ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཆུའི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་ཆགས་སོ།།

སྐབས་པ།

གླ་སྤྲུལ་སྔོམ་པོ་ཞིག་གི་ཁྲི་ལ་བསྡད་དེ་གསུང་ན་གྲུབ་མཐར་ཞེན་ནས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་།།

དཔོན་ངན་ལྷག་སྙོར་ཧམ་རེ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་བཤད་ན་རྒྱུབས་སྡེགས་བསམ་ནས་ངག་མི་རྩོལ།།

ངོ་ས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་མི་སེར་དཀྱུས་མ་ཞིག་གི་གནས་ལུགས་དྲང་མོའི་ལོ་རྒྱུས་འདི།།

དཀོར་གྱིས་གཏིང་ནས་བཟི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་རིམ་གྱིས་དྭངས་ན་བདེན་གིན་ཟེར་ན་ཐང་།།

གཉིས་པ། གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་འདི་
- ཉིད་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་ཁ་བ་གངས་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་འདི་ལ་ཐོག་གནའ་ས་མོའི་དུས་སུ་བྱུང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ས་གྲངས་དུང་ཕྱུར་གྲངས་མེད་" པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡུལ་གྲུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ཁྲི་ནས་རིམ་བཞིན་སྐམ་སར་ཕྱུད་དེ་རི་བྲག་དང་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་བྱུང་ངོས…… འཕྲུམས་རོམ་མམ་ཡང་ན་གྲང་ངར་གྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཞེབས་མེད་སྐབས། ཡུལ་འདིར་རང་བྱུང་སྐྱེ་དངོས་འབྲས་དང་ཀུ་ཤུ ཚ་ལུ་མ། ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་སྤོས་དཀར་སོགས་དམའ་སའི་གཤོང་ཁུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཐོན་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་སའི་འགུལ་ཤུགས་ཀྱིས་རྐྱེན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོད་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས…… འདིའི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་ཇོ་མོ་གླང་མའི་རི་བརྒྱུད་གསར་དུ་འཕྱུར་ཏེ་དེས་སྔའི་རྡོད་ཤུགས་བཀག་པ་དང་བྱང་གི་གྲང་ངར་གྱིས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས" ཁ་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་རེད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཙ་ཚོའི་ཡུལ་གྲུ་འདིའི་མིང་ལ་གངས་ལྗོངས་ཁ་བ་ཅན་དང་། བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ར་བ་ཞེས་འབོད་པ་འདི་རེད། འོན་ཀྱང་ཁ" བའི་ལྗོངས་དང་བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ལ་སྤུ་ལའི་ལྗོངས་ཅེས་འབོད་

སྲོལ་འདིར་བརྟག་ན། གནའ་སྔ་མོར་རང་རེའི་སྒང་ས་འདི་ལ་སྣ་ལའི་སྒང་ས་ཟེར་བ་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། གྲང་དར་ཏ་ཙང་ཆེ་བའི་བོད་བྱང་ཐང་སྟེ་ནག་ཆུ་ས་ཁུལ་དུ་ལོ་ཛེ་ས་ཡ་མང་པོའི་སྔོན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྤོས་དཀར་གྱི་ཤིང་སྡོང་མང་པོ་ལོ་འགའི་སྔོན་དུ་ས་འོག་ནས་རྙེད་སོན་བྱུང་བ་འདིས་གང་མཚོན་པར་བྱས་ན། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་འདི་སའི་གོ་ལའི་འཕྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཛེ་མཐོར་མ་སོང་བའི་སྔོན་དུ་ཨ་ཚའི་ཡུལ་སྒང་ས་འདི་ཚ་བ་ཆེ་བའི་རོང་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པར་ར་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།

གནམ་གཤིས་དང་རྫོད་ཐང་གི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་སྣ་ལའི་སྒང་ས་དེ། དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་ལོ་ཟླའི་འཁོར་འགྲོས། སའི་འཕྲུལ་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་རླན་གཤེར་ནས་སྐམ་ས་དང་སྐམ་ས་ནས་ཁ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་རེད།

དེས་ན་ཁ་བའི་སྒང་ས་ལ་སྣ་ལའི་སྒང་ས་སུ་འབོད་པ་འདིར་ང་ཚོས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པ་མ་གཏོགས་དོན་ཛོ་མའི་སྐྱེང་ནས་དང་པོ་སྣ་ལའི་སྒང་ས་ནས་ཁ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཏན་ཚིག་འདིས་བྱས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་གངས་རིའི་ར་བས་བསྐོར་བའི་བསིལ་ལྡན་གྱི་སྒང་ས་འདི་ལ་སྣ་ལའམ་སྤོས་དཀར་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་ལ། སྣ་ལའམ་སྤོས་དཀར་གྱི་སྒང་ས་ཅེས་འབོད་དགོས་དོན་དེ་ལས་མེད།

དེར་མ་ཟད་དེང་གི་ས་གཤིས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་བལྟས་ན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གསུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་སུ་གནས་པའི་དབུས

གཙང་ས་ཁུལ་དང་ཁྱད་པར་ལྷོ་ཁ་ཛ་ཡུལ་སོགས་སུ་རོང་ཁུལ་ས་ཆ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཐོན་རྫས་མང་པོ་བྱུང་གིན་ཡོད་པ་ཡང་སའི་གོ་ལའི་ལྷོ་ངོས་དང་ཐག་ཉེ་བ་དང་དེའི་དྲོད་ཤུགས་ཀྱིས་རྐྱེན་མིན་ན། མདོ་སྨད་མཚོ་སྔོན་པོར་རྒྱ་མཚོ་ངོས་ནས་ལེ་དཔར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ལས་མེད་ཀྱང་རོང་ཁུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐོན་རྫས་ཐོན་གིན་མེད་པ་ཡང་ལྷོ་བྱང་གི་གནམ་གཤིས་ཤུགས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་གསལ་པོ་རེད།

དེང་གི་ཚན་རིག་དང་ས་ཁམས་རིག་པས་ཀྱང་ཇོ་མོ་གླང་རི་འདི་གནའ་སྔ་མོ་མིའི་ལོ་དུང་ཕྱུར་སྔོན་དུ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་དང་ལྷན་ཏུ་གནས་མེད་པས། ས་གཤིས་དྲོད་གྲང་མཉམ་ལ་རང་བྱུང་སྐྱེ་དངོས་དམའ་སའི་གཤོང་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ས་འགུལ་དྲག་ཏུ་འགྱུར་ནས་རྒྱ་གར་དང་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་གི་བར་དུ་ཇོ་མོ་གླང་མའི་རི་བརྒྱུད་འདི་སྐྱེས་ཏེ་ལྷོའི་ཚ་དྲོད་བཀག་སྟེ་གྲང་ངར་ཅན་ཆེ་བའི་ཁ་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་སུ་གྱུར་བར་བཤད་ཡོད།

དེ་ཡང་བོད་རང་གི་ངག་རྒྱུན་དང་ཡིག་ཐོག་གི་གཏམ་བརྒྱུད། ཡ་ཐོག་ཆོས་ལུགས་དང་རྗེས་དར་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྐང་ནས་ཐོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་གཏན་དང་པོ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རླུང་གིས་མི་ཆུ་ས་རྣམས་བསྐྱུད་པར་བཤད་པའི་མི་ཚད། ཐུབ་བསྟན་གྱི་ཡང་སྙིང་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། “དང་ཐོག་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ། དེ་ནས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ། དེ་ནས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོར་གསུང་པ་

ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུའམ་ཡང་ན་རྩལ་ཕྲ་རབ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་གཞུག་ཏག་ཏག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་གྱུར།"ཞེས་གསུང་བ་ལ་གཞིག་ན་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་འདུས་ཀྱི་སྙིང་པོའམ་ཡང་ན་ང་ཚོས་སྣང་བཞིན་པའི་གོ་ལ་འདིར་ངོས་བཟུང་ནས་བཤད་ན་གནོད་འགལ་མེད་པར་འདོད།

གོང་དུ་བཤད་པའི་ཟ་བའི་བདག་རྐྱེན་རླུང་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས། གྲངས་ཀ ཆེད་དོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཡང་སྙིང་བླ་མེད་ལས་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས།

གང་ལྟར་ཟ་བའི་བདག་རྐྱེན་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བཞིའི་ཡ་གྱལ་རྒྱ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་གནས་བཞིན་རང་རེའི་ལྗོངས་འདི་ཡང་དང་ཐོག་རྒྱས་འཁྲིལ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཕྱི་ནས་རྒྱ་རིམ་གྱིས་བྲི་ནས་སྐམ་ཤར་བྱུང་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་དང་ལྷ་སྲུང་གིས་དབུ་མ་བསྐོར་པའི་གཟུར་གནས་མཁས་པའམ་ཡོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་འགོས་ལོ་ཆེན་པོས"བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆགས་སྐྱ་ཞིང་དེང་དུས་ཀྱི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོ་འདི་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན"ཞེས་གསུངས་ཡོད། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཕྱི་མང་པོ་དག་གི་ངག་ལས་མ་ཐོན་པའི་གསུང་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བསམས་དགོས་སོ།།

ཡིན་ན་ཡང་དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་བྱོན་པའི་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་མཁན་པོ་མཆོག་བོད་དུ་ཐེངས་དང་པོར་ཕེབས་

དུས་རྒྱུན་གང་བ་དང་། བར་དུ་ཕེབས་དུས་ནགས་ཚལ་གྱིས་གཏམས་པ། ཐ་མར་ཕེབས་སྐབས་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་མཁན་པོ་ཉིད་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་དང་གོ་དགུར་བཞུགས་པར་བཤད་ན་ཡང་མཁན་པོ་ཕོང་ཞིངས་དང་པོར་ཕེབས་དུས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་སྟོད་དང་ཡང་ན་སུམ་ཅུ་གང་ཙང་ནས་བརྩིས་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་འདི་ཆགས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཙམ་ལས་འགོར་མེད་པ་དང་། གཞན་ཞིག་གི་བཤད་ཚུལ་འདང་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་འདབས་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་གང་མང་ཆགས་ནས་དུས་རབས་གང་འཚམ་ཞིག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱུད་དུ་གནས་པའི་གངས་རིའམ་རི་བོའི་ཁ་སྐོར་ཏེ་ཆུ་ནམས་བཞུར་ཤུལ་དུ་ནགས་ཚལ་སྐྱེས་ཏེ་ད་གཟོད་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་འདི་ཆགས་ཅེས་བཤད་སྲོལ་འདི་གཉིས་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན། ཕྱོགས་གང་གིས་ཀྱང་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་འགོས་ལོ་དང་། ད་ལྟའི་ཚན་རིག་གི་བཤད་ཚུལ། རང་བྱུང་ཞིའི་གནས་བབ་མ་མཐྲིན་པའམ་ཡང་ན་མཁས་པ་ཕོང་ནམ་པ་ཚོར་གང་གི་ཕྱོགས་ནས་དགོས་མཁོ་ཞིག་མེད་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་གཤིས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་རྒྱུང་ཐག་རྗེ་རིང་དུ་བཏང་བའི་གསུང་དེ་འདྲ་གནང་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།

གལ་ཏེ་རི་བོའམ་གངས་རིའི་ཁ་སྐོར་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱའི་ཁ་སྐོར་བའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་

ཅད་ཆུས་བསྙབས་ནས་འགྲོ་བ་ཤི་མ་ཟད། སྣོད་ཀྱི་སྐམ་ས་དེ་ཡང་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་གོད་ཚུལ་དེ་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན་ཆུའི་ཁ་གནོར་ཏེ་བོད་ཡུལ་ཆགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནག་གི་ཡུལ་གྲུ་ཆགས་དགོས་ཀྱི། བོད་ཁམས་མ་ཆགས་པའི་སྔོན་དུ་རྒྱ་གར་ནག་གི་ཡུལ་གྲུ་ཆགས་པར་བཤད་པ་འདི་གཞི་མེད་པའི་འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆེ་བསྟོད་དང་དུས་རབས་ཀྱི་གྲངས་ཀ་འཕར་སྔོན་བྱས་ཤིང་དེའི་ཞོར་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟ་ཞོར་དང་ཆད་ལྷག་ལྡན་པའི་ཡ་མཐའ་རིང་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་དོ།།

བོད་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཀའི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་མགོར་གཏུགས་ས་ཡིན་པ་འགོས་ལོ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཁར། ད་ལྟའི་ཚན་རིག་དང་འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ར་སྤྲོད་གསལ་པོར་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཚུར་མཐོང་བྱིས་པ་བདག་ལྟ་བུས་དཔྱད་ན་ཡང་། མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་གི་ཆུ་ཕྲི་ནས་སྐམ་ས་ཆགས་ནའང་འདྲ། རི་བོའི་ཁ་གནོར་ནས་སྐམ་སར་བུད་པ་གང་ཡིན་ཡང་དང་ཐོག་འཛམ་བུ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ཆུས་གང་ཡོད་པ་བདེན་ན་སྐམ་ས་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་བོད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་རྒྱ་གར་ནག་ཡིན་པའི་བདེན་དཔང་སའི་ཆགས་རིམ་གྱི་མཐོ་དམའ་སྟེང་ནས་ལྷང་ལ་བུད་ཡོད་པས། རྒྱ་གར་ནག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལུང་གི་རྒྱབ་བརྟེན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་གཞི་བཙལ་ས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཡང་རི་བོའམ་གངས་རིའི་ཁ་གནོར་ནས་བོད་ཡུལ་ཆགས་པར་བཤད་པ་དེ་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་འདི་ཉིད་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་དམའ་སའི་གནོད་

ཁྲུག་གི་རི་ཁ་ཤར་ནས་རོང་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཆགས་པར་བཤད་ན་འཕྲིག་ཀྱང་སྤྱིར་རི་བོའི་ཁ་ཤར་ནས་མདོ་དབུས་ཡུལ་གྲུ་ཆགས་ཅེས་བཤད་ན་འཛོམ······གླིང་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་ཁམས་རིག་པ་བས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པས། རི་བོའི་ཁ་ཤར་ནས་བོད་ཡུལ་ཆགས་པར་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཚོས་བློ·······གནད་དུ་ཕབ་ཏེ་བསམ་བློ་བཏང་ན་ལེགས་སོ།།

སྤྱིར་བཤད་ན་བོད་པ་ཚང་བྱིངས་ཆེ་བའི་སེམས་ཁམས་ཐུབ་བསྟན་གྱི་ཇོ་བོར་སོང་ཡོད་པས། དེའི་རྒྱུད་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བའི་བླ་སྤྲུལ་དག་གིས······གསུང་ཚད་ཧ་བར་འགྲོ་སྔ་བར་མ་ཟད་བདེན་པར་ཡང་འཛིན་གིན་ཡོད་སོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཚོས་གསུང་ཚད་བདེན་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ང་ཚོས་བཤད་པ་ལ་མི་བདེན་པའི་ངེས་པའང་མེད་པས། བདེན་མི་བདེན་བཀོད་བསྒྲིགས·····བྱེད་མཁན་མོ་རྩིས་ལུང་བསྟན་དང་ལས་དབང་ལ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པར་བོད་པ་ཚང་གི་བདེན་དོན་གྱི་འདས་པ་མི་འཆུགས་པ་ནི་སུ་དང་གང་གིས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་དག་རེད།

སྨྲས་པ།

ལྷ་སྤྲུལ་ཚོས་པས་གཟིགས་ན་སྟོད་ཧྲུང་འཚངས།།
ཟ་འདོད་དཔོན་པོས་རིག་ན་མགོ་བོ་གཡུག།
ཅི་ཡང་མི་ཤེས་བླུན་པོས་ཕྱིག་ཀྱང་རུང་།།
ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་རང་གི་དོན་དག་ཡིན།།

ལེའུ་གཉིས་པ།

དང་པོ། སེམས་ཅན་སྐྱིའི་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།

ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཐད་ལ་བོན……
གསར་རྙིང་གཉིས་མ་ཟད་བོད་ཕྱི་རབས་པ་དག་གིས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས……
རྣམས་སུ་འང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མའི་འཆད་ཁུངས་དེ་ང་དུས་མི……
རྣམས་ཀྱི་སློ་ངོར་འཕྲོད་ཐུབ་པའི་གསལ་བྱེད་ཅིག་གནང་མེད་སྟབས། ལོ……
རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཡང་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
ཚོ་གའི་ཐ་སྙད་ལ་ཞེན་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས……
ཟད་མི་གཙོད་པར་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་དང་། སྤྲེང་དང་དཀོན་མཆོག་ཚངས……
པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུན་པར་བཤད་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་བཟུང་
བ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་རྣམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀུང་དེ་ལ་ཞེན་ནས་
མི་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་རང་དབང་གིས་དཔྱད་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཐུབ་མེད།

འགྲོ་བ་མི་མ་བྱུང་གོང་གི་སེམས་ཅན་སྐྱིའི་འཆད་ཚུལ་དེ་མིའི་འགྲོ་བ……
ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྙིང་དང་གོ་རིམ་མེད་པར་མ་ཟད།
འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀུང་བཤད་ས་མི་འགྲོ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་
བ་ལ་དེའི་ཉེ་རྒྱུའམ་ས་བོན་སྔོན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་སྐྱིའི་ཆོས་ཉིད་དམ……

བྱུང་རིམ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་བར་བཤད་པ་འདིར་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན། དེ་ནི་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་བསྐྲུན་པར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་ཞལ་འཕངས་གནང་ཡོད།

གང་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀའང་དངོས་གཙོ་རྩོད་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ས་མི་འགྲོ་བར་སྣང་། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་ཐུབ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་བར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཞན་གྱི་སེམས་ཅན་ནམ་ལྷ་ཞིག་ཚེ་འཕོས་ཅ་ས་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྐྱེས་ཅེས་བཤད་ན་དེ་བས་ཀྱང་བཤད་ཁག་པོ་རེད།

འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྐྱེས་ནས་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རྫོགས་ཏེ་དམྱལ་བ་གྲུབ་པ་མ་ཟད། གནས་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་གོ་ལའི་འཇིག་རྟེན་འདི་གྲུབ་ཚར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་དང་། དེའི་གཞུག་གི་སྐྲ་ལས་འཆད་པའི་བཤད་སྟངས་འདི་གཉིས་མགོ་མཇུག་ཚང་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

གལ་ཏེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ཆ་ཚང་བ་དང་དོ་མཉམ་པ་སྨྲས་དག་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་དེ་གནད་དུ་འཛིན་རྒྱུ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་གཏོད་ས་གཙོ་བོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་ལུགས་ཀྱི་གསུང་དེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིའི་ཐོག་མའི་གོ་རིམ་ལ་ངེས་བཟུང་ན་དངོས་གཙོ་དང་འགལ་བ་གང་ཡང་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད།

དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐད་དུ་འགལ་བ་སློང་རྐྱེན་གཙོ་བོ་དངོས་གཙོ་འཛིན་རྗེན་པའི་ལུགས་དང་། སེམས་གཙོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་མ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད། སེམས་གཙོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་དང་སྤྲུལ་བ། དག་དང་མ་དག་པའི་སྣང་བ། རྫས་དཔག་གི་སྣང་བརྙན་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་མི་ཞིག་གི་ཤི་མའི་ལུས་དང་གནས། འཁོར། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། དངོས་གཙོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དང་བདེན་དོན། ཡག་བཅོག་གཉིས་དང་ཚེ་འདི་གཙོ་བོའི་སྟེང་ནས་མི་རིགས་ཤིག་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཆེད་དུ་བཤད་དགོས་པ་དེ་རེད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་སེམས་གཙོ་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྲུབ་ཚར་བའི་གཞུག་ནས་ལྷ་ཚངས་པ་དང་ཕྱུ་ཡི་མཁྱེན་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ཞེས་མཐུ་སྟོབས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་མཚར་སྡུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་ཤིག་ལས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་བཤད་སྲོལ་དེར་བརྟག་ན། ལོ་ངོ་དུང་ཕྱུར་གྲངས་མེད་པའི་ཡ་སྔོན་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཚངས་པ་དང་ཕྱུ་ཡི་མཁྱེན་ཆེན་པོ། དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ཞེས་ཡོད་མེད་ང་ཚོའི་བློ་ངོར་ན་གསལ་བ་འདི་རེད། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་རོལ་བའི་ཆོས་ལུགས་དར་ནས་ཕལ་ཆེར་མི་ལོ་སུམ་སྟོང་ལྷག་འགོར་ཡོད་མེད་དང་། ཁྲིད་པར་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དར་ནས་ད་བར་དུ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཙམ་དུ་ཟད་པས། ལོ་གྲངས་དུང་ཕྱུར་མང་པོའི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གདོང་ལ་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་ཆོག་བྱུག་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད།

ང་ཚོས་ཐུབ་བསྟན་འདི་ཉིད་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་ལ་མི་ཕན་པ་དང་མི་ལེགས་པའི་སྐད་ཆ་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་བཤད་མི་ཐོད་ལ། བཤད་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྲུབས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཆོས་ལུགས་པས་ཁ་ཡོ་བསྒྱུར་བ་དང་སྒྱུར་བཞིན་པ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སེམས་པ་ཞེར་བ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། དེ་ནི་བཤད་འོས་པ་ཞིག་དང་། བཤད་དགོས་པ་དང་བཤད་པའི་དབང་ཆའམ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ད་སྐབས་འཛམ་གླིང་དམངས་གཙོ་དང་། རང་དབང་། གཏམ་བརྗོད། འདུ་འཛོམས། ཚོགས་པ་སོགས་རང་རང་ས་ནས་རང་དབང་ཡིན་པའི་དུས་འདིར་སྐང་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རང་དབང་སོགས་ལ་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་གི་ལས་དབང་བཙན་པོ་ཞིག་གི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་དོན་དང་ངེས་དོན་དག་དང་མ་དག་པ། བྱང་སེམས་དང་སོ་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་བོད་པ་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ལམ་ལུགས་དེ་ད་དུང་སུ་མཐུད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་ན། ང་ཚོ་དུས་རབས་དང་མིའི་བསམ་བློར་འབྲེལ་ཆགས་པའི་མི་རིགས་འདི་ཡར་རྒྱས་ཕྱོགས་ལ་ལམ་ཐག་ཏུ་ཅང་རིང་ཞིང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་གནས་བབ་སོགས་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་རྩ་བ་ནས་འབབ་གིན་མེད་པས། ཆོས་ལུགས་པའི་བསླབ་བྱ་བདག་པའི་གཞན་གཅེས་དང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་ལུགས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའམ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་

འགྲོ་ལུགས་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་དང་འཁྲུན་རྩོད་ཀྱི་ཕན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡོང་སྒོ། ཚོང་གཉེར་གྱི་ཡི་སང་། མཐའི་སོ་རྩུགས། དམག་མི་ཡོ་མཚོན། གསང་བའི་ཐབས་ཇུས། འདབས་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་དང་གསང་བརྟག་བྱེད་པ་སོགས་མདོར་ན་འཛམ་གླིང་གི་གོ་གནས་ཆེ་གྲོས་འཛིན་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་རེད།

དེས་ན་ང་ཚོས་བོད་བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་དག་གིས་ཡུལ་གྲུ་གཞན་ནས་གཉེན་བསླངས་ཏེ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་གསེར་མང་པོ་ཕུལ་ནས་བཀའ་བསྟན་མང་པོ་ཚུར་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ག་གེ་མོས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་འདྲ་བཞེངས་པ་སོགས་བྱ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་དང་གསང་བདག་ཏུ་བཤད་སྲོལ་འདུག་པ་འདི་ཆོས་ལུགས་མི་སྣའི་བསམ་བློར་དག་པའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་འགྲོ་ལུགས་ལ་དག་མ་དག་གི་ཉམས་སྣང་བསྲེས་དགོས་དོན་མེད་ལ། འདིར་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད།

ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནད་འགག་མདོ་ལས་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཡིན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་བསམ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཐུབ་ཏུ་བཅུག་སྟེ་དག་པ་འབའ་ཞིག་འཆར་དགོས་པར་བསྟན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་དེ་འདྲའི་སྣང་ཚུལ་དང་

བསམ་ཚུལ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་མེད་པར་སོ་སྐྱེའི་རང་དོན་ཁུར་ལེན་པའི་བྱེད་ཐབས་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས།

འོན་ཀྱང་འདས་ཚར་བའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགོ་གཙོ་དག་གིས་ཆོས་ལུགས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོར་བརྩིས་པས་མཛོད་ཀྱི་གསེར་དངུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཅེས་ཤིང་སྨུག་པའི་སྨུས་མོ། ཡིད་དུ་འཐད་པའི་བཙུན་མོ། མངའ་ཐང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕུལ་བ་སོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་འདི་མཐོང་བའི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིའི་དོན་དག་རེད་དམ། མི་རིགས་ཤའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འཁོར་དང་སྐུ་ཚེ་ཞིང་ཁམས་སོགས་སྒེར་གྱི་དོན་དག་ལ་དམིགས་པ་རེད།

ད་སྐབས་ང་ཚོ་འཛམ་གླིང་མ་ཟད་རང་རྒྱལ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལུས་ཡོད་པ་འདི་བོད་པའི་སྲིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་མ་རེད།ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་བྱེད་མཁན་ད་ལྟ་བོད་གཞི་གྱེས་གཉིས་སུ་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་བརྒྱུད་ནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་དོ་མཉམ་པའི་ཕྱུར་བོ་འཕྱུར་མཁན་ནི་ཉུང་ཤས་རེད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་སྐད་ཚང་གི་གནས་བབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མང་ཤས་ཤིག་གིས་གནའ་དུས་རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རྒྱན་སོགས་ནས་ཚུར་དར་ཡོང་བའི་ནང་ཆོས་གནད་དུ་བཟུང་ནས་བོད་པའི་དོན་དག་བཤད་ཁུལ་བྱེད་པ་དང་། སྔར་ཅིག་གིས་ནང་ཆོས་ཀྱིས་མ་འགྲིག་པ་གྲུང་བསྒྲིགས་ཏེ་ཤར་མ་ལེ

སི་དང་ནུབ་གླིང་བའི་དཔལ་འབྱོར་དང་མི་སྣེར་གྱི་ལྷ་སྤྱངས་མ་གཞིར…… བཟུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་གླེང་གིན་ཡོད་ན་ཡང་། ཁོ་ཚོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་བརྗོད་བྱེད་མིང་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་སྐད་ཚང་གི་དོན་དག་ཟབ་ཟུར་ཙམ…… ཡོང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་སྟོངས་ཆ་ཀྱང་ཀྱང་རེད།

སུ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ཀྱི་སྟོངས་ཆ་ཁ་སྐོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཞི་ནས་མེད་ཚེ་ཚིག་གི་སྟེང་སྒྱུར་མཛེས་ཆ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོག་རྒྱུ་མེད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་དང་ཡའི་སུའི་ལན། པ་ལའི་སི་ཐན། ཨ་རུ་སོགས་དབྱིན་ཇི་ནས་སོགས་སུ་དཀར་པ་ནས་ཁོ་ཚོས་སྤར་ཡོད་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཆབ…… སྲིད་སོགས་བསྐྱངས་པ་རེད་དམ། གཞན་གྱི་རིག་གཞུང་ནང་འཛིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་གཏོད་ཀྱིས་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བ་རེད།

དེ་མཚུངས་ཧི་རྡུ་ཀྲི་ཤུའི་ཡའི་ཤར་ཏའི་མཚོ་དང་ནུབ་ཏའི་མཚོ། ཡོ་གོ་སི་ལ་བེའི། ཨུ་རུ་སུ། ཐ་སའི་ཁའི་སྲུའུ་ཐན། མའོ་ཤོ་མའི་སའི་ཐན་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ཡང་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་གནས་ཆ་དང་སྟོངས་ཆ་གང་ཡིན་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད་པ་འདི་རེད།

མ་གཞི་ང་ཚོས་གནས་ཆ་དང་སྟོངས་ཆ་གསལ་པོར་ངེས་དགོས་ན་ཐབས་བསྟན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དབང་གིས་བཀོད་སྒྲིག་ལ་ངན་ལག་འཛོག་དོན་མེད་ལ། ཤར་ནུབ་གཞི་མེད་ཀྱི་བཤད་སྟངས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཡིད་རྟོན་རྒྱུ་མིན། མ་གཞི་དེ་གཉིས་གང་གི་བཤད་སྲོལ་དང་མ་འབྲེལ་བར་བོད་བཙན་པོའི…… ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་རིམ་ཐོག་ནས་དངོས་བདེན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ནི་

སྔོན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་ལུས་འཁོར་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་རྟ་རང་གཉིས་ངོ་མ་ཡིན།

ད་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མའམ་དང་པོར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱི་དག་དང་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་དེ།

གཅིག བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ(འགོས་ལོས)འོད་གསལ་ལྷ་ལས་མཆེད་པར་གསུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཀོང་སྤྲུལ་དང་ཞང་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། དེབ་དཀར། བོན་པོའི་ལྷ་བ་སྤྱང་སྙིང་གི་རྒྱུད་སོགས་སྔ་ཕྱི་མཁས་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་ལས་མཆེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གམ་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ཐོག་མ་མི་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མི་དེ་ཡོད་སའི་གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་གནས་ལྷ་ཡུལ་ལམ་ཡང་ན་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་ཤིག་ལ་ངེས་འཛིན་གནང་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་གནས་སམ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་དེ་ཐུབ་བསྟན་གྱི་མིང་ཚིག་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྙད་དམ་ཡང་ན་འབྱུང་ཁུངས་ཕར་དེད་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འོག་མིན་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་པའི་གནས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་གནས་ནས་མཆེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་ཡང་ལས་དབང་ངམ་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་ཤིག་ལ་གཏུགས་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་འོད་གསལ་གྱི་གནས་ནས་ལྷ་ཞིག་ཚེ་འཕོས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྐྱེ་པ་བདེན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མ་འགྲོ་བ་མི་ཡིན་དགོས་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་མིའི་རིགས་ཀྱི་མཆེད་ཁུངས་གཙོ་བོ་དང་ཐོག་གི་

ལྷ་དེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་མེས་པོ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་དེའི་རྣམ་ཤེས་སམ་རྒྱུད་འཇིག་རྟེན་འདི་མ་འཇིག་གོང་གི་སྔོན་གླིང་འདིའི་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་འོད་གསལ་གྱི་ལྷར་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷ་དེའི་རྣམ་ཤེས་སམ་རྒྱུད་དེ་བསྐྱུན་མཁན་ནམ་འཕེན་མཁན་ལས་དབང་ལ་གཏུགས་དགོས། ལས་དབང་ཞེས་པ་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཕར་དེད་ན་དེང་གི་བཤད་ཚུལ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་ནང་པའི་མདོ་ལས་ལྷ་དང་ཕྱུགས་ནས་རླུང་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་ཚངས་པ་དང་། པོན་ཉིད་མས་སྐྱོང་དང་། ཁ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤུས་དཀོན་མཆོག་གིས་བཟོས་པ་སོགས་ཚང་མའི་བཤད་ཚོད་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོ་དང་རྒྱུ་ཟ་དད་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དོ་མའི་སྙིང་ནས་དཔྱད་ན་ཚང་མའི་ཁ་ཕྱོགས་ས་ཉི་རླུང་ལས་མ་འདས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཐུབ་བསྟན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་པའི་གཏན་ཚིག་བཀོད་པ་ཡང་རླུང་གི་ལུགས་ལ་བསྟུན་ནས་གསུང་བར་འདོད། དེས་ན་མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་ནམ་འཁོར་བ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ངའོ་སྙམ་པའི་རིག་བྱ་མིན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་དང་དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྣང་བ་ཞིག་ལ་ངོས་བཟུང་ཡོད། ཕྱུགས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དང་དེ་ཡང་རླུང་འོད་ཟེར་ལྡ་བའི་ཞེར་ལེན་ཞེས་གསུང་བར་གཞིག་ན་སེམས་ཅན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་རླུང་ཡིན་པར་འདོད།

དེས་ན་བཀོད་བསྒྲིགས་བྱེད་མཁན་གྱིས་འཕངས་པའི་འོད་གསལ་ལྷ་

ལས་མཆེད་པའི་མི་དེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ན། དེང་སང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་མཆེད་ཁུངས་སྤྲ་ཡིན་པའི་བཤད་སྟངས་འདི་དང་གོང་གི་ལྷ་ལས་མཆེད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད། འགལ་ཟླ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་དཔྱད་ན་འོད་གསལ་ལྷ་ལས་མཆེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་བློ་ངོར་བདེ་མོ་ཞིག་མིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས། དངོས་གཙོ་ཚོད་སྒྲུབ་རིང་ལུགས་དང་སེམས་གཙོ་དག་སྣང་སྨྲོང་བའི་བར་གྱི་ལམ་ཁ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད།

གལ་ཏེ་ལམ་ཁ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཡོང་དགོས་ན་གོང་གི་འོད་གསལ་ལྷ་ལས་མཆེད་པའི་གསུང་སྟངས་དེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མའི་འཕེལ་རིམ་དང་གཞུག་གི་སྤྲ་ལས་མཆེད་པའི་བཤད་སྲོལ་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་འབྱུང་སའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་ན་འགལ་བ་མེད་པར་སྙམ།

དེ་མིན་འོད་གསལ་ལྷ་ལས་མཆེད་པའི་གཏོད་སྟངས་དེ་ཐུབ་བསྟན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་འགྲིག་ཏུ་འཚུགས་ཀྱང་དངོས་གཙོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་ཁ་སྐྱེར་རྒྱུ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འོད་གསལ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ཞིག་ལ་ངོས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་འཕྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྫས་སམ་རླུང་ཕྲ་བ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་འཕོས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་སུ་གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྲ་ནས་མིར་གྱུར་པར་བཤད་ན་གནས་ལུགས་དོ་མ་དང་མཐུན་པར་འདོད།

དེ་ལྟར་འོད་གསལ་གྱི་གནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་ལྷ་ཡུལ་

དེའི་རྫས་ལས་ལྷུང་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ལ་རྫས་བཟུང་གྱིན་ན་ཐུབ་བསྟན་དང་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས། དེང་གི་ཚན་རིག་གི་འདོད་ཚུལ་ཚང་མ་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབབ་གྱིན་རེད།

གཉིས། 《རླངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ》ལས"འབྱུང་བ་སྣ་ལྔའི་སྙིང་པོ་ལས། ། སྒོ་ང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོང་བ། 'སྒོང་ཤུན་ལས་ལྷ་སྲིན་དཀར་མོ་ཆགས་པ་དང་། ནང་གི་སྒོང་ཆུ་ལ་དུང་མཚོ་དཀར་མོ་འཁྱིལ། བར་གྱི་སྒོང་ངའི་དར་ཆ་ལ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་གྲོལ"ཚུལ་དང་མཐུན་པར། 《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུག་གི་འགྲེལ་པ་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག》ལས་ཀྱང་། "མི་ལྷུང་ས་ཆུ་འབྱུང་བ་ལས། ། འོད་སྒོང་དང་མུན་སྒོང"གི་ཆེ་ཆུང་དང་དབྱིབས་སོགས་བཤད་པའི་མཐར། འོད་སྒོང་ཡབ་ཏུ་བཤད་པ་དེ་རྫོལ་བས་འོད་ཀྱི་མི་པོ་གསུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། མུན་སྒོང་ཡུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་རྫོལ་བས་མེན་འབུམ་ནག་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། འོད་སྒོང་དང་མུན་སྒོང་གཉིས་ཀ་དགེ་སྡིག་གི་ཕ་མ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དེ་མཚུངས་སུ་བོན་ལུགས་ཕལ་ཆེར་བས་དེ་ལྟར་བཞེད།

དེ་ན་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒོང་ངའི་དར་ཆ་ལ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་གྲོལ་ཚུལ་བཤད་ཡོད་པའི་སྒོ་ང་དེ་ད་ལྟའི་གོ་ལ་འདིར་གོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་བྱ་སྒོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བཤད་ཡོད་གྱིན་མ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱིའི་སྒོང་ཤུན་ལས་ལྷ་སྲིན་དཀར་མོ་ཆགས་ཟེར་བ་དེར་བསམ་བློ་བཏང་ན་གོ་ལའམ་འཛིག་རྟེན་འདི་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་རིམ་གྱིས་མར་བྲི་ནས་མཐོ་སྒང་གི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དོད"

པ་ལ་ལྷ་སྲག་དཀར་མོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་དེ་གཞུག་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ཤན་ཞུགས་པ་ཞིག་རེད་སྙམ།

ནང་གི་སྔོང་ཆུ་ལ་དུང་མཚོ་དཀར་མོ་འཁྱིལ་བ་ཡང་མཐོ་སྒང་གི་རྣམ་པར་ཆགས་པའི་བཤམས་དུ་རྒྱ་མཚོ་མེར་གྱིས་འཁྱིལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིག་ཏེ་བཤད་པར་མཛོན། བར་གྱི་དར་ཆ་ལ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟག་ན། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཡང་དང་པོ་བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དར་མའི་གོ་རིམ་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར། གོ་ལའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡང་དང་པོ་རི་ལུང་གི་རྣམ་པ་གསར་དུ་དོད་པ་ལ་ལྷ་སྲག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱིས་པའི་དུས་སྐབས་དང་། རི་ལུང་ཐང་གསུམ་དང་རྒྱ་མཚོ་མཚོའུ་ཆུ་རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དུང་མཚོ་དཀར་མོ་སྐྱེ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་དང་སྦྱར། རི་ལུང་ཐང་གསུམ་ཆུ་མཚོ་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་རྒྱས་ཤིང་དེའི་ཁྲོད་དུ་སེམས་ཅན་སྲོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་དྲོད་གཤེར་སྔོང་སྐྱེས་མངལ་སྐྱེས་གསུམ་ལས་གྲུབ་པ་ལ་བར་གྱི་དར་ཆ་ཞེས་དར་མའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཡོད་པ་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་གནད་གལ་ཆེ་བའི་ས་གཞི་ཡིན་ལ། དེང་གི་ཚན་རིག་དང་འགྲེལ་ཆགས་པའི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱང་ར་སྤྲོད་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། ཕྱག་དོན་དུ་གསལ་བྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ལ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བར་གྱི་དར་ཆ་ལ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བར་བཤད་པ་འདི་སྐམ་ས་དང་ཆུའི་མཚམས་ཀྱི་རླན་གཤེར་དང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་རྫས་དང་གཞན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི

འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་རྫས་སོགས་དང་འབྱུང་ལྷའི····རྫས་ཕན་ཚུན་འཕྲད་པ་ལས་སྲོག་ཆགས་སྲིན་འབུ་ཕྲ་མོ་བྱུང་བ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཡོད་པས། འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མའི་བྱུང་རིམ་ལ་ཁ་གསལ་དོན་གནས་ཀྱི་སྙོམ་ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བཞག་ཡོད་པར་འདོད།

གཞན་ཡང་བོན་གསར་རྙིང་གི་མཁས་པ་སྐར་ཞིག་གིས་འོད་སྣང་དང་མུན་སྣང་རྫོལ་བ་ལས་འོད་ཀྱི་མི་བོ་ཕྱམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བཤད་པ་ནི་གང་ཞུས་ཀྱི་རྫས་འགྱུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མིན་ན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མ་མི་ཡིན་ས་མི་འགྲོ་བས། འདི་ཕས་ཡང་སེམས····ཅན་གྱི་ཐོག་མ་མི་ཡིན་པའི་ལྟ་སྣངས་བཟུང་ཡོད་དོ།།

གསུམ། 《གཏོ་བའི་ལུགས》ཀྱིས“ཕྱིད་དུད་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཨ་ཡོད་ཨ་མ་ལས”བྱུང་བར་འདོད། འདི་བའི་ལུགས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཨ་ཡོད་ཨ་མའི་སྒྲ་ལས་སེམས་ཅན་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལ་གཞིག་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་ཕྱིད་དུད་འགྲོ་དང་ཕྱིད་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྟན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱིད་དུད་འགྲོ་དང་ཕྱིད་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱ····བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཕར་དེད་ན་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་སེམས་ཅན་འབུ་སྲིན་སྤྱིར····བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དུད་འགྲོ་དང་མི་གཉིས་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ས་མི་འགྲོའོ།།

དེས་ན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཨ་ཡོད་ཨ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རླུང་ལ་ངོས·······བཟུང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བྱུང་རིམ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ལ། མི་དང་དུད་འགྲོ”

གཞི་མཐུན་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ཕྱིར་བཏང་གི་མ་གཞི་སེམས་ཅན་སྲིན་འབུ་ཕྲ་མོའི་རིགས་བྱུང་ཟིན་ནས་ཡུན་རིང་འགོར་བའི་ཁྲོད་ནས་དེ་གཟོད་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རིགས་བྱུང་བ་ལ་སྨྲས་ན་ཡིགས་ཀྱང་ཆེས་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གཏན་ཕེབ་ཐུབ་ན་བདེན་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་རྒྱུའི་དཀའ་མོ་རེད།

བཞི། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་འགའི་སྔོན་དུ་དར་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལམ་ནང་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཕྱིའི་གོ་ལའམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་ནང་གི་བཅུད་དམ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཚངས་པས་བློས་བཀོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་བསྐྲུན་པར་བཤད་ཡོད། དེར་བསྟུན་ནས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང"དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་སྣོད་བཅུད་འབྱིན་པར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྱིའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་སྣོད་བཅུད་བསྐྲུན"ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་བལྟས་ན། ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྲེས་ཡོད་པར་སྣང་སྟེ། དེ་ཡང"ཚངས་པས་སྣོད་བཅུད་བསྐྲུན"ཞེས་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། ནང་པས་ཀྱང་ཚིག་འདི་བེད་སྤྱོད་གང་མང་བྱས་ཡོད་པས་ང་ཚོར་ཡང་རྒྱ་གར་པའི་ཤན་མ་ཞུགས་རང་ཞུགས་སུ་གྱུར་ཡོད་པར་སྙམ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བའི་ཚངས་པ་དང་ནང་བའི་ལས་དབང་། བོན་པོའི་སྣང་། གཏོ་ལུགས་པའི་ཨ་ཡོད་ཨ་མ་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་ཡར་དེད་ན་ལས་དབང་འཛལ་བའི་སྒོམ་ཚིག་འདིར་ཐུག་

ཡོད།

དེའི་སྟབས་ཀྱིས་བོད་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་དང་དྲང་བདེན་འཇམ་རྒྱུབ་ཞི་དྲག་ཡག་བཅོག་གི་རྣམ་པ་ཙམ་ལས། བོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བྲང་སོག་གི་བསམ་བློ་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་བདེན་ཁ་དེ་ཙམ་རྟེར་གིན་མེད། ཤུགས་རྐྱེན་དེའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཚང་གི་མི་རིགས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དུས་གསུམ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་བསམ་བློའི་ལག་ལེན་གྱི་བར་ན་ཐུབ་པའི་བརྩལ་ཞུགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྐྲ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ལས་དབང་རེད།

བབས་ཆགས་པའི་ལས་དབང་དང་ཚངས་པ། དཀོན་མཆོག སྐྱོང་། འོད་དང་ལྡན། ཨ་ཡོད་ཨ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཚང་མ་སྐྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཅིག་གི་ངོར་ཤུགས་ཀྱིས་སོང་ཡོད་པར་འདོད། ཐུབ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་སྨིན་ཚུལ་བདག་འབྲས་ལམ་སྐྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཞིག་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུང་པ་དག་སྣང་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དག་གི་བློ་ངོར་འབབ་ཀྱང་། ལས་དབང་གི་ཆེས་རྩ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ག་འདྲ་ཡིན་པ་ལ་འགྲེལ་བ་དང་འགྲེལ་བཤད་གནད་དུ་ཕེལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ཅེ། ནང་པས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱིས་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་རྫས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེས་དཀོན་མཆོག་གིས་དང་། བོད་ལྷ་མ་དང་བོན་གྱིས་སྐྱོང་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་འབབ་ས་ལས་དང་རྒྱུད་རྫས་སོགས་གང་གི་ངོར་སོང་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པས། ང་ཚོའི་ལས་འབྲས

ཅེས་ཀུན་ལ་གླེང་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་གླེང་གིས་བསྐུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལའང་བསམ་བློ་ཞིབ་མོར་གཏོང་དགོས།

ནང་པའི་སྐབས་ནས་གླེང་གིས་བསྐུལ་བར་གསུང་བའི་གླེང་དེ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ། འབྱུང་བ་སྣ་ལྔའི་སྙིང་པོ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་ལྔའི་ཡ་གྲལ་གྱི་གླེང་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་སྣང་།

དེ་དང་འབྲེལ་ཆེ་བའི་མདོ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་དང་། སྐབས་ནས་གླེང་། བོད་སྔ་རབས་པས་འབྱུང་ལྔའི་རྒྱུ་ནི་གཟའ་དང་ཟེར་གཉིས། འཇང་རིགས་པས་སྟེང་ནས་ཤུར་ཤུར་གྱི་སྣ་དང་འོག་ནས་ཧུར་ཧུར་གྱི་དབུགས་ནི་རྩ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟར་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཨེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

འོན་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བའི་ནང་གསེས་ཐལ་འགྱུར་བས་བཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་གསུང་གསུང་བའི་མཐར་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་སམ་ལས་དབང་གིས་བསྐྱེད་པར་གསུང་བའི་ལས་འབྲས་ཤེས་པར་འཛོག་པའི་ལུགས་འདི་དང་སྐབས་ནས་གླེང་། ཚན་རིག་གིས་རྫས་སོགས་ལས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་རྫས་གྲུབ་དང་གོང་མས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ། ཚན་རིག་གིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པ། ཕྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འགལ་བ་ཆེན་པོ

མེད་པར་འདོད།

དེ་མིན་ལས་ཟེར་བ་སྟོན་རྒྱུ་དང་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ངེས་དགོས་ན་དྲན་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་གིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལའང་བསམ་བློ་ཞིབ་མོར་གཏོང་དགོས་སོ།།

༤། དེང་གི་ཚན་རིག་དང་དངོས་གཙོ་པོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་པ་རྗེས"སེམས་ཅན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མ་རྒྱ་མཚོའི་སྲིན་འབུ་ཕྲ་མོ་ལས་སྐྱེས"པར་བཤད་ཡོད། གང་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའམ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གོང་དུ་ལུགས་བཞི་བཤད་པ་དེས་རྒྱུད་གསལ་བར་བྱས་ཡོད་ན་ཡང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བློ་ངོར་ཐད་ཀར་འབབ་པ་ནི་དེང་གི་ཚན་རིག་འདི་ཡིན་ལ། དེས་སེམས་ཅན་གྱིས་རིག་སོ་དང་གོ་སོ་རག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཇི་བཞིན་ང་ཚོའི་མིག་ལམ་དང་སེམས་ཐོག་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རིག་པ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད་པས། སྙིང་ཞེན་བག་ལུས་པ་སུ་ཡིན་རུང་ཁས་མ་བླངས་ས་མི་འགྲོའོ།།

ང་ཚོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དག་མ་དག་དང་ལྷ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་སོགས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱོར་དགོས་དོན་མེད། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མ་ལྷ་ཞིག་ཚེ་འཕོས་ཏེ་མི་རུ་སྐྱེས་པ་མིན་ལ། རང་བྱུང་གི་སྒོ་ངའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་མ་ཟད། ཚངས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་བསྐྲུན་པ་འང་མིན། འདི་ནི་དངོས་ཀྱི་བྱ་དངོས་ལ་རང་སྐྱང་གིས་ཆོད་

དཔག་ཙམ་ལས་ཆེས་ཐོག་མའི་གྲུབ་ཆ་རྙེད་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡང་གཅིག······བཤད་ན་དེ་དག་གིས་བཤད་པའི་ལྷ་དང་སྔོ་ང་དཀོན་མཆོག་རྣམས་གང······ལས་བྱུང་བའི་ཁུངས་སམ་གྲུབ་ཆ་གཏེ་བོ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཅན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ཡང་ན་རྫས་ཤིག་ལ་སྐབས་བསྟུན་ཡོད་པས། འཇིག་རྟེན་འདི་དང······འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་རྫས་ཁྱད་པར་གཉིས་འདུས་པ་དང་འབྱུང་ལྔའི་རྫས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་སྔོས་སུ་ལྡན་རྫོད་ཀྱིས་བྱེད་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི····ཆེས་ཐོག་མ་སྐམ་ས་དང་རྒྱུའི་བར་ནས་སྲིན་བུ་ཕྲ་མོའི་རིགས་རྫོད་གཤེར····ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་འདི། དེང་གི་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པར་མ་ཟད། ཐུབ་བསྟན་གྱི་འོད་གསལ་ལྷ་དང་། ཕྱི་རོལ་བའི་ཚངས་པ། བོན་གྱི་སྔོ་ངའི···དར་ཚ་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་གྲུབ་ཆ་ཡང་རྫས་སུ་གོ་དགོས། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ནང་པས་སྐྱེས་པའམ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་གསུང་པ་དང་གཞན་དག་གིས་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་དང་ལྷ་ཞིག་གིས་བསྐྲུན་པར་བཤད་པ་ཡང་རྒྱུ་འགྲུལ་སྐྱོད་ཅན་གྱི་རྫས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ལ་བཤད་ཡོད་པས་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད།

ང་ཚོས་ཆེས་ཐོག་མའི་བྱུང་རིམ་གྱི་ཐད་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ཚེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཡོ་ཚིགས་ཟླ་ཕྲིའི་དབང་གིས་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ཡུན་རིང་ཐུང་སོགས་ལ་རྩོད་གླེང་བྱེད་པ་ནི་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་དན་རྟགས་ཤིག་གི་ཟུར་ཙམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོའི་ཐད་ལ་གཏན་ནས···

ཁ་མི་འཆམ་པ་ཞིག་གིས་སྣ་དྲངས་ཡོད་པས་ཚོས་པའི་རྟགས་ཐོན་པ་ཚོས་འོད་གསལ་གྱིས་ངང་ནས་གཟིགས་རྒྱུ་མིན་ན་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ།།

ངས་གོང་དུ་བཤད་པའི་འབྱུང་ལྔའི་རྫས་དང་ཁྱད་པར་ལྷན་གཤེར་དང་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱེད་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚེས་ཐོག་མ་སྲིན་བུ་ཕྲ་མོ་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་ཏེ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འདུས་པ་ལས་ཆུ་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་སུ་གྱུར་བ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྲིད་པ་ང་ཚོས་རིག་སོ་དང་མཐོང་སོའི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་ན། སེང་གེ་དང་ཁྱུང་འདུས་པ་ལས་སེང་གེ་རྐང་བརྒྱད་དང་འབྲི་དང་གླང་འདུས་པ་ལས་མཛོ། བོང་བུ་དང་རྟ་རྒོད་མ་ལས་དྲེལ། དེང་སང་ཁྱུ་བའི་རྫས་ཕན་ཚུན་སྦེབ་སྦྱོར་བྱས་པ་ལས་བ་གླང་དང་ར་ལུག་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཆགས་པར་དང་གསར་འགྱུར་བརྙན་འཕྲིན་སོགས་ལས་མིའི་མངལ་ནས་སྲོག་ཆགས་དུད་འགྲོའི་རིགས་དང་གཞན་ཡང་དབྱིབས་དང་ཤ་ཚུགས་མི་གཅིག་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་གིན་ཡོད། དེའི་མཚུངས་མདོ་སྨད་ཀོས་ནན་རྫོང་མགོ་མང་གློ་རྒྱམ་ཟེར་བ་ལ་བུ་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ལུས་ཆེ་བ་ལ་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དབྱིབས་ཅིག་གུ་དང་འདྲ་ལ་མཆུ་ཧོ་དང་ཛ་མ་ཡང་ཡོད་པ་དུད་འགྲོ་དང་ཇི་བཞིན་འདུག ཡང་རྫོང་དེའི་ཧ་མང་སྡེ་བའི་འབུམ་མི་རྒྱལ་ཟེར་བ་ལའང་བུ་བཞི་ཡོད། ཚང་མའི་དབྱིབས་ཚུགས་གཉིས་ཀ་འབྱི་བ་དང་ཨན་མ་ན་ཡིན་པ་འདིར་བཤུས་ན་ཡོ་ངོ་དུང་ཕྱུར་གྲངས་མེད་པའི་སྤྲ་རོལ་དུ་སྲོག་ཆགས་ཕན་

ཚན་འདུས་ནས་ཆུའི་ནང་གི་ཉ་སྲམ་གྱི་རིགས་སོགས་དང་། འདབ་ཆགས་བྱ་དང་བྱ་རྒོད་ཀྱི་རིགས། སྐམ་སའམ་ནགས་ཀྱི་སེང་སྟག་སོགས་ཕྲུང་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད།

སྨྲས་པ།

ཤི་བོའི་རུས་མགོར་ཐེབས་པའི་ཀླུ་སྦྲུལ་དང་།།
ཕྱུགས་བོའི་གཞི་རིམ་སྐྱབ་པའི་གྲོང་ཚོག་པ།།
ལད་བཟླས་སློབ་གྲྭ་གཉེར་བའི་བཙུན་པ་ཚོའི།།
ཀླུ་ཡིས་གཏོད་སོ་མདོ་མགོ་བརྒྱ་སྒོག་ཅན།།

གཉིས་པ། གདོང་དམར་བོད་ཀྱི་མི་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་སྲུང་བའི་རིམ་པ།

དེ་ཡང་རང་རེའི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་འཁོད་པའི་གདོང་དམར་བོད་པ་ཚང་གི་མི་བརྒྱུད་འདི་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང······ཁུངས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བོད་མི་རྒྱ་གར་ནས་མཆེད་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་ལ་མགོ་སྐྱུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ང་ཚོའི་མི་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ནས་དར་ཚུལ་བཤད་པ། ཡང་བོན་ཆོས་དང་ནང་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་སྐོར་ཅིག་གིས··གནམ་དང་ལྷ་ནས་ཆད་པར་བཤད་པ་སོགས་གོང་དུ་ཅུང་ཞུ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བོད་པ་ཚང་གི་མི་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་སྐོར་གྱི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་པས། གཞན་རྒྱ་གར་མིན་ལ་རྒྱ་ནག་ཀྱང་མིན། དེར་མ་ཟད་གནམ་དང་ལྷ····ནས་མཆེད་པ་ཡང་མིན། འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ཐོག་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་མཚམས་དེ་ནས་མཐུད་དེ་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

སྤྱིར་བོད་པ་ཚང་གི་ཕྱིའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཉིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཆེས་ཐོག་མའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་མིང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཛད་རྗེས་བཞག་ཡོད་པའི་འགོས་ལོ་དང་དེང་དུས་གསར་བྱུང་གི་མཁས་པ་ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས་དང་ནམ······མཁའ་ནོར་བུ་སོགས་ཕྱི་ཐག་རིང་པོའི་བསམ་བློ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས···ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ང་ཆོས་ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པ་ལྟར་ཚིག་གི་

བསྐུར་བརླབས་ཅན་ལ་ཡིད་མི་ཕྱོགས་པར་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མའི་སྟེང་དུ་འབབ་རྒྱུ་ནི་དངོས་གཙོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་བཅོལ་ས་ཡིན། གནས་ལུགས་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གནམ་སོགས་ཡུལ་དེ་དག་ནས་བོད་པའི་མི་བརྒྱུད་མཆེད་པར་བཤད་པ་དེ། ང་ཚོའི་སེམས་པོ་སྐྱིལ་ཀན་ཕྱུང་ཟིན་ནས་ཁོ་ཙ་ཏུང་ཕྱུར་མང་པོའི་གཞུག་གི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་དང་ཐོག་བོད་པའི་མཆེད་ཁུངས་སུ་ངོས་བཟུང་ན་ཡེ་ནས་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

གལ་ཏེ་སྐད་ཚང་གི་མཆེད་ཁུངས་རྒྱ་དཀར་ནག་དང་གནམ་ཡིན་པ་བདེན་ན། བོད་ཀྱི་འགོས་ལོ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་སྔ་ཕྱི་དག་དང་ཚན་རིག་པས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀོ་ན་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་ཐུབ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དེང་སང་ས་ཁམས་པ་དག་གིས་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་ངམ་གོ་ལའི་ཆུ་ཁྲི་ནས་རིམ་གྱིས་སྐམ་སར་ཆགས་པར་བཤད་པ་ཡང་ང་ཚོའི་རི་སྒང་འདི་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྲུ་གཞན་གྱི་རི་སྒང་ལ་ངོས་འཛིན་གིན་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་དུས་ཁོ་ཚོའི་མགོ་ཅམ་ཡང་འབུར་མེད་ན་བཤད་དགོས་པ་མེད་དོ།།

རྒྱ་མཚན་དེས་དང་ཐོག་འཛམ་གླིང་སྐམ་ས་ཐོག་མར་ཆགས་མཁན་ནི་ང་ཚོའི་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་འདི་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས། ངོས་འཛིན་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་གོ་ལའམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེས་ཐོག་མ་མདོ་དབུས

མཐོ་སྒང་དཔྱ་བརྩེས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྲུ་གཞན་གྱི་རི་ལུང་ཐང་གསུམ་ཆགས་ནས་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་ནམ་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་འདི་གྲུབ་པ་རེད། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་ཆུ་ཡི་ནས་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་གང་མང་འགོར་པའི་རྗེས་སུ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་ལྟང་ལ་བུད་པ་ནས་རིམ་གྱིས་རྩ་དང་ལྕུམ་བུ་ནགས་ཚལ་སོགས་ཚང་ཚོད་སྨུག་པོའི་ཁྲོད་དུ་སོང་ནས་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚེས་ཐོག་མ་སྲིན་བུ་ཕྲ་མོ་དེ་དག་འདུས་པ་ལས་ཆུའི་ནང་གི་སེམས་ཅན་ཉ་ཚོགས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལས་ཉ་སྲམ་དང་ཆུ་སྲིན་ལ་སོགས་པ་སྐོར་ཞིག་ཆུའི་མཚམས་དང་སྐམ་སའི་བར་དུ་གནས་བཅས་ནས་བསྡད་པ་མ་ཟད། ཁ་ཤས་སྐམ་སར་ཡོངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འདུས་པ་ལས་སྐམ་སའི་སྲོག་ཆགས་སེང་གེ་སྟག་གཟིག་དོམ་དྲེད་གླང་ཆེན་སོགས་བྱུང་ནས་ལོ་ཟེ་ས་ཡ་མང་པོའི་ལམ་སྲན་བརྒྱུད་དེ་ད་གཟོད་སྤྲ་ཡང་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་ཁྲོད་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་རེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྐམ་སའི་སྲོག་ཆགས་དང་ཆུའི་ནང་གི་སེམས་ཅན། ནམ་མཁའི་འདབ་ཆགས་སོགས་དང་བོ་ཉིད་ནས་རང་རང་གི་རིགས་ཕན་ཚུན་གང་ཡང་འདྲེས་མི་སྲིད་པའི་གདོད་མའི་དན་རྟགས་སམ་བདེན་དཔང་ཞིག་སྟོན་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཕན་ཚུན་སྡེབ་པ་ལས་སྐྱེའུ་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་སྐམ་སའི་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་ཚལ་དུ་བྱུང་ནས་མི་ལོ་ས་ཡ་བྱེ་བའི་གཞུག་ནས་སྐྱེའུ་སྐོར་ཞིག་ལ་བློ་རིག་གི་འཆར་སྣང་ཕྲར་ལས་ལྷབ་འགྱུར་གྱིས་འཕར་ཏེ་རི་དྭགས་བཙོན་པ་དང་རྩེ་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་རོལ་ཞིས་ཏེ

རིམ་གྱིས་སྤྱི་ཧྲེ་ཐུང་དང་ཕྱུག་བཞིར་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཡངས་སྤྲབས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པར་གྱུར་ནས་ད་གཟོད་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲ་མི་དེ་བྱུང་བ་རེད།

ས་གཞི་དེའི་སྟེང་ནས་མི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོན་མཐའ་མེས་པོ་རང་རེའི་དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་ཡར་ལུང་ས་ཆའི་གནས་འདི་རུ་མཆེད་དེ་རིམ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་སོགས་རྒྱ་གར་ནག་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྣམ་པ་བྱུང་བ་རེད། དེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་སྟོད་ཆགས་སྐྱ་བ་མདོ་དབུས་རི་སྐད་ཡིན་པའི་དཔང་རྟགས་སམ་རྒྱབ་སྟོངས་རྒྱ་མཚོ་བྲི་ནས་ཡིན་པ་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་དག་དང་ཡང་སློས་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་བ་དང་། དེང་གི་ཚན་རིག་དང་ས་ཁམས་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་གཅིག་ཏུ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆེས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་སྐམ་ས་ཡིན་ཞེས་ཐག་གིས་བཅད་ནས་བཤད་ཡོད། དེ་དང་མཚུངས་པའི་ནང་བརྟུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་སྐམ་ས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་དགོས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱེའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་སྐམ་སའི་གནས་སུ་སེམས་ཅན་བྱུང་དགོས་ན། རང་རེའི་སྟོངས་འདི་ནས་འགོ་ཚུགས་དགོས་པའང་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད།

ད་ལྟ་རྒྱ་གར་བས་མི་བརྒྱུད་སྤྲ་ནས་བཤད་པར་རྩོད་མ་ཆོད་ཀྱང་གཞན་ཡོབ་རུ་དང་ཨོ་ཨ་སྟི་རུ་ཀ རྒྱ་ནག་གི་ཡུན་ནན་དང་པེ་ཅིན་ནས་སྤྲ་མི་བྱུང་ནས་ལོ་ས་ཡ་མང་པོ་སོང་ཡོད་པའི་བདེན་དཔང་གནའ་རྫས་དང་ས་འོག་གི་རྗེ་རུས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་འདྲེན་ཤིང་ཡོད་ན་ཡང་། དོན་དོ་མ་བོད་ཀྱི་ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་སྤྲ་མི་བྱུང་བའི་གཞུག་གི་སྤྲ་མི་སྐོར་ཞིག་ཡུལ་གྱེར་སོང་བའི་འཕེལ་རིམ་རེད་མ་གཏོགས། དང་ཐོག་གི་སྤྲ་མིའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞག་

ན། ཟླ་མ་ཟད་དེའི་ཡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ལྷ་མོའི་རིགས་དང་དེའི་ཁྱུང་སའི་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་འདིར་ཡང་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་སྲིད་པས། གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་ཞིང་ཡུལ་གྲུ་དང་ལུང་ཁུག་རེ་རེར་དཀོན་མཆོག་དང་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་རྒྱུ་མིན་ན་དོན་དག་ངོ་མའི་མགོ་སྨུག་ཚང་ག་དཀའ་རྒྱུ་རེད། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྐྱེའི་ཆགས་རིམ་དང་དེའི་ནང་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་རི་བོ་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཡར་ལུང་ཁུལ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲེ་མི་དེ་བོད་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་མིའི་རིགས་ཀྱི་མཆེད་ཁུངས་ཡིན་པར་བཤད་ན་དངོས་གཙོ་པོ་རྒྱུས་སྨྲ་བའི་གྲུས་སུ་བཞུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སའི་གནས་དང་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་གནད་འགག་གི་རྒྱབ་སྐྱོངས་མ་ཤེས་ན་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་ལ་དོན་སྙིང་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

གནད་དོན་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཞིག་དང་། ཆོས་ལུགས་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཚར་འཛིན་དགོས་པའི་འགྲོ་ལུགས་སོ་སོར་ཕྱེ་ཐུབ་ན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་དག་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གཞི་ནས་རྟོགས་ཐུབ་བོ། །ཕྱིར་བཤད་ན་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕོ་ཡོ་བསྒྱུར་མཁན་བོད་པ་ཚང་གི་ནང་ཆོས་གཅིག་པོ་མ་ཡིན་པར་གཞན་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་དང་ཡོབ་ཙ་གླིང་སོགས་ལའང་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ཚོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ལྡན་ཞིང་བཙན་སྐྱོམ་དང་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་འཛིན་མེད་ལ། སྐང་བ་ཝུ་ཚང་གིས་ཆབ་སྲིད་སྟང་མེད་བཞག་ཅིང་ཆོས་ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ཡོད་ཚད་ཀྱི་

དཀྱིལ་སྙིང་དུ་བཟུང་ནས་ད་ལྟ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་ཆོས་སྲིད······
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་འདིར་གཏུགས་མཁན་སེམས་གཙོ་དག་སྣང·······
མཉམ་སུ་བཞེངས་མཁན་དང་འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་སྒོམ་བསྟེན······
དྲགས་པའི་ཆོས་བ་སེར་མོ་པ་རེ་ཟུང་གིས་གོ་གནས་རྐྱབས་སྟེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
ཁ་བཤད་དང་ལག་ལེན་སྙོམས་མ་ཐུབ་པའི་པར་ནས་བསྒྱུལ་བ་རེད་མ·······
གཏོགས།   དངོས་གཙོ་ཡོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་དག་གིས་བཟོས་པ་ཞིག་ག་ནས་ཡིན།
དེས་ན་ཆབ་སྲིད་དང་ཡོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོངས་བཙན་པོ་ཞིག་དང་ཡུན་གནས་
ཀྱི་རྨང་བ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ན།   མཐོན་པོ་དཔོན་ངན་ནང་ཏུལ་བ··
ནས་དམའ་སོ་སྐྲང་པོ་བར་གྱི་གོ་ས།   ཉིག་བཙུན་ཕྱུག་པོ་ཁྲིམ་བདག་ནས་སྨྲ་
པ་བྲན་གཡོག་བར་གྱི་ཐོབ་ཐང་།   གཞུང་དོན་སྙེར་གཅོད་དྲག་གནོན་ནས···
བདེན་དོན་སྐད་ཆའི་དབང་ཆ་འཕྲོག་པའི་བར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས།   གྲུམ་པོ་སྨྲ་
པའི་ཁེ་ལས་ནས་དམན་ལས་སོ་ནམ་ཐོག་ཧྲི་བར་གྱི་ཁེ་ཐོག   ཁྲལ་བསྡུ་ལྟ····
སྤྱུལ་དཀོར་ཟན་ནས་ཉམ་ཆུང་སྡུག་ཐོག་མཁས་པའི་བར་གྱི་ངོ་སོ།   སྐད······
འཁྱེར་གཡོ་ཅན་ངོ་གཉིས་འཛིན་པ་ནས་ཁྱེར་འདོན་གྲོང་ཚོག་གཉེར་མཁན་
བར་གྱི་ཇ་ཐང་།   ཆེ་ས་གོས་ཆེན་གོ་ལྷམ་ནས་ཆུང་ས་ཤ་མར་གྲོ་ནས་བར་གྱི་
རིན་གོང་།   མཐོན་པོ་རྗེ་མོ་གདངས་དཀར་ནས་བཟུང་སྟེ་དམའ་བ་མདོ་ལ·····
རིང་མོའི་བར་གྱི་ཁོར་ཡུག་སོགས་སྙོམས་བསྒྲིགས་བྱེད་མཁན་ནི་སེམས་གཙོ་
དག་སྣང་ལ་འབྱམས་གླུས་བ་ཚོ་མིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས།   དངོས་གཙོ་བསྒྲིགས་
གཞི་གསར་བ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་གྱི་དབུ་ཐོག་ཞབས·····
ཐོག་ལ་མ་འཛེམས་པར་དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་པའི་དོན་དག··
མཁྱེན་དགོས་སོ།།

སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ཛེ་དབང་ཐང་དང་སྙན་གྲགས······སོགས་ལ་ཆ་ཁ་བཟོ་མི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཡིན་ཙ་ན། ང་ཚོས་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་གནས་བབས་སེམས་ཀྱི་སྐྱོ་སྣང་ཕྱི་ཙ་བྱུད་དེ་འདོད་མི་འདོད་སྣ་ཚོགས་བཤད་པ་ལ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་མདུན་དགྲ··ཙ་ལངས་ཀྱང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་བྱ་བ་དངོས······གནས་འདི་ཉིད་ཡུན་རིང་རྟག་བརྟན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ··བ་དངོས་ལ་འཕྲད་ཀྱི་གོད་ཆག་གི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ན་ཡང་། ཚོས་ཁྲིམས་མིན····པས་དགོས་མེད་ཀྱི་གོམ་སྲོལ་དང་རྒྱུ་མཚན་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་འདྲ་མིན··གཉིས་ཀ་ལ་ཞི་འཐམ་དང་རོ་འཐམ་བྱེད་དགོས་དོན་ཅིང་ཡང་མེད་དོ།།

སླས་པ།

ནམ་རྒྱུན་མཐོ་སར་བཞུགས་ཏེ་དམན་གྱི་དཀའ་སྡུག་ཐུགས་དམ་ར་བའི······
དཀྱིལ་ན་མེད།།
ཡོངས་རྫོགས་ཁྲིད་ལ་དབང་ཡང་འབངས་ཀྱིས་ཟ་ཟུར་སྐྱ་ན་མིག་འབྱུར······
གདོང་ཚ་དམར།།
རང་དང་རིགས་མཐུན་མ་གཏོགས་དྲང་བདེན་ཅན་ལ་ནམ་ཡང་དགྱེས······
འཛུམ་མི་སྟོན་པ།།
ཆོས་དང་རང་རིགས་འཕྲུངས་ལ་སྦྱོར་བའི་དེང་གི་ཡང་སྤྲུལ་ཞིག་གི་མཛད··
སྤྱོད་ཡིན།།

ལེའུ་གསུམ་པ།

དང་པོ། ཡ་ཐོག་མི་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ལ་ཟུར་དཔྱད་པ།

དེ་ཡང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་བྱུང་བའི་ཁུངས་གཏུགས་སའི་གཙོ་བོ་སྤྲེལ་ངོས་འཛིན་པ་འཛམ་བུ་གླིང་བ་ཕལ་ཆེར་ཞལ་མཐུན་ལ། རིགས་འདེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་དང་གཞི་ནས་མཐུན། དེ་ལྟར་སྤྲེལ་ནས་མཆེད་པའི་སེམས་ཅན་དེར། དང་པོ་ཉིད་ནས་མི་ཞེས་བོས་ན་མི་འགྲིགས་པས་དེར་མི་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་ན་སྔོན་བཙུད་གཉིས་ཀའི་བྱུང་རིམ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་སྟངས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་བབས་ཆགས་པར་འགྱུར། དེ་ན་སྤྲེལ་ལས་མཆེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྒོད་དམ་མི་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་དེར་འཚོ་བ་རོལ་སྟངས་དང་སྤྱོད་ཁང་ཡག་བཅོག་གྲུང་ཟོ་འཛམ་རྒྱུབ་སོགས་ཡིན་མིན་གྱི་བརྡར་ཤ་དེ་ཙམ་གཅོད་མི་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་དེར་མི་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཡོ་རོ་ས་ཡ་མང་པོའི་གཞུག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལས། སྐབས་དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངྲོ་རོ་ན་མི་མ་ཡིན་དང་མི་རྒོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱིན་མ་རེད།

ལྷ་དང་འདྲེ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བཤད་སྲོལ་སྣ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡག་བཅོག་གི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལྷ་དང་འདྲེ། མི་མ་ཡིན་དང་འགོང་པོ་བཙའི་རིང་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དང་དེར་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཚངས་པ་དང་ལྷ་

ལས་མཆེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་གློ་བུར་ཐོལ་བྱུང་དུ་བསྐྲུན་པ་དང་གནམ་ནས་ས་ལ་བབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་སོང་ཟིན་ལ། མི་མ་ཡིན་ལས་མི་རུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གནའ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དེང་གི་ཚན་རིག་གིས་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་པ་ང་ཚོས་བསམ་གཞིག་ནན་མོ་བྱེད་ཐུབ་ན་གནའ་དེང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འགལ་བ་ཡོད་སྲིད་ཀྱིན་མ་རེད། དང་ཐོག་སྤྲ་ཡང་གཙན་གཟན་གྱི་ཁྲོད་དུ་བྱུང་སྟེ་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་རི་དྭགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མ་ཟད་སེམས་ཁམས་བྱེད་སྟངས་ཚང་མ་ཡང་དུད་འགྲོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་འབུར་དུ་ཐོན་པའི་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལོ་ངོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་ད་གནོད་སྤྲ་དང་སྤྲ་མོ་གཉིས་འདུས་ཏེ་ཕྲུག་གུ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་སྤྲ་གཞན་ལས་གློ་གྲོས་ཆེ་བ་མ་ཟད། ལུས་ཀྱི་སྤུ་དང་མཇུག་མ་ཡང་ཇེ་ཐུང་དུ་སོང་སྟེ་རྣམ་པ་ཕལ་ཆེར་མིའི་བཞིན་ལག་གི་ཚུགས་ཀ་ཡོད་པ། འགྲོ་ཚུལ་དང་བྱ་བྱེད་ཀྱང་ཀྱག་བཞིར་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ལངས་སྟབས་སུ་འགྲོ་ཤེས་པ། རི་དྭགས་བཙོན་པ་དང་། ཤིང་ཏོག་གི་འབྲས་བུར་རོལ་ཤེས་པ། ཙོ་ཚ་འགེབ་བྱེད་དུ་ཕོ་མོ་ཚང་མས་ཤིང་ལོ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་པགས་པས་སྐྱད་དཀྲིས་པ། སྔོ་བའི་དུས་སུ་ཆུ་འཁྱམ་དང་ཕྱུང་ཕྱོངས་ནེའུ་གསེང་དུ་བསྡད་དེ་ཉ་དང་ཤིང་འབྲས་ལ་རོལ་བ། གྲང་བའི་སྐབས་སུ་ནགས་ཚལ་ལྷུག་པོ་དང་བྲག་ཕུག་ཏུ་གཞི་བཅོས་ནས་རི་དྭགས་བཙོན་པའི་སྐབས་དེར་མི་མིན་ལ་སྤྲ་ཡང་མིན་པས་དེ་ལ་སྤྲ་མིན་མི་མིན་གྱི་དུས་ཅེས་བཤད་ན་འགྲིགས།

འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མ་ཡིན་པའི་དུས་སྐབས་སུ་གསུངས་ཡོད། གང་ལྟར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དེ་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྩུབ་ཅིང་ཤ་རྗེན་དང་ཁྲག་རློན་འཐུང་བ། ཡག་བཙོག་དང་བཟང

ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་དགོངས་ནས་མི……
རྒོད་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་ཟ་སྐད་སྒྲུར་བ་རེད། མིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་དེའི་སྙིང……
ནས་མི་དང་ལྷ་འདྲེ་འགོང་པོ་ཟིའུ་རིང་བདུད་དང་སྲིན་མོ་སོགས་ཀྱི་སྣང……
ཚར་བཟུང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཡ་ཐོག་གི་རྗེ་པོ་ཚང་མར……
མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་སུ་སོའི་ཚོའི་མཛད་སྤྱོད་ལ……
གཞིགས་ཏེ་གསུང་པ་ལས་མི་ལས་སོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་འདྲེ་འགོང་པོ་དག་
གིས་བདག་བཟུང་བྱས་པར་བཤད་ན་དངོས་གཙོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་ཁ……
སྙིར་རྒྱུ་མ་རེད། དེ་ལྟར་སྤྲ་མིན་མི་མིན་གྱི་དུས་སྐབས་དེར་དངོས་པོར་སྤྱོད་
གླིང་དང་བདག་གིར་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་དུས་རབས་ནས་
འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཕྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་འདོད་ཡོན་
ལ་ཧེ་ཧམ་དང་གཡོ་སྒྱུ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ……
དང་རྩོད་པ་ཡང་ཇེ་མང་དུ་སོང་སྟེ། རང་དང་འདུས་པའི་ཕོ་མོ་ཕྲུག་གུ་དང་
བཅས་པ་སྐོར་ཁག་བྱས་ནས་འདུག་པའི་འགོ་བཙམས། སོ་ཚོའི་ཁྲོད་དུ……
བཙན་པོ་གདུག་རྩུབ་ཅན་དག་གིས་གཏོམ་ཆུང་ཐུས་མེད་ཀྱི་འཚོ་གནས……
འཛོག་པ་དང་ཆུང་མར་བྱེ་བོ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་ཤི་གསོན་ལ……
ཐུག་པའི་དམར་འཛིངས་ཀྱང་བྱུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡ་ཐོག་སྤྲ་མིན……
མི་མིན་གྱི་དུས་རབས་དེ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ནས་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ……
འདི་བྱུང་བ་རེད། འདི་ལ་དབྱིན་ཇི་སྐྱེས་དངོས་རིག་པའི་མཁས་པ(དར……
ཝིན)གྱིས། “མི་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་སྤྲ་མི་ལས་བྱུང་།” ཡང་ཨེན་ཁྲི་སིས“
གནའ་བོའི་སྤྲ་མི་མིར་འགྱུར་ཐུབ་པའི་ཆེས་རྩ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ནི་ངལ་རྩོལ་ཡིན་
པས་མི་ནི་ངལ་རྩོལ་ལས་བྱུང་”བར་བཤད། གནའ་མི་ད་ལྟ་ནས་བརྩིས་ན་མི་

ལོ་ཁྲི་ཚོ་ལྔ་བཅུ་ནས་དྲུག་ཅུ་སྔོན་དུ་བྱུང་བར་བཤད་ལ། མི་གསར་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་དབྱིབས་སོགས་གནའ་བོའི་སྤྲེ་མིའི་རང་རྟགས་རྩ་བ་ནས་མེད་ཅིང་མདའ་གཞུ་དང་རྫ་ཆས། སྐབས་དེའི་ཁང་པ་བརྩིགས་ཐུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་ཞིང་འབྲོག་གི་ལས་གཉིས་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཞིང་མི་གསར་ཞེས་པ་ནས་བརྩིས་ན་ད་བར་དུ་མི་ལོ་ཁྲི་ཚོ་བཞིའི་སྔོན་དུ་བྱུང་བར་མངོན།

འདིའི་ཐད་ལ། ནང་ཆོས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་དྲག་ཅིང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་མིག་རྒྱང་ཐུང་བའི་མཁས་པ་སྔར་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་མ་ཟད་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་ཁུངས་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ཤི་འཐམ་རོ་འཐམ་བྱེད་གིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བསྟུ་ཕྱིས་དབུ་བསྐོར་ཏེ་ཟམ་ཀ་ཐོབ་པ་ཆོས་རྒྱ་ནག་ནས་མཆེད་པར་བཤད་པ་མ་ཟད་དེའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འཆར་གཞི་འོག་ཏུ་ཤ་ཉོག་མང་པོ་བསྲེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་མང་པོ་ང་ཚོའི་མིག་ལམ་དུ་བཞག་ཡོད་ན་ཡང་། དོན་གསལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་རྒྱུ་བའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་རྩལ་ཀུན་ནས་ཚང་བ་ལ་རྒྱ་གར་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཟན་ཤམ་དང་རྒྱ་ནག་གི་པེར་ནག་གིས་གཡོག་དྲག་ཕས་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་དོ་མའམ་ཁྲུད་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟང་ལ་བུད་མེད།

སྤྱིར་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཆེས་རིང་བ་དང་ཆེས་སྔ་ཤོས་ཀྱི་དོན་དག་དེ་སྤྲེལ་རྒན་རི་བོ་དྲི་འཛིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བོད་མི་འགྲོ་བ་སྤེལ་རྒྱུར་དམ་བཅས་པ་དང་འབྲུ

རིགས་སྣ་ལྔའི་ས་བོན་བསྟམས་ཡོང་དེ་སྤྲེལ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་གནས་མཛད་པའི་ཁམས་དགའ་བའི་ས་རིམ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཆགས་སྟ་ཞིང་དེ་འཕྲེལ་གྱི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཐོག་མ་ཡང་བོད་····ཡུལ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སེམས་ཅན་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་སྤྲ་ཡང་རང་རེའི་ཕྱོངས་ནས་བྱུང་སྟ་བའི་སེམས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ནས་ད་གཟོད་སྤྲེལ་དང་སྤྲེལ་མོ་གཉིས་ལས་མཆེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རིགས་གོང་གི་སྤྲ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་མིའི་རིགས་ཀྱི་མེས་པོར····ངོས་བཟུང་ན་སྤྱིའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་ལ། སྔོན་རབས་གཟིགས་དང་····སྒྲོལ་མའི་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ་ལས་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མཆེད་པར་འདོད་པ····འདིར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། སྤྱིར་སྤྲ་རིགས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་འགྲོ་བརྩམས་པའི་དུས་ལོ་རྒྱུས་མཁན་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཤད་དཀའ་ཡང་། མེས་པོ་སྤྲེལ་··རྒན་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཕ་ལམ་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ཅམ་འདས་ཚར་··བ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་ལ། རི་བོ་དྲི་འཛིན་དུ་ཐེབས་པའི་སྤྲེལ་རྒན་བྱང་····ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ད་ལམ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི625ལོར་འབྲུངས་པའི་བཅོམ····ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔའི་ཐོག་སངས་རྒྱས་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གསུང་ནས་ད་ལྟའི2008བར་དུ་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནས་དྲུག་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ན་ཅི་ལྟར་འགྲིགས།

ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལས“འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུང”བའི་ལུང་དེས། བསྟན་པ་ནམ་བྱུང་བ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུར་དུ་གསུང་ཚུལ། མ་འོང་བར་ཞབས་ཚུགས་རྒྱུར་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས····

གསུང་ཡོད་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་འདིར་གཞི་བཅས་ནས་བཤད་ན་བོད་དུ་སྐམ་ས་བྱུང་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་མེད་པའི་སྔ་མི་མི་མིན་གྱི་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་ཡོད་མེད་ནི་ཞེ་ཆེམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་ལ། གལ་ཏེ་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་མི་མཐུངས་པའི་འགྲོ་བ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་མེད་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་བོད་མ་ཟད་རྒྱ་གར་དུའང་དར་མེད་པ་གསུས་བལྟས་ཀྱང་གསལ་པོར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན། རྒྱ་གར་དུ་མ་བྱུང་བའི་དོན་དག་ཅིག་བོད་ལ་སྦྱོར་དགོས་པའི་གསང་བ་ཡང་ཤེས་དགོས། ལོ་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་གར་དུ་དར་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མི་ལོ་སུམ་སྟོང་མ་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ། སྤྱིལ་ཀན་ནས་ད་བར་ལོ་ཕྱེ་བ་དུང་སྦྱར་འཁོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཡར་སྦྱར་ན་ཇི་ལྟར་འགྲིགས།

སྤྱིར་ཆོས་ལུགས་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ན་ཉུང་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་ཤིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁྱད་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ཚང་མ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ཆོད་འཛིན་དང་ཐེ་གཏོགས། དབང་བསྒྱུར་བྱས་ན་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་ཐོབ་ཐང་ཚང་མ་གཞི་ནས་མེད་པར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་གཤིས་ངོ་མ་དེད་ནས་བགྲོད་རྒྱུ་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དག་སྣང་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་གྱི་བཀོད་པའི་འདོད་འདུན་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟུན་རྒྱུ་མེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་ཨུ་ཚོའི་ཆོས་ལུགས་འདིར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་དམངས་ཚོགས་ཕྱིངས་ཆེ་བར་མེད་པར་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་

ངོ་བོ་དེ་ལས་ཀྱང་མེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པ་མེད། གཞན་ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྨང་གཞི་ཡོད་པའི་མི་ཚད་ད་དུང་ཆོག་ཤེས་དང་བཟོད་སྒོམ་ཚོད་འཛིན་གྱི་བཀག་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་ལ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མི་རིགས་དེའི་ཤ་རྐང་ཅུས་རྐང་ལ་ཟུག་ཡོད་པས་ཆོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གྲོགས་ཅེས་བཤད་ན་མི་ཆོག་རྒྱུ་མེད་སྙམ།

དེ་ཡང་རང་རེའི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་འདི་བྱུང་ནས་ལོ་ངོ་འབུམ་ཕྲག་གང་མང་ཞིག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པ་ཡེ་སྨོན་དང་ཆུ་ལྕགས་རྒྱལ་མོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་སྲུས་སྐྱི་གཙུག་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱུང་བ་ནས་བོད་དུ་འགྲོ་བ་མི་འམ་མི་གསར་ཞེས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་དབུས་ཚུགས་ཤིང་རིམ་གྱིས་དུས་རབས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྣ་མང་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དཔོན་གཡོག་གི་གོ་རིམ་དང་། ས་ཁོངས་སྡེ་རིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཕ་ནུ་གཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཐ་སྙད། རང་ཕྱོགས་དགྲ་སྡེ་ཡི་ཆགས་སྣང་། བཟང་ངན་ཡག་བཅོག་གི་དབྱེ་བ་ཞིག་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་ཚན་དུ་སྐྱེབ་ནས་ཕྲག་ཤུག་དང་ས་ཤུག་སྣུའི་སྐྱི་བུ་བཟོ་དགོས་པའི་ངལ་རྩོལ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ། ཕན་ཚུན་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སྨོས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དུ། བཙན་པོས་གསོམ་ཆུང་ལ་དམའ་འབེབ་དང་གནས་དང་དངོས་ཆས་འཕྲོག་པ་ལ་ཉམ་ཆུང་ཚོས་བཙན་པོའི་གཞུའ་ནོན་འགོག་རོལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཅུས་ཚན་ཚོ་བ་བསྐྱེབས་ནས་འདུག་པའི་སྒྲོལ་སྟོག་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཅུས་ཚན་ཚོ་བར་གྱིས་ནས་བསྟད་པའི་བརྒྱུད་པའི་མིང་ལ་སེ་དང་རྨུ། ལྡོང་། སྟོང་། བཞི་པོའི་སྟེང་དུ་དབྲ་དང་འབྲུ་གཉིས་བསྣན་པས་རིགས

བརྒྱུད་ཆེན་པོ་དྲུག་ལ་བོད་མིའུ་གདུང་དྲུག་ཏུ་འབོད་པ་ནི་བཙན་གཉོམ་གྱི་གྲལ་རིམ་ཨམ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱུང་བའི་རྟགས་ངོ་མ་རེད། དེ་ལྟར་བཙན་གཉོམ་དང་དབང་ཐང་གི་ཁྱད་པར་ཧོར་ནས་ལོ་གྲངས་ས་ཡ་མང་པོ་འཁོར་བའི་གཞུག་ནས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་གྲུ་བདག་བཟུང་མཛད་པ་ལ་རྨང་གཞི་གཏོང་མཁན(གསས)ཆེན་ཏོས་ཀྱི་གདུང་བརྒྱུད་ལས་མཆེད་པའི་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོན་པ་ཡིན། བོན་གྱིས་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་གསས་ཟེར་བ་ནི་ལྷ་ཞིག་གི་མཚན་དང་ཡང་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཁང་ལ་གསས་ཁང་དང་གསས་མཁར་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལར་སེ་དང་བསེ། གསས་སོགས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསས་ཆེན་ཟེར་པ་ནི་བོན་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཐ་སྙད་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་བ་དང་གིས་གྲུབ་པས་ན། དོན་དུ་བོད་མིའུ་གདུང་དྲུག་གི་ཡ་གྲུལ་སེ་ཡི་གདུང་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་ལ་སེ་ཆེན་ཞེས་པར་བརྗ་སྦྱར་བ་དང་དེའི་སྲུས་སུ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་འཁྲུངས་ཅེས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གོ་རིམ་དང་དོན་སྙིང་ཅན་དུ་འཁྱུམས་སོ།།

སྐྱུས་པ།

ཚོད་འཛིན་བྱེས་པའི་སྐྱེ་སྒོ་ཟད་ཀྱིས་བཅད།།
རི་བྲུང་ལྷག་མའི་ལྷ་བ་རིང་དུ་ཕྱིན།།
བོད་པའི་ཇོ་བོ་མཆོན་པའི་དགོན་པ་རྣམས།།
སྐྱི་རིང་སྐྱོང་ཀྲུང་འཛག་མས་ཁེངས་ལ་ཏེ།།

གཉིས་པ། ཡ་ཐོག་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྷ་ཡི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་བོད་ལ་མངའ་མཛད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཡིན་པའི་སྐོར་རྒྱ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིང་ཚད་དང་མི་རིགས་འདིའི་དགོས་དབང་ལ་གཞིག་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མའམ་དང་པོ་བོད་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་འགོ་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་ཐོག་མར་སྤྲ་དང་དེ་ནས་སྤྲ་མིན་མི་མིན་གྱི་སེམས་ཅན་ནས་ད་གཟོད་མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་བའི་ཁྲོད་ནས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་མི་སྐོར་ཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཅིག་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་བཤད་དེ་སྐར་ཡང་མི་མ་ཡིན་དང་གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་དབང་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྐྱར་བཟླས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་ནས་བརྩིས་གཞིར་བྱས་ཏེ་མི་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་བསམ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འོ་ན་དེའི་སྔོན་དུ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས120ཡས་མས་སུ་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཞང་ཞུང་སྟོད་ཤུག་བར་གསུམ་ལ་མངའ་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སོགས་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འཛོག་ས་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་འདས་ཚར་བའི་རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས39ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་དུ་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་འདི་མི་མ་ཡིན་པའི་

གནས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པར་མ་ཟད། མི་མ་ཡིན་པའི་ནང་ནས་གནོད་……སྦྱིན་ཞིག་གིས་དབང་མཛད་དགོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ།།

འདིའི་ཐད་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན། གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་ཅིག་གིས་བདག་མཛད་པར་ཟེར་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་འཛུགས་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེབ་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པར་འདོད། དམིགས་ཡུལ་དེའི་སྙིང་ནས་ཡ་ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ལ་མགོ་ཐུག་ཚང་མི་ཐུབ་པ……དང་བློ་ངོར་འགྱུར་དཀའ་བའི་བརྩིས་གཞི་དེ་སུ་མཐུད་དུ་བརྩིས་པས་ད་ལྷ་ཝུ་ཚང་གི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་གླིང་མ་ཟད་ཐ་ན་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཆེས……རིང་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ཆེས་ཐུང་བའི་གནས་སུ་འབབ་དགོས་པར་གྱུར་པ་རེད། ང་ཚོས་ཆེས་ཐུང་བའི་ལམ་བཤད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེར་བསྟུན་ནས་སོང་བས་ད་ལྷ་བསམ་གཞིག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གྲོང་བ་རྒན་པོ་རྒན་མོ་དག་གིས་མ་ཏི་དང་སྒྲོལ་མ་བསྐུར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལའང་ཤན……ཞུགས་ཡོད་པར་འདོད། རྒྱུ་མཚན་འདས་ཚར་བའི་བོད་བན་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་ཟད་སྟོད་བཅུད་ཆགས་རིམ་དང་ཁྱད་པར་ཝུ་ཚོར་ཐུབ་བསྟན་དར་བའི་……གཞུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ……ཅན་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནད་ལ་ཕིལ་བའི་གཏམ་གསལ་པོ་ཞིག་གཏན་ནས……གླིང་མེད་ལ། གོ་ལ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རྩ་བའི་གྲུབ་ཆ་ཡང་ཁ་འདེད་ཁྲུང……གཏུགས་ཤིག་དེ་བས་ཀྱང་བཤད་མེད། མ་གཞི་ཝུ་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་

རྫམ་འཛུག་པོའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་བོད་སྤུ་ཕྱིའི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་སློང་བ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ནི་ཁོ་ཚོའི་རྟོགས་པ་ལྟ་དང་མཉམ་པའི་བམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་མི་ཆོས་གནད་ལ་ཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་རྟགས་ངོ་མ་ཞིག་ཉིད་མེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་བོད་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྒྱུད་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཚད་ལྡན་ཅན་དང་མགོ་ཇ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ན་ཐུབ་བསྟན་པོད་དུ་མ་དར་གོང་གི་བོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ཆང་གཞི་རྩས་ནས་གསལ་པོར་བཤད་དགོས་པ་ནི་སྨྲུལ་མེད་ཀྱི་དཔང་པོ་རེད། སྨྲུལ་རྒྱུ་རི་ལྟར་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་དུ་ལྟའི་བར་དུ་ང་ཚོར་ཡང་མི་ལོ་18000གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པར་བཤད་ན་མི་ཚིག་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་ཡ་ཐོག་མི་བརྒྱུད་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་ཚང་མ་བོན་གྱིས་བཤད་པ་དེར་མ་གཏུགས་རང་བསྟུན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ནས་ཉིད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་རིང་བའི་བདེན་དཔང་དང་སྒྲུས་ཚད་བརྒྱུད་རིམ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཟད་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན།

སྤྱིར་ཞང་བོན་བོད་གསུམ་གྱི་མིང་ལ་མཁས་པ་ཚོས་ཚོས་གཞུང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་ལྟ་ཚོགས་ཤིག་གསུང་ཡོད་ཀྱང་། མ་གཞི་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་པོས་མངའ་དབང་མཛད་པའི་ས་མིང་ངམ་ཡང་ན་མངའ་དབང་མཛད་པའི་སྟོབས་འབྱོར་དང་རུས་ཤུགས་སོགས་ལ་གཞིག་ཏེ་བཏགས་པ་ལས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་འདོད་མེད། ད་སྔ་

ཡན་ཆད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཨེས་པོ་སྤྲ་དང་གཞའ་ཁྲི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བཤད་མི་ཤུང་བ་ཞིག་བྱུས་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལུས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སོགས་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་མ་ཟད། གཉོད་སྦྱིན་ནག་པོ་ནས་རམས་སྐྱེས་དྲུག་དང་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་སིལ་མ་བཞི་ཅུའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་ཡང་ན་མགོ་མཇུག་མི་ཚང་བའི་བམ་བཤད་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོའི་བདེན་དོན་མཐའ་ཞིབ་མི་ཐུབ་ལ། སྔོང་ཆ་དེ་བས་ཀྱང་ཁ་སྐོང་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་དུས་རབས་དང་མི་རབས་དུ་མའི་རིང་ནས་དལ་གྱིས་བརྒྱུད་ཡོང་བའི་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་ཟློར་མ་བབས་པའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཤ་ཀང་རུས་ཀང་མ་འཕྲོད་པ་རེད།

སྤྱིར་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་ཕན་ཚུན་འདོད་མི་འདོད་དང་འཐད་མི་འཐད་བཤད་པ་ནི་མི་སྐྱེར་དང་ཡང་ན་ཚོགས་པ་ཆུང་དུ་དག་གིས་འདོད་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ཙ་ན། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་དགོས་དོན་ཟ་བ་ནས་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་པ་ཚང་གི་ཆེས་མཐོ་དབང་འཛིན་པ་ཆོས་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ནང་ཕན་ཚུན་ཀོ་རྟོགས་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ལམ་སྲོལ་དེར་བསྟུན་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་ཚང་མ་བོད་ལ་མངའ་བའི་ལས་དབང་ལ་གཏུགས་རྒྱུ་མིན་ན། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆབ་

སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྔ་རྗེས་སྲིད་པ་བོན་གྱིས་བཤད་པའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས120ཡས་མས་སུ་བྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཞུགས་གནས་སམ་ཕོ་བྲང་གངས་ཏི་སེ་མདུན་ཞོལ་དུ་གསས་ཁང་ནོར་བུ་སྤུངས་པ་དང༌། བོད་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཞང་ཞུང་ཟིལ་གནོན་རྒྱལ་པོ་ལྷབས་ཆེན་ལྡིང་གི་བྱ་རུ་ཅན་ཡིན། གསུམ་པ་ཧྲི་ཧོ་གྱེར་སྤུངས་རྒྱལ་པོ་གང་ག་ཤེལ་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་དང་དེའི་བཞུགས་གནས་ག་ལྷང་གཡུ་ལོ་ལྡོན་པའི་ཚལ་ཡིན། བཞི་བ་ལྡིང་ལུང་ཡུལ་དུ་སླས་ཀྲ་ཀྲུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན། ལྔ་བ་རྒྱུང་ཡར་མི་ཕོད་རྒྱལ་པོ་གཞའ་ཚོན་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན། དྲུག་པ་ཀྱི་ལེ་ཀྲུ་གེ་རྒྱལ་པོ་ཨུན་ཆེན་དུང་གི་བྱ་རུ་ཅན། བདུན་པ་ཞང་ཞུང་པུ་མར་ཧྲིང་གི་ཡུལ་དུ་སྤུངས་རྒྱུང་གྱེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་རུ་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན། འདིའི་ཕོ་བྲང་དེང་སང་པུ་ཧྲང་ངམ་པུ་རང་ཞེས་པའི་སྟག་ཆེན་ཧམ་རྫོང་མཁར་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་ཡིན། བརྒྱད་པ་ཉེ་ལོ་ཞེར་ཡ་རྒྱལ་པོ་ཕྲ་མེན་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན། དགུ་བ་ཞང་ཞུང་ཙོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གཟི་བརྗིད་རྒྱལ་པོ་ཟམ་ཤང་ལྷུགས་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་དེང་སང་བོན་རི་སྟག་ཟ་རོང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། བཅུ་བ་ཛྙ་དམར་ཐིས་སྤུངས་རྒྱལ་པོ་མི་དཔུང་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན། བཅུ་གཅིག་པ་ཞང་ཞུང་ཏ་རོག་ཡུལ་དུ་བདུད་འདུལ་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤེལ་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན། བཅུ་གཉིས་པ་ལི་ཤིར་གྱེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་ཤེལ་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན། བཅུ་གསུམ་པ་ཞང་ཞུང་རྟ

སྨོའི་ཡུལ་དུ་ཤེལ་རྒྱུང་ཧི་ཧེ་རྒྱལ་པོ་ཛྷ་དམར་འོད་ཀྱི་བྷ་ཏུ་ཙན། བཅུ་བཞི་པ་ཡིག་སྐུར་ནས་མཁའི་རྒྱལ་པོ་པེ་ཏེར་འོད་ཀྱི་བྷ་ཏུ་ཙན། བཅོ་ལྔ་བ་ཞང་ཞུང་ཁ་ཡུག་ཡུལ་དུ་སད་ཧི་གྲེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤུ་སྦལ་འོད་ཀྱི་བྷ་ཏུ་ཙན། བཅུ་དྲུག་པ་ཞང་ཞུང་ལ་དྭགས་ཡུལ་དུ་ཉེ་ལོ་ལྟེར་ཡ་རྒྱལ་པོ་གནམ་ལྡིགས་དཔལ་གྱི་བྷ་ཏུ་ཙན། བཅུ་བདུན་པ་ཞང་ཞུང་དུམ་པ་ཚལ་དུ་གུ་ཤེར་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་ལྷང་འོད་ཀྱི་བྷ་ཏུ་ཙན། འདི་བའི་ཕོ་བྲང་དེར་སང་གུང་དུམ་ཞེས་པའི་གསེར་མཁར་དེ་ཡིན། བཅོ་བརྒྱད་པ་ཞང་ཞུང་ཐོག་སོགས་ཡུལ་གྱི་སེང་གེ་གནམ་རྫོང་དུ་སུ་མར་ཐོག་རྗོད་རྒྱལ་པོ་ཨེན་ཏ་འོད་ཀྱི་བྷ་ཏུ་ཙན་སོགས་བྷ་ཏུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གིས་ཞང་ཞུང་ཁྲི་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མངའ་དབང་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལས་རྒྱལ་ཕྲན་ཡ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞང་ཞུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སམ་སྒོ་ཕུག་བར་གསུམ་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཤ་སྟག་ཡིན།

དེས་ན་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་འདི་རྣམས་བོད་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ལྟར་རིགས་རུས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་དེད་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བཞུགས་པའི་སྲོལ་མེད་ལ། གསེར་གྱི་བྷ་ཏུ་ཙན་ནས་ཟླུང་གི་བྷ་ཏུ་ཙན་འཐུད་དེ་གཅིག་རྗེས་གཅིག་གིས་བཟུང་བའི་རྒྱལ་རབས་བརྩིས་ཚུལ་དེ་བས་ཀྱང་མ་རེད། མ་གཞི་གསེར་གྱི་བྷ་ཏུ་ཙན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ནས་གཉིས་པ་ཟླུང་གི་བྷ་ཏུ་ཙན་དང་ཐོག་རྗོད་རྒྱལ་རབས་དག་གིས་བཟུང་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་ན་རྒྱལ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེས་ལོ་ཙོ་སུམ་བརྒྱ་རེར་སྲིད་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན

ཡང་བསྒོམས་པས5400ལས་ཟིན་མེད་པས་སོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྙིང་འཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ངོར་འགྱུར་དཀའ་བའི་བརྩིས་གཞི་ཞིག་བཞག་པ་རེད། གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཁན་ཆེན་པོ་དྷི་ས་ཏྭ་འམ་མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོང་དགུང་ལོ་དགུ་བརྒྱ་དང་གོ་དགུར་བཞུགས་པ་བཞིན། སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས……རབས120ཙམ་ལ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་དག་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ནས……བདུན་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་མ་བཞུགས་ཅེས་ཚིག་ཐག་བཅད་ནས་སུ་ཞིག་གིས……བཤད་ཐུབ། སྐྱིང་གཞི་དེའི་སྙིང་ནས་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་ཐ་མ་ཐོག……གོད་རྒྱལ་པོ་བྱ་རུ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཆོད་དཔག་གི་ཐོག་ནས་བསྒོམས……བརྩིས་བྱས་ན་ལོ་ཆིགས་ཀྱི་གྲངས་ཀ་ཡང་ཏ་ལམ་སྙོམས་བསྒྲིག་བྱེད་ཐུབ……པར་འདོད། གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སོགས་རྒྱལ་རབས་སུ་འདྲེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་གོང་གི་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ལྷག་པའི་ཞང་ཞུང་ལ……དྭགས་ཡུལ་དུ་སྟག་ཟ་གཟི་བརྗིད་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེམ་ལྷ་ཤུགས་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན་དང་། ཞང་ཞུང་ཁ་སྐོར་ཡུལ་དུ་ཤེར་མཛོད་རྒྱལ་པོ་ག་ལྡང་འོད་ཀྱི་བྱ་རུ་ཅན……གཉིས་ཀྱང་བཤད་ཡོད་པ་འདིར་བལྟས་ན། རྒྱལ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པོའི་ཁོངས་སུ་འདི་གཉིས་གྲངས་མེད་པ་འདིས་རྒྱལ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པོའི་ཁོངས་སུ་འདི··དང་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་རེད།

བོན་གཞུང་རྙིང་བ་རྣམས་སུ་ཞང་བོད་གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་གོང་གི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མའམ་དང་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་

རང་རེའི་བོད་ལ་ལོ་ངོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པར་གསལ་ཐག་ཆོད་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ཡོད། དེ་ན་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་ཐོན་པ་དང་དེའི་གཞུག་གི་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་གསུམ་ཅུ་སོ་དགུའི་ནང་དུ་ཐོན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་ལོ12300ལྷག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལོ་ངོ་འདི་འདྲ་མང་པོའི་རིང་ལ་རྒྱལ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པོས་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་པར་བཤད་ན་ཧ་བར་མི་འགྲོ་ལ། བོད་པོའི་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ཀྱི་ཚིག་སྒྱུར་ནས་བཤད་ན་དེ་བས་ཀྱང་སྣ་ངོར་མི་བདེ། འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་གཙོ་བོས་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པོས་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་དྲུག་བཅུ་ནས་བདུན་བཅུའི་བར་ཆབ་སྲིད་བཟུང་ཡོད་པ་ནི་དངོས་གནས་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སོགས་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པོས་ཆབ་སྲིད་ལོ་ངོ་ཆིག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གསུམ་བརྒྱར་བཟུང་ན་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་སོ་དགུའི་ནང་བབས་ཡོད་པས་ལོ་ཚིགས་ཀྱང་ཧ་ལམ་མ་སྒྲིག་རང་མཐུན་དུ་སོང་ཡོད། བྱ་རུ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་དབང་བསྒྱུར་པོ་གནས་ཀྱི་ཆེ་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ལ་གཡུ་ཡི་ཞེམ་འཕྲུ་ཅན་ལྟ་བུ་རེད།

ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་ན་ཡང་དབང་བསྒྱུར་གྱི་གོ་གནས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞང་བློན་སྟོང་གཙོད་སོགས་དུས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཆ

རྒྱུན་ཡོངས་སུ་ཚང་བར་ཡོད་པ་སྙིང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་ཡང་ན་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་འབོད་དགོས་དོན་ཟབ་བ་ནས་མེད། སའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ཡང་རྗེས་དར་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོར་བཤད་པ་དེ་དང་། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་འདི་དག་གི་རིང་ལ་འབོད་པའི་ཞང་ཞུང་སྟོད་སྨད་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་སོང་ཡོད། དེས་ན་ཞང་ཞུང་སྟོད་པ་ལ། སྟོད་ལ་དྭགས་སྐོར་གསུམ་དང་། བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད་པས་དེ་ལ་བོད་དང་། ཞང་ཞུང་སྨད་པ་ལ་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་སོགས་སུ་དབྱེ་ཡོད་པ་དེར་བོད་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན།

ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་འདི་འཇིག་རྟེན་ཐོག་ཏུ་བྱུང་ཞ་བ་དང་དེ་འཕྲེལ་ཀྱི་རྒྱལ་ཐོ་ཡང་ཙན་ལྷ་མོས་ཡིན་པའི་བདེན་དཔང་ཞིག་ནི་སྤྱི་ལོ1956དང་། 1966 1976 1978ཀྱི་ལོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ནག་ཆུ་དང་འབྲི་ཆུའི་མགོ་ཁུངས་ཐོ་ཐོ་གཙང་པོ། ཁུ་ཁུ་ཞི་ལི། ན་གོར་མོ། གཉའ་ནང་གི་གཡའ་ལི། ལུག་ར། ཤན་ཙ། སྦུ་རྫིང་། སྤྲེད་གྲོང་། ཁ་ཅུབ། དེང་ཅུ་དང་ཉིང་ཁྲི་སོགས་ནས་ཐོན་པའི་རྡོ་ཆས་རྙིང་པ་དང་རྡོ་ཆས་ཞིབ་མོ། རྫ་ཆས་རྙིང་པ། སྤྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྐལ་ཅུས། མིའི་ཅུས་པ། རྫ་དུམ། ཞ་ཀྲ་དང་གཏིང་རྡོ། ཁང་པའི་བརྩིགས་རྩང་གི་ཤུལ་ལྷ་སོགས་རིག་རྫས་ལམ་གནའ་རྫས་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསར་དུ་རྙེད་པ་དེ་ཚོ་དེང་གི་གནའ་རྫས་བརྟག་ཞིབ་དང་ཚན་རིག་པས་ཞིབ་བརྗོད་བྱུས་པ་ལྟར་ན་རང་རེའི་བོད་འདི་ནི་མི་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་གསུམ་

ལྷག་གི་གོང་ནས་བྱུང་བའི་གནའ་བོའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པའི་ར་སྤྲོད་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྟེང་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་གོང་དུ་སོང་བའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉེར་གྱི་བྲ་རུ་ཅན་སོགས་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་གི་རིང་དང་དེའི་གོང་གི་བོད་ཀྱི་མི་བརྒྱུད་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ནི་བཤད་ཅི་ལ་དགོས། ཡིད་ཕངས་པ་ཞིག་ནི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་གིས་མངའ་དབང་མཛད་པའི་ལོ་ཚིགས་དང་གདུང་བརྒྱུད་གསར་པོར་འཁོད་མེད་པའི་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་སོག་པོ་དང་གར་ལོག་གི་དམག་དཔུང་ཞིངས་མང་བྱུང་ནས་བོད་མི་བསད་པ་དང་ནོར་འཕྲོག་པ། ཧོར་སྟོད་ཀྱི་དམག་གིས་ཀུང་བཙོམ་འཕྲོག་སློག་སྐོར་གྱི་ལས་བྱས་པ་མ་ཟད། ཕན་ཚུན་བཅད་བཟུང་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནི་ས་མའི་ཡི་རྒྱུས་དེ་རིགས་ངག་རྒོག་དང་ཡིག་རྒོག་གི་བཤད་སྤྲོལ་རིམ་བཞིན་ཉམས་པ་དང་ཁྲིད་པར་ནང་ཆོས་དབུ་བརྙེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་དམ་བསྒྲག་གིས་ཚུལ་དུ་སོང་བས། ཕར་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མ་ཐབས་ཆགས་སུ་སྒྱུར་བ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སོག་དམག་སོགས་དང་ཕན་ཚུན་འཐབ་རེས་བཅད་བཟུང་གིས་རྒྱལ་ཕམ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྐྱི་ཚོགས་དེའི་རྗེས་སུ་གནོད་སྐྱིན་ནག་པོས་དབང་མཛད་པ་ཡིན། སྔོན་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་གར་ལོག་སོགས་དམག་དཔུང་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡིན། དེ་མཚུངས་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་དགུ་བའི་སྟོད་དུ་ཡང་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་བོད་རྗེ་ལྷ་བླ་མ་བྱང་

རྒྱབ་འོད་ཀུང་བཙོན་ཁང་དུ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན་སྔོན་ཞང་ཞུང་ལ་ཕྱི་དམག་གིས་གནོད་སྐྱོན་བཏང་ཡོད་པ་ངོ་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གི་སྐབས་དེར་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ཐུབ་པའི་དོན་དེར་བསམ་ན་རྒྱལ་རབས་འདི་དག་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོའི་སྔོན་དུ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་ན་མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ས་མི་འགྲོ་སྟེ། གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་ནས་བརྩིས་ན་ད་བར་དུ་མི་ལོ་དུག་སྟོང་ལ་མ་ཐུད་པ་འདིར་བལྟས་ན་ཡང་་་་་་་་་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོའི་སྔོན་ཡིན་་་་་་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་སྐྱེས་མི་དགོས་སོ།།

དེར་མ་ཟད་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་དུ་འབོད་པ་དེའི་རྒྱལ་ས་གངས་དཀར་ཏི་སེའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ག་ལྡང་གཡུ་ལོ་ཛོང་མཁར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་ད་་ལྟའང་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གནོད་་སྦྱིན་ནག་པོའི་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཕོ་བྲང་ལྟེ་གནས་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་་ཀྱི་ཟངས་རིའི་ཁུང་བ་འདི་ཡིན་པ་ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་ཡིག་ཆ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་་་བྲང་སྟོད་མངའ་རིས་ཡིན་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ནག་པོའི་རྒྱལ་ས་དབུས་ཀྱི་་སྟོ་ཁ་ཡིན་པ་ས་གཉིས་འཛམ་རྒྱུབ་དང་གྲང་རྡོད་དཔྱེ་བའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་་་་་རྒྱལ་པོ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་དག་གིས་སྲི་ཚོགས་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཇེ་རྫོགས་སུ་སོང་ཡོད་པས་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་རྣམས་སྔ་བ་ས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་་ནས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ། དེའི་ཕྱིར་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ནས་ཐོག་་

ཀོང་རྒྱལ་པོ་བྲ་ཏུ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་སྔོན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ཐུབ་བསྟན་གྱི་ལུགས་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་ཆེ་བ་ཚོས་གླེང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ན་བར་ཡང་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་ལྟ་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གནའ་སྔ་མོའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ལ་སྒྲུང་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་ལ། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཁ་ཚོད་དེ་བས་ཀྱང་གཅོད་མི་ཐུབ་པས། ང་ཚོས་སའི་ཆགས་རིམ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཟུར་བལྟ་རེ་བྱས་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ན། ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ལ་ལོ་རྫ་འབུམ་ཕྲག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ན། ང་ཚོར་མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པར་བཤད་ན་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་ཅན་དང་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཡོག་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་དོན་ཙ་བ་ཉིད་ནས་མེད།

དེ་མཚུངས་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོས་ཀྱང་དབང་མཛད་པའི་སའི་ཁོར་ཡུག་དང་རྒྱལ་སའི་མིང་དང་བཅས་པ་གསལ་པོར་བཤད་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྐབས་དེར་མདའ་གཞུའི་མཚོན་ཆའང་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་སོ་དགུ་ཙམ་ལ་སྔོན་པའི་བོད་ཀྱི་རྗེ་བོར་གནོད་སྦྱིན་དང་བདུད། སྲིན་པོ། འདྲེ་སོགས་མི་ལས་ཟ་དད་པའི་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་རྗེ་བོའམ་རྒྱལ་པོའི་ཚ་ལོ་གནང་མེད་པ་འདིར་བལྟས་ན། བོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཀས་བཀོད་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་རུས་བརྒྱུད་ལམ་ལུགས་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་སྲན་ལས་

རྒྱལ་པོར་གཏིང་ནས་བློར་འབབ་ཀིན་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད།

སྤྱིར་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་དང་པོ་རྗེ་པོ་དང་མངའ་བདག་དེ་བཀས་བཀོད་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་སུ་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་ཤུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་དང་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལ་མཚོན་ན་ཡང་མང་བཀུར་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་བཤད་དེ་རྒྱལ་རབས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བརྩེགས་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ཇོ་མའི་སྙིང་ནས་བཤད་ན་དང་ཐོག་གི་མང་བཀུར་ཟེར་བ་དེ་མི་སྣ་ག་ཚོད་ཅིག་གིས་བཀུར་ཡོད་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་མི་ཤུང་ཤས་ཤིག་དང་ཡང་ན་ཏུས་ཚན་ཚོ་བ་ཅིག་གིས་བཀུར་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་བརྩེགས་ཏེ་བཤད་སྲོལ་དེ་བོད་ལ་འགོས་ནས་གོམས་སྲོལ་ཆགས་པ་ཕོ་ཐག་རེད།

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་གླེང་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐུབ་བསྟན་བོད་དུ་དར་བར་དུས་ཚོད་ཧ་ཅང་ཐག་ཉེ་བའི་གཉའ་ཁྲི་གླེང་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད། མང་བཀུར་གྱི་སྙིང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་གྱིས་ཞང་ཞུང་ཁྲི་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མངའ་དབང་མཛད་པ་དེར་མི་ག་ཚོད་ཅིག་གིས་བཀུར་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཏོད་སྨྲིན་ནག་པོ་ཡང་སྟོང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། རྒྱ་གར་མང་བཀུར་དང་བོད་ཀྱི་མང་བཀུར་གཉིས་ལ་རྒྱུགས་ཐང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད།~ མ་གཞི་དེའི་སྙིང་ནས་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་དང་པོ་གཉའ་ཁྲི་ཡོང་ཉིད་བཙན་པོ་གདུང་བརྒྱུད་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཀྱང་།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ལ་མཚན་གསོལ་གནང་བ་ནི་ཨུ་ཛུགས་ཅན་དང་ཡང་ན་དཔང་ཤེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་མིན་ཞེས་བཤད་ན་ཆོག གནའ་སྔོ་མོའི་དུས་སུ་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་མིང་ལ་བོད་ཅེས་ཐ་སྙད་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་ལྟར་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་ནི་ལོ་ཐག་རེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སམ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་གཉེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་ཐོག་ཁྲིད་རྒྱལ་པོ་ཨེན་ཏ……འོད་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྲིད་པ་བོན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱད་··པ་གཏོང་དགོས་ལ། གཏོད་སྤྱིན་ནག་པོ་ནས་རམས་སྐྱེས་དྲུག་དང་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིལ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་བཅུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཁྲི་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་མ་ཟད། ལྷུང་རིམ་རགས་བསྡུས་མིང་ཙམ་རེ་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་བཀོད་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་དག་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཚན་དང་དུས་རབས་ཀྱི་ཐོ་བཀོད……གང་ཡིན་པ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ང་ཚོས་གཉེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་རམས་སྐྱེས་དྲུག་གི···བར་རྒྱལ་རབས་སུ་བརྩིས་ནས་དེའི་གཞུག་གི་ཞིལ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་ཞིལ··མ་བཞི་བཅུ་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་ཡིན་ཙ་ན། བོད··ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་དབུ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གཉེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་བོད་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མིན་ཟེར་ན། གཞན་ཁྲི་ཡང་བོད་ཁམས་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེའི་སྐབས་

ཀྱི་བོད་ཁམས་ཅེས་པ་ནི་སྨོ་ཁ་འཕྲོང་རྫེའི་ས་ཆའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་ཡིན་
པ་མ་གཏོགས་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ས་གནས་ལ་གོ་མི་དགོས་ཏེ།
གཞའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་ཞང་ཞུང་དང་ཤྲི་ཤུ། ཤུམ་ཧྲ་སོགས་ལ་མངའ་
མཛད་མེད་ལ། མདོ་ཁམས་ཀུང་དབང་དུ་བསྡུས་ཡོད་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་ཡིག་
ཆ་ཞིག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད། དེའི་ཕྱིར་གཞའ་ཁྲིས་དབང་མཛད་པའི་ས་ཆ
ཁོས་དབང་ཤུགས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་དུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཉེ་ཚེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ
གཏོགས་བོད་ཁམས་སྤྱི་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ཡང་གསལ་བོར་
བཤད་ན་དབུས་ཀྱི་སྨོ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་པ་དེ་ཙམ་གྱི་མིང་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན་གོང་དུ་སོང་བའི་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་གྱིས་ཞང་ཞུང་
སྟོད་སྨད་གཉིས་ལས་སྣོ་ཤུག་བར་གསུམ་སྟེ་ཁྲི་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མངའ
དབང་བསྒྱུར་པ་དང་གཉོད་སྦྱིན་ནག་པོས་ཀྱང་སྟོང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དབང་
མཛད་པ་གཉིས་གཞའ་ཁྲི་ལས་ཀྱང་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཡོད་པ་གསལ་ཐག་ཆོད་
པས། གཞའ་ཁྲི་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། འདིའི་ཡན་གྱི་དུས
རབས་བཅུ་གཉིས་རིང་ལ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་དང་ཁྱད་པར་གསེར་གྱི་
བྱ་རུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་གཉོད་སྦྱིན་ནག་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག
མ་བརྩིས་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལ་ཐུག འདིའི་ཐད་ལ་བསམ་བློ་ཞིབ་
མོ་བཏང་ན། བྱ་རུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞའ་ཁྲིའི་བར་དུ་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་གདུང་བརྒྱུད་རང་མཚན་པ་ཞིག་གི་རྒྱུན་མེད་པ་དང་གཅིག ཡོ
རྒྱུས་ཀྱི་ཁུངས་ཆེས་རིང་བའི་སྲིད་པ་བོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་གྱི་བཤད་སྟངས་དེས་

ཛེས་དར་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་བོད་དུ་དར་རྒྱར་བཀག་འགོག་གི་ཚུལ་དུ་ལངས་ཡོད་པ་དེ་གཙང་སེལ་བྱེད་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་དང་གཉིས། དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱིའི་ཆ་ལུགས་དང་ནང་སེམས་ཁམས་སོགས་གང་ཅི་ཐད་ནས་ལད་མོ་བྱེད་པར་དགའ་སྤྲོ་རྒྱ་གར་མང་བཀུར་ལམ་ལུགས་སམ་བཀས་བཀོད་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་བྱེད་སྟངས་གོང་བསྐྲིགས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད།

འདིའི་ཐད་ལ་བོད་ཀྱི་འགོས་ལོ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཞིག་དྲངས་ན“བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཇི་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་རབས་བརྗོད་པར་སྣང་བས་སྤྲི་བར་བྱའོ”ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ཚིག་གི་ལུགས་ན་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་གསུང་ཐག་བཅད་མེད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་མིན་པའི་གསུང་གི་བརྡ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བསྟན་ཡོད་པར་སྣང་། ཡང་གོང་གིས“སྟོན་ཆད་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཕྱུང་ཟེར་ཡང་རྒྱལ་ཕྲན་ཉིད་དུ་ཟད་ཅིང་། དེ་དག་གི་བརྒྱུད་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་གཏམ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུང་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་མ་བྱས་དང་རིགས་རུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འཛོག་གི་ཡོད་པ་དོངས་སུ་གསུང་བ་འདིར་གཞིག་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་ཡིན་པའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་མིན་ད་དུང་ཕྱི་དར་ནང་ཆོས་དབང་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་མང་བཀུར་ལམ་སྲོལ་དེ་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞེངས་ཡོད་པའི

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སེམས་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཁྱབ་བརྒྱག་གིས་ནུས་པ་རེད་མ་གཏོགས། མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རང་རྐྱ་བ་ཞིག་ཆེད་དུ་ཐུགས་དགོངས་མ་གནང་བ་མངོན་གསལ་རེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དྲང་པོར་བརྗོད་ན་སྐོར་ཞིག་སྣང་ཞོག་སྤོ་དགོས་དོན་མེད་ལ། གཉེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་དང་གཉའ་ཁྲིའི་བར་ན་རྒྱུགས་ཐང་ཁྱད་པར་མི་བརྒྱུད་དཔོན་འདུག་གི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དཔོན་འབངས་མངའ་ཐང་དང་སྐྱེ་རིམ་ས་ཕོངས་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་གར་མང་བཀུར་རྒྱལ་པོ་རུས་ཚན་ཆེ་ཁག་ཅིག་གིས་བཀུར་བ་དང་ལུགས་དེ་དང་བསྟུན་པའི་བོད་ཀྱི་གཉའ་ཁྲི་ཡང་སྤོ་ཁ་འཕྱོང་རྗེའི་མི་སྐོར་ཞིག་གིས་བཀུར་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིར་བཞག་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

གལ་ཏེ་མི་མང་ཁྲུང་དང་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་པོར་འཛོག་དགོས་ན་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་ཡོད་པས་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཡིད་རྟོན་བྱེད། སྤྱིར་ང་ཚོའི་མི་རིགས་དང་རིག་གནས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགོ་གླེང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གི་རྒྱལ་སྟོངས་ན་སྨྲ་མི་བཏུབ་པའི་བདག་པོ་བཙན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ཐག་རེད། སྤྱིར་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་དང་དེའི་གཞུག་གི་གདོང་སྲིན་ནག་པོའི་སྐབས་སུ་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་དབང་མཛད་མེད་ན་ཡང་སྐབས་དེར་

རྒྱལ་བློན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡང་རིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མའི་གོ་གནས་ལམ་ཐོབ་ཐང་མ་སྤྲད་པ་འདི་ཡ་མཚན་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོས་རྒྱལ་ཕྲན་རྒྱལ་ཕྲན་ཟེར་བ་ལ་འཁྲུལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་མང་པོ་ཞིག་འཐོ་བཀླག་ཏུ་བཏང་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཕམ་ཁ་དང་གཞན་ཞིག་ལ་ཟུར་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁའི་སྣང་བ་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་བོད་པ་སྤྱིའི་ཟ་ལག་ཏུ་གྱུར་མེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་ཕྱི་དར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་བའི་མཁས་པ་ལྷ་ཕྱི་ཚང་མས་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་དང་སའི་ཁོར་ཡུག་རིས་ཅན་ཞིག་གཅིག་གྱུར་བྱེད་ཐུབ་མིན་ལ་མ་བལྟས་པར་རུས་བརྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱལ་པོ་དེས་བསྟན་པ་ལ་ཕྱུ་བ་མཛད་མཁན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཆིམ་ནས་བསྟོད་ཡོད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞེན་སྣང་ཙམ་ལས་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་རྒྱང་གཟིགས་མ་གནང་བའི་སྐྱོན་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བབས་འོང་། ཡང་སྐོར་ཞིག་གིས་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་འགྱུར་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་མ་བྱོན་བར་དུ་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་འབོད་དགོས་པའི་ལྟ་ཚུལ་བཟུང་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ལོ220ལོ་ནས280བར་དུ་ཝེ་དང་ཧྲང་། སུའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཕྲན་ཟེར་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དེར་རྒྱལ་གར་དུ་འང་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དང་གཟིགས་ཅན་སྙིང་པོ། ཟས་གཙང་། འཆར་བྱེད་སོགས་ཡོད་པས་དེ་ལའང་རྒྱལ་ཕྲན་ཟེར་དགོས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་རྒྱལ་

ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་གང་ཞིག་གིས་རང་དང་གཅིག་པའི་མི་རིགས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་ས་དེར་མངའ་དབང་མཛད་རྒྱུ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆེས་དཀའ་བའི་དོན……དག་ཅིག་རེད།

མ་གཞི་ང་ཚོ་མི་རིགས་རང་རྐྱ་བ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡང་རང་མཐུན་གྱིས་རང་རྐྱ་བ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་དེབ་འདིའི་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་པོ་རྗེས་མ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བརྒྱུད་ཐོག་མ……དང་བོད་རྒྱལ་ས་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བདེན་དཔང་། ཆ་རྐྱེན་སོགས་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཐོག……མཁའམ་དང་པོ་གསེར་གྱི་ཕྱ་རུ་ཅན་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

མཚམས་འདི་ནས་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་དོན་ལ་སྐར་ཡང་ཅུང་ཞིག………དཔྱད་ན།

དང་པོ། ཐོག་མའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡིན་པ་ལ་དཔྱད་པ།

སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཚིག་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་དཀའ་ན་ཡང་། སྤྱི་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་སྙིང་དག་ལས་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས120ཙམ་ལ་བོད་ཞར་ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་ཕྱ་རུ་ཅན་བྱོན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་སོ་དགུ་བའི་ནང་དུ་སྟོ་ཁ་ཟངས་རིའི་ཡུལ་དུ་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་འཁྲུངས་ནས་སྤྱ་མས་ཁྲི་སེ་བཙོ་བརྒྱད་དང་

ཁྲི་མས་སྲོང་ནེ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་དབང་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་རྒྱལ་ས། དབང་ཐང་གི་ལོར་ཡུག་དང་མངའ་འབངས་ཀྱི་གྲངས་ཀ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་གསུང་ཡོད་པ་ནི་བོད་པ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་བའི་བདེན་དཔང་དང་ངོ་སོར་ཁྲིར་དགོས་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ཞིག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཝུ་ཚོས་མི་ལོ་ཅིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཞི་ཙུ་དང་བཅུ་གཉིས། རམས་སྐྱེས་ཧྲུག འགོང་པོ་སྤུན་དགུ། སྲུ་དང་བཙན། མ་སངས་ཧྲུས་དགུ། འདྲེ་དང་སྲུ། ལྷ་དང་སྲིན་པོ། བདུད་དང་གནོད་སྦྱིན་སོགས་སུ་དཀར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བྱ་ཏུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་གླེང་བར་མ་ཟད། དེའི་གཞུག་གི་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་ནས་རམས་སྐྱེས་ཧྲུག་གི་བར་དུ་ཡང་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་བོས་ཏེ་ཡར་མ་བསམ་མར་མ་བརྩིས་པར་སྐྱིད་ཀྱི་གཉའ་ཁྲི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ། འདིར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་གནད་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ།

ཐུབ་བསྟན་བོད་ལ་དར་བའི་དབུ་ཚུགས་པ་ནས་བཤད་པར་འདོད་དེ། བོད་ལ་བསྟན་པ་དར་བའི་དབུ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིའི་རིང་ནས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་སོགས་བོད་ལ་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་ནས་བཤད་ཀྱང་། གཉའ་ཁྲི་དང་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ལས་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཁྲུངས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལོན་པ་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་འཁྲུངས་བར་གསུང་། དེས་ན་གཉའ་ཁྲི་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ཐུབ་བསྟན་གྱི་དཔེ

ཆ་བོད་ལ་མ་ཕེབས་གོང་བསྟན་པའི་བཟང་ཆ་དང་ཁྱད་ཆོས་དགོས་དངོས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་དང་ནང་བློན་ཁག་ཅིག་གི་སེམས་ལ་ངེས་མེད་ན་གཞུག་ནས་མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་སོགས་ཕྱིར་ཡོང་མ་ཐག་ནས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་མཆོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མཚན་ལའང་གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་གསོལ་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། མ་གཞི་ཐུབ་བསྟན་གྱི་སྐད་ཅུང་ཞིག་གཉའ་ཁྲི་ལ་མངའ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་ལ་བཏབས་པ་རེད། དེ་འདྲ་མིན་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་མང་ཞིག་ཡར་བཅད་ནས་འདྲེ་གདོན་མི་མ་ཡིན་འགོང་པོ་གནོད་སྦྱིན་སོགས་རང་མཚན་པར་བཞག་སྟེ་གཉའ་ཁྲི་བར་ལམ་སྐྱིད་ལམ་ནས་འཛོག་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་ཐུབ་བསྟན་བོད་དུ་དར་བའི་ཞིང་ས་གཉའ་ཁྲིས་བསྐྲུན་པ་དང་ས་བོན་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་བཏབ་པ། རྩ་ལུད་སྣོད་གསུམ་སྲོང་བཙན་དང་ཁྲི་སྲོང་། ཁྲི་རལ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུར་བའི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འདི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་གསུམ་བསྲེས་དགོས་པའི་མ་གཞི་གཙོ་བོ་ཡང་གཉའ་ཁྲི་ནས་དབུ་བཙམས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་བོད་རྒྱལ་རབས་གང་མང་ཞིག་ཞྭ་ཤུད་བ་ལྟར་ཡར་བཅད་བོད་རྒྱལ་ཐ་མ་འུ་དུམ་བཙན་པོ་སོགས་ལྷམ་ཤུད་པ་ལྟར་མར་བཅད་དེ་བར་གྱི་གཉའ་ཁྲི་ནས་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཏན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཆེད་བརྗོད་དང་རྟོག་བཟོ་སྙོས་གསལ་ཁ་མང་པོར་གཏོད་པ་འདིས་བོད་ཀྱི་

སོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྐོང་མི་ཐུབ་ལ། ང་ཚོར་ཆེས་རིང་བའི་ས་ཁམས་དང་མི་བརྒྱུད་གྲོལ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆགས་མེད་དོ།།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན་བོད་རང་གི་སྐོར་ཆོས་བོན་པོའི་རིག་གནས་སྨན་རྩིས་དང་བཅས་པ་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཆེར་བརྗོད་མི་བྱེད་པའི་ཁར་ད་དུང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བསྐྲུན་མཁན་ཞིང་མིན་པའི་རྒྱབ་བརྟེན་དུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་བར་དུ་སྐད་ཚད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ཅིང་བློན་ཆེན་ཐོན་མིས་གསར་བསྐྲུན་གནང་ཟེར་བའི་བཤད་སྟངས་འདིར་བལྟས་ན་སྐད་ཚད་གི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་རྒྱུར་སྟ་ས་ནས་གྲ་བསྒྲིགས་ཐུབ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་ཐུབ་བསྟན་པ་ཆོས་ཚོད་འཛིན་ཐུབ་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་མི་རིགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་རང་སྐྱོང་རང་སྲུང་གི་ནུས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་མ་ཐུབ་པ་རེད། ལོ་གྲངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་གཉའ་ཁྲིའི་བར་གྱི་ལོ་ངོ་ཆིག་ཁྲི་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་མེད་པ་ཡང་ཐུབ་བསྟན་བོད་དུ་ཚུགས་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་དམིགས་པ་ལས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལ་བསྟུན་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་མ་རེད།

གཉིས། བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གནས་མེད་པར་བཤད་དེ་ཐུབ་བསྟན་དར་བར་རྨང་གཞི་བསྐྲུན་པ།

བོད་རང་གི་སྐྱེར་ཆོས་བོན་པོའི་ཆོས་དང་རིག་གནས་གཉའ་ཁྲི་ཡན་གྱི་ལོ་རྗེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་དར་བ་དེ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་ན་སྲོང་བཙན་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་ཡོད་དུ་འཆུགས་ཀྱང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་མ་བཤད་ན་ཨུ་ཚོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཁུངས་རྒྱ་གར་དུ་གཏུགས་ས་མ་སོང་པས། གཉའ་ཁྲི་དང་ཀློས་སུ་སྲོང་བཙན་ཆོས་སྲིད་རིག་གནས་གང་ལའང་མེད་དུ་མི་ཅུང་བའི་མི་སྣ་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ཆགས་སོང་བ་རེད། གལ་ཏེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྔ་རོལ་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་མེད་ན་ཡི་གེ་གསར་བཟོ་མཛད་པའི་དུས་ནི་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ཙ་སྙོད་དང་ཡང་ན་སུམ་ཅུར་རག་མ་ཐག་ཡིན་དགོས། སུམ་ཅུ་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཡས་མས་ཙམ་ལས་འགོར་མེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་བཀས་བཅད་མཛད་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ཡང་སྔར་དར་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཐ་སྙད་ཚང་མ་བཀག་སྡོམ་དང་ཡང་ན་མེད་པའི་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་གཞན་ཁྲི་བཙན་པོ་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་བདེན་བདེན་ཅོག་ཅོག་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་བྱ་འགྱུར་རབ་དང་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རིག་གནས་ཀྱི་ཁུངས་རྒྱ་གར་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་གྱི་རྗེས་འཇུག་ཞི་བ་འཚོ་དང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་བར་གནས་དགོས་པའི་ཐ་ཚིག་རྒྱལ་པོ་ཐྲ་སྡེ་དག་གིས་བསྒྲགས་པ་ཡང་བོན་པོའི་རིག

གནས་དང་ལུགས་སྲོལ་ལྷ་གྲུབ་དང་བཅས་པར་འབེན་བཙུགས་པ་མ་གཏོགས། སྐབས་དེར་བོད་རང་ལ་ཆོས་ལུགས་ལྷ་གྲུབ་གཞན་མེད་པ་ཐག་གིས་ཆོད་ལ། མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྐད་རིགས་སྣ་མང་བསྲེས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་དེ་དུས་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཐག་གིས་ཆོད་དོ།།

གསུམ། དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་མིན་སྐོར་ནས་དཔྱད་པ།

ཇེ་གཤའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ནས་བོད་རྒྱལ་ཕྲོག་མ་ཡིན་དགོས་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་བོད་པའི་རིགས་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་རིགས་ལ་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་ཏུ་ཅན་ནས་གཏོད་སྙིན་ནག་པོ་དང་རམས་སྐྱེས་ཏྲུག་ནས་སེམས་མ་བཞི་བཅུའི་བར་རྒྱལ་པོ་མང་དག་ཅིག་བྱོན་ཡོད་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོབ་ཐང་མ་སྤྲད་པ་འདིས་སྐྱང་ཚང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཐུང་དང་ཐོབ་ཐང་ཇེ་དམའ་རུ་བཏང་བར་མ་ཟད། ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་ལ་འགོ་ཁུངས་མེད་པའི་གནས་སུ་བསྐྱལ་ཡོད།

དེ་ཡང་གསལ་པོར་བཤད་ན་གཤའ་ཁྲིའི་ཡན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཀྱི་བརྩིས་གཞིའི་ནང་དུ་མ་བཙུགས་པ་ནི་ཞང་ཞུང་ངམ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་བོད་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤུལ་བཞག་སོགས་ཁྲལ་ཐྲར་དུ་ཤོད་ནས་བཟུང་ང་ཚོས་ཁྱུང་རིམ་ལ་སྨྲ་མི་ཐུབ་པའི་གདམ་རྒྱུད་ཞིག

བཟོས་ཡོད་པའི་བདག་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡང་ཐུབ་བསྟན་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་ཐང་ཉམ་དམས་སུ་བཏང་ཡོད་པ་ནི་ཤུས་བཤུས་ཀྱང་གསལ་པོ་ཡིན་ཡང་ངག་མ་གྲོལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་མཁན་ནི་ཁ་པ་གདངས་ཅན་གྱི་སྨུག་རྫི་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ངག་བསྒོམས་ནས་བསྡད་ཡོད། དེ་ལྟར་ཞང་ཞུང་ངམ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་བོད་པ་གཞིག་བཞག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་པོ་གང་མང་བྱོན་ཡོད་པ་ཁ་ཐོག་མིག་ཐོག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་ཁ་གསལ་ཁོག་གསལ་དུ་བཏང་ཡོད། མཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ནས་བོད་པ་ཚང་གི་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་དགོས་ན། གཉའ་ཁྲི་དེ་དུས་དབུས་གཙང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་ཚད་ལྡན་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ལ། སྐྱབ་བྱེད་གནས་ལུགས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཨ་མདོ་དང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་བཙན་པོ་མིན་ན་བོད་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཅི་ལྟར་ཡིན། གཉའ་ཁྲི་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཙམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡིན་དགོས་ན། འོ་ན་ཞང་ཞུང་མངའ་རིས་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་བྱ་རུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་པའི་བདེན་དཔང་དང་གནས་ལུགས་ཇི་མ་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་ཨེ་ཡོད།

ཡང་དབུས་གཙང་གི་མི་ཞིག་མིན་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མི་བཞེད་པའི་འགྲོ་ལུགས་འདིར་བལྟས་ན། ཐུབ་བསྟན་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་རིགས་ཙུས

ཀྱིས་ཤན་ཞུགས་ཏེ་གཉའ་ཁྲིའི་ཡན་གྱི་རིགས་རྒྱུ་སྣེང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་དབུས་ཀྱི་ཉིང་ཁྲིའི་སྤྱི་བོ་རྫོང་ནས་ཡོང་བའི་མི་ཞིག་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡ་འཛོམས་ཀྱིས་མིང་བཏགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་བཀུར་བ་འདིས། སྐད་ཚང་གི་རང་གཤིས་བརྒྱུད་རིམ་ལ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་འགྲོ་ལུགས་བཙན་ཚུགས་ཀྱིས་བཙུག་པར་འདོད། འདིའི་ཐད་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཁྲང་ཡོག་ཕྲག་དོག་གིས་སྨྲས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བོད་ལ་ལོ་རྒྱུས་རིང་མི་དགོས་པར་གཉའ་ཁྲི་ནས་བརྩི་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་གཉའ་ཁྲི་ནས་ཀྱང་བརྩིས་མི་དགོས་པར་བོད་བཅིངས་གྲོལ་ཟེར་བ་ནས་འགྲོ་བཟུང་ན་ཁྱེད་ཚོའི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཨེ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཁ་ཐོར་དུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་འབང་འོད་སྲུང་གི་བརྒྱུད་པ་རིམ་བྱུང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཅེས་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་འདིས་ཀྱང་གོང་གི་གཉའ་ཁྲིའི་ཡན་བོད་པ་ཚང་གི་རྗེ་བོར་མ་བཀུར་བ་དང་། གཞུག་གི་འོད་སྲུང་དང་དཔལ་འཁོར་བཙན། སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་སོགས་ཀྱི་མངའ་དབང་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཁྱབ་མེད་ན་ཡང་བཙན་པོའི་རིགས་བརྒྱུད་ཡིན་པས་སྟབས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་དང་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་སྙེང་གིན་མེད་པར་ཆོས་ལུགས་ཉག་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་དང་ཡང་ན་བཙན་པོའི་རུས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་ཕྱིར་མ་གཏོགས། གོང་གི་སྲིད་པ་བོན་གྱི་བྱ་རུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་རབས་ནས་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་སོགས་དང་ཁྱད་པར་དྲི་རྒྱལ་པོ་ལོ་ངམ་གྱིས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་

ལྷག་ལ་བོད་ཀྱི་སྲིད་བཟུང་བ་འདི་ཡང་གླེང་མེད་ལ་དེར་བལྟས་ན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པར་ཐུབ་བསྟན་གྱིས་ཐེ་གཏོགས་དང་ཆོད་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་ཕོ་ཐག་རེད།

གལ་ཏེ་སྟོད་མངའ་རིས་བོད་པའི་རིགས་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཞང་ཞུང་སྙོ་ཕྱུག་པར་གསུམ་མམ་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་དང་རིག་གནས…… ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་མ་ཟད་བོད་བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བང་སོ་དང་ཤུལ…… བཞག་གནའ་རྫས་ཚང་མ་དེང་སང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བདེན་དཔང་དུ་འཛུགས་ཀིན་ཡོད་པ་འདི་གཉིས་ནང་འགལ་མ་ཡིན་ནམ། ནང་འགལ་དུ་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སུས་ཀྱང་གདེང་འཇོག་བྱེད་དཀའ་ལ་ངོ་སོར་ཡང་འཕྲོར་མི་ཐུབ་བོ། །དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ལོ་ངོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་རིང་གི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལོ་གྲངས་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ལ་མར་འབབ་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། ང་ཚོས་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ལྟར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་ངོ་འབུམ་ཕྲག་གི་འགོར་གཏུགས་མི་ཐུབ་ན་ཡང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེར་གྱི་བྱ་ཏུ་ནས…… བརྩིས་ན་ང་ཚོར་ཡང་མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་ནས་ཉིས་ཁྲིའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཚོག་ཚོག་ཡིན།

ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་དགུ་བ་ནི་གཉོད་སྲིན་ནག་པོ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྔོན་དུ་དུས་རབས་གང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཁྱིམ་མཚེས་གར་ལོག་སོགས་ཀྱིས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ལ་གནོད་འཚེ་ཚབས་ཆེན་ཐོག་ཡོད་ན་ཡང་རང་ས་རང……

གིས་སྲུང་སྐྱེ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་བྱོན་ཟིན་ནས་མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་བབས་པ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཐང་དང་དཔལ་འབྱོར་གནོད་སྦྱིན་གྱི་དཔལ་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་དགུ་པ་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་འི་ནང་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་ཞང་ཞུང་སྟོང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དབང་མཛད། འདི་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟེ་གནས་སམ་རྒྱལ་ས་ནི་པཟང་ཡུ་རྒྱན་མེད་དང་ལ་ལས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། གང་ལྟར་རྒྱལ་པོ་འདི་གཙོ་བོས་རྒྱལ་རབས་འདིས་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད།

ཞང་རྒྱལ་ཉི་ཤུ་ལ་གསོད་གཅོད་དང་གཡུལ་ལ་དགའ་བའི་བདུད་དུ་གྲགས་པའི་རེ་ཏེ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ལོ་ངོ་སུམ་བརྒྱར་སྲིད་བཟུང་ཞིང་བཞུགས་གནས་ལ་ཁ་རག་མགོ་དགུ་ཡིན། ཞང་རྒྱལ་ཉེར་གཅིག་པ་གཉའ་རིང་ཁྲག་མེད་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་མངའ་མཛད། ཞང་རྒྱལ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྷ་ཡུལ་གུང་ཐང་དུ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་ཉེར་དགུ་ཙམ་ལ་གཤེགས་འཛམ་བག་ཡངས་ལྷ་ཡི་ཀུན་སྤྱོད་དང་མཚུངས་པའི་རྗེ་བོ་དག་གིས་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱར་བདག་གིས་བཟུང་། ཞང་རྒྱལ་ཉེར་གསུམ་པ་ངང་ཤུད་ཅང་འཕྲང་དུ་སྐུ་རྗེའི་རྒྱལ་རབས་སྐུ་དབང་གིས་མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱའི་རིང་ཆབ་སྲིད་བཟུང་། ཞང་རྒྱལ་ཉེར་བཞི་བ་ཡུལ་ལང་ཏིང་དུ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་ཉེར་གསུམ་ནང་དུ་ཟ་འཕྲུང་དང་འཆའ་ལ་དགའ་བ་ཀྲོག་ཀྲོག་འདྲེ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་

རབས་ཞིག་གིས་དུས་རབས་གསུམ་དུ་དབང་བསྒྱུར་བྱས།

ཞང་རྒྱལ་ཉེར་ལྔ་བ་གནས་བོད་ཁམས་གཡག་རྟག་ཏུ་མ་སངས་རུས་དགུའམ་གཞན་རྒྱུས་ཅེས་པ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་སྔོན་ཏེ་ལོ་ངོ་སུམ་བརྒྱད་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས། མ་སངས་རུས་དགུའི་དང་པོ་གཡའ་སྤང་སྐྱེས། གཉིས་པ་ཉིང་ནམ་ཚེ། གསུམ་པ་ངན་ལམ་སྐྱེས། བཞི་པ་འབྲོ་གར་སྐྱེས། ལྔ་བ་གེར་ཉིང་ནས། དྲུག་པ་པད་སྐྱེས། བདུན་པ་འཕྲུལ་པོ་ཆེ། བརྒྱད་པ་ཏྲངས་མ་མགུར། དགུ་བ་སྟོན་ནམ་ཚ་རྣམས་ཡིན། སྐབས་འདིའི་མ་སངས་རུས་དགུའི་བརྒྱུད་གཅིག་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བདག་བཟུང་མཛད་པ་འདིར་བལྟས་ན་གོང་གི་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་རུས་བརྒྱུད་མི་གཅིག་ཀྱང་འདི་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་འདིའི་འདྲེན་ལུགས་ཀྱིས་ཤུགས་ནས་རྟོགས་ཐུབ། འདི་དག་གིས་ལོ་ངོ་སུམ་བརྒྱུས་སྲིད་བཟུང་། ཞང་རྒྱལ་ཉེར་དྲུག་པ་ཀུ་དོག་གློ་ཐ་ཁྱུང་བའི་གྲུ་བཙན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ནི་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་ཙམ་ལ་བྱུང་ཞིང་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱར་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས། ཞང་རྒྱལ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རམས་སྐྱེས་དྲུག་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ནང་དུ་བྱོན་ནས་སྟོང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ཡུལ་ཁམས་དེར་རྗེ་བོ་དྲུག་པོས་ལོ་ངོ་སུམ་བརྒྱ་ལ་དབང་བསྒྱུར་མཛད། སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་བརྒྱད་པ་ཙམ་ནས་རམས་སྐྱེས་དྲུག་གིས་དབང་བསྒྱུར་གྱི་ལྗོང་ཧྲ་རིམ་གྱིས་རྒྱད་ནས་ཞང་ཞུང་དང་བོད་གཉིས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གྱུར་པའི་འགོ་བཙམས་ཤིང་སོ་སོས་ཡུལ་གྲུ་རེར་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ་ཁ་ཅིག་སྔ་

ཁ་དང་དབུས་ཁུལ། འགའ་ཞིག་མངའ་རིས་དང་ལ་དྭགས་བཟུང་སྟེ་ཞང་བོད་ཐ་དད་དུ་གྱུར། ཞང་རྒྱལ་ཉེར་དགུ་བ་དང་སུམ་ཅུ་བ་རྒྱལ་ཕྲན་སེམ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་བཅུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སུ་དྲངས་ནས་བཤད་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་ཞིག་གིས་ཤོར་ཡིག་གང་ལ་དབང་མཛད་པའི་བདེན་དབང་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ན་ཡང་། ཕར་བལྟས་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོའི་ཕོ་གནས་རང་ཆགས་སུ་ཡོད་གཞི་བཞག་སྟེང་ནས་ཞང་རྒྱལ་ཉེར་དགུ་བར་དྲངས་པ་ཡིན།

རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ནི།

༡ མཆིམས་ཡུལ་གྲུ་ཤལ་དུ་རྒྱལ་པོ་མཆིམས་རྗེ་ཉི་གུ བློན་པོ་སྣང་དང་དེང་གཉིས།

༢ ཞང་ཞུང་རྒྱལ་པོ་ལིག་སྙ་ཤུར། བློན་པོ་ཁྱ་དང་ར་སངས་གཉིས།

༣ མྱོང་རོ་ཕྱོང་དཀར་དུ་གཙང་རྗེ་ཐོང་དཀར་བློན་པོ་གནང་།

༤ སྣུབས་སྐྱིད་དགུ་ཙ་རྒྱལ་པོ་སྣུབས་རྗེ་དམིགས་པ་བློན་པོ་མྱེའུ་དང་འབྲོ་གཉིས།

༥ ཞང་རོ་ཤམ་པོ་ཙ་རྒྱལ་པོ་ཡོ་ངམ་རྗེ་འབྲོམ་བློན་པོ་ཤེ་དང་ཤུང་གཉིས།

༦ ཀྱི་རྗེ་ཕྱོན་ཕྱོན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་རྗེ་ཁད་པོ་བློན་པོ་ངམ་དང་འབྲོ་གཉིས།

༧ ངམ་ཤོད་ཁྲ་སྣར་རྒྱལ་པོ་ཟངས་ཁྲི་འཕྲངས་བློན་པོ་མགར་དང་······

གཉན་གཉིས།

༨ འོལ་ཕུ་སྤུང་མཁར་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟིང་རྗེ་ཐོན་ཕྲེང་བློན་པོ་རྫོག་དང་……

སྤྱལ་གཉིས།

༩ ཉིབས་ཡུལ་རལ་གོང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲང་རྗེ་གོང་ནས་བློན་པོ་སྦྲ་དང་……

ཞུགས་གཉིས།

༡༠ ཀོང་ཡུལ་བྲེ་སྣར་རྒྱལ་པོ་ཀོང་རྗེ་དཀར་པོ་བློན་རྒྱུག་དང་མཁན་……

གཉིས།

༡༡ ཞང་ཡུལ་རྣམ་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཉང་བཙུན་སླང་རྒྱལ བློན་པོ་ཕྱུག་དང་དོ་རྗེ་གཉིས།

༡༢ དྭགས་ཡུལ་གྲུ་བཞིར་རྒྱལ་པོ་དྭགས་རྗེ་མང་རྒྱལ་བློན་པོ་ཧྲངས……དང་སྐམ་གཉིས་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གྲུ་དེར་དབང་བསྒྱུར་མཛད་པས་བོད…………ཁམས་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་གནས་ལ། རྒྱལ་ཕྲན་ཡང་ཞང་ཞུང་དང་བོད་དབུས……གཙང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་གྱེས་པའི་གཞི་བསླངས། འདིའི་སྐབས་ཤིག་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི657ལོར་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་འཁྲུངས་ཏེ་ཡི་གེ་གསར་བསྐྲུན་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན། འདི་དང་དུས་མཉམ་དུ་གོང་དུ་སོང་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་བཅུ་བ་རྒྱལ་པོ་ཀོང་རྗེ་དཀར་པོ……སྟོན་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་སྐྱོང་ཞིང་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཞང……ཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་མངའ་དབང་ཆེས་མཐོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་རྒྱལ……

ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་གཉིས་པ་ཡིག་སྐྱ་ཤུར། གསུམ་པ་ཐོང་དཀར། ལྔ་པ་ཡོ་ངམ་རྗེ་འབྲོམ། དྲུག་པ་ཀྱི་རྗེ་ཚད་པོ། བཅུ་པ་གོང་རྗེ་དཀར་པོ་རྣམས་ནི་ཞང་ཞུང་གི་སྲིད་ལུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྟོ་དང་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་སྣང་། རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་རབས་གཉིས་ཙམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་མཛད།

ཞང་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་པ་སིལ་མ་བཞི་བཅུའི་སྐབས་སུ་ཞང་བོད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་པའི་རྣང་གཞི་སྟེང་ནས་རྒྱལ་པོ་དག་གི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱང་བོན་ཆོས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ཁར་ཕྱོགས་པའི་གཞི་རྩུགས་པར་སྣང་། སྒྲ་མཚན་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྤྱི་སོ་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་བཞི་པའི་འགོ་སྟོད་ཙམ་ལ་འབྲུངས་པར་བཤད་པ་དེ་བདེན་ན། སིལ་མ་བཞི་བཅུ་ཡང་སྐབས་འདི་དང་གྲོ་ཐུག་པ་དང་ཁྱད་པར་རྒྱལ་ཕྲན་འདི་དག་གི་ཁྲིད་དུ་ཞང་ཞུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་སྐྱ་ཤུར་དང་ཡོ་ངམ་ཀྲ་རྗེ། ཡིག་མི་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོང་བཙན་པར་དུ་སྲིད་བཟུང་ལ། གཉའ་ཁྲི་གཙོ་བོའི་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱི་བྱུང་བོད་བཙན་པོའི་ལམ་ལུགས་ཀང་འཛིན་དུ་གྱུར་བརེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཞང་བོད་གཉིས་སུ་ཆད་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སིལ་མ་བཞི་བཅུའི་མཚན་པོ་རྒྱུས་རྣམས་ལས་ཆ་ཚང་བར་བཤད་མེད་པ་དང་། ཅི་ཐུབ་ཅིག་བཀོད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་མིང་གཅིག་སྦྲིས་པའང་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སིམ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་བཅུའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྣང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱས།

ཞིལ་མ་བཞི་བཅུའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཡིག་སྐྱ་ཤུར་དར་གཙང་རྗེ་ཐོང···དཀར། ཡོ་ངམ་གྲོམ་ཚ་དྷགས་རྒྱལ། སྲིག་ཟིན་ནམས། ཧྲི་རྒྱལ་ཡོ་ངམ། ཞང··རྒྱལ་ཐ་མ་ཡིག་མི་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་པར་དེས་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་དང་སྟོས་སུ་གཏའ་ཁྲི་ནས་གདུང་བརྒྱུད་ཐྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས·····བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞང་བོད་གཉིས་སུ་ཁ་ཕྱེས་པ་རེད།

སྨྲས་པ།

ལྷ་སྤྱལ་གྲྭ་བ་དཀོར་གྱིས་རྒྱུགས་ན་ཆོས་དང་དགོན་པ་བརྗེད།།
མདོ་མེད་ལས་བྱེད་དདུལ་དང་དཔོན་སར་རེག་ན་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་བརྗེད།།
བོད་ཀྱི་ཚོང་གཉེར་ཚོང་སྒྲ་ཁྲིན་ན་ཕ་ཡུལ་ཁྱིམ་གཞིས་རྒྱང་མ་བརྗེད།།
བརྗེད་གསུམ་ཡོགས་ལམ་འཁྲུལ་རྟོག་འདི་ཡིས་མཐོ་སྨད་རང་གཤིས་སྟོང་ལ་ཞེ།།

ལེའུ་བཞི་བ།

དུས་རབས་བར་མའི་ཞང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ།

དང་པོ། དུས་རབས་བར་མའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་ཕྱི་མ་བཤད་པ།

སྤྱིར་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས་གོང་གི་རབས་སྐྱེས་དྲུག་གི་བར་དུ་ཞང་ཞུང་དང་བོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད། སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི657ལོར་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་འཁྲུངས། འདི་དང་དུས་མཉམ་པའི་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་བཙུ་བ་གོང་རྗེ་དཀར་པོ་སྟོན་པ་མི་བོ་ཆེའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་སྐྱོང་བ་མ་ཟད། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་ཕྲན་ཆེས་རྙིས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། འདི་དང་མི་རིང་བ་ནས་སྲིད་པ་བོད་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཀྱིལ་མཚམས་ཀྱང་གཞི་ནས་བྱུང་བ་རེད། སོ་རྒྱུས་ལས་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་པོའི་དང་པོ་ནས་ཐ་མའི་བར་ཨང་གྲངས་བསྒྲིགས་ཏེ་བཤད་ཀྱང་དོན་དུ་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དབང་ཐང་ཆེ་ཆུང་དང་ལོ་ཚིགས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིའི་སྐོར་ནས་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་གསུང་དཀའ་བར་ཐུག་སྟེ་སྔ་གཞུག་རྟིང་མི་ཚོན་པའི་བམ་བཤད་ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་སོ་གཅིག་པ་ལིག་སྙ་ཤུར་དང་། སོ་གཉིས་པ་སྔོང

དཀར། སོ་གསུམ་པ་ཡོ་དམ་རྗེ་འབྲོམ། སོ་བཞི་བ་ཀྱི་རྗེ་སྣད་པོ། སོ་ལྔ་བ་གོང་རྗེ་དཀར་པོ། སིལ་མ་བཅུ་བཞི་ནང་ནས་ཀུང་རྒྱལ་པོའི་མཚན་འདྲ་མཚུངས་སུ་སྣང་བར་བྲིས་ཡོད་ན་ཡང་གང་ལྟར་སོ་དྲུག་པ་ཏྲི་རྒྱལ་པོ་ཡོ་དམ། སོ་བདུན་པ་ཞང་རྒྱལ་ཟ་མ་ལིག་མི་སྐྱ་རྣམས་ཡིན་དགོས། རྒྱལ་རབས་འདི་དག་གིས་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བར་དུ་ཞང་ཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་བཟུང་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཉའ་ཁྲི་དཔུས་ཀྱི་ས་གནས་སྔོ་ཁའི་ཡ་གྱུལ་ཞིག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་མངའ་གསོལ་བ་དང་། དེའི་གོང་གི་བོད་མདོ་སྨད་ཀྱི་མངའ་རིས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དབང་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མ་བོན་པོའི་ལུགས་སུ་བཀར་ནས་མ་གླེང་ན་ག་ལ་ཆོག

གཉིས་པ། དུས་རབས་བར་མའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ།

གཅིག གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན།

༡ གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་གནམ་ནས་བབས་པ་དང་ལྷ་ལས་ཕེབས་པར་བཤད་པ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་བོར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་ཡོད་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་བཤད་སྲོལ་དེ་རིགས་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བཤད་ཚུལ་དེ་རིགས་སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་དང་མི་ཆེན་དག་གིས

གཞན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་ཆེད་རང་རང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ལྷའི་སྤྲུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཚུལ་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་ངོ་བོར་ཁྱེར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་བོད་གཅིག་པོ་མ་ཡིན་པར་མི་རིགས་གཞན་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡོད། སྤྱིར་མི་རིགས་ཤིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དག་རྣམས་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་དང་ཕར་བསྟུན་མི་དགོས་པར་ཚུར་བསྟུན་ན་འགྲིག   ད་སྔ་ཡན་ཆད་དུ་ཞུ་ཚང་གིས··· མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་གི་སྐབས་སུའང་ཆོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ··· རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་སྙིང་དུ་བཟུང་ཞིང་ཁྱད་པར་བན་བོན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་སྐྱིད་ཤེད་ཆེ་ཆུང་ཤོར་ནས་མཐའ་མཇུག་གི་རྒྱལ་ཁའམ་ཁེ་སང་མི་ཞུང་བ་ཞིག་བན་རྙེ···· ཚང་གིས་བླངས་ཏེ་ཡོད་ཚད་ལ་ཐེ་གཏོགས་དང་ཧྲིང་འཛིན་བྱས་པས། སྔ་མ་བོན་པོ་ཚང་གི་བསྒྲིགས་སྲོལ་ལམ་ལུགས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བཞིར········· བསྙིམས་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀླུམ་པོའི་ཕྱིད་ཀ་ལས་ལུས་མེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྩོད་གཞི་ལས་བླངས་པའི་མཇུག་འབྲས་རེད་མ་གཏོགས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྙིང་ནས་མ་འཁྱོང་བ····· ཞིག་གཏན་ནས་མིན།

ང་ཚོས་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་རང་ལུགས་བདེན་པ་དང་གཞན་ལུགས་མི་བདེན་པའི་ལྟ་བ་འཁྲིགས་འཛིན་དང་ནང་སློབ་སུ་སྔ་མ་སྙིང་བ་དང་ཕྱི·· མ་གསར་འགྲོགས་དང་ཨག་གསར་ཆེས་དྲག་པས་སྔ་མའི་རྗེས་ཤུལ་ཕྱི་མས·· བསྒྲིབ་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་གནའ་སྔ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཁ་འདོན་རྒྱུར་དཀའ··

ངལ་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་བོད་པའི་གོམས་སྲོལ་དུ་ཆགས་ཡོད།

སྤྱིར་མི་རིགས་ཤིག་གི་བྱུང་རིམ་དེ་མི་རིགས་རང་གི་ངག་སྒྱུར་དང་བསྟུན་དགོས་ལ། སྐད་བརྡ་དང་ཡིག་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་དགོས་ན་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་སྙིང་ནས་བཤད་རྒྱུ་ནི་མི་རིགས་དེའི་དུས་གསུམ་གནས་བབ་ལ་འབྲེལ་ཆེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་120བྱོན་པ་ནས་གཉའ་ཁྲི་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་བཞི་པའི་ནང་བྱོན་པའི་བར་དུ་ལོ་ངོ་ཆིག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་སོང་བའི་གཞུག་ཏུ་ཞང་བོད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་མགོ་དང་བཙན་པོ་ཏུས་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་ཞང་རྒྱལ་སོ་གཅིག་པ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྤྲེ་བུར་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ལ་མངའ་གསོལ་བའམ་ཡང་ན་ཚོ་ལོ་གནང་བ་འདིས་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་ལ་སྟོང་ཆ་ཞིག་བཟོས་པ་མ་གཏོགས་དགེ་མཚན་གྱི་ནུས་པ་གང་ཡང་ཐོན་མེད།

གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་གང་ནས་བྱོན་པ་ལ་བོན་པོས་གནམ་ནས་བབས་པར་བཤད་པ་དང་ཕྱི་དར་ནང་བསྟན་པ་ཆོས་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་པ། ཁ་ཅིག་གིས་འཕན་ཡུལ་ནས་ཡོང་བར་བཤད་པ། ལ་ལས་སྤོ་བོ་ནས་བྱོན་པ་སོགས་མང་། གནམ་ནས་བབས་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་ཡ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་སྐབས་ཀྱི་མིའི་སེམས་སུ་གནས་ཡོད་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། དེ་དུས་ནམ་མཁའ་ཉི་ཟླ་སོགས་ལ་

སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེའི་བཤད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་ཕྱི་རབས་པའི་གཏད་སྩོལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་ཁོ་ཆོས་བདེན་དོན་དུ་བསམ་ཡོད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དངོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མིན། རྒྱ་གར་ནས་ཐེབས་པར་བཤད་པ་རྗེས་དར་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་འཛིན་པ་ཆོས་བཤད་པ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མཚན་ནང་བསྟན་གྱི་ཁུངས་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་དང་ཆོས་དང་མི་རིགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད། དེར་གཏུགས་དགོས་དོན་ཡང་རྒྱ་གར་མང་བཀུར་ནས་བཙུན་སྐྱེ་ཛ་བ་ཙན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བར་གོང་བསྒྲིགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་གཉའ་ཁྲི་ནས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་དང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བར་གསལ་བཤད་རྒྱ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཡོད། བཤད་ཚུལ་དེར་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ཏེ་ཡང་གཅིག་དཔྱད་ན། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཛ་བ་ཙན་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འགོ་བཙམས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་མི་རིང་བ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བ་བཞིན། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་རིང་ལ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་བོད་ཀྱི་སྒོ་ཁ་དང་དབུས། དེ་མ་ཡིན་པའི་བཙན་པོས་མངའ་དབང་མཛད་པའི་ས་ཆའི་དམངས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མེད་ན་ཡང་བཙན་པོ་ཁོང་དང་དེའི་ཞི་དྲག་གི་སློན་ཆེན་དང་བཙུན་མོ་སོགས་ཆེས་མཐོ་མི་སྣ་སྐོར་ཅིག་གིས་ཕྱོགས་འཁྲི་ཙམ་མཁྱེན་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་མི་རིང་བ་ཞིག་ནས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་ནས་ནང་བསྟན་གྱི་དབུ་བརྙེས་པའི་རིམ་པ་རྒྱ་གར་དང་འདྲ་མཚུངས་སུ་བརྗོད་ཡོད།

དེ་འདྲའི་མ་གཞིག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ས་མེད་ན་བཙན་པོ་གདུང་བརྒྱུད་

ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་སྙེད་རྒྱུ་མེད་པར་གཉའ་ཁྲི་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དེང་སང་དང་འདྲ་བའི་ཕྱི་འབྲེལ་དང་སྐད་རིགས། གོམས་སྲོལ། འཚོ་བ་རོལ་སྟངས། སེམས་ཁམས་སོགས་ཕན་ཚུན་ལ་ཆ་རྒྱུས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐབས་དེར་དཀྱུང་གྲུངས་སུམ་ཅུ་ཙ་སྟོད་དང་ཡང་ན་ལྔ་བཅུ་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟར་བྱེད། ལུགས་འདི་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་གསར་འགྱོགས་ཆེ་བའི་བཤད་སྟངས་ཤིག་ལས་ང་ཚོའི་སེམས་ཁམས་དང་ཁོར་ཡུག སྐད་བརྡ་དང་གོམས་སྲོལ་སོགས་དང་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས་པས་བམ་བཤད་ཙམ་རེད།

འཕན་ཡུལ་ནས་ཕྱིན་ཟེར་བ་དེའི་ཕྱོགས་དེད་ན་གཙོ་བོ་ཁྲིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཡོ་ཐབས་སྤྱད་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁུངས་ཁོ་ཚོའི་མི་བརྒྱུད་ལ་གཏུགས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་མ་རྫོགས་པར་རང་གཅིག་པུའི་གོ་ས་ཀྱབས་སྐྱོགས་ལས་གཞན་བསམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཁུལ་བྱས་པ་ཙམ་རེད།

མ་གཞི་སྤོ་བོ་ཡུལ་ནས་ཡོང་བར་བཤད་ན་ལོ་རྒྱུས་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དང་བོད་རང་གི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ངག་སྒྱུར་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཕྱི་མ་འདི་བདེན་པར་འཛིན་དགོས་སོ།།

བཙན་པོ་འདིས་བོད་ཁམས་གཅིག་སྒྱུར་གྱི་ཐད་ལ་རྨང་གཞི་བཟང་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་ངོས་བཟུང་ན་མི་འགྲིག་སྟེ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་ལ་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་སྒྱུར་བྱས་ཡོད་པས་

ཁོང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེས་ཐོག་མ་ལ་ངོས་བཟུང་ན་ཇི་ལྟར་བཤད། དེ་ཡང་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཙམ་ལས་བརྩིས་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནས་བབ་ལ་སེམས་ཁུར་ཆེ་བའི་བསམ་བློ་བ་ཚོས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན།

དེས་ན་གཉའ་ཁྲི་ཁོང་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ཡན་ཆད་ཀྱི་གདོང་སྲིན་ནག་པོའི་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་མངའ་ཁུངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྔན་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་གཅིག་པོས་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་བསྐོ་དགོས་པའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་གྱི་རིང་ལ་ཞང་ཞུང་སྒོ་ཕུག་པར་གསུམ་སྟེ་ཁྲི་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དབང་བསྒྱུར་མཛད་ཡོད་པ་དེ། གཉའ་ཁྲི་ལས་ཀྱང་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་མི་གྲངས་སྟོབས་འབྱོར་སོགས་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་ཡོད་པ་ཁོང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཅི་ཕྱིར་མིན།

དེའི་གཞུག་གི་གདོང་སྲིན་ནག་པོ་ཞེས་པའང་མངའ་ཐང་ཆོར་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་གདོང་སྲིན་གྱི་དཔལ་ལ་འགྲན་ཟླུབ་པའི་མི་ཚད་སྟོང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དབང་བསྒྱུར་མཛད་པ་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་མ་སོང་རང་བསྐོས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས་གཞན་ཟེར་རྗེས་འདེད་དང་གསར་ཚུང་ཞག་གསར་ལ་སྙོངས་མཐོག་སྟོན་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་མི་གྲངས་མང་ཉུང་གི་སྟེང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

ཐོག་མ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ན། གཉའ་ཁྲི་ལས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མི་གྲངས་དང་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་དབང་ཤུགས་སོགས་ཆེ་མེད་ན་ཆུང་མེད་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་བོད་ཁམས་མ་ཟད་ཤར་ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཀྲུམ་ཆའི་གཉིས་དབང་དུ་བསྡུས་པ་དེ་ཡང་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་ཐོག་མ་ཡིན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་འབབ་པས། ང་ཚོས་ཆེས་ཐོག་མའི་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་ཐོག་མར་ཀང་ཚུགས་པ་ནས་བརྩིས་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེར་མངའ་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོའམ་རྗེ་བོ་ཡང་གཤེར་གྱི་བྱ་ཏྲུ་ཅན་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགལ་ཆ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ།

ཡང་ཞང་ཞུང་དང་བོད་ཅེས་པའི་མིང་ཚིག་ཐ་སྙད་ཐོག་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་ན། དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་པོའི་རྗེས་སུ་མངའ་རིས་དང་གྲི་གུ་ཅོང་ཁ་སོགས་དང་དེའི་གཞུག་གི་ས་སྐྱ་དང་ཕག་གྲུ་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་མིང་ཚིག་དང་དཔོན་རིགས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐོང་དགོས་པའི་སྐྱོན་གང་མང་ཞིག་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། དེས་ན་ང་ཚོར་གལ་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་ཧ་ནི་སྲིད་འཛིན་དཔོན་པོའི་རུས་བརྒྱུད་དང་ས་ཁུངས་ཡུལ་ལུང་གི་མིང་ཚིག་འདྲ་མིན་ལ་མི་བལྟ་བར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་མགོ་མཇུག་ཚང་ཞིང་ཡུན་རིང་པོའི་བདེན་དོན་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

དེའི་སྟབས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་སོ་གཅིག་པ་དང་བཙན་པོ་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་

ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲིའི་སྐོར་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། གཅིག་ནས་སྲིད་པ་བོན་ལུགས་དང་བསྟུན་པ། གཉིས་ནས་ཕྱི་དར་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ། གསུམ་ནས་གཞན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པ། བཞི་ནས་བོད་བཙན་པོ་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་འགོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཉའ་ཁྲི་ཕོང་པོ་རྒྱས་ཀྱི་མི་ལྷ་ཆེ་སྙོམས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད། དེ་ན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཆོས་ལུགས་རྒྱལ་སྟོངས་སུ་བཞག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་བློན་པོ་རྣམས་མི་སེར་རང་ག་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པར་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གསུམ་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་མི་རིགས་སོ་སྒྲུས་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པར་ཟེ་གནོག་དང་ཆོད་འཛིན་སྤྲོས་རྒྱ་ཅེ་ཆེང་དང་གྲངས་ཅེ་ཞུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་པའི་དོན་དག་གཅིག་དང་། བཞི་པས་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོད་ནང་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་གསལ་བཤད་རྣལ་མ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཕོང་གི་ཡབ་དང་བཙན་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་སྨོས་སུ་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་རབས་དག་གི་གདུང་བརྒྱུད་གཏུགས་སའི་ཁུངས་མེད་པར་འགྱུར་གྱུར་དོགས་ནས་གསུང་བ་རེད། གཉའ་ཁྲི་སྤོ་བོ་ཡུལ་ནས་ཡོང་སྟེ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ནི་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་བལྟས་ན་འཐད་བདེན་པའི་དོན་དུ་གནས་སོ།།

གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་ཡིན་ཞེས་ནན་ནན་བརྟག་བཅག་བྱེད་མཁན་ནི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་མཁན་དག་དང་

དེའི་རྗེས་འབྲིང་ཙམ་ཆེ་བས་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་དང་ཕོ་བྲང་ཐོག་མ་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་ཡིན་པར་གསུང་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་ཕྲ་ཏྲ་དང་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མིན་པ་དང་དེའི་ཕོ་བྲང་གསས་མཁར་ཉེར་བུ་སྦྲུངས་བརྩེགས་དང་ཕོ་བྲང་བཟང་ཡུལ་རྒྱན་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཕོ་བྲང་མ་ཡིན་པར་གནའ་མིའི་བྲག་ཕུག་དང་ས་ཕུག་རང་ག་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱོན་མི་འཁུང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བོད་པ་ཚང་ལ་མཚོན་ན་ཕྱི་ཕྱོགས་མ་ཟད་ནང་དུ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་སོགས་ལ་ལྟར་དང་མི་འདྲ་བའི་བསམ་གཞིག་དང་གོ་རྟོགས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་བཞག་ནས་བསྐྱར་བརླས་ཀྱི་ལམ་ཁ་དོག་མོ་དེ། དངོས་གཙོ་བདེན་དོན་གྱི་གཞུང་ལམ་ཡངས་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཤར་མར་བསྐྱོད་དགོས་པ་ནི་མི་རིགས་རིག་གནས་དང་ཆབ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཁ་མིན་སྙིང་ནས་ཞེན་པ་དག་གི་འགན་འཁྲི་ཡིན།

དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་འདིའི་ཞུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་གཅིག་པའམ་བཙན་པོ་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི417ལོར་ཡབ་ཐེ་རང་མང་སྐྱ་ཨུ་བེར་དང་ཡུམ་མོ་བཙུན་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ཡབ་ཐེ་རང་མང་སྐྱ་ཨུ་བེ་ར་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་གསུང་མེད་ན་ཡང་ཡབ་ཨུ་བེ་ར་ནི་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཅུ་བཞིའི་ནང་དུ་མཚན་བཀོད་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟན་དུ་

མེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞའ་ཁྲི་སྲོ་བོ་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཡོད་དོན་ཕུན་མཆེད་ནང་མ་མཐུན་པའམ་ཡང་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་ཤོར་ནས་ས་དེར་སྡོད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ཡོད་དོན་མེད། གང་ལྟར་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་གྱི་ཐྲིད་ཀ་གཞའ་ཁྲི་ལ་གསོལ་བར་བལྟོས་ན། སོ་ཡབ་ཀྱི་གོ་ས་ར་འདུག་མ་ཐུབ་པས་ངོ་རྒོལ་དང་ཞེན་ལོག་བྱས་ཀྱང་མ་དོ་བར་བོད་དུ་ཡོང་ནས་རིམ་གྱིས་ས་ཁྲུངས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྟོད་པ་རེད། ཡོང་གིས་ལྟར་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ཁག་མང་པོ་དབང་དུ་བསྡུས་པར་མ་ཟད། དབུས་དང་སྨོ་ཁའི་ཡུལ་འཚོ་ས་གནས་མང་པོ་ཡང་མངའ་ཞབས་སུ་བཙུག་སྟེ་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་བསྐྲུན་ཞིང་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡང་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚོད་དུ་སླེབས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཞང་ཞུང་ཁུལ་གྱི་སྒོ་ཕྱུགས་བར་གསུམ་དང་སྐད་ཀྱི་མདོ་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་སྲིད་གཞུང་གཅིག་གིས་མངའ་འབངས་སུ་སྒྱུར་མཁན་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་མཆོག་ཡིན།

དེས་ན་སྲོང་བཙན་ལས་གཞའ་ཁྲིའི་དབང་ཐང་དང་ནོར་ཕྱུག་རྒྱ་ཆུང་བ་ཞི་བཤད་མི་དགོས་སོ། སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་ལ་མཚོན་ནའང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རང་མཐུན་མི་རིགས་ཀྱིས་གཏར་ཁྲབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ནོར་ཕྱུག་དེར་ཐད་དེ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བྱུང་མེད། དེས་ཕྱིར་མི་རིགས་དེ་དང་ནོར་ཕྱུག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་གམ་ཡང་ན་ཡུལ་གྲུ་ཆུང་ངུ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐོག་མར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་མི་རིགས་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ལ་ངོས་བཟུང་དགོས་པ་ལས་མི་རིགས་གཏར་ཁྲབ་ཀྱི་ནོར་ཕྱུག་ཡོངས་ལ་དབང་

བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་སྔར་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ལས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཚོད་རེད།

བོད་རྒྱལ་སོ་གཉིས་པ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་·· ཡུམ་གནམ་མུག་མུག་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཞང་ཞུང་ནས་བོན་གྱི་མཁས་པ··· མང་པོ་གདན་དྲངས་ཤིང་བོན་གྱི་འདུ་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བཙུགས་པ·· མ་ཟད། སྟག་གཟིག་སྲུངས་ཡིག་ཞང་ཞུང་ཡིག་རྐྱན་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་བོད་ཀྱི་ཡི་གེར་ཞིགས་བཅོས་ཐོག་མ་མཛད།

བོད་རྒྱལ་སོ་གསུམ་པ་དིང་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་····· ཡུམ་ས་དིང་དིང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གསས་མཁར་ཕོ་མ་ཡང་རྩེ་བཞེངས།

བོད་རྒྱལ་སོ་བཞི་པ་སོ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ཡབ་དིང་ཁྲི་དང་ཡུམ་སོ་བཟའ·· སྨན་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། གསས་མཁར་རྒྱ་དཀར་ཁྱུང་པོ་བཞེངས།

བོད་རྒྱལ་སོ་ལྔ་པ་མེར་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་སོ་ཁྲི་དང་ཡུམ་དར་བཟའ་ ཞང་ཞུང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གསས་མཁར་ཟོ་བོ་ཁྱུང་ལག······ བཞེངས།

བོད་རྒྱལ་སོ་དྲུག་པ་དགས་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་མེར་ཁྲི་དང་ཡུམ········· གདགས་ལྷ་དཀར་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གསས་མཁར་གཡུང་དྲུང·· ལྷ་རྩེ་བཞེངས།

བོད་རྒྱལ་སོ་བདུན་པ་སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་དགས་ཁྲི་དང་ཡུམ··· སྲིབ་ལྷ་སྟོན་མོའི་སྲས་སུ་སྐྱེས། གསས་མཁར་ཁོ་མ་ཏུ་རིང་བརྩིགས། བཙན··

པོ་འདི་བདུན་གྱི་སྐུ་ཕུང་མེར་བསྲེགས་ཏེ་དུ་བ་གནམ་མཁར་སོང་བས······
གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་དུ་གྲགས། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་དང་པོ་དང་བཙན་པོ་
གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་བོད་རྒྱལ་སོ་གཅིག་པ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་
གྱི417ལོར་འཁྲུངས་པ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི625ལ······
འཁྲུངས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་དང་། ཡང་བོན་སྟོན་
གཤེན་རབ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི657ལ་འཁྲུངས་པས། སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལོ་
ཙ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཡང་། འདིའི་ཡན་དུ་བོད་ལ་སྲིད་པ···
བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དར་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་····
གཏམ་རྒྱུད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད།

གང་ལྟར་སྲིད་པ་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས······
ལུགས་གང་ཡིན་ཡང་སྔ་དར་བོན་ཆོས་ལ་ནང་གསེས་སུ་ཨུ་ཆོས་བརྗོལ་བོན་
དང་འཁྱེར་བོན་བསྒྱུར་བོན་གསུམ་དུ་འབོད་གིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེའི····
ཐད་ལ་བཤད་ཚུལ་ཡང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་འདུག འོན་ཀྱང་སྨྲ་ཡེ་མཁྱེན····
ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ་དེ་མིན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡིན་ཡང་
ཁོང་གི་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལུགས་དེར་བརྗོལ་བོན་དང་།
རྒྱ་གར་ཆོས་ལུགས་སམ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་བོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁྱེར་ཡོང་
བ་དང་ཡང་ན་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་གི་མཚོ་ཁ་བརྒྱུད་དེ་རིམ་གྱིས་བོད་དུ····
སླེབས་པ་དེ་ལ་འཁྱེར་བོན་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རིང་ནས་བོན་པོའི······
མཁས་པ་སྐར་ཞིག་གིས་ནང་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བོན་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་

ལ་བསྒྱུར་བོན་ཞེས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་ཧོག་ཆོག་གི་ནང་ནས་མགོ་བོ་འཁོར་མི་དགོས་སོ།

སྐབས་འདིར་གསལ་བྱེད་བཤད་རྒྱུ་ཞིག་ལ་གཉའ་ཁྲི་དང་ཟངས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སོ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་རེད། སོ་ཉིས་བརྒྱ་སྔོན་དུ་དར་བའི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དེ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་མ་ཟད། སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས་སམ་སྟེང་གསུམ། ས་ཡི་ལེགས་དྲུག་སོགས་རྒྱལ་རབས་ཕྱི་མ……རྣམས་ལ་མ་བབས་པ་དང་། ཁྱད་པར་གསེར་གྱི་བྱ་ཐུ་ཅན་དང་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་སོགས་རྣམས་སྐྱེས་དྲུག་རྣམས་ལས་རྣམ་དཔྱོད་དང་བློ་རིག་མཐུ་རྩལ་དཔང་ཐང་སོགས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཚུལ་སོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་བཤད་ཡོད་པར་མ་ཟད། བཟང་ངན་དང་ཡག་བཅོག་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཤེས་མཁན་ནི་གཉའ་ཁྲི་ཁོ་རང་གཅིག་པོར་ཐུག་ཡོད་པར་བསྟན་ཡོད།

དེས་ན་གཉའ་ཁྲིས་བོན་ལུགས་སྐྱོང་བར་དོགས་ནས་ངན་པ་དང་། ནང་ཆོས་གསར་དུ་དར་བས་གསར་ཤེད་ཆེས་པས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཡོད་པ་ནི་གཉའ་ཁྲི་མ་ཟད་བོད་པ་ཚང་གི་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་རེད། ཆོས་ཉིད་དེ་དང་འགལ་ནས་ནང་ཆོས་བོད་ལ་དར་བའི་གྲུ་བཙྲིགས་སམ་ལྷ་གོན་མཛད……མཁན་ནི་གཉའ་ཁྲི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་། དེར་མཐུད་ནས་གཞུག་གི་སྲོང་བཙན་སོགས་ཀྱི་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཙ་ཧ་ཡང་ཁོང་ལ་གཏུགས་དགོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནང་ཆོས་ལ་ཞེན་ཅིང་གཞན་ལ་ཐུགས་རྒྱ་ཆུང་བའི་མཁས་པ་ཆོས་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲིར་གསོལ་བ་མ་གཏོགས། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་

རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཐང་། སའི་རྒྱ་ཁྱོན། འབངས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་ཐོག་ནས་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སོགས་བྱ་རུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་དང་གཏོད་སྙིན་ནག་པོ་དང་རམས་སྐྱེས་དྲུག་སོགས་ལས་ཁྱད་ཆོས་འབུར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་གཞའ་ཁྲི་ལ་མེད་པས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མའམ་དང་པོ་ཡ་ཐོག་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཕྱི་དར་ནང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྣངས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་བཞེངས་ཡོད་པའི་གཟུར་གནས་མཁས་པ་ཚོས་བཤད་པའི་ཟུར་བརྒྱན་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུང་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ནས་བཤད་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གསུམ།

བོད་རྒྱལ་སོ་བརྒྱད་པའམ་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་ནི་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་གཉིས་པའི་ནང་ཡབ་སྲིབས་ཁྲི་དང་ཡུམ་ལྷ་བཙུན་གླུ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གསས་མཁར་ས་ལེ་དྲེའུ་ཚང་བཞེངས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་མཚན་མཁན་བོན་པོ་ཡིན་ཕྱབས་མཚན་གསོལ་ནོར་བར་དགོངས་ནས་བོན་པོ་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་དང་ཆོས་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་དྲག་གནོན་དང་དབང་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཆེ་ཡུལ་དུ་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཏེ་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད། མཐར་བོན་ལ་དཀར་བའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལོ་ངམ་གྱིས་གཡོ་ཐབས་སྤྱད་དེ་བཙན་པོ་སྐུ་སྲོག་བཀྲོངས།

བོད་རྒྱལ་སོ་དགུ་པ་ཏྲི་རྒྱལ་པོ་ལོ་ངམ་ནི་རིགས་རུས་བོད་བཙན་པོའི

གདུང་བརྒྱུད་དུ་འདྲེས་མེད་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལོ་ངོ་བརྒྱ་གསུམ་རིང་ལ་བསྐྱངས་སྐྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སུ་དྲངས་ན་མི་ཆོག་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གང་མང་དུ་ལོ་ངམ་རྟ་རྫི་བཞུགས་སའི་ལྟེ་གནས་ལྷ་བྲག་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བལྟས་ན་ཧྲི་རྒྱལ་པོ་ལོ་ངམ་ནི་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཞི་བཅུའི་ནང་ནས་ཞང་ཞུང་གི་སྟོབས་གཏོགས་དང་དབང་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་རྗོད་སྤྲེང་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་འདིའི་གོང་ཏག་ཏག་གི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོས་དབུས་དང་སྟོ་ཁ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སའི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་དཔུང་འཇུག་ཐུབ་ཏེ་ཕམ་ཐུབ་པའི་དབང་ཤུགས་ལ་བལྟས་ན་ཉྫོ་བྲག་གི་རྒྱལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་པའི་ལོ་ངམ་དབང་དུ་བསྡུ་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། དེ་ལ་ཧྲི་རྒྱ་པོ་ལོ་ངམ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་འཇུག་མ་ཐུབ་པ་ནི་སྐབས་དེར་ལོ་ངམ་ལ་དབང་ཤུགས་རྒྱ་ཤུགས་གཉིས་ཀ་འཛོམས་ཡོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ང་ཚོས་བདེན་དོན་གྱི་སྐད་ཆ་ངོ་མ་བཤད་ན། གྲི་གུམ་བཙན་པོར་མཚན་འདོགས་ལུགས་ནོར་མ་ནོར་གང་ཡིན་ཡང་། ཁོང་ལ་རྗེས་དར་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ལ་བག་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན། ལྷ་དར་བོན་ཆོས་བསྒྲུབས་པའི་སྐབས་དེར། ལོ་ངམ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་གདན་ཁེལ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་ནང་ཆོས་དང་ལོ་ངམ་བོན་ཆོས་ལ་དད་ཞེན་ཆེ་བའི་གཞི་ཐུབ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ་ཛ་དྲག་ཅན་དུ་གྱུར་མཐར་ལོ་

ངམ་གྲིས་གྱི་ཁྲུམ་བཀྲོངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བཟུང་བ་རེད། དེ་ན་འདིར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་བའི་རིན་ཐང་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བཤད་གིན་ཡོད་པས། བཙན་པོ་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་མིན་ལ་དེ་འདྲ་གཙིགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་མེད་ཕྱིར་ཧི་རྒྱལ་པོ་ལོ་ངམ་ཧྲ་ཞི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་དགུར་བགྲངས་པ་ཡིན། འདིའི་ཐད་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་སྐོར་ཞིག་གིས་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས་ལ་སྟེང་གསུམ་དུ་བཤད་ཡོད་པ་ནི་དམིགས་རྒྱུང་རིང་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ །འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ལོ་ངམ་ནི་བོད་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་མིན་པ་དང་གཅིག གྲི་གུམ་བཙན་པོ་གཡོ་སྒྱུའི་བསྙུ་བྲིད་ཀྱིས་བསད་ཅིང་སྲས་ས་མཐར་སྤྱུགས་པ་དང་གཉིས། སྲས་མོ་ཆུང་མ་བྲུས་མིང་བཙུན་མོ་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆ་རྐྱེན་འགའ་སྙིང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བོར་མ་བགྲངས་པ་རེད་དེ། བདེན་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་ལས་ནང་ཚོས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་མཁས་པ་ཚོའི་འདོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་མིན་ལས་ཆེ།

བོད་རྒྱལ་བཞི་ཙ་བ་སྲུ་དེ་གུང་རྒྱལ་ནི་ཡབ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་ཀླུ་སྲིང་མེར་ལྕམ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་ཡབ་གྲི་གུམ་བཀྲོངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲོས་སྟོལ་གྱིས་ཚུལ་དུ་སྤོ་བོར་སྡོན། རྗེས་སུ་གྲི་གུམ་གྱི་སྲིང་མོའི་བུ་རུ་བཤད་པའི་རུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་རོགས་བྲས་ཏེ་ལོ་ངམ་ལ་ཕྱི་དུག་རེག་ཏུ་བཏུག་ནས་བསད་དེ་སྐར་ཡང་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྲི་ལ

མངའ་གསོལ། འདིའི་རིང་ལ་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་དང་བཟོ་ལས་ལག་ཤེས་ལ་སྔར་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐོན། སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གསུམ་ཟེར་དོན་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་སྟོང་ལ་ཁད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ།།

གསུམ་པ། ས་ཡི་ལེགས་དྲུག

བོད་རྒྱལ་ཞེ་གཅིག་པ་ཨེ་ཤོ་ལེགས་ནི་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་དང་པོའི་མགོ་སྟོད་ཙམ་དུ་ཡབ་སྲུ་དེ་གུང་རྒྱལ་དང་ཡུམ་འོམ་ཐང་སྨན་མཚོ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། གསས་མཁར་ས་ལེ་ལྗོན་ཕྱུག་ཞེས་པ་བཞེངས།

བོད་རྒྱལ་ཞེ་གཉིས་པ་དེ་ཤོ་ལེགས་ནི་ཡབ་ཨེ་ཤོ་ལེགས་དང་ཡུམ་ཀླུ་ལྷམ་བྲ་མ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། གསས་མཁར་ཕོ་མ་ཡང་རྩེ་བཞེངས།

བོད་རྒྱལ་ཞེ་གསུམ་པ་ཐི་ཤོ་ལེགས་ནི་ཡབ་དེ་ཤོ་ལེགས་དང་ཡུམ་ཀླུ་ལྷམ་མེར་མ་གཉིས་སུ་འཁྲུངས། གསས་མཁར་ས་ལེ་བང་བང་བཞེངས།

བོད་རྒྱལ་ཞེ་བཞི་བ་གུང་རུ་ལེགས་ནི་ཡབ་ཐི་ཤོ་ལེགས་དང་ཡུམ་བཙན་མོ་གུང་སྨན་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། གསས་མཁར་རིན་ཆེན་བྱུར་མང་བརྩིགས།

བོད་རྒྱལ་ཞེ་ལྔ་བ་འབྲོང་ཞི་ལེགས་ནི་ཡབ་གུང་རུ་དང་ཡུམ་མཚོ་སྨན་འབྲོང་མ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ཞེ་དྲུག་པ་ཨི་ཤོ་ལེགས་ནི་ཡབ་འབྲོང་ཞི་དང་ཡུམ་གནམ་སྨན་སྤུ་མོ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། འདི་དྲུག་པོའི་བང་སོ་གཡའ་སྤང་མཚམས་སུ་སྦས་པས་དེ་ལྟར་བཤད།

བཞི་པ། ཆུ་ལ་ལྡེ་བརྒྱད།

བོད་རྒྱལ་ཞི་བདུན་པ་ཟ་ནམ་ཟིན་ལྡེ་ནི་ཡབ་ཨི་ཤོ་དང་ཡུམ་ཀླུ་ལྷམ······ སྣང་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་དང་པོའི་དཀྱིལ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ཞི་བརྒྱད་པ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཙན་ནི་ཡབ་ཟ་ནམ་ཟི་ལྡེ······ དང་ཡུམ་མཚོ་སྨན་ཁྲི་དཀར་གཉིས་ལས་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ཞི་དགུ་པ་སེ་སྣོལ་གནམ་ལྡེ་ནི་ཡབ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཙན་དང་ཡུམ་སེ་གཞན་མེར་མོ་གཉིས་སུ་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ཉི་ཤུ་པ་སེ་སྣོལ་པོ་ལྡེ་ནི་ཡབ་སེ་སྣོལ་གནམ་ལྡེ་དང་ཡུམ་ཀླུ་མོ་མེར་མོ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་གཅིག་པ་ལྡེ་སྣོལ་ནམ་ནི་ཡབ་སེ་སྣོལ་པོ་ལྡེ་དང་ཡུམ······ ཚོ་བཟའ་ཧེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་གཉིས་པ་ལྡེ་སྣོལ་པོ་ནི་ཡབ་ལྡེ་སྣོལ་ནམ་དང་ཡུམ་ཁྲི་སྨན་རྗེ་ཡོ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་གསུམ་པ་ལྡེ་རྒྱལ་པོ་ནི་ཡབ་ལྡེ་སྣོལ་པོ་དང་ཡུམ་ཁྲི་སེ······ བཙུན་པ་བཟའ་མོ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་བཞི་པ་ལྡེ་སྤྲིན་བཙན་ནི་ཡབ་ལྡེ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་སྨན······ བཙུན་ལུག་སྒོང་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། འདི་དག་གི་སྐུ་གདུང་མེར་བསྲེགས··

དེ་གདུང་ཐལ་རྒྱ་བོའི་གཞུང་ལ་བསྒྱུར་བས་རྒྱ་ལ་ཞེ་བརྒྱད་དུ་བཤད།

ལྔ་པ། ཆིགས་ལ་བཙན་ལྔ་།

བོད་རྒྱལ་ང་ལྔ་པ་རྒྱལ་ཧོ་རི་ལུང་བཙན་ནི་ཡབ་ཁྲི་སྙིན་བཙན་དང······ ཡུམ་བཟའ་བཙུན་མང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཡས་མས་སུ······ འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་དྲུག་པ་ཁྲི་བཙན་ནམ་ནི་ཡབ་རྒྱལ་ཧོ་རི་ལུང་བཙན་དང··· ཡུམ་འོ་མ་ལྡེ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བྱང་མ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་བདུན་པ་ཁྲི་སྒྲ་དཔུང་བཙན་ནི་ཡབ་ཁྲི་བཙན་ནམ་དང··· ཡུམ་སྨན་བཟའ་ཁྲི་དཀར་གཉིས་ལས་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་བརྒྱད་པ་ཁྲི་ཐོག་རྗེ་བཙན་ནི་ཡབ་ཁྲི་སྒྲ་དཔུང་བཙན་དང་ ཡུམ་སྨན་བཟའ་ཀླུ་སྟེང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས།

བོད་རྒྱལ་ང་དགུ་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་གཉན་བཙན་ནི་ཡབ་ཁྲི་ཐོག་རྗེ······· བཙན་དང་ཡུམ་རུ་ཡོང་བཟའ་སྟོང་རྒྱལ་མོ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི········· ལོ374ལོར་འཁྲུངས་པར་དཔལ་སྤྲུལ་དང་འཇུ་མི་ཕམ་སོགས་ཀྱིས་གསུང་ལ། བཻ་དཀར་དང་སུམ་ཧྲ་བྲག་དགོན་སོགས་ཀྱིས265ལོར་བཤད། གང་ལྟར··· བཙན་པོ་འདིའི་རིང་ལ་ནང་བསྟན་གྱི་གླེགས་བམ་བོད་དུ་དངོས་སུ་ཐེབས·· པ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཅེས་པའི་ཆོས་འབྱུང་རིང་མོ་ཞིག་བོད་ ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཆོས་ལུགས·····

དར་བ་དང་སྤེལ་བ་སྤེལ་མཁན་གྱི་མི་སྣའི་མཛད་རྗེས་རྣམས་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ཆོས་འབྱུང་དག་ལས་གསུང་ན་ལེགས་ཀྱི། འདི་ནི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་དེབ་ཅིག་ཡིན་པས་ཆོས་སྲིད་ཕར་བསྲེས་ཚུར་བསྲེས་དང་ཆོས་མིན་སྲིད་མིན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་དེར་བསྟུན་དགོས་དོན་མེད། རྒྱལ་པོ་འདི་དག་གི་རིང་ནས་བང་སོ་ཟང་དུ་སྲས་ཤིང་དེའི་སྙིང་དུ་ས་སྲུངས་ཏེ་རིའུ་དེའུ་འབུར་འདྲ་བྲུས་ཡོད།

དྲུག་པ། འོག་གི་བཙན་པོ།

བོད་རྒྱལ་དྲུག་ཅུ་པ་ཁྲི་གཉན་གཟུངས་བཙན་ནི་ཡབ་ཐོ་ཐོ་རིས་དང་ཡུམ་ནོ་བཟང་མར་དཀའ་གཉིས་ལས་འཁྲུངས། འདིའི་རིང་ནས་ཨ་མའི་མིང་པོ་ལ་ཞང་པོ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་།

བོད་རྒྱལ་རེ་གཅིག་པ་འབྲོང་གཉན་ལྡེའུ་ནི་ཡབ་ཁྲི་གཉན་གཟུང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲོ་བཟའ་དུང་གཞེར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེས།

བོད་རྒྱལ་རེ་གཉིས་པ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ནི་ཡབ་འབྲོང་གཉན་ལྡེའུ་དང་ཡུམ་མཆིམས་བཟའ་ཀླུ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། འདི་བ་ཆུང་དུས་ནས་སྤྱན་ལོང་བར་གྱུར་སྐབས་འ་ཞ་ནས་སྨན་པ་བཀུགས་ཏེ་གཤགས་བཅོས་གནང་བས་སྟག་མོའི་རི་ངོས་སུ་རི་དྭགས་གཉན་འགྲོབ་མཐོང་བས་མཚན་ལ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་གསོལ། འདི་བས་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོ་དབང་དུ་བསྡུས།

བོད་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་ནི་ཡབ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་དང་ཡུམ་སྟོང་བཙུན་འགྲོ་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ604དང592ལོར་འཁྲུངས་པའི་བཤད་ཚུལ་མང་། འདི་བས་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྨན་རྩིས་བོད་དུ་དར་བར་བཙུག་སྟེ་སྨན་རྩིས་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཐོན། ཕྱང་ནས་ཚ་རྗིད་དེ་སྐྱ་ཙ་དྲངས། མཐའ་བཞིའི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་དབང་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་བློན་ཆེན་མང་པོ་བསྐོ་བཞག་མཛད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་ཡོད་པོན་བློན་སྙེར་ཞིག་གིས་ཕྲག་དོག་བྱས་ཏེ་ནང་ཟིང་བསླངས། དེར་མཐུད་ནས་ཞང་ཞུང་དང་སུམ་ཕྱ། ཉང་པོ། ཀོང་པོ། དྭགས་པོ་སོགས་ནས་དམག་དྲངས་ཏེ་གྱེན་ལོག་བྱུང་། ཉི་རྒྱལ་པོ་ལོ་ངམ་དང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ལག་སྦྲེལ་ཏེ་དུག་གིས་བཙན་པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྟེང་བཀྲོངས།

བཤད་ཟིན་པའི་རྒྱལ་རབས་འདི་དག་གི་ནང་ནས་གཉའ་ཁྲི་དང་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས། ཁྲི་གུམ་དང་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ། གནམ་རི་སྲོང་བཙན་སོགས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་རིམ་གནད་ལ་ཁེལ་བའི་སྙིང་བསྡུས་རེ་གསུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཉའ་ཁྲི་གཞུག་གི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་གསལ་ཁ་བཀོད་ཡོད་པ་འདིར་བལྟས་ན་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དབང་ཤུགས་བཙན་པོ་ཞིག་གིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཀིན་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེར་བརྟེན་ནས་བཤད་ན་གཉའ་ཁྲིའི་གོང་གི་སིལ་མ་གཉིས་དང་རབས་སྐྱེས་དྲུག་སོགས་རིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་བྱས་ནས་

བཤད་པ་འདི་དང་། གཉའ་ཁྲིའི་གཞུག་ནས་བཟུང་རྒྱལ་བོ་དང་དེའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཚན་དང་བཅས་པར་ཞིབ་ཆ་ཇོད་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སྔོན་པོ་གང་ཡིན་པའི་གསལ་ཆ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་འདིར་བརྟག་ན། ང་ཚོའི་སོ་རྒྱུས་རུས་བརྒྱུད་དང་ཆོས་ལུགས་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བཤད་ཀིན་ཡོད་པ་ཁོ་ཐག་རེད།

སླས་པ།

མི་རིགས་ཤིག་གི་གནས་བབ་མི་ཤེས་ཤིང་།།
སེམས་དང་འཆར་སྒོ་ཆོས་དང་མི་བསྟུན་པར།།
རྣམ་གཡེང་དཀོར་གྱིས་མི་ཚེ་བསྐྱལ་བ་ལས།།
ཡ་རབས་གྲོང་བ་ཞིག་གི་ཞེན་ཆགས་ཟབ།།

ལེའུ་ལྔ་པ།

ཉུས་རབས་འོག་མའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ།

གཅིག སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།

བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྲོག་ལྟར་གྱུར་བའི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ······མཆོག་སྤྱི་ལོ617ལོར་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲི་བཟའ་ཐོད་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། བཙན་པོ་འདིའི་རིང་ལ་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བྱས་པ་མ་ཟད། དམག་དོན་ཐབས་ཇུས་དང་བཟོ་ལས་ལག་ཤེས། དཔལ་འབྱོར་ཚོང་འབྲེལ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་གཏན་ཕབས། རིག་གནས······བསྒྲིགས་སྒྱུར་དང་ཕྱི་ནས་བག་མ་བསུ་བ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས··ཆེར་བརྗོད་དོན་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་བརྗོད་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཚད་ལས··འདས་པའི་ཤུད་བརྗོད་ཡང་མང་པོ་བཤད་ཡོད་པས་རིམ་བཞིན་གླེང་རྒྱུ་ཡིན།

བཙན་པོ་འདི་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཚིགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ས་ཆེན་དང་བུ་སྟོན། ཀློང་ཆེན་པ། བསོད་གྲགས། གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། དེབ་དམར། འཛམ་བཞད། དཔལ་མང་། ཐུག་དགོན་པ། སུམ་པ། གསལ་མེ། དེབ་དཀར། ཆེ་ཏན་ཞབས་ཉུང་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ617ལོར་འཁྲུངས་པར་བཤད་ལ། ལྡེ་བ་དང་དེབ····

སྟོན། འཕོན་སྟོན། སེ་དཀར། འཛིགས་སྙིང་། གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ། མི་ཕམ། དཔལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ629ལོར་བཤད། གང་ལྟར་བོད་རྒྱལ་རེ་བཞི་བ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འདིའི་སྲིད་འཛུར་རིག་གསུམ་ལ་ཆེས་ཐུགས་རྒྱ་ཡངས་པའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མཚན་སྙན་འཕར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མི་སྣ་ཆ ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་བོད་ཁམས་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་ལུགས་གསར་དུ་བཙུགས། དམག་དོན་ཐབས་ཇུས་ཀྱིས་ནུས་མཐའ་བཞི་དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁོང་མ་ཀྱིས་དབང་དུ་སྡུད་མ་ཐུབ་པའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལིག་མིག་སྐྱ་རིག་པའི་འཁྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ645ལོ་སྟེ་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་སྟེང་དུ་ཞང་ཞུང་སྒོ་ཐུག་བར་གསུམ་ནས་མདོ་ཁམས་སྨད་དྲུག་གི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་གདུགས་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་གངས་རི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཞང་ཞུང་དང་བོད་ཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཉིས་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཏུ་གྱུར།

གཞན་ཡང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་དང་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ལས་དོན་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་ཤུང་བ་ཞིག་གནང་ཡོད་པས། འདིར་བསྐུར་བསྔགས་ཀྱིས་ངལ་བ་བརྟེན་རྒྱུ་མིན།

འདིར་ཇ་མོང་མཐོན་པོ་ཅག་ཆེ་མི་དགོས་པའི་དཔེ་ལྟར། རྒྱ་མོ་གོང

རྫོར་དཔྱད་པ་ཅུང་ཞིག་བཏང་ན། དང་པོ་ཇི་ལྟར་བླངས་པའི་ཚུལ། ང་ཚོའི་ཁྲིམས་མཚོས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་བུད་མེད་དམ་ཡང་ན་སྲས་མོ་ཞིག་ནང་ལོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་བསུས་པ་ནས་བཟུང་། རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཉིས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། མི་རིགས་དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་ཁ་ཕྱེས་ཐབས་མེད་ཅེས་པའི་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བམ་བཤད་དང་ཧམ་བཤད་དེ་རིགས་མེད་ཐད་ཆོད་ཡིན་ལ། གདོང་དམར་བོད་པ་ཚང་ལ་མཚོན་ན་ན་མའི་ཕ་རྒན་ནམ་ཁྲུ་བོ་ལ་གོང་མ་དང་། མག་པ་ལ་བཙན་པོ་ཞེས་གོ་ས་དང་གནས་ཚུལ་ལ་རྣལ་མ་ཡོགས་པའི་སྐད་ཆ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལས་བཤད་ཡོད། དོན་དངོས་བཤད་ན། བཙན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་ས་བོད་བཙན་པོའི་དུས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་ནས་བཟུང་བོད་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་ལ་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཅེས་ཐོག་མར་གསར་དུ་ཚུགས་པ་དང་ཡང་ན་དབང་བསྒྱུར་ལམ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆུང་ས་ཁྲིམས་ཚང་གཅིག་ནས་རུས་བརྒྱུད་ཆེ་བའི་བར་ལ་བཙན་གཏོམ་གྱིས་ཁྱད་པར་སྐོར་ནས་རིམ་བཞིན་བཙན་པོ་དང་བཙན་མོས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་གཞི་ཆགས་པ་དེར་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་འགོ་ཟུ་ཡོངས་རྫོགས་ན་མིང་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་རིགས་ལམ་ཡུལ་གྲུ་གང་ཞིག་གི་བདག་དབང་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་བདག་པོ་དང་ཡང་ན་རྗེ་བོ་དེར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་

དེ་ཡ་ཐོག་བོད་ཞང་ཞུང་ཡུལ་དུ་ལོ་ངོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གི་སྐབས་དེར……རྒྱལ་པོ་གཤེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་སོགས་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ནས་མིང་ཚིག་འདི་སྤྱད་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས། གོང་མ་ཡང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྗེ་བོ་དང་རྒྱལ་པོའི་མིང་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད། དཔེར་ན། དེ་དུས་ཁྲང་ཨན་སྲིད་གཞུང་དང་པོ་ཏ་ལའི…སྲིད་གཞུང་བར་ལ་མཛོ་དམན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུག་རྒྱུ་མེད། ཡིན་ན་ཡང…དེང་སང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བཙན་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་གོང་མ…གསུམ་ལ་མིང་འདོགས་ལུགས་དང་གོ་བ་ལེན་སྟངས་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི…ལྟ་ཚུལ་བཟུང་ཡོད་པར་འདྲ་སྟེ། ངས་བལྟས་ན་དེ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞག་ན་འགྲིག དེ་ལྟར་མིན་ན་གོང་མ་ལ་དབང་ཐང་ཆེས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་རྒྱལ་པོར་དེ་ལས་ཅུང་ཆུང་བ་ཞིག བཙན་པོར་དེ་ལས་ཀྱང་ཆུང་བའི…འཆར་སྣང་ཞིག་དེང་སང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་མི་ཤེས་པ་ཚོའི་བློ་ངོར་ན་ཡོད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙན་པོ་ཞེས་མཆོག་དམན་གྱི་བཤད་སྟངས་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་དག་གིས་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་དང་སྒྲོ་སྙིང་བྲང་གསུམ་གཞན་ལ་གཏད…ཡོད་པ་ཆོས་འཛིག་རྟེན་མི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྷ་འམ་གནམ་གྱིས་བསྐོས…པར་བཤད་པའི་མཇུག་འབྲས་རེད། དེར་མཐུད་ནས་དེང་སང་འདས་ཟིན…པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ལ་གོང་མ་ཞེས་མིང་བརྗོད་པོ་དང་ཟེག་པོས་འདོད་པ…དེ་ཡང་བཀོས་བཀོད་རྒྱུན་འཛིན་དབང་བསྒྱུར་གྲུལ་རིམ་གྱི་འགོ་གཙོའམ……

རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་ཡང་བོད་ཀྱི་ན་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མི་སྣ་ཞིག་མིན། མོ་བོད་ལ་ན་མར་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཁམས་ནུབ་བྱང་ན་ཡོད་པའི་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་པོ་ལིག་མིག་རྐྱ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྲུ་དེ་དབང་དུ་བསྡུས་པར་མ་ཟད། འ་ཞ་སོགས་འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་གང་མང་ཞིག་ལ་དཔུང་མཐུག་སྐོས་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། དེ་དག་ཕན་ཚུན་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བར་ལག་སྐྱེས་འབུལ་བའི་སྲོལ་དར། དེར་བསྟུན་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐྱེས་ལེན་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་སླེབས་སྐབས། རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཉེན་སློང་བ་དང་འཕྲད། སྐད་ཆ་དེ་ཕྱིར་བོད་དུ་འཁོར་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་ཞུས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ལད་མོའི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་མོ་ཞིག་སློངས་བ་མ་གཏོགས། སྐབས་དེར་བོད་ལ་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན། དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་ཤུགས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཐང་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མི་ཆོག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།

མ་གཞི་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ནི་རང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ནུས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་བརྩིས་མཐོང་མི་བྱེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྲན་བུ་ཙམ་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་ཨག་གསར་ཆེ་བ་ནི་ཡ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ནས་བཟུང་སྔོ་མ་ཐོག་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་བར་དུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སྲིད་པ་བོན་གྱི་

ལུགས་སྲོལ་གྱིས་གནའ་མིའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་བག་ལ་ཞ་བ། སྲིད་པ་བོན་ལུགས་དེ་བསྒྱུར་ནས་གཡུང་དྲུང་གི་ལུགས་ལ་བསྟུན་པ། དེ་ཡང་མ་འཁྲིག་པར་བསམ་ནས་ནང་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཁོར་རིག་གསུམ་ལ་འགྲོགས་པ། བོད་ཞིལ་བུའི་གཞུག་ནས་སོག་པར་གསར་དུ་འགྲོགས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་ཁོ་མིན་ཏང་ལ་བསྟུན་ཅི་ཐུབ་བྱས་པ་དེ་ནས་བཙུང་གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་བློ་སྙིང་བྲང་གསུམ་གཏད་ཡོད་པའི་སྐབས་སུའང་ཨ་རུ་སོགས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་ཁ་གཏིངས་མིག་བཙར་བ་འདིར་བལྟས་ན་དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ལའང་བོད་ལྡན་སྐྱེལ་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་ཐག་གིས་ཆོད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོས་དང་པོར་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲངས་ན་ངས་ཀུང་སློང་དགོས་པའི་འགྲན་སེམས་དང་། གཉིས་ནས་མོན་བཟའ་དང་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱ་བཟའ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མོ་དེ་ག་འདྲ་ཡིན་པ་དང་ཨེ་འདྲའི་མཛེས་ཉམས་ལྡན་པ། སྒྱུ་རྩལ་ལ་བྱུང་ཆ་ལྡན་ཡོད་པའི་འདོད་སེམས་དང་། གསུམ་ནས་རང་གི་སྟོབས་ཤུགས་སམ་ཆེ་བ་གཞན་ལ་ངོམ་པའི་ཆེད་དུ་དམག་དོན་འཐབ་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་མི་སྐྱེར་རང་དབང་མེད་པར་བོད་ཀྱི་ན་མར་བླངས་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེང་གི་གཡོ་སྒྱུ་དང་དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་གིས་ཀོང་ཇོ་བོད་ལ་བྱིན་ཞེས་པའི་འདོད་གཏམ་སྐབས་དེར་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད།

དེ་ལྟར་མིན་ན་བོད་ཀྱི་གཉེན་སློང་བ་ཡོང་མ་ཐག་ནས་ཐང་གིས་ཞི

འཇམ་བག་ཡངས་སྒོ་ནས་སྤེར་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མ་འདོད་པའི་ནམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ན་ཡང་མཐར་བོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་གི་ཟུལ་ཤུགས་མ་བཟོད་པར་གོང་ཇོ་བྱིན་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཐང་ལ་དེར་སྐད་བཤད་བཞིན་པའི་འཆར་གཞི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་སྐབས་དེའི་གཉེན་བསྒྲིག་གི་འབྲེལ་བ་བརྒྱུད་ནས་མཐུན་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཡོང་དགོས་པའི་རེ་བ་ཐང་གིས་འདོན་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་གསལ་ཆ་གང་ཡང་མེད་ལ།

བོད་ཀྱི་འབྲུག་ཚབ་བློན་ཆེན་མགར་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་བཤད་པའི་ཡིག་ཆ་མེད་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་ཤེས་ཐུབ་པའི་བདེན་དཔང་གཅིག་དང་། གཉིས་ནས་བོད་དམག་གིས་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་ཆེས་སྟག་པའི་འ་ཞ་བདེ་སླག་དང་ལས་སླ་བོའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ཞིང་རྒྱ་ནག་ཏུ་དཔུང་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་དང་གལ་ཏེ་རྒྱ་མོ་མི་སྟེར་ན་རྒྱ་ཡུལ་བཅོམ་ནས་གོང་ཇོ་འཕྲོག་བཅིས་བྱེད་པའི་མ་འོང་དམག་ལྡོག་གི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་མོ་གནང་བ་ལས་སྐབས་དེར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་རྒྱལ་པོ་སུ་ལ་འང་དམིགས་བསལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཕྱི་ནག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད།

གཉིས་པ། བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཀོ་གནས་ཇི་ཙམ་བཟུང་བ།

ཐང་གི་ཚ་མོའམ་གཡོག་མོ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་འབྱོར་བའི་སྐབས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱོན་པ་དང་ཇོ་བཙུན་སྤྲུལ་མའི་སྤྲུལ་བ་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་རྣམས་དེ་དུས་བོད་འབངས་ཕྱིངས་ཆེ་བ་རྣམས་

བོན་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ཆེད་དུ་ནང་ཆོས་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཡང་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་བཤད་པའང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་དམངས་ཚོགས་རྣམས་ནང་ཆོས་ལ་དད་ཞེན་ཡོད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཁོ་ན་ལས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་མོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞེན་ཁའི་སྙིང་ནས་བཤད་པ་མིན་ཐག་ཆོད། རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་གི་མི་སྣ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་མི་རིགས་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་སྨོ་དཀར་བའི་སྣོན་ཆེན་ཁག་དང་གཞུག་གི་རྒྱལ་སྣོན་འབངས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་མོར་ལྷ་སྣང་ཅི་འདྲ་བཟུང་ཡོད་པ་དང་གོ་གནས་ཅི་ཙམ་སྤྲད་ཡོད་པ། ཐ་ན་ཁྲང་ཨན་ནས་ལམ་དུ་ཆས་མ་ཐག་ནས་བཟུང་སྣོན་པོ་ཁག་ནང་མ་མཐུན་པར་འགལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་འདིར་བསྡུས་ན་ཡང་གཉེན་བསྒྲངས་པ་དང་ཁྲིད་པ་བག་མར་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཐུབ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བག་མ་ཞིག་ཡིན་ན། བརྒྱ་ལ་བརྩེ་དུང་དབང་གིས་ལམ་བར་ནས་འཁྲུག་པ་དང་འཁྲུག་མ་ཐུབ་ན་དོན་རྐྱེན་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་པ་བ་ཞིག་ལས་ཁ་དུད་མ་ཐག་ནས་ལྷ་སར་འབྱོར་རག་གི་བར་དུ་རྒྱའི་མི་སྣ་དང་བོད་པ་སྐོར་ཞིག་གིས་དོགས་སྣང་དང་འགལ་བ་བྱུང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བསྐྱལ་ཡོང་བར་གཞིག་ན་ཡང་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་མཛའ་མཐུན་གྱི་ཟམ་པ་ལྟ་བུར་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་དགོས་དོན་མེད།

རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་ཁ་སང་དེ་རིང་གླེང་བཞིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་མི་སྣ་ཆ

ཆེན་ཞིག་ཡིན་ན། མོ་ལྷ་སར་ཐོན་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་ཞལ་འཛོམ་མ་ཐུབ་པར་ཡུན་རིང་ཞིག་ཏུ་སྒུག་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་ཕོ་མོ་ལྷ་ས་ནས་ལོ་ཚ་བརྒྱད་དགུའི་རིང་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཁག་དང་བལ་བཟའ་བར་ལ་འགལ་བ་མི་ཤུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་སྨས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟློལ་བསྟོད་གང་མང་བྱས་ཡོད། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་རྒྱ་མོ་གཉིས་ལ་བརྩེ་དུང་ཅི་ཙམ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་ཕོ་མོར་གོ་གནས་ལམ་ཐོབ་ཐང་ཇི་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་ནི་ཚོད་དཔག་ཙམ་ཡིན་ལ། གསལ་པོ་ཞིག་ནི་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་སོ་བཞིའི་སྟེང་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་བལ་བཟའི་འདོམས་ཀྱི་ནད་ངན་རྒྱལ་པོར་འགོས་ནས་གཤེགས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་བལ་བཟའ་ལ་འགོས་ནད་ཡོད་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོས་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་འདིས་བལ་བཟའ་ལ་ཞེ་འདུང་ཡོད་པ་མཚོན་པ་ལས་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོར་བརྩེ་སེམས་བསྟུན་པ་མིན།

ཡང་དེང་སང་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོར་གོ་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན། སྲོང་བཙན་འདས་པའི་ཞལ་དུ་ཀོང་ཇོར་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞུགས་སྐར་གྱི་ཚོམ་པ་ཞིག་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་བརྒྱུག་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཞུགས་གནས་ངེས་བརྟན་ཞིག་མེད་པ་འདིས་ཀྱང་ཀོང་ཇོ་ལ་སྐབས་དེར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་གལ་ཆེན་མ་ཡིན་པ་མཚོན་ཐུབ། ལྷག་པར་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་རྗེས་སུ་ཡང་ཕོ་མོར་གཡོག་ཁ་ཤས་དང་བཅས་བཙན་པོའི་བང་སོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་ལོ་ཚོ་གསུམ་རྩ་སོ

རྡུག་ཙམ་ལ་འཚོ་བ་བསྐྱལ་མཐར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་དེར་བརྟག་ན་ཡང་ཐང་སྲིད་གཞུང་དང་པོ་ཏ་ལ་སྲིད་གཞུང་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཕོ་མོར་བརྩིས་མཐོང་དང་ཐོབ་ཐང་ཅི་ཙམ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་མོར་ད་ལྟའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་འདས་རྗེས་བོད་སྲིད་གཞུང་གིས་ཕོ་མོར་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མ་སྤྲད་པར་གཡོག་དང་བཅས་པ་དུར་སྲུང་གི་ཚུལ་དུ་བཞག་པ་དང་། ཐང་གིས་ཀྱང་མོར་སྲུང་སྐྱོབ་དང་རྒྱབ་ནོན་ཉིང་བསྐྱལ་ཅི་ཡང་མ་བྱུས་པར་མ་ཟད། ཐ་ན་ཁྲང་ཨན་དུ་གདན་འདྲེན་མ་བྱུས་པ་འདིས་ཀྱང་ཐང་བོད་གཉིས་ཀའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་ཟབ་མོ་མཚོན་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཐུགས་ཏག་ཏག་འབྲེལ་ནས་སྤྲུལ་འགྱུར་གྱི་ཚིག་ལྟར་ཆེ་བསྟོད་དང་། མི་རིགས་ཆེན་པོའི་མི་སྣ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཕོ་ནའི་ཆེད་དུ་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀས་གཉེན་བསྒྲིགས་པ་ནི་ཆེས་གལ་གནད་ཀྱི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཆ་མ་འཚལ་བའི་འདོད་གཏམ་ཁོ་ནའོ།།

གསུམ་པ། རིང་སྐབས་ཀོང་ཇོར་ལྷ་ལྕངས།

རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོར་རིང་སྐབས་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ལས་ཀྱང་གོ་གནས་དང་རྒྱུགས་ཐང་ཆེ་བར་བཤད་པ་ནི། མི་རིགས་ཆེན་པོ་དང་དེའི་རང་ལུགས་པ་དག་གིས་དབང་ཤེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ལ། མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་དང་རང་ཚུགས་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་སྨོར་ཞིག་གིས་ཚུར་གཏམ་

བསྒྲགས་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཞེན་དང་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཚང་མ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཀོད་དགོས་ན། ང་ཚོས་བཤད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་ཐོབ་ཐང་ཡུན་རིང་པའི་དྭང་བདེན་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གར་སྟེགས་ཐོག་ནས་འཁྲབ་མི་ཆོག་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱ་མོ་གོང་ཇོ་ལ་བརྩིས་མཐོང་དང་འཛིན་སྟངས་དམིགས་བསལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཤད་པའི་གཞུག་དེད་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་བགྲེས་སོང་བ་དང་བློ་གཉིས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མོས་བཟོ་གསོ། རྩིས་རིག་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ས་གཞིས་ཡོར་ཡུག་དང་སྲིད་འཁོར་གོང་དུ་སྤེལ་བ་སོགས་བདེན་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་འཁོར་རིག་གསུམ་སྲོང་བཙན་ཡན་ཆད་ནས་ཆ་ཚང་ལ་དོ་མཉམ་པའི་ཐང་གཞི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་མོ་ཕོ་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་འཁོར་རིག་གསུམ་ལ་རྡོད་ཐིགས་གསར་དུ་བསྟན་པ་ཞིག་མིན། ཡིན་ན་ཡང་ད་སྐབས་གོང་ཇོ་ལ་འཛིན་སྟངས་གསར་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཚད་མཐོན་པའི་གོ་གནས་ཕྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དྲིལ་བསྒྲགས་གི་ཆེད་དུ་ཇོ་རིང་དང་འདྲ་འབག་སོགས་ཀྱང་ཁ་བའི་རི་ལུང་ཐམས་ཅད་དུ་གཏམས་ཡོད་པ་འདི་རེད། དེ་ན་བོད་གནག་ཕྱུགས་དང་སོ་ནམ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚེ་བསྐྱལ་བ་ཆེར་ཁག་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་གནས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་དཔུ་སྐྱུར་སྤྱན་བཙུམ་ནས་དད་གུས་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་པ་མཐོ་སྟོས་ཀྱིས་དག་སྣང་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ན་ཐང་དེ། མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་མིན།

སྤྱིར་ང་ཚོ་ཡ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་གོམས་སྲོལ་དང་གདོད་

མའི་ཆོས་ལུགས། དེ་མིན་བོན་པོ་དང་རྗེས་དར་ནང་བསྟན་སོགས་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་བཀོས་བཀོད་རྒྱུན་འཛིན་ཏུས་བརྒྱད་པོ་མཆོག་མོ་དམན་གྱི་གྲལ་རིམ་ནང་དུ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་མ་ཡུམ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་སྟེང་གི་གོ་གནས་ཚད་མཐོན་པོ་ཞིག་གནང་མེད་པས། དམིགས་བསལ་སྲོང་བཙན་རིང་ལ་ཕྱིའི་རྒྱ་མོ་ཞིག་ལ་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་གནས་གནང་ཐབས་གཏན་ནས་ཡོད་ཀྱིན་མ་རེད། འདིའི་ཐད་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དར་མ་ཨུ་དམ་བཙན་པོས་ཀོང་ཇོ་འདྲེ་མོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་འགངས་ཆེན་དག་ལ་མནན་པ་དང་རྒྱ་འདྲེ་བོད་དུ་ཁྲིར་ཡོང་བས་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཞེས་ཁ་བརྒྱུད་རྣག་པོ་བཏང་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། གང་ལྟར་ང་ཚོས་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་ལྷ་ཅུ་བསམ་ནས་གསོལ་བ་མི་འདེབས་ལ། འདྲེ་ཅུ་བརྩིས་ནས་སྐུར་བ་ཡང་མི་འདེབས། མ་གཞི་རྒྱ་མོ་ཞིག་བོད་བཙན་པོའི་ན་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་རིན་ཐང་དང་ཆབ་སྲིད་སྟེང་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་ཡོད་དགོས་དོན་མེད། གལ་ཏེ་ཕོ་མོར་དེང་གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱོར་ཡུག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན། མོ་བཙན་པོའི་བང་སོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་དུར་སྒྲུང་བྱས་ནས་སྐུ་ཚེའི་ཕན་པ་རྫོགས་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད།

སྨྲས་པ།

དཔལ་རྩལ་མཐུ་སྟོབས་རྫོགས་པའི་སྲོང་བཙན་རྗེས།།
ཡན་ལག་དཔུང་ཚོགས་སྨྲས་པའི་དྲག་ཤུགས་ལ།།
ཙུ་ནའི་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་དངངས་སྐྲག་གིས།།
འཕངས་སེམས་ཆེ་ཡང་ཀོང་ཇོ་བག་མར་ཕྱིན།།

གཉིས་པ། མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་མཛད་རྗེས།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མགར་སྟོང་བཙན་ནི། བོད་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན་རིག་གནས། ཕྱི་འབྲེལ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྲོང་བཙན་དང་ཆ་མཉམ་ཞིང་སྟོན་ཕྱིན་བློན་པོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་མེད་ལ་ཕྱིས་སུའང་འགྲན་མི་སྲིད་པའི་མགར་དམ་པ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོ་སྟོད་ཙམ་ལ་སྟོད་ལུང་རམ་པ་ནས་འཁྲུངས། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མཚན་སྙན་མཁའ་རུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མགར་གྱི་ཕྱག་རྗེས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མགར་སྟོང་བཙན་ནི་མིང་གི་ཐོག་ནས་བློན་ཆེན་ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་སྙིང་ནས་རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་ལས་ལྷག་པའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་བཞག་ཡོད་པར་བཤད་ན་འགལ་བ་མེད། ཁོང་གིས་སྐབས་ཚོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནད་ལ་ཐབས་ཅིང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་གསར་དུ་བཅོས། དམག་དོན་ཐབས་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁམས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཁོར་ཡུག་བསྐྲུན་པར་མ་ཟད། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུག

བལ་བཟའ་དང་རྒྱ་བཟའ་བསུས་ཤིང་སྐད་རིགས་བཟོ་ལས་ལག་ཤེས་མཐུས་སྙོ་རེ་ཚང་དུ་བཏང་། ཁྱད་པར་ཕྱི་ནང་དན་གཡོ་ཐབས་རྩལ་གཙང་ཞེལ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཏན་འཇགས་སུ་བརྟན་དུ་བཏང་སྟེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་

པོ་ཞེས་མཚན་སྨན་འཛམ་དུ་སྒྲིང་ན་འབྲུག་ཕྱར་གྲགས་པའི་གཟི་བྱིན་གྱི དཔལ་ཡོན་འདི་མགར་བློན་ཆེན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ལས བསྐྲུན་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་བལ་བཟའ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་མིན། མགར་དམ་པས་སྲོང་བཙན་སྐུ་འཚོ་བཞིན་གྱི་སྐབས་མ་ཟད། རྒྱལ་པོ་མཆོག དགུང་དུ་གཤེགས་རྗེས། བཙན་པོའི་ཚ་བོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་རྒྱལ་ཁྲིར མངའ་གསོལ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་སྐུ་ན་གཞོན་ཏུ་ཕྲ་བས། ཕར་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཁ་ཤས ཀྱིས་གྱེན་ལོག་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་བོད་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ བཙུགས་མ་ཐག་ཡིན་སྐབས། རྒྱལ་སྲིད་ཀུང་འཛིག་ལ་ཉེ་བའི་ཁད་དུ་གྱུར་པ ན། བློན་ཆེན་མགར་གྱིས་ཐབས་ཞི་དྲག་གཉིས་ལྡན་གྱིས་སྒོ་ནས་གྱེན་ལོག་གི ནང་འཁྲུགས་ཞི་འཇགས་སུ་བཏང་བ་དང་ཆབ་ཅིག ཇེ་བློན་འཁོར འབངས་ཀུན་ལ་རན་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་བཙུགས་པ་དང་སྲིད འཛིན་སོ་སོ་བརྟན་ཆགས་སུ་བཏང་།

འདི་ཙམ་ན་དུས་རབས་བཞི་པའི་ནང་དུ་ད་ལྷ་ཡོའོ་ཉན་ཟེར་བ་ནས ཡོང་བའི་མི་རིགས་ཤིག་མཚོ་སྔོན་པོའི་ནུབ་བྱང་དུ་གཏན་སྡོད་བྱས། དུས རབས་བདུན་པའི་སྤྱི་ལོ625བར་དུ་སྟོབས་འགྱུར་མངའ་ཐང་རྒྱས་པས ཐང་གི་ཁ་གཏད་དུ་གྱུར། ཐང་གིས་ཀུང་འ་ཞ་ལ་གཉེན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟུང སྟེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ནས་མཚོ་སྔོན་པོའི་མཐའ སྐོར་དུ་སླེབས། དེར་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བློན་པོ འོག་མ་ཀླེ་ཡོར་བཙན་ལ་བཅོལ་ནས་བོད་དམག་ཁྲི་ཕྲག་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཁྲབ

མཛད་ནས་སྤྱི་ལོ657ལོར་མཚོ་སྔོན་པོའི་ཉེ་སར་སླེབས། སྐབས་དེར་འ་ཞའི་བློན་ཆེན་པའོ་ཤུའུ་ཧི་ཀེ་ཟེར་བ་ཞིག་བྲོས་ཡོང་ནས་གསང་བ་ཡོད་ཚད་བོད་དམག་ལ་བཤད་པས། སྤྱི་ལོ658ལོར་མགར་གྱིས་གོ་ཧྲུགས་ཅན་གྱི་དམག་གི་སྔ་དྲངས་ཏེ་གཡུལ་སྤྲད་པ་ན་བོད་དམག་གིས་དཀའ་ལས་རྒྱུག་མ་དགོས་པར་འ་ཞ་བ་རྣམས་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བཟོས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཏ་ཧྲུན་རྫོང་སར་དུ་དེད།

སྤྱི་ལོ663ལོར་སླར་ཡང་བོད་དམག་གིས་འ་ཞ་དང་འདྲེས་པའི་རྒྱ་དམག་ལ་འཐབ་པས། མགར་གྱི་དམག་དཔུང་གིས་འ་ཞ་བ་རྣམས་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ(མེ་ཧོ་རྫོང)ནས་ལེང་ཀྲིག་སྔེ་བཞིའི་བར་གྱི་ས་ཆར་བདག་བཟུང་བྱས་ཏེ་གཞི་ཆགས། སྐབས་དེར་འ་ཞའི་དམག་སྐོར་ཞིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྲོས་པ་དང་ཁ་ཅིག་བཟུང་དམག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་ཕྱིས་སུ་བོད་དང་འདྲེས།

སྤྱི་ལོ་689ལོར་མགར་གྱིས་དམག་སྔ་དྲངས་ནས་ད་ཕྱི་ཏ་རྒྱལ་རི་དང་སྟོང་རི་ལྷ་མཚོ་ནས་རྒྱ་དང་འཐབ་པས། རྒྱ་དམག་ཁྲི་བརྒྱད་ཀྱིས་བོད་དམག་སྟོང་གཅིག་མ་ཐུབ་པས་བརྒྱར་ཁྲི་སྟོང་བརྟུགས་ཅེས་པའི་ཁ་དཔེ་དུས་དེ་ནས་བྱུང་། སྤྱི་ལོ666ལོར་མགར་མཆོག་དཀྲུང་ཡོ་བགྲེས་པ་དང་སྙུན་གྱིས་ཆེར་མ་གཟིགས་པས་སྐབས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བུ་ཆེ་བ་མགར་བཙན་སྙ་ལ་གཏད་དེ་རང་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཤར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྲོས་པའི་འ་ཞ་བ་དང་རྒྱ་དམག་བསྡེབས་ནས་བོད་ལ་འཐབ་ཏུ་ཡོང་བའི་ལམ་ཁ་ཞིག་ཏུ། རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཞིག་དང་འ་ཞ་བ་དང་བོད་ལ་ཆ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་ཤུ་གུའི་

མི་གཅིག་བཅས་གཤང་སྦྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་མདུན་དུ་ཡོང་ནས་ལག་སྐྱེས་མང་པོ་ཕུལ་ཏེ་བོད་ལ་མགོ་འདོགས་རྒྱའི་སྐད་ཆ་སྣ་ཚོགས་བཤད། འོན་ཀྱང་མགར་གྱི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ཡང་དེ་ཚོའི་སྐད་ཆའི་དོན་ལ་བརྟག་ནས་དོན་དང་ལྡན་པ་མིན་པར་མཁྱེན་ཏེ། རྒྱ་དམག་བོད་ལ་མགོ་བསྐུར་དུ་ཡོང་བ་ནི་ཉིན་ཏུ་ལེགས། ཁོའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བས། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བདག་གི་བུ་ཆེ་བ་མགར་བཙན་སྙས་མཛད་བཞིན་ཡོད། ཁྱེད་རྣམས་དེར་སོང་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཁོས་ཐག་གིས་གཅོད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོག་ཏུ་མགར་གྱིས་སྐྱེལ་མ་ཞིག་ལ་འཁྲིད་བསྐུལ་བ་ནི། ར་གྲ་གཞི་བཀྱིག་དང་ར་རྒྱ་རྒྱ་བོ་བཀོས་ལ་མགྲོན་པོར་གསོལ་སྟོན་གྲོམས། ཡ་སྐའི་གྱི་ཆུང་གིས་མི་ཚོད་ན། མ་སྐྱའི་གཡའ་མའི་ཧྲར་ལ་ངོ་ཡོངས་ཅེས་བཙན་སྙ་ལ་སྤྲད། བཙན་སྙས་རེ་ཞིག་ཏ་མ་གོ་བར་ཆུང་མས་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་མཐར་འདི་ལྟར། དངོས་སུ་སྟོན་མོ་བཤམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ར་གྲ་གཞི་བོ་བཀྱིག་ཟེར་བ་ནི། དེ་རིང་ཡོང་བའི་མགྲོན་པོ་ངོ་གདོང་དཀར་པོ་ཅན་འདི་ལ་ཟེར་བས་ཁོ་བཀྱིགས། ར་རྒྱ་རྒྱ་བོ་ཟེར་བ་ནི་ངོ་གདོང་དམར་ཞིང་སྨ་ར་ཅན་འདི་ཡིན་པས་གསོད་དགོས། མགྲོན་པོར་སྟོན་མོ་བྱས་ཟེར་བ་ནི་དཔོན་ཚོགས་རྫོད་པའི་མི་འདིར་འདྲི་རྩོག་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཡ་སྐའི་གྱི་ཆུང་ཕྲ་བོ་ཁྲོད་དང་། མ་སྐྱའི་གཡའ་མའི་ཧྲར་ནི་ང་རང་ལ་གསུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཚལ་ཞུས་པས། བཙན་སྙས་ཀུ་ཀུའི་མི་དེ་བཟུང་ནས་བཀྱིག འ་ཞའི་མི་དེ་བསད། རྒྱའི་དམག་དཔོན་དེར་དྲིས་པས་ན་པོ་སྐྱག་ནས་གསང་བ་

ཐམས་ཅད་དྲང་པོར་བཤད། དེ་དང་བསྟུན་ནས་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་དམག་གི་དཔུང་བསྐྱལ་ནས་ལམ་ཁར་རྒྱ་དམག་གི་གསང་སྨེར་སྟེང་དུ་བརྒྱུགས་པས་རྒྱ་དམག་འཕོར་ཆེན་གྱི་སྒྲོག་མོར། ཁ་ཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་ཕྱིའི་བོད་མིར་གྱུར། ལ་ལ་ཕྱིར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྲོས། སྤྱི་ལོ667ལོར་མགར་དམ་པའི་སྣང་གཞི་ཇེ་སྟུག་ཏུ་སོང་སྟེ་དགུང་དུ་གཤེགས།

དེ་ལྟར་མགར་སྟོང་བཙན་མཆོག་གིས་སྲོང་བཙན་རིང་མ་ཟད། བཙན་པོ་ཁྲིས་མ་སླུ་ནར་མ་སོན་པའི་ལོ་ཙ་བཅུ་གཉིས་རིང་ལ་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་དམག་དོན་སོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་མཛད་རྗེས་བླ་ན་མེད་པ་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཁོང་གི་བུ་རབས་ཚ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་ལ་བློ་དཀར་ཞིང་གཞུང་དྲང་བ། བློ་གྲོས་དང་དཔལ་སྟོབས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ། བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་མཐའ་མཚམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་ནུས་པ་དང་དཀའ་སྡུག་ཚད་མེད་མྱོང་ཡོད་ན་ཡང་། བཙན་པོ་ཁྲིས་མ་དག་གིས་བློས་མ་བརྟག་པར་བློན་ངན་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དག་གིས་དབུ་བསྐོར་ཏེ་རང་མི་རང་གིས་བསད་པ་དང་རང་དམག་རང་གིས་གཏོར་བར་མ་ཟད། ད་དུང་མགར་གྱི་གདུང་བརྒྱུད་རྩ་བརླག་ཏུ་བཏང་བའི་ཐབས་ཇུས་ཀྱི་བྱ་ངན་དེ་རིགས་སུ་ཞིག་གིས་སླེང་ན་འདོད།

གསུམ་པ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡར་ཐོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུང་ཟད་དཔྱད་པ།

གཅིག སྲོང་བཙན་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་བཤད་པ།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྔ་རོལ་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་དེང་སང་ང་ཚོས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་སྦྱར། རྟགས་འཇུག་གི་ཕོ་མོ་མ་ནིང་དང་བྱ་བྱེད་ལས……གསུམ་དུས་གསུམ་དངོས་པོ། བདག་གཞན་སོགས་འཛོམས་པའི་བསྟན……བཅོས་ཆ་ཚང་མོ་ཞིག་མེད་པར་བཤད་པ་ལས་སྤྱིར་བོད་ལ་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཤད་པ་ཞིག་མིན། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་གནད……དོན་གཙོ་བོ་བོད་རང་གི་སྔར་ཆོས་བོན་པོའི་རིག་གཞུང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་གསར་པའི་ལམ་ཁ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡར་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་པའི་འགལ་ཟླའི་རྣམ……བཤད་ཀྱི་གཞི་བཙམས་པ་རེད་ལ། སྐད་ཚད་གི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ……གས་སྲུབས་ཤོར་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་གཅིག་ཕོ་ནར་ཞེན……པའི་མི་སྐོར་ཞིག་གིས་སྔོན་བྱུང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་གོམས་སྲོལ……སོགས་མ་འདོད་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དང་འཕྱ་དམོད་མི་ཆུང་བ་ཞིག……བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ངོ་མས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་ནག་ཐིག……གསུབ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཞག་པ་རེད།

སྤྱིར་མཐོ་སྒང་གི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་འཁོད་པའི་མི་རིགས་འདི་ལ་གནའ་སྔ་མོ་ནས་འབྱུང་བཞིའམ་རང་བྱུང་གི་གནོད་པ་མང་པོར་འཕྲད་ཡོད་པས།

གཉོད་འཚེ་དེར་འདྲེ་དང་གདོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཟུང་བ་དང་ཆབ་ཅིག་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་མི་ཚོད་པའི་ནུས་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཤིག་ལ་ལྷ་ཞེས་བསམ་ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དད་གུས་བྱས་ནས་ད་གཟོད་པོ་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་ངར་ཆ་ལྡན་པའི་དམངས་ཁྲོད་དམ་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱུང་བ་རེད། མ་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་པོ་ཚོ་ནང་གི་མི་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལྟར་འདོད་ཐོག་ཏུ་རེ་གཉིས་བབས་པས། སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དང་གནོད་པ་འདྲེ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཇེ་བརྟན་དུ་སོང་། ལྷ་དང་འདྲེ་ཡི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དེའི་སྙིང་དུ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱིས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསར་བསྐྲུན་བྱས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་ལ་ཁྱད་པར་སྣང་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་སོགས་ལ་མ་རྐང་གསར་བ་ཞིག་གི་དཔེ་དྲངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་རིམ་ཅན་དང་ཡུན་རིང་བའི་རིག་གནས་དེས་ང་ཚོ་ཁ་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིར་ཚེ་སྲོག་གི་འཕར་རྩ་སྟར་ལས་རྒྱས་ཤིང་གསོན་ཤུགས་ཀྱི་འགྱུར་སྐྱོད་ལ་གོམ་ཁ་ཡང་སོ་ཕྱིན་ནས་ཡ་སྙིང་དུ་ཆེས་མཛེ་བའི་ཆུ་ཚད་དུ་སླེབས་ཡོད་པའི་རིག་གནས་དེ་སྟོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡན་ཆད་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་ཕྱིས་པ་བསམ་མ་ཤེས་པ་ཆོར་མགོ་བསྐོར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལས་མ་འདས་སོ།།

ཕྱིར་མི་རིགས་གང་དང་གང་ཞིག་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ན

ཡང་ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་སོ་སོར་སྟང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱད་དེ་སོང་བ་ནི་སྐད་ཚང་མ་གཏོགས་ཡོད་ས་མ་རེད། དེ་ཡང་གསལ་བོར་བཤད་ན་བོད་རང་གི་སྔོར་ཆོས་སམ་བོན་པོའི་ལུགས་སྲོལ་ཚང་མ་ཕྱི་རོལ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་བཤད་ནས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བའི་འགོ་འདི་ནས་འཛུམས་པ་རེད། ང་ཚོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་མེད་ན། དག་པའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ལ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སུན་འབྱིན་རྒྱུ་མེད་པར་གསུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོས་ཐད་ནས་དག་མ་དག་གི་སྟང་བ་གྲོལ་ཟུར་དུ་ཕུད་ནས་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་དེ་ཚོ་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ཀྱི་ན་བོན་ལུགས་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་བཀག་རྒྱ་ཐེབས་མི་སྲིད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཨུ་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱིད་སྐྱིད་ནས་ཆད་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། སྐད་བ་ཨུ་ཚང་ནང་ཆོས་ལ་གསར་དུ་འགྲོགས་པས་མི་སེར་དཀྱུས་མ་རྣམས་ལ་ཁག་ཅི་ཡོད། རྒྱལ་སྙོན་དམག་དཔུང་དང་ཆབ་སྲིད་པ་ཚང་མའི་བསམ་སྣོར་རྒྱ་གར་གྱིས་ཤན་ཞུགས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་མི་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལ་མཛོ་མིན་རྫོལ་མིན་གྱི་དཔེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མི་ཐུབ་པའི་ས་བཅད་ཅིག་བཞག་ཡོད་པ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཐང་གི་ཇོ་སྐྱངས་ནས་རིམ་གྱི་གྲོ་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་རེད།

སྤྱིར་རྒྱ་གར་གྱིས་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་སྔོན་ཆད་དང་ཁྱད་པར་ད……ལྟའི་དུས་འདིར་ཡང་ཕན་ཐོག་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པར་མ་ཟད། དོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཆ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མྱོང་མེད། སྐང་ཚོད་གི་ཆོས་ལུགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དང་ལྟ་སྤྱོད་མ་མཐུན་པའི་ཆོས……ལུགས་མེད་པར་བཟོ་བའི་བྱ་འགུལ་རྒྱ་གར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་ལག་ལེན་ལྟར་ལད་མོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་པས་སུ་སྐྱིགས་གྲངས་ཅན་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་ཚོ་ཙ་མེད་དུ་གཏོང་ཐུབ་ན་ཐང་དེ། ཁོ་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་ནང་དུ་གྲངས་ཅན་བྱི་མོ་བའི་རིག་གནས་དེ་རྒྱ་གར་རིག་གནས་ཀྱི་འགོ་ཁུངས་སུ་བཤད་པར་མ་ཟད། ལོ་གྲངས་ཀྱང་……འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་བགྲང་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་རེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་མི་རིགས……དང་ཆབ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསམ་གཞིག་རྣལ་མ་ཡོད་ཟེར་བའི་སྟོན་སྒྲོན་དང་ད་ལྟའི་མཁས་པ་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཅི་ཕྱིར་ལད་མོ་མ་བྱས་ཨང་།

ང་ཚོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཤད་པའི་མཁས་པ་ཚོ་མ་ཟེ་པར་ཆབ……སྲིད་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཚང་མས་མི་རིགས་འདིའི་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ལ་འདང……གསལ་པོ་ཞིག་རྒྱུག་རྒྱུ་ནི་གནད་དམ་པར་འདོད། ད་ཆ་ཡང་སྐང་པ་ཚང་གི་ཤོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་རིག་གནས་གསར་རྙིང་གི་ཐོག་ནས་རྩོད་གླེང་བྱེད་ཀྱིན……ཡོད་པ་འདི་ཡང་གསར་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དུས་རབས་འོག་མའི་མི་ཆོས……བོན་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེང་བརྗེགས་བྱས་པ་དང་ཅི་མ་ཐེ……བཞིན་རེད། གང་ལྟར་གཙོ་ཆེ་སོས་མི་རིགས་འདི་ཟེ་བའི་བྱ་དངོས་གང་ཞིག

ཡིན་ཅིང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལམ་ཁ་དང་ཡང་ན་འབྲས་བུ་ངེས་ཅན་ཞིག
འབྱུང་མི་འབྱུང་ནི་དེའི་ཉེ་རྒྱ་སྒར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རག་ལས་ཡོད་ཕྱིར།
བསམ་ཤེས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་ང་ཚོའི་ཨ་མའི་གདོང་གི་གཉེར་མ་དང་མིག་
གོང་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་སྟོས་དང་ནམ་ཡང་སྐྱིད་ཉལ་རྒྱག་འདོད་ཀྱི་ས
ཀྱི་ཧུད་མ་ཡིན་ནམ།

སྦྱིར་འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྔོས་སུ་ཁྲིམས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དག་ལ
བལྟས་ན་ཡ་རྫོག་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་རྗེ་ཆས་བྱུང་བའི་དུས་རིམ་ནང་ནས་དུས
རབས་བར་མ་ཛ་ཆས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་རིགས་དེ་དང་དེར་རང་སྐད་དང
མཐུན་པའི་རིག་གནས་ཤིག་དར་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཡོད་ཅིང་།
དེ་དང་མཚུངས་པའི་བོད་པ་ཚང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་657ལོར་
འཁྲུངས་པའི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་ཡར་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་མེད་ནི
གསལ་པོར་བཤད་དཀའ་ཡང་། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འང
བགོལ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་བཤད་སྲོལ་དེ་འདིར་སྦྱར་ན་འགྲིག་ཀྱང་སྟོང
བཙན་སྒམ་པོའི་སྔོན་ཏག་ཏག་གི་ཡི་གེར་ངོས་བཟུང་ན་ག་ལ་འགྲིག

སྟོན་པ་གཤེན་རབ་འཁྲུངས་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་ངོ་2665འགོར་ཡོད་
པའི་རིང་དེར་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དེའི་ལག་ལེན་གྱི་དཔེ་ཆ
རྣམས་བོན་རྙིང་མའི་གཞུང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྔ་ཤོས་དག་གིས་བཤད་ཡོད།
དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་ཞ་ཤུ་དང་སྤྱང་སུ་ལ་ཉག་ག་བཀོད་པ་ཞིག་མ
ཡིན་པར་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བྲིས་པ་ནི་གསལ་པོ་རེད། དེ་མཚུངས་དུས་རབས་

བརྒྱུད་པའི་ནང་བསམ་ཡས་སྤྱ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་ཕྱོགས་རིས་··
ཀྱི་སྨན་པ་དགུ་གདན་དྲངས་ནས་གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་དང་བགྲོ་གླེང་གནང……
སྐབས། རྒྱ་གར་མཁས་པས་གཡུ་ཐོག་པར་དྲི་བ་བཏོན་དུས་རེ་རེ་བཞིན་ལན་
བཏབ་པའི་ནང་དུ། ཞང་ཞུང་གི་ལུགས་ལ་ནད་ཐུར་དུ་འབབ་པ་བཤད་པའི་
རྒྱུར། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ལུགས་ལ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དུགས་ལུམས་ཐུག···
གསུམ་གྱི་རྒྱུད། བོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་བཞི་ལྡན་གྱི་
རྒྱུད། ཅེས་གསུངས་པའི་སྐོར་གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་ན་ཡོད།

གཞན་ཡང་དཔྱད་འབུམ་སྔ་མོ། སྨན་འབུམ་དཀར་ནག་སོགས་ཀྱི……
གཞུང་ལུགས་བརྩམས་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཞུང་དེ་ཡང་ཡི་གེའི་ལམ་ནས····
བྲིས་ཡོད་པ་ཐག་གིས་ཆོད་ལ། དེ་ཡང་བོད་རང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་
ཐག་གིས་ཆོད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་བོད་རང་ལ་རང་སྐད་དང་མཐུན་པའི་རིག་
གནས་ཀྱི་མ་གཞི་ཡོད་··ཅིང་ཡི་གེ་སྒྲོལ་བརྗོད་པ་པོའང་གཤེན་རབ་ལས……
གཞན་སུ་ཡང་མིན། སྟོན་པ་དེས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྒྲོལ་བརྗོད་
པར་མ་ཟད། གངས་ཅན་ཁ་བའི་མི་རིགས་འདིར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤིང……
མཚོན་པའི་ཡི་གེ་བཟོས་ཤིང་གླིགས་བམ་འབྲི་བའི་སྒྲོལ་བརྗོད་པ་རེད།
སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་
བསྐོར་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ཙམ་ནས་སྟོན་པ་ཁྱུང་ཙོརོའུ་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱ···
ནག་ཏུ་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་དུས་རེད། ང་ཚོར་ཡང་ཆོས་ལུགས་རིག……
གནས་ཀྱི་སྒྲོལ་འབྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་དྲུང་མོར་

བཤད་ན་ཕྲག་དོག་དང་ཕྱུགས་རིས་ཟེ་ཆོམ་བྱེད་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་མི་ཚད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་ནས་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གསུམ་པ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁམས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་བོན་ཆོས་ཞང་ཞུང་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་འདི་ཡང་ཞང་ཞུང་གི་རི་མོའམ་ཐ་གུ་བྲུང་བུའི་གཟུགས་རིས་བོད་ཀྱིས་མ་ཡིག་བཤུས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཡིག་སྦྲག་ནས་ཡི་གེར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་དུས་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་འདིས་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ། ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས"བོད་སྔ་རབས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རིག་གཞུང་ཡོང་ལ་འཁོས་ཀ་ཐབས་རྩལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་འདོད་བློ་བསྐོང་ཐུབ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀུང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཤིག་ཡིན"པར་གསུང་ཡོད། གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་ཀོང་ཇོས་བྲག་ངོས་ལ་གཟུགས་རིས་དང་ཡི་གེ་སོགས་བསྐོས་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ན་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཕེབས་གོང་ནས་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་ཛེ་གསལ་དུ་བཏང་ཡོད། ཡང་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལིག་མིག་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་སྟོད་སྨད་གཉིས་བཅད་བཟུང་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་མདོ་སྟོད་ཞང་ཞུང་ལ་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མེད་དགོས་པའི་མི་ཚད། ཐོན་མིས་གསར་བསྒྲུབ་བྱས་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་དེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད་པའི་ཁོར་ཡུག་དེ་མ་གཏོགས། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་མི་ཚོས་བོད་ཡིག་ཅི་ལྟར་ཤེས། འོན་ཀྱང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཞང་ཞུང་དབང་བསྒྱུར་མ་བྱས་པའི་སྐབས་

དེའི་རྒྱལ་པོ་ལིག་མིག་སྐྱའི་ཡུལ་གྲུ་དེར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་མི་ཚད། ད…ཏུང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐམ་ཀ་ཡོད་པ་དང་ཐམ་ཀའི་ངོས་ན་བོད་ཡིག…………………

ཁ་ཚན་པ
ཤང་ཞིག་ཞི་ཙ་ར

འདིས་སྲོང་བཙན་སྔོན་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་བདེན་དཔང་ཞུག་གཅིག་རེད།

གལ་ཏེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་བར་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཐག་གིས་ཆོད་ན། འོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཐེབས་པ་དང་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཞང་ཞུང་དབང་དུ་མ་མཛད་པའི་གོང་དེར་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཐམ་ཀའི་ངོས་ན་བོད་ཡིག་ཡོད་ས་མི་འགྲོ་པས། དོན་དེར་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་ཁ…བའི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་གནའ་བསྐལ་བ་ནས་རི་མོ་དང་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱིས་བློ་གྲོས་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་རང་སྐད་རང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་འདོན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་འགྱུར་རིག་གསུམ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐུབ་པའི་རྨང་གཞི་གསར་གཏོད་གནང་བ་ནི…ཡོང་གི་མཛད་རྗེས་ལྷགས་པོ་ཆེའི་དྲན་རྟགས་སོ།།

གོང་གི་ལིག་མིག་སྐྱའི་ཐམ་ཀའི་ངོས་ཀྱི་ཡི་གེའི་དོན་ནི་ཐམས་ཅད……དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་བར་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར……བཤད་དགོས་པའི་དོན་དག་གཙོ་བ་ནི་བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་སྲིད་པ་བོན་ནམ……

དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱིས་མཛད་ཟིན་པའི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་སོགས་དེ་དུས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཁོ་ཆེ་བའི་གསོ་བཅོས་མཐའ་དག་གི་རྨང་གཞིའི་ཡི་གེ་མེད་པར་མ་བཤད་ན་གསར་དར་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་མི་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་ས་མ་སོང་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མི་བཤད་ཀ་མེད་བྱུང་བ་རེད།

སྤྱིར་ང་ཚོར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་སོགས་ཡུན་རིང་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་བདེན་དཔང་བཤད་ན་དེ་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་སོགས་དུས་ཡུན་ཇི་སྲུང་དུ་བཏང་ན་ང་ཚོར་མཇུག་འབྲས་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཉིས། ཐོན་མིའི་དགུང་གྲངས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་པ།

མགར་དང་ཐོན་མི་སོགས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཉེན་སློང་བར་འགྲོ་སྐབས་སྤྱི་ལོ636ལ་ཁྲང་ཨན་དུ་ཕེབས་པ་དང་རྒྱ་མོ་གནང་བའི་རིང་ལ་ལོ་བཞི་དང་ལམ་བར་ནས་ལོ་གསུམ་བཅས་བསྡོམས་པས་ལོ་བདུན་སོང་བ་ལ་ཚང་མ་ཞལ་མཐུན། ཐོན་མི་དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་གེ་སློབ་པར་སོང་བ་ཡིན་ན། བོད་མཁས་པས་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བདུན་འགོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ལུགས་ཐོག་ཏུ་བརྩིས་ན་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་དགུའི་སྔོན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཀོང་ཇོ་དང་ལྷན་དུ་ཕྱིར་བོད་དུ་ཡོང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དུས་ཐོན་མི་དགུང་ལོ22ཡིན་

དགོས་པ་མ་ཟད། ཡི་གེ་སྣང་ནས་ཕྱིར་བོད་དུ་ཐེབས་དུས་དགུང་ལོ29དང་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་ 31ལ་ཁེལ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་དགོངས་པ་ཆོས་……དབྱིངས་སུ་དགུང་ལོ34ཐོག་ཡིན་ཞིང་དེའི་བར་གྱི་ལོ་གསུམ་བཞི་ཙམ་གྱི་……རིང་ལ་མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་གཏིང་……ཚུགས་པའི་རིག་གཞུང་གསར་བ་ཞིག་ཤེས་མི་ཐུབ་ལ། བཀའ་ཆོས་བཀའ་……ཁོལ་མ་དེ་བས་ཀྱང་མཛད་མི་ཐུབ། ཡང་བལ་བཟའ་སློང་བའི་གྲུས་སྲུའང་……ཐོན་མི་ཡོད་པར་ལོ་རྒྱུས་ལས་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐོན་མི་དེ་དུས་དགུང་……ལོ13ཙམ་ཡིན་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་དགུའི་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་དགོས། འོན་ཀྱང་ལོ་……དགུ་ཙན་གྱི་བྱིས་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་དང་བསྟུན་ན་འཚོ་འདུག་སྤྱོད་ལམ་རང་མགོ་མི་ཐོན་པ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ཤིག་གི་ངག་སྒྱུར་དང་མཐུན་……པའི་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོ་མི་ཐུབ་པོ།།

ཡང་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་རྒྱ་གར་ལ་ཐེབས་ཅེས་ལོ་རྒྱུས"མང་ཆེ་བ་དང་ཤུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་མོ་སློང་བའི་ཤུལ་སུ་ཐོན་མིའང་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་སྔ་ཕྱི་མང་ཆེ་བས་བཤད་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མོ་ལྷ་སར་མ……འབྱོར་བར་དུ་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཐེབས་པ་འདྲ་ལ། དབུས་གཙང་དུ……འབྱོར་ཟིན་ནས་ད་གཟོད་རྒྱ་གར་དུ་སོང་ནའང་ལོ་བདུན་ཅིས་ཀྱང་འགོར"དགོས་པས། ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཀུན་གྲུས་རྣམས་ཀྱིས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྲིད་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་ཅང་མ་འགོར་བའི་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་དང་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་

པ་ཅོ་ལྷའང་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་གསུང་པ་ལ་བརྟག་རྒྱུ་ཡོད་དོ།།སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་ཡང་། ཐོན་མི་རྒྱ་ནག་ཏུ་མ་ཕེབས་གོང་ནས་ཡི་གེ་བཟོ་དགོས། རྒྱུ་མཚན་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཉེན་སློང་བར་འགྲོ་སྐབས་ཐོན་མི་ཡང་ཡོད་ན། མི་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པ་དང་གཅིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཉེན་སློང་བར་འགྲོ་བའི་དོན་དག་གཉིས་ཅི་ལྟར་བྱེད། དོན་དེ་མ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཡར་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་མིན་ལ། རྒྱལ་པོ་སྲིད་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་ལྷ་གཞུག་ཏག་ཏག་ཙམ་ལ་ཡི་གེ་སློབ་ཏུ་སོང་བ་ཡང་མིན། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐད་གཞི་ཕྱུག་པའི་སུམ་རྟགས་སོགས་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་ཅིས་པ་དེ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་སྟེང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པ་དང་ཕྱིར་བོད་དུ་ཡོང་དུས་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་དང་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ650ལོར་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་སྐབས་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་དང་རྒྱལ་པོ་སོ་བཞི་ཡིན་པས། ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་པོར་སློབ་ཁྲིད་དང་བཀའ་ཆེན་བཀའ་ཤོལ་མ་སོགས་རྩོམ་པའི་དུས་ཚོད་མེད་པས་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་ཡིག་བསྒྱུ་བཅོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབས་པ་རེད།

རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་འགའི་ནང་དུ“མགར་གྱིས་ཡི་གེ་མི་ཤེས་ཀྱང”ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་འདིར་བརྟག་ན་མགར་གྱིས་རྒྱ་ཡིག་མ་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་བོད

ཡིག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་ཞིག་གིས་བཤད་ཐུབ། མགར་བློན་ཆེན་མཆོག་ཁྲིང་ཨན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པའི་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འཕྲིན་ཡིག་ལྷ་ཕྱི་ལན་གསུམ་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བ་དེ་བོད་ཡིག་ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་ཡིག་མིན། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིག་ཡིན་ཟེར་ན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་སློབ་ཕྲུག་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལས་དེའི་གོང་དུ་བོད་ཕྲུག་རྒྱ་ནག་ཏུ་སོང་བའི་བཤད་ཚུལ་མེད་ལ། བཏང་ཡང་བོད་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་མེད་པས་རྒྱ་ཡིག་ཤེས་ཀྱང་ཚུར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་མེད་པས་འཕྲིན་ཡིག་མགོ་ཟ་ཚང་བ་ཞིག་ཕར་ཟད་ཡི་གེ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་དཀའ་རྒྱུ་རེད།

མ་གཞི་བློན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཕེབས་གོང་ནས་མགར་གྱིས་བོད་རང་གི་ཡི་གེའམ་རིག་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སད་དེ། རྒྱ་ནག་སོགས་འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་དབང་འོག་ཏུ་སྡུད་ཅིང་ཁྲལ་འཇལ་དུ་བཅུག་པ་མ་ཟད། དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཐུའང་མགར་སྟོང་བཙན་ཞེས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་པའི་གདེངས་འཛོམ་མཛད་ཡོད་པ་འདིར་བལྟས་ན། མགར་སྟོང་བཙན་མཆོག་ལ་བོད་རང་གི་རིག་གནས་ལ་ངེས་ཤེས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་འགྲོ་སྟངས་ལའང་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་གསལ་པོ་རེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་རིག་གནས་ལམ་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་མི་ཞིག་གིས་རིག་གནས་མ་ལག་ཆ་ཚང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་ནས་དེའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་དང་གཏམ་གླེང་། རིག་པའི་འགྲན་རྩོད། དམག་དོན་སྟོབས་ཤུགས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལོ་ཆེར

འཛིགས་སྣང་དང་ཁ་གཏད་ཕྱོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཨེ་རེད། མགར་སྟོང་བཙན་དང་ཐོན་མི་སོགས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་དེར་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་བདེན་ན། སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྐྱེང་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱིར་བོད་དུ་འཁོར་རག་གི་བར་དུ་ལོ་བདུན་སོང་ཞེས་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་དང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། མགར་དང་ཐོན་མི་གཉིས་ཀ་ཁྲུང་ཨན་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་མོ་བསྐྱངས་ཏེ་ལྷ་སར་ཐོན་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་མི་ཚད། སྲོང་བཙན་མཆོག་ལ་ཡི་གེ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱང་གནང་མེད་པའི་སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོས་ཐང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡི་གེ་ཅི་ལྟར་བསྐུར། བདེན་དོན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཐང་ལ་འཕྲིན་ཡིག་བསྐུར་བ་དང་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་ལྷ་སར་མ་ཐོན་པའི་ལམ་ཁ་ནས་ཐག་ལ་ལྷ་སྐུ་དང་གཟུངས་ཐུགས་སོགས་བསྐོས་པ་འདིས་བོད་རང་ལ་སྔ་མོ་ནས་ཡི་གེ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ། འདི་དང་ཆུང་ཟིང་ས་ནས་བཤད་ན་ཡང་།

བོད་རྒྱལ་ང་དགུ་བ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་སྐབས་སུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་དང་ཆོས་ལུགས་གཏན་ནས་མེད་ན་མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་སོགས་གནམ་ནས་བབས་ཀྱང་པཎྜི་ཏས་ཕྱིར་ཡོང་བ་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་གསང་བར་བཏགས་པ་མ་ཟད། མཆོད་ཁང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་འདིར་བལྟས་ན་ཡང་རྒྱལ་པོས་ཡི་གེ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་མི་ཚད་དེ་དུང་ནང་ཆོས་ལ་རྒྱུས་མངའ་བ་ཡང་ཤུགས་ནས་གོ་ཐུབ། རྒྱུ་མཚན་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ན་ལྷ་ཐོ་ཐོ་

རིས་ལ་བོན་པོའི་གྲུབ་མཐས་ཤན་ཞུགས་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་ལ། དེའི་ཁར་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མཁྱེན་མེད་ན་གཞན་ཆ་རྒྱུས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ལ་དཀའ་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། དཔེར་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་གླིང་མི་དགོས་པར་ང་ཚོ་ལྷ་བུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཆོས་ལུགས་དང་ཡི་ཤུ་ཆོས་ལུགས། ཕོ་ཆེ་ཆོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་འགྲོ་ཕྱོགས་ཙམ་དང་བཟང་ཆའི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཏ་མ་རྟོལ་ལ་དེར་དཀའ་ས་མི་འགྲོ་བ་འདྲིས་ཀྱང་ར་སྤྲོད་གསལ་པོར་བྱེད་ཐུབ་བོ།།

གསུམ། ཐག་བཀོས་དང་ཇོ་རིང་གཞིར་བཟུང་ནས་བཤད་པ།

སྐོང་ཇོ་འཁོར་བཅས་ཁྲུང་ཨན་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཏེ་ལྷན་མ་ཐག་ལ་བཀོ་ལས་མཛད་པའི་ལོར་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་དང་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་དང་ཡང་ན་ཉེར་གཉིས་སྐྱེད་དུ་ཐག་བཀོས་ཡི་གེ་ནི་བོད་ཡིག་གིས་བྲིས་པ་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་ལ། བཀོ་མཁན་དང་འབྲི་མཁན་ཡང་བོད་པ་རང་ཡིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་བཤད་མ་དགོས། དེས་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་མཁས་སུ་གྲགས་པའི་《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སྤྱི་ལོ1312ལོར་བརྩམས་ཤིང་རྩོམ་མཁན་རང་ཉིད་དང་སྲོང་བཙན་བར་ན་མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་བདུན་བཅུའི་བར་དང་ཁྱད་པར་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་བར་ན་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ལས་མེད་པསས། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མངའ་དགོས་ན་《རྒྱལ་རབས་གསལ་

བའི་མེ་ལོང༎ཛྙོམ་པ་པོ་ཁོང་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡང་ཀྲུས་མེད་པ་མངོན་གྱུར་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ལས"དེ་ཡང་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་ལ་སོགས་པའི་བོད་བློན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་མ་བྲག་རྩར་ཕེབས་ནས་བྲག་ལ་བྲུམས་པ་དང་བཟང་སྐྱོད་གཉིས་བཀོས"ཅེས་དང་ཡང་། "མགར……ཀྱིས་ཁོན་མི་དང་ཞང་གཉིས་ཟུར་དུ་ཁྲིད་ནས་ང་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྡ་བ་ལྔ་ལས་མི་སྡོད"ཅེས་བཤད་པ་འདིས་རྒྱ་མོ་སྐྱོང་བའི་གྲུས་སུ་ཐོན་མི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་བོད་གཞི་རྩིས་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པ……ཚོས"ཕྱི་ལོ644ལོར་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས"པར་བཤད་ཡོད། ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་དེར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ28ལ་ཕེབས་ཡོད་པས། ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་མེད་པ་འདྲ།

དེས་ན་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་སྐོར་ཞིག་གིས་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཐོག"ཀོང་ཇོ་དང་མཇལ་བར་བཤད་པ་དང་། ལ་ལས་ཉེར་བརྒྱད་སྟེང་རྒྱ་མོ་དང་ཞལ་འཛོམས་བྱུང་ཞེས་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཡོད་ན་ཡང་། དོན་དུ་རྒྱ་མོ་བོད་དུ་མ་འབྱོར་གོང་ནས་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། གཞན་ཡང་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཟོས་པའི་སྐོར་བོད་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་དེར་ཚད་གཞི་བྱེད་པའི་ཡིག་ཚང་ལས"ཕྱི་ལོ646ལོར་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཟོས"ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཡང《བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་པ》ལས"ཕྱི་ལོ641ལོར་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་ཁར་བྲག་ཤོགས་ལ་རྗེ་སྐུ་ཁྲི་བཅུ་བཀོས། རྒྱས་པའི་དཔེ་དུམ་དང་བཟང་སྐྱོད་བཀོས"པར་བཤད་པ་

ཕྱར་ན་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་མ་བཟོས་གོང་གི་ལོ་རྒྱུག་གི་སྐབས་སུ་ཀོང་ཇོ་དང་……བོད་བློན་རྣམས་ཀྱི་ཇོ་བཀོས་མཛད་ཡོད། འདིའི་ཐད་ལ་སློབ་དྲོན་མཁས་པ་མང་ཆེ་བ་དང་དེང་དུས་ཀྱི་བསམ་བློ་སློན་ཐོན་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་མ་ཐྲག་ལ་གཟུགས་རིས་སོགས་བཀོ་མཁན་ཀོང་ཇོ་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་རྩོད་གཞི……མེད་ན་ཡང་། སྤྱི་ལོ1958ལོར་མགོ་ལོག་གི་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མགོ་ལོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ལྷན་མ་ཐྲག་བཀོས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང……ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་ན་ཡང་། དེང་གི་མཁས་པ་བགྲེས་སོང་ཆོས་སྲོང་བཙན་རིང་མ་ཡིན་པར་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཡིན་པའི་གཏམ་བརྗོད་སྒྲ་ཚོགས་སྤེལ་བ་དང་ཆབ་ཅིག་སྲོང་བཙན་པར་དུ་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་ཡི་གེ་གསར་བསྒྲུན……མཛད་མཁན་ཐོན་མི་ཡིན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ……ཞེས་གསོལ་ཡོད་ཀྱང་བུ་སྟོན་དང་ཀློང་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་འབྱུང་དང་"པད་དཀར་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལས་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ལ"ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན"དང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས"ཁྲི་སྲོང་བཙན།" ཡང་ཧུང་རྟོང་ཡིག་རྙིང་ལས། "སྲོང་ལྡེ་བཙན"ཞེས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་འདིའི་ཐོག་ནས་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དེབ་དེའི་ནང་དུ་སྲོང་བཙན་ལ"ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཞེས་བྲིས་པར་ནོར་བ་དང་མ་དག་པ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་མཚན་གཅིག་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་དུས་དང་ས་གནས་མི་སྣ་སོགས་ཤ་ཀང"རུས་ཀང་སྡུད་ཡོད་པས་མི་ཚད། རྒྱབ་སྤྱོངས་ལུ་བུ་སྟོན་དང་ཀློང་ཆེན་པད"

དཀར་ཆོས་འབྱུང་། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་བཞེད་ཡོད། དེས་ན་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་བ་པོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ལ་ནོར་འཁྲུགས་ཡོད་མི་སྲིད་ཅིང་། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་གཅིག་པོའི་ཐོག་ནས་ལྷན་ས་བྲག་བཀོས་ཀོང་ཇོ་དང་ཐོན་མི་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་མིན་པའི་བདེན་དཔང་དུ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པོ།།

དེ་ཡང་བོད་སྔོན་འཁོར་བཅས་བོད་དུ་མ་ཐོན་པའི་སྔ་རོལ་ནས་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་ལྷན་མའི་བྲག་ལ་བྲིམས་པ་དང་གཟུངས་སྔགས་བཀོས་པའི་ཡི་གེ་དེ་མི་རིགས་གང་གི་ཡི་གེ་ཡིན། བོད་ཡིག་ཡིན་ཟེར་ན། ཐོན་མི་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཉེན་སློང་བའི་གྲས་སུ་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཁྱིངས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་སྤྱི་ལོ617ལོར་འཁྲུངས། 632ལོར་བལ་བཟའ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། སྤྱི་ལོ641ལོར་རྒྱ་བཟའ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པའི་ལོ་ཚིགས་རྣམས་བོད་གཞི་ཁྱིས་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐོན་མི་སྤྱི་ལོ633ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་པ་ཡིན་ན་དེ་དུས་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་དང་ཐོན་མི་བཅོ་ལྔའམ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པ་གཏན་ཁེལ་རེད། གལ་ཏེ་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་སོང་ནས་ཕྱིར་བོད་ལ་ཐེབས་དུས་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་དང་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡིན་པས། དེ་དུས་ཀོང་ཇོ་དང་ཞལ་མཇལ་མ་བྱུང་བའི་གོང་དེར་རྒྱ་མོ་དང་བོད་སྔོན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་མ་བྲག་ལ་བཀོས་པའི་གཟུགས་རིས་རྣམས་བོད་ཡིག་ཡིན་ས་གང་ནས་འགྲོ། དེས་ན་དུས་ཚོད་ཐ་ཕྱི་གང་ཡིན་ཡང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྔོན་དུ་བོད་ལ

ཡི་གེ་མེད་ན་མགར་སོགས་གཉེན་སློང་བའི་བོད་བློན་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་གཏན་ནས་ཤེས་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད་ལ། བོད་ཡིག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མོ་དང་བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་མ་ཐབ་ལ་བགྲོ་ལས་མཛད་པ་དེ་ཡ་མཚན་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་བཤད་སྟངས་འདིའི་འབབ་ས་གཙོ་བོ་ནི་སྲོང་བཙན་གོང་དུ་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་དེ་རྒྱལ་བློན་འབངས་མི་དང་བཅས་པས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ལྷན་མ་ཐབ་ཇོས་ཀྱི་བྲམས་སྐུ་ཀོང་ཇོས་མཛད་ལ། གཟུངས་ཐུགས་རྣམས་བོད་པས་བཀོས་པ་ཞ་སྙག་རེད། དེར་བརྟེན་ལྷན་མ་ཐབ་བཀོས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་ཁྲི་སྲོང་བཙན་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡིན་ཡང་བོད་བཙན་པོ་ཞིག་གིས་མཛད་རྗེས་ཡིན་པས་ལྷ་འཛིན་ཕྱིར་འཛིན་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁྱད་པར་རིག་གནས་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་བདེན་དཔང་གི་ཐོག་ནས་སྙིང་ན་མི་ཆོག་པ་མེད་སྙམ།

དེ་ཡང་གསལ་བོར་བཤད་ན་མཁས་པ་སྐོར་ཞིག་གིས་ལྷན་མའི་ཐབ་ཇོས་ཀྱི་བྲམས་སྐུ་དང་གཟུངས་ཐུགས་བཟང་སྤྱོད་ཚང་མ་བཀོས་པའི་དུས་ཚིགས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་དང་བཀོ་མཁན་ཀོང་ཇོ་ལྷ་མོ་སོགས་ཡིན་པར་ནན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། ཡང་མི་ཁུང་བ་ཞིག་གིས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཀོང་ཇོ་རྗེས་མས་བཀོས་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རིང་གི་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་དང་བོད་བློན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་མའི་ཐབ་ལ་བྲམས་སྐུ་དང་ཡིག་རྡུག་ཟེ་བའི་གཟུངས་ཐུགས་སོགས་བཀོས་པ་ནི་འཕྲད་ལྷན་ཡིན་ལ།

བཟང་སྤྱོད་བཀོས་པར་བཤད་པ་ནི་བསམ་བློ་མ་བཏང་བའི་སྐད་ཆ་རེད། རྒྱ་མཚན་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་མདོ་བསྒྱུར་བ་པོ་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་ཡིན་ཞིང་…… མདོ་དེང་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་མཇུག་ཏུ་སྨོན་ཚིག་གི་ཚུལ་དུ། སྨོན་ལམ་རྒྱལ་པོ་འདི་དག་མཆོག་གི་གཙོ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་བྱེད་ཅིང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་གཞུང་གྲུབ་སྟེ། །ངན་སོང་རྒྱུ་རྣམས་མ་ལུས་སྟོང་ས……པར་ཤོག །ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་བཻ་རོས་གསུང་ཡིན་པས། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི……སྐབས་སུ་བཟང་སྤྱོད་དང་བཻ་རོ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་བྲག་ངོར་ཅི་ལྟར་བཀོ། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་བྱམས་སྐུ་དང་གཟུངས་སྔགས་རྣམས་སྲོང་བཙན་རིང་ལ……ཀོང་ཇོ་སྔ་མ་དང་བོད་པས་བཀོས་ལ། བཟང་སྤྱོད་ཀོང་ཇོ་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་བོད་མིས་བཀོས་པ་ཡིན་པ་གཏན་ཁེལ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་མི་ཚིག་རྒྱུ་མེད། མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་སྲོང་བཙན་སྒམ……པོའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་པ་དེས་ཐོག་ནས་ཕན་འབྲས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་ཚིག་མེད། འོན་ཀྱང་ས་འཕྱུར་ན་རྗོ་ལྟང་ལ་འབྱུང་བའི……དཔེ་ལྟར་བོད་རང་ལ་གནའ་སྔ་མོ་ནས་ཡི་གེ་ཡོད་བཞིན་དུ་བསམ་པའི……གཏིང་ནས་མེད་པར་བཤད་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད། རྩ་བའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ……སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་ལོ་རྒྱུས་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ན། དེ་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་རང་ལྟ་འཁྲིགས་འཛིན་གྱིས་བསམ་བློ་འདྲེས་པ་ཞིག་གལ་ཆེན……ཡིན། དེ་ལས་འདས་ན་སྐབས་འདིར་གླེང་བཞིན་པའི་བྲག་བཀོས་གཟུགས……རིས་ལྟར་མགོ་ལུག་མི་ཚང་བའི་རྩོད་གཞི་ལྟ་བུ་རེད། ལྡན་མ་བྲག་བཀོས……

ཀོང་ཇོ་རྗེས་མས་མཛད་ཟེར་བ་དེ་རིགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་བསམ་མ་གནང་བ་མངོན་གསུམ་རེད། རྒྱུ་མཚན་ཀོང་ཇོ་རྗེས་མས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་སྐབས་དེའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་གཞི་མེད་པའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་པ་མ་ཟད། ཐག་ཅོས་གཟུགས་རིས་དང་ཡི་གེའི་གཤམ་དུ་སོར་རྒྱ་ཚ་ཞིག་སྐྱེས་པར་དྲིལ་བསྒྲིགས་བྱེད་ཆེད་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ་བཀོས་པར་བརྩིས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཞི་འཐམ་རོ་འཐམ་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་ཟོ་མའི་སྙིང་ནས་བྱམས་སྐུ་དང་ཡིག་དྲུག་ཟེ་བའི་གཟུངས་རྣམས་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའམ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཡང་ན་ཁྲི་སྲོང་བཙན་རིང་ལ་བཀོས་པ་ཡིན།

བཞི། སྲོང་བཙན་དང་ཤིག་མིག་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བསྡུར་ནས་དཔྱད་པ།

དེ་ཡང་བོད་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་བར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་འཁོར་རྒྱལ་དང་ལྷ་ཟའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ས་ཁུལ་དེར་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་པོ་ཤིག་མིག་རྒྱས་ཀྱང་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་གྲུ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད། དེས་ཕྱིར་སྐབས་དེར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སུ་གནས་པར་བཤད་ན་མི་ཚིག་པ་མེད་སྙམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་འབངས་སྟོབས་ཤུགས་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་བོད་

བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ཁམས་ལ་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་མ་ཟད་སྲིད་མོ་སད་མ་ཀར་གྱིས་གསལ་པོར་བཤད་ཡོད། དེ་ན་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་སྒྱུར་མ་བྱས་པའི་སྔོན་ཏག་ཏག་གི་སྐབས་དེར། དུས་རབས་གོང་མའི་ནང་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱི་བྲ་ཏྲ་ཙན་དང་གཞལ་ཚོན་འོད་ཀྱི་བྲ་ཏྲ་ཙན་ཤུན་ཆེན་དུང་གི་བྲ་ཏྲ་ཙན་རྣམས་ཀྱིས་ཁབ་མཛད་སྐྱོང་བའི་ཕོ་བྲང་ཁྱུང་ལུང་དངུལ་མཁར་ནི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལིག་མིག་རྒྱའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཡིན་ལ། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ནས་འོག་གི་བཙན་བཞིས་ཁབ་མཛད་པའི་ཕོ་བྲང་གཡུ་བུ་བླ་མཁར་ནི་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་དག་གི་གཞུགས་གནས་གཙོ་བོ་རེད།

དེས་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་ལ་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་སྤྲས་ཤིང་སྤྱི་ལོ644ལོར་ཞང་ཞུང་བཅོམ་ནས་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་སྒྱུར་བྱས་པའི་ལོ་དེར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་བཞེས་ཡོད། དེས་ན་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་སྲིད་བརླགས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྐབས་དེར་བོད་ཆེན་པོ་སྟེ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ཡི་གེ་དར་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལིག་མིག་རྒྱའི་ཐམ་ཀས་བདེན་དཔང་བྱས་ཡོད། གལ་ཏེ་སྲོང་བཙན་ཡར་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ན། འཕྱོང་རྒྱལ་དང་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བར་ལ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མིན་ན། ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་རྒྱལ་ཁམས

ཡོངས་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། མ་གཞི་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡུལ་གྲུ་འདི་ཉིད་བོད་པ་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་ཞིང་དེར་ཡི་གེ······གཏད་ནས་མེད་པར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བློན་ཆེན་ཐོན་མིས་གསར་བསྟུན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལིག་མི་རྒྱའི་ཡུལ་གྲུ་སྐབས་དེར་བོད་བཙན་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཚུད་མེད་ཅིང་རྒྱལ་པོར་སྲིད་ཀྱི་ཆེ་བའམ·····བཀའ་རྟགས་ཐམ་ཀའི་ངོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་བོད་ཡིག་མིན་ཞེས་བཤད་ཤེ་ཐུབ། གལ་ཏེ་ཐམ་ཀའི་ཡི་གེ་དེ་བོད་ལ་མ་གྲགས་པ་དང་མ་འདྲ་བའི་དབྱིབས······དང་ཚུགས་ཀ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཡི་གེར་འདྲ་མཚུངས་ཤིག་ཡིན་ན··དེའི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་བཤད་ན་ཆོག་ཀྱང་། ཐམ་ཀའི་ཡི་གེ་བོད་ཡིག་ཡིན་པ་ཁ་ཐོག་མིག་ཐོག་ཏུ་ཐུབ་ཡོད་བཞིན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་པ་ལ······སྙིང་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེར་མ་ཟད་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྲིད་མོ་སད་མ་ཀར་རྒྱལ་པོ་ལིག་མི་རྒྱའི་བཙུན་མོར་ཕེབས་ཏེ་རེ་ཞིག་ནས་བློན་པོ་སྤྱུག་གྱིམ······བཙན་ལ་འཁྲིད་བསྐུལ་ཏུ་བཏུག་པའི་ཡན་ཏུ་སད་མ་ཀར་གྱིས་འཁྲིད་ཡིག··གབ་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཚིག་བཅད་འགའ་སྲོང་བཙན་ལ་ཕུལ་བར་བཤད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ཐག་ཆོད་ཡིན་ན། ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་བཙན་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཡིན་ཞིང་ཉེར······བཞིའི་སྙིང་ཐོན་མི་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་ནས་མ་ཐ་ཡང་ལོ་ངོ་གསུམ་ལ་སྲོང······བཙན་ལ་ཡི་གེ་སློབ་ཁྲིད་གནང་དགོས། འོན་ཀྱང་ཐོན་མི་བོད་དུ་མ་འབྱོར··

པ་དང་རྒྱལ་པོར་ཡི་གེ་མ་བྲིད་པའི་སྔོན་དུ་ཞང་ཞུང་ལ་བག་མར་སོང་བའི་སྲིང་མོ་སད་མ་ཀར་གྱིས་འཕྲིན་ལན་གབ་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཚིག་བཅད་དེ་རིགས་ཅི་ལྟར་འབྲི། ཟ་ཤུ་དང་བྱང་བུ་ལ་རྟགས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཟ་ཤུར་མདུད་པ་དང་བྱང་བུར་ཞག་ཀ་དང་རྟགས་བརྒྱག་དགོས་པ་ལས་ཚིག་བཅད་ཅི་ལྟར་འོང་། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་མི་རྒྱུའི་ཐམ་ཀ་དང་སྲིང་མོ་སད་མ་ཀར་གྱི་ཚིག་བཅད་འདིའི་སྟེང་ནས་བོད་རང་ལ་གནའ་སྔ་མོ་ནས་ཡི་གེ་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་དེ་ཡང་སྦྱོར་ཚུལ་ལེགས་ཤིང་གབ་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྙན་ངག་ཀྱང་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་ཡང་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྔ་རོལ་ཏུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མེད་ན། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་རིང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་བི་བྱི་དགའ་བྱེད་དང་བི་ལྷ་དགའ་གཉིས་བོད་དུ་ཡོང་ནས་གསོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་སོགས་རྒྱལ་པོས་གསན་པ་དང་ཁོང་གི་སྲས་མོ་ལྷ་ལྕམ་ཡིད་ཀྱི་རོལ་ཆ་སྨན་པ་བི་བྱི་དགའ་བྱེད་ལ་ཕུལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་དེར་བརྟག་ན། རྒྱལ་པོ་སྲིར་རྒྱ་གར་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ནང་ཆོས་ལ་དད་ཞེན་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་གང་ཤེས་ཐུབ་ཅེས་ན། རྒྱལ་པོས་བོད་ཡིག་གི་ཐང་གཞིའི་སྟེང་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་བཟང་ཆ་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བས་སྲས་མོ་ཕུལ་ཏེ། རྗེས་སུ་དེའི་བུ་རབས་ཚ་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྨན་བླར་གྱུར…… ཡོད་པར་མ་ཟད། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་སོགས་ལ་བཀུར་བསྟི་ཚད་མེད་གནང་བ་འདིར་བལྟས་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁོང་ལ་བོད་ཡིག་གི་ཐང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་རྫོང་

མཐུག་པའི་རྟགས་ལས་ཕྱུན་སྔོངས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་བྱེད་སྟངས་ག་ལ་ཡིན།

༢། རྟགས་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་དཔྱད་པ།

བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བློན་ཆེན་ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེར་དཔེ་བླངས་ནས་བོད་ཡིག་དབྱངས་གསལ་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་སུམ་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་གསར་དུ་བརྩམས་པ་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ལས་བཤད་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་བར་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ན། གཞི་མེད་པ་ཞིག་བཙལ་དགོས་པ་དང་། རྙེད་པ་གཏན་ཁེལ་དང་དེ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་ལ། འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་བོད་ཡིག་སྐབས་དེར་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཡི་གེར་འདྲེས་ས་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་གསར་དར་བོད་ཡིག་དེ་ཡང་སུམ་རྟགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་བསྟུན་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་བཤད་ག་ལ་དགོས། མ་གཞི་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་དགུའི་སྟེང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་མི་སྲིད་པ་དང་བཅུ་དྲུག་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ན་ཉེར་གཉིས་སྟེང་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་དགོས་པའི་དོན་དག་ཚང་མ་གོང་དུ་སོང་། གང་ལྟར་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་གསར་བཟོ་གནང་བའི་ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་སྟོད་དང་ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་སུ་ཁེལ་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་ཁག་ནས་རིམ་བཞིན་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཁྱབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིག་རྩ་ལྟར་གྱུར་པའི་

རིག་གནས་ཤིག་དར་དགོས་ན་དེ་ལ་གོ་རིམ་དང་འཆར་གཞི། བསྒྲིགས་ཁྲིམས་སོགས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས། ཐོན་མིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཁ་སང་དེ་རིང་ང་ཚོས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་རྟགས་འཇུག་གི་དགོངས་པ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ནི་གཏན་ཁེལ་ཡིན་གྱི་རེད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་སྔོན་འཇུག་གང་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྣ་བ་ལས་ཐག་གིས་བཅད་ཡོད་པ་ནི། ཕོ་ནི་ཕོ་དང་མོ་ལ་འཇུག །མོ་ནི་མོ་དང་མ་ནིང་ལ། །མ་ནིང་ཡང་ནི་ཕོ་མོ་ལའོ། །ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མ་ནིང་དང་། །མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་སྔོན་འཇུག་གི་བ་ཕོ་ཡིག་རྐང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཙ་དང་མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན་ཛ་ཞ་ཟ་ར་ཤ་ས་བཅས་བཅུ་དྲུག་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྔོན་འཇུག་གི་མོ་འ་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་པ་ཛ་དང་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་སྟེ་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཙ་དང་མོ་ཡིག་ཉ་ད་ན་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་བཅས་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ། སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ཀ་པ་དང་མོ་ཡིག་ག་ང་བ་མ་དྲུག་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་མིང་གཞི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཚ་དང་མོ་ཡིག་ག་ག་ཇ་ད་ཛ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་ང་ཉ་ན་བཅས་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཐོན་མིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་གཏན་ཁེལ་གནང་ཡོད་པ་ནི། ཕོ་ནི་མ་ནིང་ལ་མི་འཇུག །མོ་ནི་ཕོ་ལ་འཇུག་པ་མིན།།

མ་ཉིད་རང་ལ་རང་མི་འཇུག །རང་གི་སྐེ་དང་འཕྲད་པ་ནི། །ཕོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར། །མ་ཉིད་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྔོན་འཇུག་ཕོ་ཡིག་བ་མིང་གཞི་མ་ཉིད་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཚར་མི་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་འཇུག་གི་མོ་འ་ཡིག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་གཉིས་མིང་གཞི་ཕོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཙར་མི་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་འཇུག་གི་མ་ཉིད་ག་ད་གཉིས་མིང་གཞིའི་མ་ཉིད་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཚ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཐོན་མི་ཤོང་གིས་བཀས་བཅད་གནང་ཡོད་པ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་གནའ་བོའི་ཡིག་རྙིང་དང་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྡོ་རིང་། ནོར་གླིང་དུ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་ཆག་དུམ་སོང་བའི་རྫ་དུམ། ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག བྲག་བརྐོས་ཡི་གེ་རྣམས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་སོགས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གཞུག་གི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྐོས་པ་ཀྲུང་ཀྲུང་རེད། དེས་ན་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོས་ནས་ལག་ལེན་འདེབས་ཐབས་སུ་སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཕྱར་བརྒྱུད་ནས་ཡོངས་བ་ཞིག་ཡིན་ན། གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བའི་མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྙད་དེ་རིགས་བྱུང་དོན་ཆ་བ་ནས་མེད་དགོས། སྲོང་བཙན་ནས་ཁྲི་རལ་བའི་བར་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་བོད་ཡིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་འདྲའི་ཐབས་ཆགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན། སྲོང་བཙན་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་མི་ལོ1500ལྷག་གི་རིང་འདིར་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་ལ་ཡི་གེ་གསར་བཟོ་གནང་དེ་གཞི་ནས་དར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བཙན་པོ་རྗེས་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིང་ལ་བཞེངས་

པའི་རྡོ་རིང་དང་གཏེར་ཡིག་བཏམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོ། གནའ་བོའི་ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་ལས་རྩ་བ་ལས་གསུངས་པའི། ཕོ་ནི་མ་ནིང་ལ་མི་འཇུག །ཅེས་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ། སྔོན་འཇུག་བ་ཕོ་ཡིག་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ལ་འཇུག་པར་བྲིས་ཡོད་པ་ནི་དཔེར་ན། བཀན། བརྒྱུག བཆད། བསྒྱུབ། བསྒྱུངས། བཟབ། བཚང་། ཞེས་པ་དང་། མོ་ནི་ཕོ་ལ་འཇུག་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་ནའང་འཇུག་རྒྱལ་དཔེར་ན། འཚོས། འཅང་། འདད། འདབ། ཞེས་དང་ཡང་། མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག །ཅེས་པར་ཡང་། གཞོགས། གཟད། གཟན། དབང་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སུམ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ། མཚོད། དཀོན་མཆོག ཉོ་དཅིག ཕྱག་འཚལད། བནའ་མ། ཡན་འཇད། མགོས་ཆེན་པོ་བགྱིས། རྒྱ་མང་པོ་བཟུངས། གཉིག་ཧེན། དགོད་པ། དབྱི་འདི་རྣམས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་སོང་བའི་གཞུག་གི་ཡིག་རྙིང་རྐྱང་རྐྱང་རེད།

སྲོང་བཙན་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་ཞིག་གཞི་ནས་གསར་བསྒྲུན་བྱས་ཏེ་བཀས་བཅད་ཐེངས་གསུམ་ལ་མཛད་ཟེར་བ་དེ། ཐོན་མིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་གཉིས་ལ་གནང་བ་རེད་དམ། ཡང་ན་སྔོན་དུ་དར་ཁྱབ་ཏུ་སོང་ཡོད་པའི་སྐར་ཆེན་སྐར་ཆུང་གི་གཞུང་དང་མི་འདྲེས་པའི་ཆེད་དུ་རེད། བསམ་བློ་ཞིག་ཐོངས་དང་ཐོན་མིའི་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་ན། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་བློན་དེ་དག་གིས་སུམ་རྟགས་ཀྱི་རྩ་བའམ་གཞུང་དང་མ་བསྟུན་པར་རང་དགར་བྲིས་འབྱམས་ཤིག་ཡོང་དོན་མེད་ལ། གསར་བ་གསར་རྐྱང་གི་ཡི་གེ་དེར་བཀས་བཅད་ཀྱང་གནང་དགོས་དོན་མེད། རྒྱུ

མཚན་གསར་དུ་དར་བའི་ཡི་གེ་དེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་འདྲེས་ས་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོད་འཛིན་ནམ་བཀས་བཅད་མཛད་པ་ཡིན་གྱིས། འདྲེས་ས་མེད་ན་བཀས་བཅད་མཛད་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་མ་ཟད་གཞུག་གི་སྔ་ཕྲག་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། ཉལ་སྐྱེ། འདུག་ཡང་། བཞེས་ཤིང་། དཔུན་ཟླ་སོགས་བརྡ་རྙིང་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་རིགས་མ་བྲིས་ན་མི་ཚོག་གམ། ང་ཚོས་བདེན་དོན་གྱི་སྐད་ཆ་རོ་མ་བཤད་ན། ཕར་དར་སྤར་ཆེན་སྤར་ཆུང་གི་ཡི་གེ་དེ་བོད་མིའི་སེམས་དང་ལག་ལེན་དུ་བྱུང་ཚར་སོང་ཡོད་པ་དེས། རྗེས་དར་གསུམ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་སྡངས་དང་ཁྱད་པར་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཚོ་གའི་ཐ་སྙད་ལ་འགོག་རྐྱེན་ངེས་ཅན་ཞིག་འཕྲད་པས། དེ་སྔོན་འགོག་གི་ཚུལ་དུ་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རྗེས་མ་དག་གིས་ཚོད་འཛིན་ནམ་བཀས་བཅད་པ་དང་། མཁས་པ་སོ་སོས་གཞུང་ལུགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་པའི་འགོ་བཙམས་པ་མ་ཟད། ཁྱད་པར་བོད་ཡིག་བྱུར་ཁ་འཛོར་དུ་སོང་བའི་རྗེས་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་པ་ཧེ་མང་དུ་སོང་བ་རེད།

སྐབས་པ།

དོན་དང་སྟོང་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ལུགས་ཀྱིས།།
རང་རིགས་སེམས་ལ་རིང་ནས་བསླུ་བྱས་ཏེ།།
རྒྱུ་མཚན་ངོས་ལ་ཐུག་པའི་གལ་གནད་སྐབས།།
བདེན་དཔང་བཙན་པོ་ཞིག་གི་རྒྱབ་སྐྱོངས་བྲལ།།

༦ག　སྲོང་བཙན་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ།

མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་དང་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཐེ་ཙུང་གཉིས་ལ་བོད་བཙན་པོའི་བཀའ་ཤོག་མཐིལ་མདོག་ཅན་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་ནས་ཕུལ་བ་དེ་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་ན་བོད་ཡིག་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་བསྒྱུར་ས་མི་འགྲོ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྷུར་སྤྲུལ་བ་དང་ལྡེ་འཕྲུལ་སོགས་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས་བཤད་དགོས་ན་དངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ན་དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་མི་ཤེས་ལ། བལ་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ཡི་གེ་དེ་བས་ཀྱང་ཤེས་ཐབས་མེད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་དང་དག་སྣང་སོགས་ལ་སྐྱབས་བཙལ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་འཆད་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཤིག་ལ་ཆ་འཛོག་དགོས་པས། ང་ཚོས་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཀུན་གྱི་སྣང་བར་གྲུབ་པ་ཇི་བཞིན་བཤད་དགོས་པར་མ་ཟད། སྣང་ཚོད་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་ཚུལ་ལུགས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་སོ།།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་དགོངས་པ་མ་འཁོར་བར་བཅུ་བདུན

པར་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་འཕྲིན་ཡིག་གིས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་ལའང་ཡི་གེ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པའི་རྟོགས་པ་གསར་དུ་འཁྲུངས་ནས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་པ་དང་སྒྲུམ་འགྲེལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྔོན་ཀོང་ཇོ་དང་ཞལ་མཇལ་བའི་རིང་ལ་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཐེབས་པར་རྒྱ་ནག་ཁྲིང་ཨང་དུ་བཞུགས་··ཡོད་པའི་སྐབས་དེར་མགར་དམ་པས། ཞི་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱའི་རྒྱལ་པོར་དཔོས་པོ་དང་འཕྲིན་ཡིག་བསྟན་པ། དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་འ་ཞ་སོགས་ཆག་མེད་དུ······བཅོམ་པས་ར་བསད་ན་ལུག་འདར་བའི་དཔེ་ལྟར་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་མི་འདོད······བཞིན་དུ་སྟེར་དགོས་པའི་སྐབས་དེའི་འཕྲིན་ཡིག་སོགས་གང་ལ་བསྟུས་ན···ཡང་བོད་རང་གི་རིག་གནས་སྔོན་ནས་གཞན་གྱི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཡི་གེ་སོགས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོ་ཞིག་གིས་ནུབས་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་དེ་འདྲ་བསྒྲུབ་ག་ལ་ཐུབ། དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ན《བཻ་རོ་ཙ······ནའི་རྣམ་ཐར་འདྲ་འབག་ཆེན་མོ》ལས"སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དྲིན་ལས། རྒྱ་གར་མཁས་པ་ལི་བྱི་སྦྱིན་དྲངས། ཐོན་མི་མི་ཆུང་སམ་བྷོ་ཊས་ཡི་གེ་བསྒྱུར། ཙིནྟ་མ་ཎི། འདུས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག དགེ་བཅུའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཤས······ཙམ་བསྒྱུར"ཞེས་ཁ་གསལ་དོན་གནས་ཀྱི་གསུང་དེས་གནའ་དུས་བོད་མི······ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཡིག་རྐྱན་ནམ་ཡི་གེ་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཡིག····ཚུར་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ཆོས་གཞུང་གི་གོ་དོན་དང་མིང་ཚིག་གི་ཐ······སྙད་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་བཞིན་མ་ཐོན་པའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་ལ·······

བརྟེན་ནས། ཐོན་མིས་སྔགས་ཡིག་བསྒྱུག་སྤྱངས་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གསར་དུ་བརྩམས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེ་སྔོན་བོད་ལ་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་ན། "ཡི་གེ་བསྒྱུར"ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་བསྒྱུར་བྱ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བ་པོ་ཐོན་མིས་བསྒྱུར་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་དུས་རབས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཨ་ལ་པོའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཁེ་པོ་ལོ་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་གྲུ་བརྒྱུད་ནས་རང་རེའི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སྨོམ་ཚིག་བཞག་ཡོད་པ་ནི། "མདོ་དབུས་རི་སྐད་འདིར་འཚོ་སྡོད་བྱེད་པའི་མི་རིགས་འདི་ལ་བོད་རིགས་དང་དེ་ལ་རིག་གནས་ཆ་ཚང་ཞིང་གོ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད"པར་བཤད་ཡོད། འདི་ལྟར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་རིང་ནས་བོད་རང་ལ་ཡི་གེའམ་རིག་གནས་ཤིག་ཡོད་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་ཁོང་གི་སྐུ་ཚེ་སྐད་ནས་བོད་ཡིག་གསར་དར་དང་གསར་སྤེལ་བྱས་ཟེར་བ་དེ་ཙང་དོག་མི་བདེ་བའི་སྣང་བ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་དགོས་པའི་གནས་གསལ་པོ་རེད།

«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགོངས་རྒྱན»ལས"སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྐབས་ཡབ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཏེ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། བཙན་པོ་དེ་ཡི་སྐུ་དུས་སུ་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོ་དབང་དུ་འདུས། སྲིད་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་དང་དམག་དཔུང་སྒྲིག་གཞི་སོགས་གཏན་ལ་ཕབ། ཁྲིམས་ཡིག་གསར་བཟོ་དང་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་གྱི་ཚད་གཞི་གཏན་ལ་ཕབ། བོད་ཡིག

གཅིག་གྱུར་དང་གསར་བཅོས་གནང་"ཞེས་དང་ཡང་"དུས་དེར་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེར་དཔེ་བླངས་ནས་བོད་ཡིག་མཐུན་སྒྲོ་ཚང་དུ་བཏང་"ཞེས་པ་དེས་དོན་ཇོ་མར་གཞེན་རབ་མི་བོ་ཆེས་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་གནང་བ་མ་ཟད། ཨུ་བྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་ཞང་ཞུང་གི་ཡི་གེ་སྐར་རྫུང་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་ནི་བོད་ཡིག་མཐུན་སྒྲི་རྗེ་ཚང་དང་གནའ་བོའི་ཡི་གེ་དེར་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དག་བཅོས་མཛད་པ་རེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞི་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཐུན་སྒོར་དུ་འགྲོ་མི་ཁྲིད་ལ་མཐུན་ཚང་དུ་དེ་བས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་དོན་ཅི་བ་ནས་མེད་དོ།།

ཞང་བོད་ཀྱི་བསྟན་འབྱུང་རྩོམ་མཁན་ཀུན་བཟང་བློ་གྲོས་ཀྱིས"ཡབ་གནམ་རི་སློན་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་འབྲི་མ་ཐོད་དཀར་གཉིས་ལ་ཕྱི་ལོ617དབང་ཕྱུག་མེ་གླང་ལོར་མཁར་ཕྱིང་བ་སྟག་རྩེའི་ནང་སྐོར་པོ་བྲང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་དུ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འཁྲུངས། དེར་རྒྱལ་སྲས་ལོ་ལྔ་སོན་པ་ན་ཡབ་ཀྱིས་དམར་པོའི་རི་ཡི་རྩེ་ལ་ཕོ་བྲང་བཏབ་སྟེ། བཟོ་རྩིས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རིགས་དང་རིག་པའི་གནས་སོགས་ལ་སྦྱོང་བརྩོན་བྱེད་དུ་བཅུག་པར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོན་སྐབས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ན། བློན་པོ་རྣམས་ན་རེ། ང་ཅག་ཚོའི་རྒྱལ་སྲས་འདི་ནི་རིག་གནས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ཕྱུགས་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་སོ་ཟེར་པས་ན་ཡབ་ཀྱིས་མཚན་ལེགས་གསོལ་ཏེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ

ཞེས་བཏགས་སོ། །"ཞེས་བཤད་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡར་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མེད་ན། བཟོ་དང་རྩིས་གཉིས་ལས་རིགས་པའི་གནས་དང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལ་མངའ་བརྙེས་དགོས་ན་ཡི་གེ་མེད་པར་མངའ་བརྙེས་ཅེས་པའི་མིང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་དེ་ཡོང་དོན་མེད། མ་གཞི་བཟོ་རྩིས་དང་ཁྱད་པར་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་སྟོབས་རྒྱས་ཡོད་པའི་བཞེད་སྟངས་དེས། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་གྲུམ་ཙུ་པ་དང་རྟགས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གྲ་དག་སོ་དང་སྦྲུས་ཚད་ལེགས་པའི་ད་ལྟའི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཐང་དེ། སྒྲིའི་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲོག་འདོན་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནས་ཆོས་སྲིད་གང་ལའང་ཞབས་ཞུ་མཛད་ཐུབ་པའི་ཡི་གེ་ཡོད་པར་བསྟན་ཡོད།

དེ་ལྟར་མིན་པར་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་ན་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་ནང་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དག་ལ་གཉེན་པོ་གསང་བ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙིང་རྗེ་བོ་འདོག་མི་ཐུབ་ལ། མཆོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྲིད་ཞུ་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་དེ་བས་ཀྱང་འཁོར་མི་ཐུབ། དེའི་ཕྱིར་ཁོང་གིས་ཡི་གེ་མཁྱེན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ནང་ཆོས་ལའང་དུང་ཞེན་ཟབ་མོ་ཡོད་པས། མཚན་ལ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་དང་ནང་བསྟན་གྱི་གླེགས་བམ་དག་ལ་གཉེན་པོ་གསང་བ་ཞེས་མཚན་འདོགས་སྲོལ་འདིས་ཡི་གེ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། དེར་མ་ཟད་གོང་གི་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡི་གེའམ་རིག་གནས་སོགས་འཕངས་ཆེ་བ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་བརྒྱུད་རང་

ལུགས་སམ་བཀོས་བཀོད་རྒྱན་འཛིན་གྱི་འགོ་མང་བཀུར་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་ནས་བཟུང་བརྒྱུད་རིམ་དང་བྱེད་ཕྱོགས་ཚང་མ་མང་བཀུར་ལ་གཏུགས་ཡོད་པ་འདིར་བལྟས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མི་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལད་མོ་བྱས་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་རེད་ གཉའ་ཁྲི་དང་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་ཐུབ་པའི་རིག་གནས་འོས་ཤིང་འཚམ་པ་ཞིག་མེད་ན་བོད་རང་གི་སྔར་ཆོས་ལམ་བོན་ཆོས་དོར་ནས་ནང་ཆོས་དང་དུ་ལེན་ཐུབ་པའི་སྣ་གྲོས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་ཀྱིན་མ་རེད་ལ། ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཚོས་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་ཐུབ་ཀྱིས་མ་རེད། ཡང་གཅིག་བཤད་ན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི657ལོར་འཁྲུངས་ནས་ཡི་གེ་སྤྲོལ་གཏོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་གསར་དར་ནང་ཆོས་པ་ཚོ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་པ་དག་གིས་ཁས་མ་བླངས་བ་མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་རིས་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོང་ས་གཙོ་བོ་བོན་བན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆ་མི་མཐུན་པའི་སྣེ་གཉིས་བཟོས་པ་རེད།

ཡང《ཞང་བོད་ཀྱི་བསྟན་འབྱུང》ལས“སྤྱི་ལོ617མེ་གླང་ལོར་སྤྲུལ་བའི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས། ས་གླང་ལོར་ཁྲི་བཀོད། ཡབ་གནམ་རི་གཤེགས། ལྕགས་སྟག་ལོར་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་འཁྲུངས། བཅོ་བརྒྱད་ཆུ་སྟག་ལ་གཤེགས། སྤྱི་ལོ646མེ་རྟ་ལོར་ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་ལེགས་བསྒྲིགས

བྱས་ནས་ནམ་དཔྱེ་བདུན་གསར་དུ་བཟོས”ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་བརྟག་ན་དེ་དུས་ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་ལེགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་དང་ནམ་དཔྱེ་བདུན་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་གསར་དུ་བཟོས་པ་ལས་བོད་ཡིག་གསར་བསྒྱུར་བྱས་པའི་ཚིག་རྩ་བ་ནས་ཐོན་མེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་རྩོམ་པོ་པོ་ཀུང་བཟང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་གཞི་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཐོན་མིས་ལེགས་བསྒྲིགས་བྱས་ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་ནི་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད། ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་ལེགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་ནི་སྤྱི་ལོ646ལོ་སྔ་སྲོང་བཙན་མཆོག་དགུང་ལོ29ཐོག་བབས་ཡོད། འདིའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་འདོད་པ་ཚོའི་བཞེད་ཕྱོགས་ལྟར་ན་བོད་ལ་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་རྒྱལ་པོས་ཀུང་གཞི་མེད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་སྦྱང་དགོས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་བོད་རང་གི་སྐད་བརྡ་དང་མཐུན་པའི་རྐང་གཞིའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་འགྲོ་སྟངས་ཐོག་ནས་ད་གཟོད་མ་ཏི་བཀའ་འབུམ་ལྟགས་རྩོམ་གནང་ཐུབ་པའི་བར་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་གྱི་བཀོད་པ་འཇོག་རྒྱུ་མིན་ན་དངོས་གཙོ་ལོ་རྒྱུས་དང་བསྟུན་དགོས་ན་ལོ་ངོ་ག་ཚོད་ཅིག་དགོས་རྒྱུ་ལ་བསམ་བློ་མང་ཙམ་གཏོང་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་དུ་དཀའ་སྡུག་དེ་ཙམ་སྦྱངས་ནས་ཕེབས་མི་དགོས་ལ། བོད་སྐད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཙ་ཚ་ཛ་གསུམ་དང་ཞ་ཟ་འ་གསུམ་སྤྱི་དྲུག་པོའང་ཐབས་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙལ་དགོས་དོན་དེ་བས་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཀྱང་«ཁ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དབུས་སུ་གྱུར་པ་ལྷ་ལྡན་ཉིད་དུ་ལི་ཙ་བྱིའི་རིགས་ལས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚར་དུ་དངར་བ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལས་ཁྲི་མ་ལྷ་བུར་གྲགས་པ། རྣམ་པར་གསལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མིའི་ལྷའམ་ཡང་ན་སྐྱེ་བོ་མི་སྲིན་པ་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་པོའི་ལམ་དུ་ནན་གྱིས་སྐྱོང་ཞིང་། མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་དང་བར་མ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རབ་ཏུ་སྙོམས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་དྲང་བའི་བཀའ་ཁྲིམས་བཙན་པོའི་གནས་ལས་མངའ་འོག་པ་རྣམས་འདའ་བའི་སྐབས་མེད་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་བྱ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་འཚོར་ཞིང་འཁྲུགས་པ་མེད་པར་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། མཛངས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་པའི་གཏིང་དཔོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒམ་པོ་སྟེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་མཚན་སྙན་པར་གྲགས་པ་ཉིད་སྐྱེ་དགུའི་དཔལ་དུ་ཤར་རོ།»འདི་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྲིག་བཅད་བརྡར་གསུམ་མམ་ཡང་ན་ལུང་རིགས་དཔེ་གསུམ་གྱིས་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་མངའ་བརྙེས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུང་ཡོད་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་མ་བཞེས་པའི་གོང་ཏག་ཏག་ལ་བོད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གནས་དེར་མཁྱེན་སྟོབས་རྒྱས་ནས་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་དག་ལ་མངའ་བརྙེས་ས་མི་འགྲོ་བས། སི་ཏུས་ཐོན་མིས་གསར་བསྒྲིགས་མ་མཛད་གོང་གི་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་པོའི་ལུགས་ལྟར་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་དག་གིས་

གཏན་ལ་ཕབས་ཐུབ་པའི་གོ་རྟོགས་ལ་གསུང་པ་རེད་འདོད། དེ་ལྟར་མིན་ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤོང་གིས་ཐོན་མིས་གསར་བསྟུན་བྱས་པའི་ཡི་གེའི་རྣང་གཞིའི་དེའི་སྙིང་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བློ་གྲོས་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་ཚུལ་བཤད་ན་ཆོག་ཀྱང་རྙིད་པ་གྱི་ཡིས་མི་ཚོད་པའི་གསུང་དེ་འདྲ་གནང་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཤི་ཏུའི་དགོངས་པ་གཏད་སོ་གཙོ་བ་ཡང་སྲོང་བཙན་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་རེད།

《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ལས"དེར་རྒྱལ་བུ་དེ་ནར་སོན་དུས་བཟོ་དང་རྩིས་དང་སྒྱུ་རྩལ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་བློན་པོ་རྣམས་ན་རེ། འོ་ཅག་གི་རྗེ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་དེ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྒམ་མོ་ཟེར་བས་མཚན་ཡང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་དུས་ཡབ་འདས་ཏེ་རྒྱལ་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།"ཞེས་སྲོང་བཙན་རྒྱལ་སར་མ་བཞུགས་གོང་གི་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་ནས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁྱེན་སྟོབས་རྒྱས་ཡོད་པ་གསལ་བར་གསུང་པ་འདིས་གང་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད་ཟེར་ན། ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོས་སམ་ལེགས་བསྒྲིག་མ་གནང་བའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་དེའི་མ་གཞིའི་ཐོག་ནས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཤ་བཅད་ནས་གསུངས་ཡོད། གལ་ཏེ་སྲོང་བཙན་སྤུ་རོལ་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་ན་རྒྱ་

པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཡས་མས་ཀྱི་སྐབས་དེར་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་བོད་དུ་ཆ་ཚང་ཞིག་དར་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡོང་གིས་མཁྱེན་ཡོད་ཀྱིན་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མཁྱེན་ཡོད་པའི་རིག་གནས་ལྔ་ནི་སྔར་ཡོད་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་བརྡོལ་བ་མ་གཏོགས། དེ་སྔ་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་རྗེས་དམ་ནང་ཆོས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་སྦྱར་ཐབས་ཙ་བ་ཉིད་ནས་མི་འགྲོ་བས། རྒྱལ་པོས་མཁྱེན་པའི་གནས་ལྔ་པོ་ནི་བོན་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་པའི་གནས་ལས་འདའ་ས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཡང་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས"རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར་དང་། ཐང་ཀ་ར། ཤཱི་ལ་མ་ཉྫུ་དང་། ཏ་ན་ཏ་དང་། ཀ་ཙུ་ཏ། མཁན་པོ་ལི་བྱིན། ཧ་ཤང་མ་ཧ་དེ་ཝ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ལོ་ཙ་བ་ཐོན་མི་དང་དེའི་མཆན་བུ་དྷརྨ་ཀོ་ཤ་དང་ལྷ་ལུང་རྡོ་རྗེ་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅི་རིགས་སུ་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ། ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྩམས"ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྔོན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་མེད་ན། ཆོས་བསྒྱུར་བ་དང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་ཡ་མཚན་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ཕྱིར་ཡི་གེ་བརྩམས་ནས་ད་བཟོད་ཆོས་བསྒྱུར་དགོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་བརྩམས་གོང་ནས་ཆོས་བསྒྱུར་ཚར་ནས་དེའི་གཞུག་ཏུ་ཡི་གེ་བརྩམས་ཟེར་བའི་མགོ་རྨོག་ཅན་གྱི་གསུང་དེ་འདྲ་མཁས་དབང་ཉིད་མ་ཟད་ཕལ་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཤད་ག་ལ་ཐོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་རྗེས་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཞིག་ནི་ཕྱི······

ནང་གི་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔེ་ཅི་རིགས་ཞིག་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྐྱན་ནམ་ཡིག་རྙིང་གི་འགྲོས་ལྟར་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་ན་ཡང་། ཡིག་རྐྱན་དེའི་སྒྱུར་སྟངས་དང་ཚིག་ཕྲད་སོགས་འགྲོས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་ཚུར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སྟབས་བདེ་མོ་དང་གོ་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཡོང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོས་གནང་དགོས་པའི་དོན་དག་དེ་རེད།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་རིང་ལ་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་མེད་ཐག་ཆོད་ཡིན་ན་ཐོན་མིས་ཐོག་མར་ཡི་གེ་གསར་རྩོམ་གནང་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་དཔེ་ཚུར་……བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་འབྲེལ་ཆགས་པ་མ་ཟད་གོ་རིམ་ཡང་གཞི་ནས…………འགྲིགས་ཀྱི། དང་ཐོག་ནང་ཆོས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་ཕྱིས་སུ་ཡི་གེ་གསར་རྩོམ་གནང་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། གནད་དོན་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས……བཤད་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་རིང་ནས་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་མཁས་པ་འདི་དག་གིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཐག་གིས་བཅད་ནས་གསུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པའི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་"སྲིར་སྦྲ་སློ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིལ་བུ་རེ་གཉིས་ལས་ཐལ་"ཆེ་བ་མི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅིག་ལ་རང་རང་གི་ཡི་གེ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དུ་འང་སྣང་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་འགྲེལ་དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཡུལ་འདིར་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་ཡན་དུ་ཡི་གེ་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན"ཞེས་ཡི་གེ……

མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཐུགས་མ་དགྱེས་པ་དང་ཡོད་པར་ཞུགས་སུ་བསྟན་ཡོད།

《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》ལས“རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིའི་རིང་ལ་པང་ཀོང་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་བཅས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེར་ཅུ་བྱུང་”ཞེས་དེ་དུས་སུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ན་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཅུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་།

《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་ཀུན་གསལ》དུ“སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ”བོད་ལ་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟེ་ཞང་ཞུང་གི་ཡི་གེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བྱུང་ཐེ་བས། ཚུང་ཟད་སྟབས་མི་བདེ་བའམ་ནང་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་རྒྱུར་ཆོར་འཛིན་ཡོད་པར་བརྟེན། སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་དེར་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་རྒྱ་གར་ལ་མངགས་ཤིང་། ཕོང་ཐིགས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་རྗེས་སྔར་ཡོད་བོད་ཡིག་སྙིང་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་གསར་པ་འདི་བཟོ་གནང་……མཛད”ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་དང་།

《ཡ་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལས་འཁྲོས་པའི་གཏམ》ལས“སྲོང་བཙན་གྱི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་མ་ཟད་རིག་པའི་གནས་ལྔ……དར་ཡོད”ཅེས་གསལ་པོར་བཤད་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱལ་བུ་དགུང་ལོ་བཅུ……གསུམ་ལ་མ་སོན་པར་རྒྱལ་སར་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་སར་མ་མཛད་གོང་དུ་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་ལ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་པ་གཞིར་བཞག དེས་ན་ཐོན་མི་ཉིད་སྐང་ཐང་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ལོ་ག་ཚོད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་གར་བ་དང་སྐད་བརྡ་འཕྲོད་པ་དང་ཡི་གེར་སྦྱོང་བ་ལ་ལོ་ཅི་ཙམ་དགོས

པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཁྲིད་དུ་འངང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བར་ལ་ཡི་ག་ཆེད་དགོས་པ་དང་། ཕྱིར་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོས་ཏེ་གནས་ལྔ་ཚ་ཚང་བར་གཏོང་རྒྱུར་ཡོ་དུ་དགོས་པ། དེ་ནས་སྲོང་བཙན་གྱིས་རིག་གནས་ལྔ་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དགུང་ལོ་སུམ་བཅུ་ཡས་མས་ཤིག་ཏུ་མཚན་བཏགས་པ་དང་རྒྱལ་སར་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་ནས་གནས་ལྔ་མཁྱེན་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་གསོལ་པ་དང་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཡིག་གསར་བཅོས་མ་མཛད་གོང་ནས་བོད་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཡོད་པ་ནི་རྫོད་སྙིང་གང་ཡང་མེད་པར་བཤད་ཡོད། འོན་ཀྱང་བསྐལ་ཅིག་བསྐལ་བ་བརྒྱ་དང་བསྐལ་བརྒྱ་བསྐལ་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རེ་ན། འོན་ན་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཡིན་པས་བོད་ནས་མཛད་པས་ཀྱང་ཆོག་གོ།

རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པས་མཛད་པའི《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བའི་གཏམ》ལས"སྲོང་བཙན་སྔོན་ལ་ཡི་གེ་མེད་རྫེར་བ་ཐུགས་མང་པོ་ནས་ཐུང་ཟད་འཆད་དཀའ་བས། ཡོ་དོས་ཡི་གེ་གསར་བཅོས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ལགས"ཡང《རྒྱལ་རབས་གསེར་ཕྲེང》དུ"ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་སྙན་ཤལ་གྱི་མཆོད་གནས་གཉན་པོ་གསང་བ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་སྐབས། བོད་ཡིག་ཏུ

བྲིས་ནས་བསྒྱུར་དགོས་པར་དགོངས" ཅེས་དེ་དུས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་བོད་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ནས་བསྒྱུར་དགོས་པའི་དགོངས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་བཤད་ན་གང་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོག་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་གཉན་པོ་གསང་བ་མ་མཁྱེན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྲིས་ནས་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ག་ལ་ཐུབ། དཔེར་ན་ད་ལྟའང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་བགྲེས་པོ་བྱིངས་ཆེ་བ་དག་གིས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་མི་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྨང་གཞིར་རྨོངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་བོད་མུན་པའི་ལུང་བ་དང་བོད་མི་རྣམས་དེ་དུས་དུད་འགྲོ་དང་མི་རྒོད་ཟླ་སྒོ་དང་འདྲ་བའི་འཁྱུག་བརྗོད་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ཙོ་མའི་སྙིང་ནས་བཤད་ན་ཁ་བ་གངས་ཅན་དུ་འཁོད་པའི་མི་རིགས་འདིས་སྔོན་དར་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཤེས་བཞིན་དུ་གསར་དུ་དར་བའི་ནང་ཆོས་དང་ཡིག་གསར་ལ་བྱུང་ཚ་མ་ལྟན་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་སྔར་ཡི་གེ་དང་ཆོས་ལུགས་སོགས་མ་ཤེས་པར་རྨོངས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། རྒྱ་མཚན་དེང་གི་གནས་བབ་ལ་བལྟས་ན་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་བོ།།

བདུན། གནའ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ངོས་བཟུང་བ།

སྔར་མི་རིགས་ཤིག་དང་རྒྱལ་རབས་ཤིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་མིག་གིས་

བསྟུས་ན་ཡ་ཐོག་སྲི་ཚོགས་ལམ་རྗེ་ཆས་ཀྱི་དུས་རབས་འགྱུར་ནས་ཟླ་ཆས……དུས་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རིགས་གང་ལའང་རིག་གནས་ལམ་ཡི་གེ་མ་བྱུང་བ་ཧ་ལམ་མེད་ཚོད་རེད། བོད་པ་ཚང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་ཡི་གེ་འབྲི་སྲོག……འདོན་གསུམ་གྱི་སྟོང་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ། དེའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་སྲོལ་ཡོད་མེད་ནི་བཤད་དཀའ་སྟེ……གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་མ་བྱོན་པའི་གོང་དེར་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་སྨོན་པའི་མི་བོ་ལུམ་ལུམ་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཐོད་དཀར་བར་གྱི་དམུ་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རབས་བཅོ་བརྒྱད་དམ་ཡང་ན་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་པོ་གསེར་བྱ་རུ་ཅན་སོགས་རྒྱལ……རབས་བཅོ་བརྒྱད་བྱོན་ཡོད་པ་ཡ་ཐོག་ཞང་ཞུང་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན……པས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་བྱོན་ནས་ཡི་གེ་གསར……གཏོད་མཛད་པའི་ཚུལ་བན་བོན་གཉིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆགས་ཡོད་སྟབས་ཡ་ཐོག་ཞང་ཞུང་གི་ཡི་གེ་ཞེས་ངོས་བཟུང་ན་མི་ཚོག་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད།

《ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》ལས“ཡི་གེ་གསུམ་རྩུས་བོན་གྱི་སོག……ཀུང་ཕུབ།།མགོ་ཡི་ལམ་དྲངས་ཤད་ཀྱིས་མདོར་ཡང་བཅད།།ཚིག་ཤིས་བར་ཁྱི་མི་འཁྲུལགས་གསལ་པར་སྨོམས། །ཤུག་འབྲིང་ན་རོ་ཞབས་ཀྱུ་ཡ་ལྟ་ཡིས། །སྐབས་སྦྱོད་དོན་དུ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཏགས། །”ཅེས་སྟག་གཟིག་གི་སྤྱངས་ཡིག་བྲུ་བ་ཞང་ཞུང་ཡིག་རྙན་དུ་བསྒྱུར། དེ་སྨར་སྲུག་ཏུ་བསྒྱུར། དེ་སྨར་ཆེན་སྨར་ཆུང་དུ་བསྒྱུར། སྨར་ཆེན་དཔུ་ཆེན་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་དེའི་ཤུགས་ལས་སྨར་

རྒྱང་ངམ་དཔྱ་མེད་ཀྱི་འབྲི་ཚུགས་ཐོན།

1994ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི《མཚོ་སྔོན་བོད་ཡིག་གསར་འགྱུར》ལས“བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བོད་སྐད་ཁྲིད་སྟོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཞ་རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པའི་སྐར་ཡིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་གནའ་བོའི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ། ད་ལྟའི་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་དུ་བྲག་ངོས་རི་མོའི་ནང་དུ་སྐར……ཡིག་གི་རྗེས་ཤུལ་རྙེད། དེའི་ནང་གི་ཁ་ཤས་སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་རིས་ཡིན”ཞེས་བཤད་ཡོད། གསར་དུ་རྙེད་པའི་གཟུགས……རིས་དེ་ལས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྔེ་ཞང་ཞུང་གི་ཡིག་ཀན་བྱུང་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཟླ་སྤུར་བྱུས་ཡོད། རྗེས་དར་ནང་བསྟན་པ་ཆོས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོན་མིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བླངས་ནས་བོད་ཡིད་གསར་བསྒྲུབ་བྱས་ཏེ་ད་བར་དུ་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཙམ་ཞིག་འཁོར་ཡོད་པར་བཤད་གིན་ཡོད་ཀྱང་། སྲིད་པ་བོན་དང་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་དང་ཐོག་རི་མོ་ནས་སྟག་གཟིག་དང་། ཞང་ཞུང་ཡིག་ཀན། དེ་སྐར་སྤྲག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཁུངས་དེད་ན་ད་ལྟའི་བར་དུ་མི་ལོ་བདུན་སྟོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ། ཉེ་ཆར་རྙེད་པའི་ཡི་གེ་དེར་བལྟས་ན་སྐར་ཡིག་ཡིན་པ་མཁས་པ་དང་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས……ཐག་གིས་བཅད་ནས་གསུང་ཡོད།

ཞང་ཞུང་སྐར་ཡིག་གམ་ཡིག་ཀན་དུ་གྲགས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ནི།

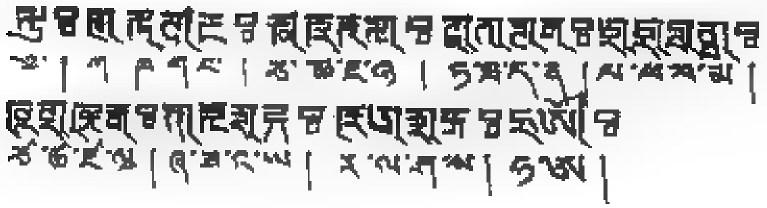

ཡང་ཚེ་རིང་ཐར་གྱིས་བརྩམས་པའི《བོད་ཡིག་གི་འབྱུང་གཞིར་གསར་དུ……དཔྱད་པ》ལས“བོད་ཡིག་གི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཞང་ཞུང་སྨར་ཚུང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་སྨར་ཚུང་གི་འབྲུ་ཚུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་དཔེ་དགོན་རྙིང་འགར་ཞང་བོད་ཤན་སྦྱར་གྱི་མ་ཡིག་དངོས་སུ་སྣང་ས་པའི་ཀ་དཔེ་ནི

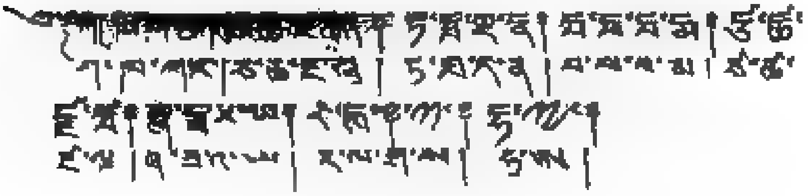

རང་ལོ་སོ་ལྔ་སྔེ90ལོར་གནས་བསྐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གངས་དཀར་ཏི་སེར་ཕྱིན། དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྩྭ་འབྲུམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཤིང་ལེབ་སྲབ་མོ་ཆག་དུམ“དུ་སོང་བ་རྙིི་མོ་རྣམས་ཉུལ་ཡོད་པ་ཞིག་རྙེད། དལ་གྱིས་བླངས་ནས་ས་རྡུལ་དང་ཉུལ་དྲེགས་བསལ་ནས་བལྟས་པས་ཡི་གེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ།

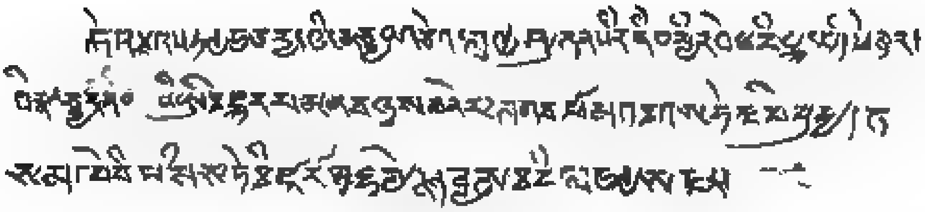

འདི་ནི་སྟག་གཟིག་དང་ཞང་ཞུང་ཡིག་རྣམ། སྨར་ཆེན་དང་སྨར་ཆུང་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གང་ལྟར་ཡ་ཟོག་ཞང་ཡིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། འདི་ལྟར་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེས་གསར་བཏོད་མཛད་པའི་ཡི་གེ་ལ་རྩ་བའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་དང་། དབུ་ཚུགས་ཀྱི་རྟགས་དང་ཡིག་འབྲུ་ཕན་ཚུན་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ་ཚེག་དང་། དོན་གྱི་མཚམས་དབྱེ་བ་ལ་ཤད། གི་གུ། ཞབས་ཀྱུ། འགྲེང་བུ། ན་རོ་སྟེ་དབྱངས་བཞི་དང་། ས་སྔ་སོགས་བཙེགས་འདོགས་དང་། འཕྲུལ་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད་པ་འདི་ནི་རང་རེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་མ་གཏོགས། བོད་ཡིག་གི་ཁུངས་རྒྱ་གར་ལ་བཙོལ་བའི་ལབ་སྐར་ལའང་དབྱངས་གསལ་གཉིས་བསྡེབས་ནས་སྦྱོར་ཀློག་བྱེད་པ་ལས་འཕྲུལ་རྟེན་བཙེགས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་མེད། སྟོན་པ་མི་བོ་ཆེས་སྤྲུལ་བྱེ་བའི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ནི་དེང་དུས་ང་ཚོས་སྤྱོད་པའི་ཡི་གེ་འདི་ལས་ཧོགས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་ནོ། ཡིན་ན་ཡང་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་བཞིན་འགྱུར་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོ་ཚང་མས་ལག་ཏུ་ལེན་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ཁྱུང་པོ་གཡུ་ཁྲི་འབར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ལ་དཔེ་བླངས་ནས

ཆ་ཆེན་ཆ་ཆུང་དུ་བཏང་བའི་ཕྱག་རྒྱུན་འཕྲི་ཀློག་ཐུབ་པ་ལས་གཞན་གསར་ཞིབ་གྱུ་བཞི་མ་དང་། ཞེང་གེ་གནམ་དུ་འཕྱོ་འདྲ། ཀ་མོ་རྒྱ་ནང་གཤར་འདྲ། ཕྱུར་ནག་འཁྲིད་འདྲ། ས་ཏིག་བསྐྱར་ལ་བརྒྱུས་འདྲ། ཕྲ་ཕོ་འཇོལ་འདྲ་ སོ···ཕག་གཤིབས་འདྲ། སྦལ་ནག་ན་ལ་རྒྱངས་འདྲའི་ཡིག་གཟུགས་འདི་དག་ང་ཚོས་ཀློག་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་ཡིན་པར་དེ···ལས་ཀྱང་བཤད་མི་ཐུབ།

དེ་བཞིན་ཞང་ཞུང་ཡིག་རྙན་འདོན་ཀློག་མ་ཤེས་ན་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མིན··པར་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་རོལ····ནས་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་ཚད······ལྡན་དང་གཟུར་བོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་པར་གསུངས་ཡོད་པར་མ་ཟད། གསར་རྙེད་བྲག་བརྐོས་གཟུགས་རིས་དག་གིས་ཁ་ཚོག་མིག་ཚོག་ཏུ····བཤམས་ཡོད་པ་འདི་དག་བདེན་དཔང་དུ་མི་འགྲོ་ན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བཞི··ལྷ་རིང་གི་རྒད་པོ་རྒན་མོ་རེ་ཡོད་ན་འདྲི་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི···སྒོམ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་གི་ངོས་ནས་རྙེད་དགོས་པའི་སྟོང···ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ།།

སྨྲས་པ།

ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་དཔྱད་གཏམ་རྣ་མ་གཡར།།
ཡིག་རྙིང་བྲག་བརྐོས་བདེན་དཔང་སོར་མ་བཞག །
ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐར་ཞེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས།།
མི་རིགས་འདི་ཡི་ལམ་ཁ་གཉིས་སུ་བཏང་།།

གཉིས་པ། བོད་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་གུང་རི་གུང་བཙན་ནི་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲི་བཟའ་ཐོག་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ། ལོ621ལོར་འཁྲུངས། འདི་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་འདི་སྲོང་བཙན་གྱི་ཐུན་ཆུང་ཡིན་དགོས། ཏུང་ཧོང་ཡིག་རྙིང་དང་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་། དེབ་དམར་གསལ་མེ། ལྷ་བྲག་ཆོས་འབྱུང་། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་སོགས་ལས་ཡབ་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བཤད། དེབ་དཀར་རྗེས་འཕྲང་མང་ཆེ་བས་སྲོང་བཙན་གྱི་ཚ་བོར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་གུང་རི་གུང་བཙན་ནི་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་པར་མ་ཟད། བོད་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་ཡིན་པ་སུ་ཞིག་ལ་རྩོད་གླེང་མེད། བཙན་པོ་འདིའི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་འདྲའི་མཛད་རྗེས་གནང་མེད་ན་ཡང་མགར་སྟོང་བཙན་མཆོག་གིས་རྒྱལ་ཐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བཞག་སྤྱི་གང་ཁྱད་པར་དྲག་པོ་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་ཞི་དྲག་གཉིས་ལྡན་མཛད་འཕྲིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་སོ།།

གསུམ་པ། བོད་རྒྱལ་རབས་བཞི་བ་མང་སྲོང་མང་བཙན་ནི་ཡབ་གུང་རི་གུང་བཙན་དང་ཡུམ་འ་ཞ་བཟའ་དཀར་མོང་རྗེ་ཁྲི་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ། ལོ638ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་དམག་འཁྲུག་ཆེན་པོ་ལངས་པས། མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་ཆེག་སྟོང་ཙམ་ཁྲིད་

ནས་འཛ་ཞ་སོགས་བཅོམ་ཏེ་ཨ་མདོ་རྫོ་སྲིབ་ས་ཁུལ་གྱི་སྟོང་རི་བླ་མཚོ་ཞེས་པ་དེར་འཐབ་པས་བོད་དམག་སྟོང་གཅིག་གིས་རྒྱ་དམག་ཁྲི་བརྒྱད་ཕམ་དུ་བཅུག་སྟེ་བོད་དམག་རེས་རྒྱ་དམག་བརྒྱད་ཅུ་རེ་ཐུབ་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ། དེང་སང་རྫོ་སྲིབ་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དེ་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེས་མཛེ་ཞིག་སྐུ་སྲོག་ཤོར་བས་དེའི་བང་སོ་ཡིན་པར་སྨྲ།

བཞི་པ། བོད་རྒྱལ་རེ་ལྡེ་པ་འདུས་སྲོང་མང་རྗེ་ནི་ཡབ་མང་སྲོང་མང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མོད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ676ལོར་འཁྲུངས། བཙན་པོ་འདིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་ཁྲལ་བསྡུ་སོགས་ལ་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེན་བཞག་ཡོད་མོད། ཞི་འཕངས་པ་ཞིག་ལ་མགར་དམ་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་སོགས་ལ་ནུས་ཤུགས་རྩལ་དགུ་བཏོན་ཏེ་བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་རྗེས་དཔུང་རོགས་སུ་རླབས་ཆེན་གྱི་ཕྱག་རྗེས་བསྐྲུན་ཏུ་མེད་པ་བཞག་ཡོད་ནའང་། སྐབས་དེའི་བཙན་པོ་དག་གི་བློས་བཏག་མ་ཐུབ་པ་དང་བོད་བློན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་བློ་གཟུར་པོ་མིན་པས་ལྟབས་ཀྱིས། མགར་དམ་པའི་བུ་བརྒྱུད་དམག་དཔུང་གི་ཐོག་ཏུ་བཙན་པོ་ཟེར་བའི་དམག་གིས་འཛབ་སྐོད་བྱས་ནས་མགར་གྱི་དམག་ཁྲི་ཕྲག་ལྷག་ཨ་མདོ་མཚོ་སྔོན་པོའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྐུ་སྲོག་ཤོར་བས་ད་ལྟ་མཚོ་སྔོན་པོ་ལ་ཁྲི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་ཟེར་བ་དེའི་སྟེང་ནས་ཐོག་པ་ཡིན། ཡིད་སྨུག་པའི་རྐྱེན་ངན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མགར་བཙན

སྲིད་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་སྐྱོང་ཕྱག་ལྕག་དང་གཅེན་པོའི་སྲས་མང་པོ་རྗེ……སོགས་ཁྲིད་དེ་ཐང་ལ་མགོ་འདོགས་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་། ཐབས་སྡུག་གི་བྲ་ངན་དེ་མགར་དམ་པ་བུ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཙུང་ཙམ་ཡང་མེད་ཟེར་མི་ཐུབ་སྟེ། གཙོ་བོ་སྐབས་དེའི་བཙན་པོ་དང་བློན་པོ་ཀློ་སྒ་ཐུང་བ་དག་གིས་ཕྱོན་གྱི་རལ་གྲི་ལས་ཕག་གི་མདའ་མོ་ལ་མཉམ་མ་བཞག་པའི་དཔེ་ལྟར་ཐང་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་བྱིན་པ་དེ་རེད།

ལྔ་པ། བོད་རྒྱལ་རེ་དྲུག་པ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ནམ་མེས་ཨག་ཚོམ་ནི…ཡབ་འདུས་སྲོང་མང་རྗེ་དང་ཡུམ་མཆིམས་བཟའ་བཙུན་མེ་ཏོག་གཉིས་ཀྱི…སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ698ལོར་འཁྲུངས། 705ལོར་ཁྲིར་བཞུགས། དེ་དུས་ཁོང……དགུང་ན་ཕྲ་བས་ཕྱི་མོ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལོད་དམ་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ལ……ལར་ཨ་ཡེ་ཞེས་པ་དེས་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས། སྤྱི་ལོ712ལོར་ཀོང་ཇོ་ཁྱི་མ་ཏྲེ…ཀྱིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་མནའ་མར་བླངས། 738ལོར་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་འདས་ཤིང་། 755ལོར་རྒྱལ་པོ་ཀྲུ་ངན་ལས་འདས། བཙན་པོ་འདིས་དཔོན་གནས་ལམ…ལུགས་བཅོས་བསྒྱུར་དང་མི་ནོར་ཡང་བརྩིས་གྲངས་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་ལུགས་ཇི་དམ་དུ་བཏང་།

དྲུག་པ། བོད་རྒྱལ་རེ་བདུན་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ནི་ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་དང་ཡུམ་སྣ་ནམ་བཟའ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ742ལོར་འཁྲུངས། 755ལོར་ཁྲིར་བཞུགས། བཙན་པོ་འདི་ནི་ཐུགས་རབ་ཆེ་ཞིང་སྙིང་སྟོབས…

ཀྱི་པོ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་སྐབས་དེར་བློན་ཆེན་སྟང་བཞེར་ལྷ་བཙན་དང་ཞང་མཆིམས་རྒྱལ་གཟིགས་ཤུ་ཐེང་། བློན་སྐྱེས་པ་བཟང་རྒྱལ་ཀོང་། ཞང་སྟོན་ཙན་སྦྲང་རྒྱལ་སྒྲ་ལེགས་གཟིགས། ཁྲི་སྒྲ་སྟག་ཚབ། སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་སོགས་བློན་པོ་ཐུས། བཙན་པོ་འདིས་བོད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ལོ763ལོར་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་དང་ཞང་རྒྱལ་གཟིགས་ཞང་སྟོང་ཙན་སོགས་ཀྱིས་བོད་དམག་འབུམ་ཕྲག་ཙམ་གྱི་སྡེ་དྲངས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་བླངས་ཤིང་། རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཏའི་ཙུང་དང་བློན་པོ་ཀོ་ཙྪ་ཀི་འཁོར་བཅས་ཤེན་ཙུ་ཕྱོགས་སུ་བྲོས། བོད་དམག་གིས་ཆིང་ཧོ་ཧྭང་ཟེར་བ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་ཚབ་ཏུ་བསྐོས། རྒྱ་ནག་གི་བོད་ལ་ལོ་ལྟར་དཔྱ་ཁྲལ་འབུལ་རྒྱུའི་ཆོད་ཡིག་བཞག གཞན་ཡང་ཟླ་རྒྱའི་ཐང་ཕྱོགས་སུ་བོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ལྡན་དགུའམ་སྐྱེན་པོ་ཤི་དགུ་མངགས་ནས་ས་ཆ་དེའི་དགྲ་ཕྱོགས་ཚམ་ལ་ཕབ་ཏེ་ས་དེ་བདག་ཏུ་བཟུང་། དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་འགོས་ཀྱིས་ཏ་དམག་གི་སྣ་ཁྲིད་དེ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་དེ་དེ་གའི་མཁར་རྫོང་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་བླངས་པར་མ་ཟད་མ་སྒ་དྷའི་རྒྱལ་པོས་བོད་ལ་ལོ་ལྟར་དཔྱ་དང་སྐྱེས་འབུལ་རྒྱུའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཅིང་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཕྱི་ནས་རྡོ་རིང་བཙུགས།

བོད་དམག་ཅོང་ཁ་ཆེ་ཆུང་དང་ཁ་ཆུ་ཟོང་ཆུ་སོགས་ནས་ས་བདག་བཟུང་ཐུས། དུས་དེར་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ནི་ཤར་དུ

ཁྲང་ཨང་། སྟོ་ནས་མ་ཧྲ་ཧྲ། ཧྲུབ་ཏུ་སྲུའུ་ལེན། ཐྲང་ཏུ་སོག་པོའམ་ཧོར་སོགས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་པས་ཡ་གླིང་གི་གྲུམ་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་བཤད་པ་དོན་ལ་གནས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདིས་ཞིང་ཕྱུགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་བསྒྲིགས་གཞི་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཕོ་ཕྱུགས་སྟར་ལས་འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་བྱུང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱིས་སྔོ་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཁོར་ཡུག་དང་ཆབ་སྲིད་དམག་དོན་དང་ཞིང་ཕྱུགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཆུ་ཚད་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནས་བབ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ལ་མཛད་རྗེས་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ཐོག་ཕྱོགས་ནས་ཐུང་དཔྱད་ན།

ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་རིང་ལ་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཕྱོགས་ཉེ་ཆེ་བ་ཞིག་ལས་དར་ཁྱབ་མེད་ལ། དེའི་སྔོན་གྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁོར་ཡུག་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོངས་སུ་བློན་ཆེན་རྣམས་ཁག་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་ནང་འཁྲུག་ཀྱང་ཤར་བྱུང་མ་མཐོང་བའི་ཚོད་དུ་སྣང་། ཕྱིར་བན་བོན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་སྟེང་ནས་འགལ་བ་དང་དེར་དགའ་མི་དགའ་དང་འཐད་མི་འཐད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ནི་མི་སྒེར་གྱིས་འདོད་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་སྤྱིའི་དོན་དག་གི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། དེ་དུས་བན་བོན་གྱི་འགལ་ཟླའི་འཐབ་རྩོད་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱུང་མེད་ཀྱིན་ན་སློབ་དཔོན་པདྨ་གནམ་དུ་འགྱུགས་མི་དགོས་ལ། མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་དུང་ནང་དུ་མ་བཙུག་པར་རང

རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁ་བརྒྱུད་ནས་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལ་ཟེ་གནོགས་མ་ཐུབ་ན་འགྲིགས། དོན་འདིར་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན་སློབ་དཔོན་པད་མ་བོད་ལ་གདན་དྲངས་པའམ་ཡོང་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་བསམ་ཡས་བཞེངས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དང་ཡང་ན་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་འཁོར་བཅས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད།

གལ་ཏེ་བསམ་ཡས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་ན། འདིའི་གོང་དུ་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ་ཕ་བོང་ཁའི་ཞོ་སྣང་དཀྱུ་ཇོག་ཅན་དང་དམར་པོ་རིའི་སྙིང་གི་ཞོ······སྣང་དཀྱུ་བརྩེགས། ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དང་རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེ། ཁྲ་འབྲུག་དང་། ཀོང་པོ་བུ་ཆུའི་ལྷ་ཁང་། སྣ་ནམ་ཞིམ་ཏིང་དང་ཀ་ནག་ལྷ་ཁང་སོགས་བཞེངས་དུས་ལྷ་ཀླུ་གཞི་བདག་དམ་ལ་འདོགས་མཁན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པད་འབྱུང་ལྟ་བུ་མ་དགོས་པར་བསམ་ཡས་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཁོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད། ཡང་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ལ་རྫོགས་མཐའ་མེད་པས་སློབ་དཔོན་པདྨས་མ་འདུལ་ན་བཞེངས་མི་ཐུབ་ཟེར་ན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་མགར་སྟོང་བཙན་ཞེས་གནམ་ས་ཁ་ཡོ་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་འདུལ་མ་ཐུབ་པའི་གནད་དོན་གང་ལ་ཐུག བསམ་ཡས་བཞེངས་པར་བགེགས་བྱེད་པའི་ལྷ་འདྲེ་དེ་རིགས་བོན་པོའི་ཕྱོགས་གནོགས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེང་སང་ཁ་ཆེ་དང་ཡི་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་དར་སའི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་དུ་རང་རེའི་སློབ་གྲྭ་དང་བཤད་གྲྭའི་འདུ་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་གང་མང་བཞེངས་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཆུ་དང་ཐོག་གིས་བཤིག་པའི་གཏམ་ཙམ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་མེད་

ན། ཅི་ཐག་བོད་ལ་ལྷ་འདྲེས་གནོད་པར་བཤད་པ་ལའང་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་སོ།།

ངའི་བསམ་པར་སློབ་དཔོན་པདྨ་བོད་ལ་ཐེབས་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་གཅིག་ནི་ཁོང་ཨུ་རྒྱན་ནས་ཡུལ་གྱོལ་དུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱ་གར་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཐེབས་ན་ཡང་། ཁོང་གི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ས་ཆ་དེ་ག་ནས་རྒྱུགས་ཐང་དེ་འདྲ་མ་ཆེ་བ་དང་བོད་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་བདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཐང་དེ། གཙོ་བོ་སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ནང་ཆོས་དང་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་བོན་ཆོས་ལ་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆོས་ལུགས་རྒྱབ་རྟེན་དུ་བཞག་ནས་འཁྲུག་རེས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་སྟབས། སློབ་དཔོན་པདྨའི་ཆོས་ལུགས་དེ་བོད་མ་གཏོགས་སྐྱེལ་ས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག རྒྱལ་པོ་ཁོང་ལ་ཡང་ཆོས་ལུགས་མི་ལྷ་གསར་པ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་ལངས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ནི་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་འགྲན་ཡར་མ་དོ་བར་ཞུ་ཐུག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན། སློབ་དཔོན་ཨུ་རྒྱན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་རྒྱ་སྐྱོང་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་རྒྱལ་སྲིད་བྱ་བ་མ་ཟད། རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྐབས་གཉིས་ཟློ་ཐུག་ནས་སློབ་དཔོན་བོད་དུ་ཐེབས་པ་རེད།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་པདྨ་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྲང་རྩུགས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ཐོག་མར་བོད་ལ་ཐེབས་

དུས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་མ་ཐུབ་པའང་བོད་མིའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་རེད། རྒྱ་མཚན་སློབ་དཔོན་པད་མ་ཨུ་རྒྱན་ནས་ཡུལ་ཧོར་དུ་སྤུར་ཏེ་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་བརྒྱུད་ནས་མཐར་རྒྱ་གར་དུ་གདན་སྟོད་བྱེད་རྩིས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དུས་རྒྱ་གར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པས། ཁོའི་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་གར་གྱི་མིའི་སེམས་ངོར་མ་འཁྲོད་པས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། གནས་དེར་ཁོང་ལ་སློབ་མ་ཟ་ཧོར་རེ་ཕྱུང་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཐུགས་དགོངས་བོད་ལ་ཕྱོགས་ཡོད། བོད་ནི་སྐབས་དེར་ཆབ་སྲིད་བརྟན་འཛུགས་མེད་པའི་ཁར་མིའི་བསམ་བློ་ཡང་སྔར་དར་བོན་གྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་ཅིང་སྣ་གསུམ་གྱི་བྱ་བར་ཡང་བཀག་སྡོམ་དེ་འདྲ་མང་པོ་མེད་སྟབས། མཁན་ཆེན་བོདྷི་ས་ཏྭ་ས་དམ་ཆོས་སྤེལ་མ་ཐུབ་པ་རེད། སློབ་དཔོན་པདྨའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཚུང་རགས་ཤིང་རྩིང་སྤྱོད་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་ཚུགས་མ་ཐུབ་པར་བོད་དུ་ཡོང་བ་རེད། སྐབས་དེར་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་གཅིག རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ལ་འཆོར་ཡད་ཁད་དང་གཉིས། བོད་མིའི་སེམས་སུ་གཉེར་ཡོད་པའི་བོན་ཆོས་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་ཕྱོགས་ཚུང་ཐག་ཉེ་བ་དང་གསུམ་གྱིས་ཐོག་ནས་ཁོང་བོད་དུ་བཞུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་སྤེལ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་ཚང་སོང་བ་རེད།ཁོང་ཕེབས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལ་བློ་དཀར་ཞིང་ནང་ཆོས་ཀྱི་བགེགས་སུ་གྱུར་

བའི་མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་འཁོར་བཅས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་ཐབས་སུ་ལུག་མགོ་བསྟན་ནས་ཕྱི་ཤ་བཙོང་བའི་དཔེ་ལྟར་སྐོག་ཏུ་གསང་གྲོས་སྔ་ཚོགས་བྱས་པའི་མཐར་མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་དོང་ནང་དུ་བཙངས་ནས་ལྷ་ལམ་དུ་བཏུག དེ་དང་མི་རིང་བ་ན་མ་ཞང་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་ནང་བློན་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚར་བཅད་དེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཅུང་ཟད་ཐུགས་དོགས་མེད་པར་སེམས་བདེ་བག་ཡངས་སུ་གྱུར་ནས་སློབ་དཔོན་པདྨ་དབུ་བླར་བཀུར།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་བློན་པོ་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་གསུང་བའི་དབུ་ཚུགས་ཏེ་དབང་ཡོན་ལ་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ཁང་གི་ནོར་རྫས་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ཚད་ཕུལ། གཉིས་པར་བཙུན་མོ་དང་སྲས་མོ་ཕུལ། གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕུལ་བ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ཕྱོགས་ལྟར་ན་གཏོང་ཕོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སློབ་དཔོན་པདྨ་ལ་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བདེན་ན་རྒྱལ་པོ་གཏོང་ཕོད་ཆེ་དྲགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་ཚ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཨུ་རྒྱན་གྱི་པདྨ་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཐལ་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་ཕྱོགས་པའི་བློན་པོ་འགའ་ཡང་ཞེ་སུག་ཏེ་དགོངས་ཞུ་ཞུས་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། སྐབས་དེར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ནང་པའི་ཆོས་བདག་ཚང་མ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཚོགས་འདུ་དང་ཞེ་གཏོགས་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་མེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་ད་དུང་མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་ཕྱོགས་གཏོགས་བློན་པོ་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་གོང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་གང་ཅམ་ཞིག

བཟུང་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དེའི་མིག་སྔར་མཛེས་ཆས་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་རེད།

མི་རིང་བར་བོན་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་སློབ་དཔོན་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀའི་ཐབས་བཀོད་དང་བཀས་ཉེར་ཞེན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་དབང་ཆ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ་བློན་ཆེན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་གོང་དང་བཙུན་མོ་ཚོག་རོ་བཟའ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྲོག་བཅད་དེ་ཕམ་ཉེས་བཏང་བ་དང་ཁ་ཅིག་བོད་ཀྱི་ས་མཐའ་མངའ་རིས་སུ་མཐར་བསྐྲད་པས་ད་བཙོད་གཞི་ནས་སློབ་དཔོན་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཐུགས་བདེ་བག་ཕེབས་ཀྱིས་དང་ནས་ནང་ཆོས་དར་སྤེལ་གཏོང་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་མ་ཟད། ནང་པའི་མཁན་པོ་བོདྷི་སཏྭའི་ཚབ་ཏུ་ཟ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་བསྐོས་ཤིང་དེ་ལ་གསེར་ཡིག་ཆེན་པོའི་གོ་གནས་སྤྲད་དེ་བོད་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཚང་མའི་གྲལ་མགོར་སྡོད་དུ་བཅུག་པའི་སྲོལ་ཐོག་མར་བྱུང་སྟེ་ཆོས་པ་སེར་མོ་བ་ཡོད་ཚད་དམག་དང་ཁྲལ་འཇལ་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་གནང་ཤིང་གཞུང་ནས་ཐོག་དང་མི་ཁྱིམ་གསུམ་རེ་ཕུལ་ཏེ་མཆོད་གྲས་གྲལ་རིམ་ཅན་ནས་ཞིང་བདག་དབང་བསྒྱུར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རེད། རྒྱལ་པོ་ཁོང་ཡང་གནས་ཚུལ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའམ་སྒོམ་དུ་བཞུགས་པར་ཁ་གཡར་དེ་སྤྱི་ལོ791ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་བ་རེད། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོ་གདན་འཛོམས་ནས་རྒྱ་དཔེ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་སེམས་མིན་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་

བོད་ལ་རྩོམ་རྒྱུན་སྤེལ་བ་སོགས་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདིར་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད།

བདུན་པ། བོད་རྒྱལ་རེ་བརྒྱད་པ་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ762ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་ཡབ་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས། ཡབ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་སྟེང་དགོངས་པ་རྫོགས་ཏེ་ཁོང་གིས་ལོ་གཅིག་ལྷག་རིང་ལས་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་མ་ཐུབ་པར་སྐུ་གཤེགས། འདི་བའི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་དབུལ་ཕྱུག་ལན་གསུམ་དུ་སྙོམས་པར་མཛད། ཁྱད་པར་བན་བོན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཛ་དྲག་གི་སྐབས་ཡིན་པས་ཁོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞི་རྐང་འཛུགས་ས་ཡང་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱི་ཕྱོགས་བན་ཆོས་དང་བོན་ཆོས་གང་ཡིན་པར་བློ་ཐག་མ་ཆོད་པའི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་གྱིས་དུག་བྲངས་ནས་བསད་དོ།།

བརྒྱད་པ། བོད་རྒྱལ་རེ་དགུ་པ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ763ལོར་གཏམས། དགུང་ལོ་སོ་ལྔའི་ཐོག་གཅེན་པོ་མུ་ནེ་བཙན་པོའི་ཚབ་ཏུ་རྒྱལ་སར་བཞུགས། དམག་དཔུང་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཤིང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་ཧྭ་རྨ་པ་ལ་གནོད་བཙུང་བྱས་ནས་བོད་དུ་བཟང་བཙོན་ཚུལ་དུ་བཀག་གཉེར་བྱས། ཡོས་ཞང་རྒྱ་ཚ་ལྷ་སྣང་གི་བུ་བསད་པས

ཀོན་ཡན་ཏུ་སྨ་ནམ་ཚང་གིས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་སླུ་བསྒྲོངས།

དགུ་བ། བོད་རྒྱ་བདུན་ཅུ་བ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་ཤད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་ནི། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་གཉིས་ལས་སྤྱི་ལོ764ལོར་འཁྲུངས། འདི་བ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་མུ་ཏིག་བཙན་པོའི་ཚབ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར། བཙུན་མོ་ཆེ་བ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལེགས་ལ་རལ་པ་ཅན་དང་། གཙང་མ། དར་མ་གསུམ་འཁྲུངས། འདིའི་རིང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆའི་ཐོག་ལ་བན་བོན་སོ་སོའི་རྩེ་ངར་ལྡན་པའི་རྩོད་པ་བྱུང་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་མྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བྱས་པའི་བློན་པོ་ཁག་ཅིག་གིས་རོགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་ཐུབ་པ་བྱུང་། སྤྱིར་བཙན་པོ་འདི་བའི་གོང་མ་སུ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཛད་སྒོར་མ་གཏོགས་སྲིད་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ལུགས་པའམ་ཡང་ན་སྒྲུབ་སེར་མོ་བ་ཆོས་ཟེ་གཏོགས་དང་དབང་ཆ་འཛིན་པའི་སྲོལ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་བཙན་པོ་འདིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ཐུབ་པ་ནི་མྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཡིན་པར་དྲིན་གསོ་དང་བྱ་དགའི་ཚུལ་དུ་བན་དེ་མྱང་ཏིང་འཛིན་བློན་ཆེན་ཀྱི་གོ་ས་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་པ་ཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོགས་ཇེ་མཐོར་བཏང་བར་མ་ཟད་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གཞི་རྐང་གི་རྨང་དེ་ནས་ཚུགས་པ་རེད།

རྒྱལ་པོ་འདིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས་དར་སྤེལ་བཏང་བ་དང་ས་མཚམས་བདེན་དཔང་རྡོ་རིང་གང་མང་བཙུགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ815ལ

གཤེགས།

བཅུ་པ། བོད་རྒྱལ་དོན་གཅིག་པ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ནམ་ཁྲི་རལ་པ····
ཅན་ནི། ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་··
སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ806ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བ་སྤྱི་ལོ815ལོ་ཁྲིར······
བཞུགས།བཅུ་དྲུག་པ་སྤྱི་ལོ821ལོར་ཐང་བོད་གཉིས་འདུམ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་
ཏུ་རྡོ་རིང་བཙུགས་ཤིང822ལོར་བོད་དུ་བསླངས། ས་ཁྱོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱོགས་ནས་འདི་བ་འགྱུར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་འཁང···
བན་བོན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་ཁྲུལ་དུ་ཆེས་མཐོ་དབང་
བསྒྱུར་བས་བཟུང་སྟེ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་བོན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གོར་བར···
དོགས་ནས་བློན་ཆེན་དུ་ཆོས་ལུགས་པ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་བསྐོས་པ་དང་།
བོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཚང་མ་བོན་གྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ནང་ཆོས་ལ་བློ······
གཏད་དེ་སྐད་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྩ་བོ་ཐུབ་བསྟན་གྱི་རྩ་བོར་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར།
དེ་ལྟར་འགྲོ་དགོས་དོན་ནི་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་བཟོས་པའི་ལམ་ལུགས··
དེ་མུ་ནེ་བཙན་པོ་དང་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ·
གཅིག་ཏུ་ལག་ལེན་བྱས་པར་མ་ཟད། ཆོས་པ་སེར་མོ་རིགས་ལ་ཐར་ལས·····
ལྷབ་འགྱུར་གྱི་གོ་གནས་བསྩལ། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཁྲི་རལ་གྱི་མཛད་སྤྱངས····
དེར་ནང་བློན་ཁག་ཅིག་མ་ཟད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་སྣ་
ཚོགས་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁོང་གིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་བློར་མ་

བསྟན་པར་ཆོས་ལུགས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་ལུགས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་བྱིན་པ་དང་ཆོས་བྱེད་མི་སྣར་མི་དགའ་བའི་མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་མོས་མིག་འདོན་པ་དང་ཉེ་གནོད་པ། མཛུབ་མོ་དང་མཆུ་ཏོ་འཕྲིག་པ། ཆོས་ལུགས་སྤེལ་སའི་ལྷ་ཁང་དང་ཆོས་པའི་རྒྱ་ནོར་བརྐུས་ན་ལྷན་བརྒྱད་ཙུས་མཐིལ་དགོས་པ། ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་ཚོར་གཞུང་ནས་ཕོག་གནང་བར་མ་ཟད། ཆོས་པ་རེར་ཁྲིམ་ཚང་བདུན་རེ་ཕྱུལ་ཞིང་ཁྲལ་དང་དམག་མི་ཞིང་ཕྱུགས་ལས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སོས་དལ་དུ་བསྡད་དྲག་པས་དམག་སྣུད་ལམ་ལུགས་ཀྱང་གཞི་ནས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་ཕྱུར། ད་ཙུང་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་ཆོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ས་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་དུད་འགྲོ་བྲན་གཡོག་བཅས་གཏན་ཡོལ་ཕྱུས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བློན་པོ་དང་མང་ཚོགས་མི་ཞུང་བ་ཞིག་གིས་བློ་ལ་མ་བབས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཁྲིམས་དེ་རིགས་མ་གཏོར་ན་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་མང་ཚོགས་ལ་རང་དབང་གཏན་ནས་མི་ཡོང་བར་བསམ་ནས། ཐོག་མར་བློན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་དང་བཙུན་མོ་ངང་ཚུལ་གཉིས་ལ་ཚུལ་མིན་གྱི་སྐྱོན་བཙུགས་ཏེ་བཙུན་མོས་རང་སྲོག་བཅད། བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་སྲོས་རྒྱལ་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་སྙེ་ཐང་དུ་བསད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆང་དྲངས་ཏེ་བློན་པོ་སྦས་སྟག་སྣ་སོགས་ཀྱིས་རྐེ་བཙུས་ཏེ་བསྒྲངས་སོ། ' དེ་ལྟར་བསྒྲངས་དགོས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམག་ཐབས་ཀྱིས་སྟེང་ནས་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་ས་མཚམས་ལུ་རྡོ་རིང་བཙུགས་པ་ལས་

བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་གནས་བབ་དང་བསྟུན་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕར་སྣོན། རིག་གནས་ཀྱི་གཞི་རྐང་ཚང་མར་དོ་དམ་ནན་མོ་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཁར། ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་ཡོངས་ལ་བཀུར་བསྟི་ཚད་མེད་པ་དང་ཐོབ་ཐང་དཔེ་མེད་པ་ཞིག་གནང་བས། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་སྟེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བ་རེད། དེའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཞིབས་ནས་ད་ལྟ་ཡང་གཞི་རིམ་གྱི་དམངས་ཚོགས་ལས་ཆོས་པ་སེར་མོ་བ་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོ་ཚོ་རང་ངོས་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ་བསམ་བློ་མི་གཏོང་བར་ཡོད་ཚད་རང་ལ་དབང་བའི་འཁྲུལ་རྟོག་གི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་རང་དང་ཁྱིམ་མཚེས་གཡས་གཡོན་དང་ཟ་ན་ཡུལ་སྡེ་ཐོག་ཁག་ལ་བཀོད་འདོམས་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་འདི་ང་ཚོར་བཙན་པོ་འདི་དག་གིས་གནང་བའི་རང་ལ་མེད་པའི་དབང་ཆ་ཉག་གཅིག་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་པ་དེང་གི་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཚད་ལ་འཚང་ཁ་མི་རྒྱག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དམངས་སེམས་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་ལ་བསམ་བློ་ནན་མོ་གཏོང་དགོས་པ་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་སེམས་ཁམས་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེས་ངེས་དོན་འགྲུབ་མིན་ཐག་གཅོད་པ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་དང་མི་སྣར་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ལ་བཀོད་འདོམས་ལམ་ཡང་ན་བསྒྱུར་བཅོས་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་། མ་གཞི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་མི་རིགས་འདིའི་འདོད་མོས་དང་མི་བསྟུན་པར་ཕྱི་རོལ་

ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལས་བཙན་པོའི་དབང་ཤེད་ཡང་ན་དམག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོས་བསྒྱུར་བྱེད་པ་ནི་སྔོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་གུང་རེད།

མདོར་བསྡུས་ན་འདུ་ཤེས་ནི་རྩས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང⋯⋯རྩས་ལས་ཀྱང་རྒྱུས་པ་ཆེ་ཆེས་པའི་སྟབས་ཀྱིས། དུས་གསུམ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་དབང་ཤེད་པ་སུ་དང་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་མི་དམངས་ཀྱི་འདོད་མོས⋯⋯ལམ་འདུ་ཤེས་ལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཙམ་ལས་ཡུན་རིང་ལ་ཕན་མི་ཐོག་པ་གནའ་དེང་གི་འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ར་སྤྲོད་ཟིན་ཡོད་ལ་མཉམ་འཛོག་བྱེད་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

བཅུ་གཅིག　བོད་རྒྱལ་དོན་གཉིས་པ་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་པོ་ནི་ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱི⋯⋯ལོ815ལོར་འཁྲུངས། བཙན་པོ་འདི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་དང་ཞེ་གསུམ་པ། ཞེ་ལྔ་བ་འདོད་པའི་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ནའང་དེ་ཚོས་གཉའ་ཁྲི་ནས་བརྩིས་ཏེ་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས་དང་མུ་ནེ་བཙན་པོ་དང་མུ་ཏིག་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་ཆད་ལྷག་གིས་ས་སྟོང་སོར་བ་རེད། འདི་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་ལ་གཞིག་ཏེ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ནས་དཔྱ་ཚུགས་ཏེ་ཐ་མ་འུ་དུམ་བཙན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དོན་

གཉིས་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ང་ཚོར་ཡང་མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་དང་ཁྱད་པར་རྗེས་དར་ནང་བསྟན་དང་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཚོས། རྒྱལ་པོ་འདི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གི་ཉེས་ཅན་པ་དང་བསྟན་དགྲ་བདུད་རྒྱལ་གླང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་སོགས་བྱིས་པ་མགོ་བསྐོར་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་གཏམ་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་ཉི། བོད་པ་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་ལ་བསམ་བློ་འཁོར་བར་མི་སྐྱེར་དང་ཡང་ན་ཚོགས་པ་ཚང་དུ་དག་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་སྟོངས་སྙིང་བསྐྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་སྣང་།

སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་ཁོང་གི་ཐུགས་བཞེད་ངོ་མ་ཞིག་གླེང་འདོད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གི་རྣ་བར་འགྲོ་དཀའ་བ་མ་ཟད། ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་ལྷ་ལོག་ཏུ་བརྗོད་རྒྱུར་གོར་མ་ཆགས་ཀྱང་། ཕྱན་ཉི་བདེན་དོན་གྱི་རང་གཞིས་དེ་ནམ་ཡང་འདོར་ཐབས་མེད་པས་འདིར་ཙུང་ཞིག་བརྗོད་ན། སྤྱིར་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཁོར་ཡུག སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཚོ་ཆེ་བའི་རིག་གནས་ལས་དོན། དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་དམག་ཤུགས་ཡོད་ཚད་སྣང་མེད་དུ་བཞག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འདི་དང་འདིས་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་མ་སྤེལ་དང་། ལྷ་ཁང་བཞེངས་མ་བཞེངས། དེའི་རྣམ་ཤེས་གླང་དང་བྱང་སེམས་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་བ་ཡིན་པར་དམིགས་ནས་བཤད་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཁུལ་གྱིས་རང་ངམ་སྐྱེར་གྱི་འདོད་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།། ལག་ཏེ་ཕྱག་རྡོར་གྱིས་བདུད་རྒྱལ་དར་མ

བཤད་པ་ཇོ་སོའམ་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཁྲག་ཕྲན་གཅིག་གིས་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་མཇུག་རྫོགས་ཏེ་མགོན་མེད་ཁ་ཐོར་དུ་བཏང་བ་དེ་གསང་བདག་གི་མཛད་འཕྲིན་རླབས་ཆེན་དུ་བརྩིས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། བཙན་པོ་དར་མ་མཆོག་སྐྱེ་བ་ནས་ཤི་བའི་བར་དུ་བོད་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་རྒྱལ་འགལ་དུ་སོང་བའི་བྱ་བ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་གཏོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློར་སྲུས་ཀུང་བསྒྲུལ་མི་ཐུབ་པ་དང་རང་སྐྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་ཆོག་ཀུང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་བདེན་དཔང་དང་ནུ་བར་འགྲོ་ཆོག་པའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་སྐད་ཆ་པོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བཀོད་མེད། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་བརྟགས་མཁན་དར་མ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཚོ་ལྟར་ན། སོང་གི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་ན་པོ་གསུམ་སྔ་སོང་དང་པོ་གསུམ་འཕྱི་སོང་ཞེས་པ་དེས། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་བསྒྲིག་གཞི་གསར་བ་ཞིག་འཛུགས་མ་ཐུབ་པར་ཞེ་ཕངས་པའི་པརྗ་རེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དོན་གཉིས་པ་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་པོ་ནི། བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཇུག་མ་དང་སྨད་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ལྷ་ཕྲག་གི་དུས་སུ་འབྱུངས་ལ། སོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་གཙོ་བོ་ཡང་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས་དཔལ་འབྱོར་ཚང་མ་ཆོས་ལུགས་འགལ་རྐྱེན་དུ་གོ་ནས། བཙན་པོ་གོང་མ་རྣམས་དང་ལྷག་དོན་དུ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ཚོ་ཤུལ་ཟུར་དུ་ཕུད་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཡོངས་ཆ་སྙོམས་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་པོ་གསུམ་མམ་རྟག་གི་བར་དུ་ཆོས་ལུགས་དབང་འཛིན་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུར་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་

རེད། དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་དོ་ཁུར་མི་བྱེད་པའི་མཛོ་གྲུས་རིམ་ལྡན་པའམ་ཆོས་ལུགས་པའི་བྱེད་སྟངས་ལ་དག་ཟེར་རམ······བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་ཉུང་མ་འགོར་བར་དཔལ་རྗོར་གྱི་སྐྱོག་མདས་བཀྲོངས་ཚར་བ་རེད། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔག་གི་གཞུག་ནས་ཆོས་ལུགས་པ་སྐོར་ཞིག་གིས་ཁོང་ལ་བདུད་རྒྱལ་དང་བསྟན་དགྲ། བསྟན····བཤིག སྡིག་ཅན་དུ་བཅོས་ནས་བརྙས་སྨོད་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་མཐའ་དག་བརྣགས་མཁན་ཡང་ཁོང་ལ་ངོས་བཟུང་བ་རེད།

སྤྱིར་བཤད་ན་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་མཇུག་བསྡུས་མཁན་ཨུ་དམ··བཙན་པོ་གཅིག་པོ་མ་ཡིན་པར་དེའི་གོང་གི་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་དང་ཁྲི་སྲོང······ལྡེའུ་བཙན་སོགས་ཀྱིས་རྨང་གཞི་འདང་ངེས་པ་ཞིག་བཏང་ཡོད་པས། ཤ་ཟ་མཁན་ཨ་ཁུ་སྤྱང་ཀི་དང་ཁག་འཛོག་ས་ཨ་ཙེ་ལྷ་མོའི་དཔེ་ལྟར་བདུད་རྒྱལ··གྱི་མིང་ཚིག་དེ་བོད་རྒྱལ་དར་མ་ཚོག་ལ་བབས་པ་རེད། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་ནང་དོན་ལྟར་བདུད་ཟེར་བ་ནི་ཁོ་ལ་དགའ་བའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་མི་ཚུང་ཉེས་ལས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་བྱིངས་ཆེ་བ་ཁོའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་པ་དང་མི་དགའ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་དགོས།

དེ་ལྟར་ན་ལྷའི་སྤྲུལ་བ་དཔལ་རྗོར་གྱིས་དར་མ་བསད་ནས་ལྷ་སར······གནས་མ་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཨ་མདོའི་ས་ཆ་མང་བོར་ཡང་འདུག་མ་བཟོད··པར་ཨ་ཆུང་གནམ་རྫོང་དུ་མིས་མ་ཟད་རི་དྭགས་ཀྱང་བགྲོད་མི་ཐུབ་པའི····བྲག་ཕུག་ཏུ་ཡིབ་ནས་བསྡད་པ་ཕྱིས་སུ་ས་ཆ་དེ་ཀའི་མིས་ཚོར་ནས་ཁོ········འདུག་སའི་ལུང་བ་ལ་བཤན་པ་ལུང་བར་བཏགས་པ་དང་། ཁོས་ཀྱང་བོད··ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསད་པར་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རྗེའུ་འབུམ་ཞིག་བཀླགས་པས་ད་ལྟ····

ཡང་འགྲོད་གཉགས་རྗེའུ་འབྲུམ་དུ་གྲགས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེར་བལྟས་ན། སྐབས་དེར་དཔལ་རྡོར་བོད་ལ་ཕྱུས་རྗེས་འཛོམ་པའི་དཔའ་རྟོད་ཅིག་ཏུ་བརྩིས་མེད་པ་མ་ཟད། ཕོར་བོད་མི་མང་ཆེ་བས་བལྟ་སྟངས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་བཟུང་ཡོད་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཐུབ། འོན་ཀྱང་བདུད་རྒྱལ་དང་བསྟན་དགྲའི་ཞྭ་མོ་བསྐོན་མཁན་དེ་ཚོ་ཚོས་ལུགས་པ་ཁག་ཅིག་ཡིན་པ་ལས། མི་རིགས་རང་ལུགས་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མིག་རྒྱང་ཡངས་པའི་མི་སྣ་ཤེས་ཡོན་ཅན་དག་གི་འདོད་དོན་ཙ་བ་ནས་མིན། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་དར་མ་ཕོང་བསྟན་དགྲ་ཡིན་དུ་ཆུགས་ཀྱང་སྐད་ཚང་གི་ཞབས་འདྲེན་གཏན་ནས་མིན།

གལ་ཏེ་དར་མ་ཕོང་པོ་རྒྱས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉེས་ཅན་པ་དཔལ་རྡོར་ཀྱིས་མ་བརྣགས་པར་པོ་བཅུ་ཕྲག་འགར་བཞུགས་ཡོད་ཀྱིན་ན་ཞབས་འདྲེན་པ་བླ་སྤྲུལ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡངས་མོར་བ་འདི་རིགས་ལ་གང་དྲན་དྲན་བྱེད་ཚོག་པའི་ད་ལྟའི་ལམ་ལུགས་འདི་མེད་ཀྱང་། སྐད་བ་ཨུ་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་དཔལ་འབྱོར་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱས་ཐག་ཆད་མེད་པ་ཐག་གིས་ཆོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཨུ་ཚོའི་ཚུགས་ཀ་འདིར་བསྐྱལ་མཁན་གཙོ་བོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་ནས་དབུ་བཙམས་ཏེ་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་རིག་གནས་ཁྲིམ་སྲོམ་དང་བཅས་པ་ཐུབ་བསྟན་དང་མཉམ་བསྲེས་བྱས་པས་རྒྱལ་བློན་བར་གྱི་འགལ་བ་གཞི་ནས་བསླངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བློན་གྱི་འགལ་བ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡང་ཐུབ་བསྟན་བོད་དུ་དར་བ་ནས་བཟུང་སྔེ་བན་བོན་གྱི་མི་སྣའི་འཛིན་སྟངས་ཡ་འགལ་དུ་གྱུར་བ་ཡོ་ངམ་དང་སྲོང་བཙན་བར་གྱི་འགལ་བ། མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་དང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་བར་གྱི་འགལ་བ། སྣ་ནམ་ཚང་དང་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་བར་གྱི་འགལ་བ།

སྲས་སྟག་སྣ་དང་རལ་པ་ཅན་གྱི་འགལ་བ་རྣམས་བོན་ཆོས་དང་བན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་བ་དག་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་བོན་ཆོས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་གཙོ་བོར་བན་ཆོས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཆེས་ཆེར་དར་སྤེལ་བཏང་བ་དང་ཆབ་ཅིག་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་བོན་ཆོས་ལ་བརྐྱལ་སྐྱོད་དང་མཐོང་ཚུད་དེ་ལ་བློ་དཀར་བའི་ནང་བློན་མང་པོ་སྐྱག་གསོད་དང་དངོས་སུ་བསྒྲངས་བར་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་པདྨ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་མི་ཆོས་ཧྲིལ་པོར་ནང་ཆོས་ཁོ་ནར་མཛད་རྗེས་བཞག་པ་ལས། བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལ་དེ་འདྲའི་ཐུགས་བརྩུགས་མ་གནང་བ་མངོན་སུམ་རེད།

དེ་ལྟར་ཆབ་སྲིད་ལ་མགོ་ཆེ་བའི་ནང་བློན་དེ་ཚོ་བཤད་པ་མཛད་རྗེས་སུ་བསྡེབས་ནས་ད་ལྟ་ང་ཆོས་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་འགའ་རེའི་ནང་དུ“ལྷ་ཡི་དགེ་བསྙེན་དམ་ལ་བཏགས”ཅེས་དང་། གངས་དཀར་ཤ་མེད་དང་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས། ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ་སོགས་དམ་ལ་བཏགས་པའི་བཤད་སྲོལ་དེ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐད་ཀར་བཤད་མ་ཐུབ་པར་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ་བསྒྱུར་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

དེར་མཐུད་ནས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཛད་རྗེས་རླབས་པོ་ཆེ་བཞག་ཡོད་ན་ཡང་། སྐབས་དེའི་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམ་དམས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐད་དེར་ཁོའི་རྒྱལ་བརྟེན་དུ་ལངས་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་པ་སེར་མོ་བ་རྣམས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཚོ་ཡངས་སྙོར་དུ་སོང་དྲག་པས་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནུས་པའམ་དབང་

ཐང་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བོ་བོར་ཐད་……ཀྱིས་སོང་སྟེ་ཆུང་མ་འགོར་བར་བཙན་པོ་དར་མ་མཆོག་གིས་མཇུག་མི་སྲུད་ཀ་མེད་བྱུང་ན། ཁུ་དམ་བཙན་པོ་གཅིག་པོར་བསྟན་དགྲ་ཞེས་ངན་ཁག་……འཛོག་དགོས་ན་ཡང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེས་ཅན་པ་ཁོང་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད།

མདོར་ན་ང་ཚོར་ཐོབ་ཐིན་པ་ནི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་མིའི་གཤིས་རྒྱུད་དང་བསམ་བློ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ངང་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཕན་དང་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཕན་བདེ་གསུང་གིན་ཡོད་……ཀྱང་། དེ་ཉིད་འཕེལ་རྒྱས་དང་གཏན་འཛུགས་ཀྱི་གཞི་མ་ནི་ཁུ་ཚོར་མ་ཐོབ་པའི་སྲིད་འཁོར་རིག་གསུམ་གྱི་མདུན་ལམ་ཡངས་པོ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བཤད་……པ་ཡིན་པས། ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནར་མིག་བཙུམ་དགུ་སྐྱུར་ནས་འདུག་པའི་……ཀླད་སྙིང་ཅན་དག་གིས་གོ་ཡོག་ཏུ་མ་ཁྱེར་ཅིག

སྨྲས་པ།

དེང་སང་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་ཁྱེད་ཉིད་བསྟན་པའི་དགྲ་རུ་མཐོང་།།
ལ་ལས་གསེར་ཁྲི་ཟ་འོག་ནང་ནས་རང་གི་འདོད་གཏམ་བརྗོད།།
ཀུན་ཀྱང་གཏད་སོ་མེད་པར་ཚིག་སྐམ་ཁོ་ནར་འཆའ་བ་ལས།།
རལ་གྲིས་རང་སྲོག་གཅོད་མཁན་སུ་ཡིན་མ་ཤེས་གླེན་ཞིང་འཁྱལ།།

ལེའུ་དྲུག་པ།

དང་པོ། བོད་སིལ་བུར་གྱེས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་པ།

ཆོས་ལུགས་པ་ཚོས་གསུང་སྒྲུངས་ལྟར་ན་བཙན་པོ་དར་མ་མཆོག བསྟན་དགྲ་དང་བསྟན་པ་ཞིག་བདུད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཚར་བཅད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་འགྲིག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རིང་མོ་ཞིག་བོད་མགོ་དཀར་ནག་སོ་དཀར་བར་དང་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་མི་ཤེས་གཉིས་ཀའི་སེམས་ལ་གཏན་ཆགས་སུ་གནས་ཡོད། དེ་ལྟར་གནས་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་མངོན་སུམ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་མི་རིགས་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་པ་དག་གིས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་དང་ངག་གིས་སྨྲ་ནས་ཐོན་པའི་དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་ཆ་ཡིན་པར། རྗེས་དཔག་ཚད་འཛིན་ས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ལུགས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་དྲིལ་བསྒྲགས་རེད།

ཁོ་ཚོས་དེ་ལྟར་བཤད་དོན་ཡང་བཙན་པོ་དར་མའི་སྔོན་དུ་ཆོས་ལུགས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རབ་བྱུང་སེར་མོ་བ་རྣམས་ལ་ཐོབ་ཐོ་ས་དང་དབང་ཐང་རྒྱ་ཆེར་དམངས་ཀྱིས་བཀུར་བསྟི་སོགས་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་པ་ཀུན་ལ་མེད་པའི་ཆེས་མཐོའི་དབང་ཆ་སྤྲད་ཡོད་པ་དེ། དར་མས་སྔོ་སྦུར་དུ་བསྒྱུར་བཅོས་དང་སྙོམས་བསྒྲིག་སྒོ་ནས་མེད་པར་བཏང་བ་ལ་མ་བཟོད་པའི་སེམས

ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་རྗེས་རབས་པའི་བློ་ངོར་འགོས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། དེ་ཡིན་སྲིད་པ་ཞིག་ཏེ་དེ་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལུགས་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཐོབ་ཐང་གཞི་རྩའི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་ཤེས་པ་ཏག་ཏག་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོངས་མཐོན་ཐུབ་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསྒྲིག་གཞིར་ཡང་མདང་མ་དགོག་པ་དང་ཡང་ན་མ་བཏང་བར་གསུང་བ་རེད། དེར་རང་སྙིང་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོ་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་རྒྱང་དུས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དང་རྒྱུད་རྗེ་རིང་དུ་སོང་སྟེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་དེའི་ཁྲིད་དུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོས་གཞུང་གི་བསླབ་བྱ་བཅིངས་སྲུང་བྱེད་པ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་དང་དེའི་འགྲོ་ཕྱོགས་ལ་ཕྱིར་མིག་དེ་ཙམ་མི་བལྟ་བ་ནི་མངོན་ཤུམ་རེད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་རང་གི་ལམ་ཁ་དེ་བདེན་པ་དང་ངོ་སོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་པའང་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་རེད།ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོས་བོད་པའི་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན། འདས་ཟིན་པའི་དོན་དག་དང་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ཁྱད་པར་འགྱུར་འགྱུར་ཀྱི་ལམ་ཁར་ཕོམ་པ་ཧི་ལྟར་སྤོ་བའི་ཐད་ནས་ཆོས་ལུགས་པའི་བཤད་སྟངས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་བསམ་བློ་རེ་ཞིག་མཚམས་བཞག་སྟེ་སྐད་ཚོད་ཀྱི་དོན་དག་ངོ་མ་གླེང་བ་ཡིན། འདིར་བཤད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་མི་རིགས་འདིའི་འགྱུར་འགྱུར་ཐོབ་ཐང་རྒྱུད་རིང་པོར་གནས་ཐུབ་པའི་བདེན་དོན་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས

ལུགས་ཕོ་ནའི་ཆེད་དུ་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བསླབ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་ང་ཚོ······ཕྱིས་སྦྲལ་དུ་ཕྱུར་ནས་དཀའ་ལས་མང་པོ་སྤྱོང་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ང་ཚོས་མཐོ་སྨད་པར་གསུམ་གྱི་གནམ་རན་ཁ་མཚུ་གང་ལ་མ་འཇོམས་པར་གནས་ལུགས་ངང་བོར་བཤད་པ་འདི་སྔོ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན། དེའི་ཕྱིར་བཙན་པོ་དར་མ་མཆོག་བསྟན་པའི་དགྲ་ཡིན་མིན་ཆོས་ལུགས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ཞིག་མིན་ལ། ང་ཚོས་བདེན་དོན་མཐའ་ཞེལ་གྱི་གནས་བབ་ལ······གཞིག་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བསྟན་དགྲ་ཡིན་མིན་སྙིང་ནས་བཤད་གིན་མེད། ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་བཙན་པོ་དར་མ་བཀྲོངས་པ་ནས་སྲིད་དབང་འཛིན་ཞིག··ཏུ་སོང་སྐྱེ་མ་གཞི་འདི་ཞིས་བྱ་བ་ཞིག་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། དོན་དོ་མས···བཤད་ན། བཙན་པོ་དར་མ་འདས་རྗེས་བོད་ཁམས་སིལ་བུར་ཐོར་ཟེར་བ་དེ་བོད་ཁམས་སྤྱི་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་མེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་བོད་ལ་རྒྱལ་པོ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་རྒྱལ་སྲིད་ཐད་དེ་ཆད་པ་ཞིག་མིན། རྒྱ་མཚན་གཞན་ཁྲི་ཡན་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཞིན་བཙན་པོ་དར་མ··ལ་བཙུན་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་ཁྲི་ལྡེ་ཡུམ་བརྟན་དང་། གནམ་ལྡེ་འོད་སྲུང···འཁྲུངས། གནམ་ལྡེ་འོད་སྲུང་དང་དེའི་དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱིས་གཡོ་རུ་སྐྱེ་དེང་གི་སྟོད་ཁ་ས་ཁུལ་མངའ་དབང་མི་ལོ་སོ་གཅིག་རིང་མཛད་ཅིང་རང་ལོ··སོ་གཅིག་ཐོག་སྤྱི་ལོ890ལོར་སྐུང་རོ་ཤམ་པོ་མཁར་དུ་བཀྲོངས།

དཔལ་འཁོར་བཙན་ལ་སྲས་ཆེ་བ་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་དང་ཆུང་བ་ཁྲི··བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་གཉིས་བྱུང་། ཆུང་བ་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པས་ལ་སྟོད་ལ་

དབང་བསྒྱུར། ཆེ་བ་སྐྱིད་པདེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་གཞི་བཟུང་ནས་སྟུ་གསུམ་བྱུང་། ཆེ་བ་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་མང་ཡུལ་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བསྐྱེད་ལ་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་ལ་དྭགས་རྒྱལ་བརྒྱུད་དེ་ནས་བྱུང་། ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་ཞང་ཞུང་ལ་མངའ་མཛད་དེ་གུ་གེའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྣམས་བྱུང་། མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱི་སྲས་ཆུང་བ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་ལ་སྲས་གསུམ་འཁྲུངས་པའི་འབྲིང་པོ་འོད་ལྡེ་ལ་སྲས་བཞི་སྐྱེས་པའི་དང་པོ་ཕ་བ་དེ་སེ་དང་ཆུང་བ་ཤག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛད། སྲས་གཉིས་པ་ཁྲི་ལྡེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སློག་ཏུ་ཀ་ཙུའི་ཚོང་དཔོན་ཞིག་གིས་སྤར་པོད་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་པ་ཤེས་ཏེ་མདོ་སྨད་ཏུ་གདན་དྲངས་ནས་ཡོང་། སྐབས་དེར་མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དཔོན་གླུ་རྫོང་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་བཟུང་ཡོད་པ་དེས། བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་སྤྱི་ལོ1015ལོར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་དཔོན་དུ་བསྐུར་ནས་རིམ་གྱིས་སྲིད་འཁོར་རིག་གསུམ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོར་ཕྱིན་ཏེ་སྤྱི་ལོ1032ལོར་ཙོང་ཁ་བདེ་ཤམས་ཟི་ལིང་དུ་གནས་སྤོར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ས་ཟི་ལིང་བྱས་ཤིང་ཕོ་བྲང་ཁྲི་མཁར་བརྩིགས་པས། ཟི་ལིང་མཁར་མོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ་ད་ལྟའང་ཟི་ལིང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མཁར་དེའི་རྨང་གཞི་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

སྐབས་དེར་ཁྲི་བདེའམ་བདེ་ཁམས་རྒྱལ་པོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཡུལ་གྲུ། ཤར་ནས་ག་ཙུ་དང་ལྷོ་ནས་གྲུང་འཕང་། ནུབ་ནས་ཚོ

འདམ། བྱུང་ནས་ལང་གླིག་བཅས་མདོ་སྨད་ས་ཆ་ཕལ་ཆེ་བ་དབང་བསྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར། “རྒྱལ་སྲས་ཁྲི་ལྡེ་ལ་སྲས་ཧོར་ཙན་དང་ཞ་ཙན། མའོ་ཙན་གསུམ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཧོར་ཙན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་”ཅེས་པ་ཤད་ཡོད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བོད་པས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་མེད། མདོར་ན་བཙན་པོ་དར་མ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཧོར་ཙན་ནམ་བོད་སྐད་དུ་ཕྱུག་སྟ་དོན་ཆེན་པ་བར་དུ་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་གནས་པར་ཡིན་པ་ལས་བོད་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཡེ་ནས་མེད་པའི་དོན་གཏན་ནས་མ་རེད། དཔེར་ན་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཅེས་པའི་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་ལའང་སྤྱི་ལོ907ལོ་མཇུག་རྫོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་རབས་མ་ཚུགས་པའི་བར་ལ། རྒྱའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཡང་ལེང་ཕྱི་མ་དང་། ཐང་ཕྱི་མ། ཅིན་ཕྱི་མ། ཧན་ཕྱི་མ། ཀྲོའུ་ཕྱི་མ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ལྔས་རྒྱའི་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོར་བཅད་བཟུང་བྱས་ནས་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་ཟད་དོ། །རྒྱ་མཚན་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཏ་ཙང་ཐབས་ཟུག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

བོད་དུ་འང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོ་བཟུང་ནས་བསྐྱོད་པ་ཇོ་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བར་དུ་སུ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་དང་ཁོར་ཡུག་སོགས་ལ་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་ཡོད་ཀྱི་ན་བོད་ཞིལ་བུར་ཁ་ཐོར་དུ་སོང་བའི་ཟ་སྐད་མ་ཏུང་བ་འདི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།

ཡིན་ན་ཡང་བཙན་པོ་དར་མའི་གཞུག་གི་འོད་སྲུང་ནས་ཁྲི་ལྡེའམ་ཅོང་ཁ་བདེ་ཁམས་རྒྱལ་པོ་དང་དེ་ནས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ནས་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱིས་བཞེས་ནས་ཡོད་པ་འདི། རྒྱ་ནག་སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་མ་ཐུབ་པར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལོ་1126ལོར་སྤོར་དགོས་བྱུང་བ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ1279ལོར་སོག་པོ་ནོར་བ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ1368ལོའི་བར་དུ་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་སོག་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཐར་དེ་ནོར་བ་དེ་འདྲ་སྐད་ཚང་ལ་བྱུང་མེད། ཡང་སྤྱི་ལོ1368ལོར་རྒྱ་ནག་སོག་པོའི་འོག་ནས་ཐར་ཏེ་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ1644བར་དུ་ལོ་ངོ258རིང་ལ་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་ན་ཡང་སྤྱི་ལོ1644ལོར་ཡང་མན་ཇུའི་དམག་གིས་རྒྱའི་ཆབ་སྲིད་འཕྲོག་པ་ནས་སྤྱི་ལོ1911བར་མི་ལོ267བར་དུ་མན་ཇུའི་འོག་ནས་འཕག་མ་ཐུབ་པར་བསྡད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་འདྲ་ཙ་བ་ནས་བྱུང་མེད།

འདིར་ཤེས་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ཆོས་འབྱུང་དང་དེབ་ཐེར་ཁ་ཤས་ཤིག་ན། སྨན་རྩེ་ལྷ་བཙུན་ཞེས་པའི་མི་ཞིག་གསལ་བྱེད་བྱུས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་སུང་ལྷོ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ་ཁོ་རྟར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་སྨན་རྩེ་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཏེ་སྨན་རྩེ་རྒྱལ་པོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་གོང་མ་ས་སྐྱ་འཕགས་པ་ལ་ཕུལ་ཏེ་རྗེས་སུ་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཏེ་མཚན་ལ་སྨན་རྩེ་ལྷ་བཙུན་ཞེས་པ་རེད། སྨན་རྩེ་ས་ཆ་དེང་སང་ནང་ཅན་དང་ཧྲང་གྲིག་ནི་སྨན་རྩེའི་ལྟེ་གནས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནས་ཐོན་པའི་དར་གོས་ལ་བོད་པས་སྨན་རྩེའི་དར་གོས་ཟེར།

འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་རིང་ལ་མདོ་སྨད་ཤར་རྒྱུད་བྱང་རྒྱུད་དུ་ས་མཚམས་སྲུང་བའི་བོད་དམག་འབུམ་ཕྲག་ཡོད་པ་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཤད་ཡོད་ལ། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ཤོར་ཡུག་དང་མི་དམངས་གཞན་བསྐྱུར་དང་ཞར་གཏོགས་མིན་པ་འདྲིས་ཐག་གིས་གཅོད་ཐུབ། དེང་སང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཟེར་བའི་མི་དེ་ཚོར་ཁག་ཅི་ཡོད། བོད་ཀྱི་བླ་མ་དང་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཆོས་ཀུང་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་དུ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཡོད་ཚད་ཀུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་དང་གོང་མའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་བསྒྲུབས་ཅེས་པ་དེར་བསམ་བློ་ཞིག་ཐོངས་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་དེའི་གཞུག་གི་བོད་དམག་འབུམ་ཕྲག་གིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སྲུང་བ་དོན་མེད་འབྲས་མེད་ཅིག་མ་ཡིན་ནམ། ཡོན་གོང་མ་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སྐབས་དེའི་སོག་པོའི་སྲིད་གཞུང་ལ་ཀུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་མི་ཟེར་བ་དང་། སོག་པོའི་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་ཕན་འབྲས་ཁབ་རྩེ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ།། ཡང་སོག་པོའམ་ཧོར་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་དག་ལ་འཇལ་ས་དང་ཞུང་ཕུལ་བ་དེ་ཁོའི་མངའ་འོག་ཡིན་དགོས་ན། འོ་ན་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་ཡབ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་མི་ཡུར་ཆེན་པོ་ཕུལ་བས། ཡུལ་དེ་དག་འགྲོ་མགོན་གྱི་མངའ་འབངས་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན་ལན་ཅི་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་ས་པཎ་དང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཧོར་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡུལ་ལམ་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་གསལ་པོར་ཤེས་དགོས་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན། བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མཇུག་མ་དེ་ས་སྐྱའི་དཔོན་རབས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ1252ནས1349བར་ལོ་ངོ96བར་བསྐྱངས་ལ། འོན་ཀྱང་ས་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་ཏུ་ཡི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་དང་། ཕག་གྲུབ་དང་འབྲི་གུང་བའི་རྒྱལ་བརྟེན་ནམ་སྲིན་བདག་གོ་དན་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཏུ་ཞུ་ཏུ་དང་། སྟག་ཤུང་བས་རྒྱལ་སྲས་ཨ་རི་ག་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུ་བ་དང་ཆབ་ཅིག་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཁ་ཐོར་དང་ནུས་མེད་སྐྱོམ་ཆུང་དུ་གྱུར་ནས་ཡོངས་རྫོགས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷངས······དགོས་པའི་དོན་དག་ཅིག་ཏུ་གྱུར།

དེ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ས་སྐྱ་བ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་རྣམས་དཔོན་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུས་དགྲ་འདུལ་གཉེན····སྐྱོང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཧོར་དང་ཏྭ་མིང་མན་ཇུའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་བསྟོད་དང་མངའ་གསོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ··ལས་བསྟན་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ལ་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེན་བཞག་པའི་བླ་མ་དེ་དག་གི་མཛད་སྒྲོལ་མིན། འོན་ཀྱང་ས་སྐྱ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་དེ་དག་ལ་ཧོར་རྒྱལ་པོས་གཟེངས་བསྟོད་དང་འཛལ་ས་ཕུལ་བ་དེ་བོད་དང་ཧོར་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་ད་ལྟ་བཤད་པའི··གཅིག་གྱུར་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་དེར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། ས་སྐྱ་བས···བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པ་དེ་བོད་པའི་ལུགས་ལྟར·····ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་དམག་དོན་སོགས་ཞི་བའི་ཁོར་ཡུག་ལ་བདག་པོ་

བརྒྱབ་པ་དེ་ཧོར་རམ་སོག་པོ་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་ཞིག་གིས་བོད་ལ་སྤྲད་པ་དང་ཐེ་གཏོགས་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད།

གང་ལྟར་ས་སྐྱ་བས་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོར་མགོ་བཏགས་ཞུ་ནས་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་སྐོར་ཙམ་ཞིག་གིས་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གཉིས་ལ······དབང་བསྒྱུར་བར་བྱེད་ཐུགས་ཚང་མ་རང་ཚུགས་མ་ཐུབ་པར་སེ་ཆེན་ལ······འདྲི་བ་བྱས་ནས་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེའི་གཞུག་ནས་ཕག་གྲུའམ་ཏཱ་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་ཞི་དྲག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ངོ་གཉིས་ཅན་གྱི་བོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་དེ་ས་སྐྱའི་ལག་ནས་རང་སྐྱོར་རང་ཚུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ནས་བོད་འབངས་རྣམས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་གི་མངའ······ཞབས་སུ་འདུས་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་ཕག་གྲུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྤྱི······ལོ1321ནས1565ལོའི་བར་མི་ལོ244བར་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར······རིན་སྤུངས་པས་བཟུང་ནས་ཙུང་མ་འགོར་བར་གཙང་བ་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་ལོ་ངོ་བཞི་ཙམ་ལ་བཟུང་། སྤྱི་ལོ1642ལོར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གིས་བཞེས་པ་ཡིན།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཚོགས་བཙན་པོ་དར་མའི་གཞུག་གི་ཡུམ་བརྟན་དང་འོད་སྲུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མ་མཐུན་པའི་རྩོད་གླེང་གིས་གཞི་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་འབངས་གྱེན་ལངས་ཡུན་རིང་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་སེར་མོ་བ་ཁྲི་དང་ཁྲུད་པར་རྗེ་བོ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལ་ཞབས་ཏོག་སྐྱབ་མཁན······

མེད་པ་དང་བསྟུན་ནས་རབ་བྱུང་བ་རྣམས་རང་གར་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པ་དང་རྫོ་བོ་སོགས་སྐུ་དྲིན་མང་པོར་ཡང་བདག་པོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཀུན་མ་དང་སྒྲོ་གོས་ཀྱིས་མཐར་བའི་དབྱུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲ་བརྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀུན་མར་བོར་བས་ཆོས་ལ་དཀར་བའི་མི་ཡ་རབས་ཅན་དག་གིས་སྨས་སྐོང་བྱས་པ་ཡིན་སྲིད་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་དར་མ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་དགྲ་ཡིན་ཟེར་བ་ཆོས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་གྲེན་ལངས་ཁྲིད་ནས་བོད་སྤྱི་ལ་གནོད་པའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐད་ལ་བསམ་བློ་མང་ཙམ་བཏང་ན་ལེགས། གང་ལྟར་དར་མ་བསྒྲོངས་པ་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་དེ་ཟླ་ཕྱེད་དུ་གཏོང་མཁན་དར་མ་གཅིག་པོ་མ་ཡིན་པར་ལག་དམར་དཔལ་རྡོར་གྱི་བསམ་བློ་དང་སྨིག་མདའ་གཉིས་ཀས་ཕན་པ་དོན་རྐྱེན་དང་པོ་དང་། དེའི་རྗེས་ནས་རྩེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱར་མེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ལེགས་བསྒྲིགས་དང་རིག་གནས་དར་སྤེལ། བོད་ཁྲུལ་བརྟན་སྲུང་གི་ཆེད་དུ་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་ན་ཡང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས་རང་རྟོགས་མ་ཟིན་པ་དང་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་བས་བོད་ཀྱི་གསང་བརྒྱ་རྟོལ་བ་དང་ལྷ་བཟང་དང་ངན་པ་ལག་སྦྲེལ་བྱས་པ་ནི་ཕྱིའི་རྐྱེན་དང་། ནང་གི་རྐྱེན་ལྷ་བཟང་དང་ཞི་འགྲིག་གི་གྲོས་གཞི་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་བཟང་གིས་གྲོས་གཞིའི་མཐའ་ཚིག་བརྩིས་མེད་དུ་བཏང་སྟེ། ནག་ཚུ་ནས་དམག་དཔུང་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་ཉམས་མ་གཞག་པར་སྒྲ་ཚད་གསོ་རྩིས་སོགས་ལ་དབུ་འཁོར་བ་དང་བསྟུན་ནས་གོང་དཀར་དུ་ལྷ་བཟང་གིས་བུད་མེད་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དབུ་བཅད་ཅིང་སྐུ་ཤུལ་ཟམ་འོག་ཏུ་འཕངས་པ་ནས

བཟུང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཟླ་བ་སྒྲིད་ཀ་ལ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྐྱེན་གཉིས་པ་རེད།

འདིའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་སྐོར་ཞིག་གིས་གསང་བ་དམ་ཕྲུག་གི་ཚུལ་དུ་སྲུས་ཡོད་པས་ཞུ་རྒྱུའི་སྤོབས་པ་མ་མཆིས། གོང་དུ་སོང་བའི་ས་སྐྱ་དང་ཕག་གྲུ་གཙང་པ། སྡེ་སྲིད། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་དཔྱད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་གཅིག་ནས་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བ། གཉིས་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྲད་ཆོས་ལྷག་པོ་མེད་པ། གསུམ་ནས་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་ན་ཆོས་འབྱུང་གི་དེབ་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ། བཞི་ནས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འབོད་པའི་ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་ཕོག་རྒྱུར་དོགས་ནས་མཇུག་བསྡུས་པ་ཡིན།

སྨྲས་པ།

གནམ་སྐོས་གོང་མར་འབོད་པའི་མིང་ཚིག་དང་།།
ལྷ་སྲས་བཙན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས།
ཁུངས་མེད་འཆལ་གཏམ་སྨྲ་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ལས།།
སྔངས་གསལ་རིག་པས་དཔྱད་ན་ཁྲིད་པར་མེད།།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་བར་ལ་ཆིངས་ཡིག་ཇི་ལྟར་བཞག་པ།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ812ལོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀས་སྐབས་རེར་དམག་འཁྲུགས་དང་མཚམས་རེར་ཞི་བའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་ལོ་རྒྱུས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་

ལོ822ལོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཞི་འཁྲིགས་བྱུང་ནས་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་བོད་རྒྱའི་ས་མཚམས་དང་རྒྱལ་ས་སོ་སོར་བཙུགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པར་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཟད་མ་ཆོད་ལ། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་བར་ལ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་ནི་སྤྱི་ལོ1789ལོར་བོད་དང་གོར་ཁའི་བར་ལ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་དང་། 1855ལོར་བོད་དང་དབྱིན་ཇི་བར་ཆིངས་ཡིག་བཞག སྤྱི་ལོ1912ལོར་བོད་དང་སོག་པོའི་བར་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་དང་1914ལོར་བོད་དང་དབྱིན་ཇི་བར་ལ་ཆིངས་ཡིག་འཕར་མར་བཞག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསྒྲིགས་གཞི་མེད་པ་དང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མཇུག་སྒྲིལ་བའི་བཤད་སྟངས་དེ་རིགས་རྩ་བ་ནས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཆིངས་ཡིག་དེས་བོད་ཀྱི་གནས་བབས་ག་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་ཞིབ་ཚོར་ཐོངས་དང་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དོ།།

གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ལ་དབྱིན་ཇི་བོད་ལ་ཐོག་མར་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་དབྱིན་ཇུ་སྲིད་གཞུང་གིས་མན་ཇུའི་དང་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་སྤྱི་ལོ1876ལ་བཙུགས་ན་ཡང་། བོད་དུ་མན་ཇུ་ལ་དབང་ཐུས་ཀྱི་གོ་ས་དང་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་ནས་དབྱིན་གཞུང་གིས་བོད་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱས་ནའང་བོད་གཞུང་དབྱིན་ཇུར་དོགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་འབྲེལ་ལམ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇུས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ནས་ལྷ་སར་སྤྱི་ལོ1904ལོར་སླེབས་པ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པའི་དབྱིན་ཇུ་དང་མན་ཇུ་གཉིས་ཀས་ཆིངས་ཡིག་ནང་དུ

དབྱིན་དམག་མཚོ་སྔོན་ནས་ལྷ་སར་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་ཀན་སུའུ་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་ཆོག་པའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་དབྱིན་ཇུ་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་རྩིས་བྱས་པ་ན། བོད་གཞུང་གིས་མཚོ་སྔོན་དང་ཀན་སུའུ་རྒྱ་ནག་གང་ནས་ཡོང་མི་ཆོག་པའི་བཀག་འགོག་དང་ཐ་ཚིག་བསྒྲགས་པས་དབྱིན་ཇུ་བོད་དུ་ཡོང་མ་ཐུབ་པ་འདྲེས། བོད་སྡོད་ཨན་བམ་དང་མན་ཇུའི་སྲིད་གཞུང་ལ་དབང་ཅི་ཙམ་ཡོད་མེད་གཞི་ནས་རྟོགས་ཐུབ། དེ་ལྟར་དབྱིན་གཞུང་གིས་མན་ཇུའི་སྲིད་གཞུང་ལ་དབང་ཐུས་མེད་པར་ཐག་གིས་ཆོད་ནས་སྤྱི་ལོ1880ལོར་སླར་ཡང་དབྱིན་ཇུས་མངོན་ལུས་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཁམས་འབའ་ཐང་དུ་སླེབས་པར་བོད་པས་འགོག་རྫོད་བྱས་པས་ཡོང་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དབྱིན་ཇུས་མན་ཇུ་ལ་དབང་ཤེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཤེས་ནས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལ་ཐད་གར་བཙན་འཛུལ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདིར་ལྟས་ན་དེ་དུས་ང་ཚོ་མི་རིགས་ཞར་གཏོགས་དང་ཡོངས་གཏོགས་ཤིག་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་སྐམ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་ན་བཟང་བ་ལས་བོད་ཀྱི་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱ་གར་ནས་ཡོང་དགོས་པ་འདྲིས་གང་མཚོན་ཡོད་པ་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་སྤྱི་ལོ1904ལོར་དབྱིན་ཇུ་དམག་མི་ལྷ་སར་སླེབས་ཡོད་པའི་སྐབས་དེར་མན་ཇུའི་གཞུང་དམག་གིས་ཁམས་ཉག་རོང་དང་ལི་ཐང་འབའ་ཐང་སོགས་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཏེ་འཕྲོག་བཅོམ་སྲེག་གསོད་བྱས་པ་འདྲིས་ཀྱང་མི་རིགས་ཞར་གཏོགས་ཡིན་མིན་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

མདོར་ན་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་དབྱིན་ཇུ་བོད་ནས་ཕྱིར་བསྐྲད་པ་དེ་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ཡོད་ཀྱང་དོན་དོ་མའི་སྙིང་ནས་ཉམ་ཆུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ

དང་བཅས་པ་ཟ་འདོད་ཤར་ཧུབ་གང་ཡའང་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བོད་……བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་ལུགས་དང་དེའི་ཚོ་གས་ཤན་མ་ཞུགས་པ་འདིར་གཟིགས་པ་པོ་ཁ་ཅིག་སྙིང་རླུང་སྨོད་དུ་འཚང་བའི་ཚོར་སྣང་སྐྱེར་ཐུབ་ལ་སྐོར་ཞིག་ལ་དགའ་བའི་ཞབས་བྲོ་འཁྲབ་སྲིད་པའི་སྣང་བ་ཡང་རྒྱུས་པ་ཐག་གིས་ཆོད་ཀྱང་། གང་ལྟར་ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀའི་དཔུས་ན་ལུས་ཡོད་པ་ནི་དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་ཆའི་ཐོག་ཏུ་འབབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཇུག་འབྲས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡང་བདེན་པ་བདེན་དོན་ལ་ཚང་མས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད།

སྨྲས་པ།

མི་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་གོང་ནས་བྱུང་བའི་བོད་པའི་རིག་གནས་རྩ་ཆེན་ཞིག།
སྨུག་སྔོང་མཇུག་པོའི་ཁྲོད་ནས་ཀང་བས་འདེགས་འཛོག་མ་རྙེད་སྐོར་ཞིག་གིས།།
ཡང་དག་སྲིད་ཀྱི་ས་བཅད་བོར་དེ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་འདི།།
སྣ་ལས་འདས་པའི་ཆག་སྒོ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྐྱིད་བསྡུས་པའི་གཡབ་མོ་མིན།།
རིག་པའི་སྒོ་མོ་ལྷགས་ཀྱིས་བཤམ་ཡང་བོད་པའི་བདེན་དོན་དྲང་པོར་བཤད།།
ཧུས་མེད་གནོག་ཆུང་ཞབས་ལ་ཐོག་པས་ཁ་རྗེ་དབང་ཟང་རླུང་ལ་བསྐུར།།
ཕྱིག་ཅན་གཤེད་མས་བཙོན་དུ་བཟུང་ཡང་ཕམ་ཁ་སྣ་ཡི་དཀྱིལ་ན་མེད།།
རྒྱ་འབྲས་དྲང་པོའི་རྒྱུ་མ་ཡོད་ན་ནམ་ཞིག་ཕན་འབྲས་ཐོན་ན་ཟང་།།

ལེའུ་བདུན་པ།

ནང་ཆོས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་སྐོར་གླེང་བ།

གདོང་དམར་བོད་པ་ཚང་གི་མཁས་དབང་རྣམ་པ་དང་། བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པ། འགོ་ཁྲིད་དང་དགེ་སློབ་རྣམ་པ། དེ་རིང་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཚོ་སྔོ་མི་རིགས་དགེ་འོས་སློབ་གླིང་དུ་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ལ་བགྲོ་གླེང་དང་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་མཁས་དབང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཕེབས་བཞུགས་གནང་ཡོད་པར་མ་ཟད། དཔྱད་རྩོམ་ཡང་ཡོན་ཆེ་བ་གནང་གིན་ཡོད་པ་ལ་ང་རང་གིས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་ཡིན།

ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུ་འདིར་བོད་རང་གི་རིག་གནས་དང་། ཆོས་ལུགས། སློབ་གསོ། སྐད་ཡིག ལོ་རྒྱུས། ཁོར་ཡུག་སོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཤ་ཞེན་དང་སྤྲོ་བ་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་རྣམ་པས་རང་རང་གི་གྲུབ་འབྲས་སྤྲུན་འབུལ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས། ལས་དང་པོ་བ་ང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱའི་ཁྱབ་ཁོངས་གསར་བ་དང་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ངོ་སྤྲོད་བཅས་བརྒྱུད་ནས་རྗེས་ཕྱོགས་བོད་མི་རིགས་འདིར་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་མདུན་ལམ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐུབ་པར་ང་རང་གིས་ཡིད་

ཆེས་དང་རེ་སྨོན་བྱེད་ཀིན་ཡོད། ད་ཞེངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འདིར་ཞུགས་མཁན་ཚང་མ་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཅན་ཏག་ཏག་ཡིན་པས། འདི་ལ་དོ་སྣང་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་རྣམས་ལའང་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣ་མོ་འབྱེད་ཐུབ་པའི་ལེགས་ཆ་ཞིག་ཏུའང་བསམ་གིན་ཡོད།

དེས་ན་ངའི་བསམ་པ་ལ། མི་སོ་སོའི་བྱ་དངོས་གང་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཁྱབ་ཁོངས། དམིགས་ཡུལ་ ཆུ་ཚད་སོགས་མི་འདྲ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མྱོང་བྱ་དང་དྲན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་འདིར་ཁྱབ་ཆེ་ལ་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ཞུ་འབུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཙུང་ཞིག་བརྗོད་ན།

དང་པོ། ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་པ།

ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་འཁོད་པའི་བོད་མི་འགྲོ་བ་ཡོད་ཚད་ནང་ཆོས་དང་འགྲོགས་ནས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་པར་བསྐྱལ་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་དུས་རབས་གང་མང་ཞིག་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དང་ཐོག་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་བོད་ལ་དར་བའི་འགོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིས་ནས་ཡིན་ལ། ཆོས་ལུགས་འདི་ཉིད་དར་སྤེལ་གཏོང་མཁན་གཙོ་བོ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གསུམ་རེད། འདི་གསུམ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་རིང་

ལ་ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་གྱུར་མེད་པར་མ་ཟད། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་བློན་པོ་སོགས་ཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་མ་གཏོགས་བོད་མི་ཕྱིངས་ཆེ་བས་གོ་བ་ལོན་ཡོད་ཀྱིན་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཉུང་ཤས་ལས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་མེད་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁོང་གིས་ནང་ཆོས་བོད་ལ་དར་བའི་རྨང་གཞི་བཟང་པོ་བསྐྲུན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ནང་ཆོས་དར་སྤེལ་གཏོང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཁོང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་འབོད་དགོས་པའི་དོན་དག་དེ་རེད།

དེའི་གཞུག་གི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་རིང་ལ་ནང་བསྟན་གྱི་རྒྱ་དཔེ་མང་པོ་ཚུར་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་བོད་ཡིག་དེའི་སྟེང་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་བོད་མང་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱིས་ལོན་ཐུབ་པའི་དུས་སྐབས་དེར་ཐུབ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས། ཆོས་ལུགས། ལག་རྩལ་བཟོ་ལས། དཔལ་འབྱོར་སོགས་སྔར་གྱི་རྒྱལ་རབས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་རིང་ལ་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་རྒྱ་ཚད་དུ་སླེབས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་མཉམ་མམ་ཡང་ན་ཆ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡང་ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་གྱུར་བ་མ་ཟད་དེ་ལ་གོ་བ་ཟབ་ཅིང་ལག་ལེན་དུ་སྟེར་ཐུབ་པའི་མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་མི་སྣ་ཐ་ཆེན་པོ་སྣ་བ་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་ཉེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མ་ཟད།

མཐོ་སྐད་ཀྱི་ཁྱིམ་གཞིས་ཆེན་པོ་འདིར་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས། མི་གཤིས། སེམས་ཁམས། ཁོར་ཡུག་སོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཐུག་རྗེས་སམ་མིག་དཔེ་མི་དམན་པ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་འདི་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་རིང་ལ་ནང་ཆོས་དར་སྤེལ་བྱས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་ལ། ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་དགོན་པ་དང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གྲོང་གི་ཁྱད་པར་ཁྱེ་ནས་དགོན་པ་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་ས་དང་སློང་བ་བསོད་སྙོམས་འབུལ་མཁན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་འགོ་བཙམས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་དམངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ནང་ཆོས་ལ་གོ་བ་རྗེ་ཞན་དུ་གྱུར་བ་མ་ཟད། དགོན་སྡེ་རྣམས་སུ་ཡང་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཐང་རྗེ་ཆུང་དང་ཆོས་བྱེད་མི་སྣའི་གོང་ཐང་དང་འཚོ་གནས་རྗེ་ཆེར་གྱུར་བ་ཡང་ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་གྱི་ལམ་ཁ་དེ་དགོན་སྡེ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་དྲག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྟན་པ་སྔ་དར་བགྲེས་སོང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱི་དར་ནར་མ་སོན་པའི་དུས་སྐབས་དེར་སླེབས་པ་རེད། ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་ཆོས་བྱེད་ཤའི་དགོན་པ་དང་དེར་ཞབས་ཞུ་ཞུས་མཁན་མང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་གོ་རིམ་ཆེན་པོ་ཤར་བར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ། གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད། གཅུ་མ་དང་། སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད། གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བ་སོགས་རང་རང་ས་ནས་བཤད་པས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ནང་ཆོས་ཀྱི་གནད་འགག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདོད་ལུགས་སམ་རང་གཤིས་ཇི་ལྟར་ཡིན་

པའི་གནས་ལུགས་ངོ་མའི་གོ་བ་མ་ཡོན་པ་དང་བློས་མ་འཇམས་པ། རྟོགས་མ་ཐུབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས། སོ་ཚེར་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་མ་ཎི་འདོན་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་མ་ཆགས་རང་ཆགས་སུ་གྱུར་བ་རེད། ཡང་གཅིག་བཤད་ན་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་དུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རིག་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ། སུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་ རྣམ་བཞིའི་རིག་པ་དང་རྣམ་བདུན་རིག་པ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ། རྡོ་རྗེ་ཟེགས་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གཉིས་དང་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི། དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་ཉེར་གཉིས་ལ་ས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས། བཅུ་གསུམ། བཅུ་དྲུག ཉི་ཤུ་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱར་ནས་མཐོང་སྤྱོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་། སྒོམ་སྤྱོད་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པས། བོད་པ་ཚང་གི་མི་ཕལ་ཆེ་བ་ཚོའི་གོ་དཀའ་བ་དང་གཏིང་མ་དཔག་པ་ལག་ལེན་དུ་དེ་ཙམ་ཀྱང་འདེབས་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་ཀྱིས། ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་དང་མང་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་བར་ལ་རྒྱུགས་ཐང་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཤོར་དེ་ཆོས་པ་དགོན་ན་བཤད་ཀྱང་བསོད་སྙོམས་གྲོང་གིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གྲལ་རིམ་ཞིག་གཞི་ནས་ཆགས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་ཡོད་ཚད་བློ་རིག་ཅན་དང་། འཛིན་ཐང་ཅན། མཐོ་གྲས་གྲལ་རིམ་ཅན་དུ་ཆོས་པ་སེར་མོ་བ་ཚོའི་ངོས་ནས་བསམ་ཡོད་པར་

མ་ཟད། བོད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་སྣ་ཚོ་ན་ཡང་ཁོ་ཚོ་ནམ་ཡང་གྲོང་བ་དང་སྐྱོ་སྐྱིད་བདག་གི་ལྟ་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་གལ་ཐུག་ཨུ་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་གཏོར་བློག་རེ་དང་། བགྲེས་སོང་བ་ཆོར་གསོན་ཆོས་དང་དེ་ལས་འདས་ན་གཤིན་ཆོས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཆོས་ལམ་དངོས་པོ་རྣམས་དང་པོ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། བར་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ། མཐར་ཇི་ལྟར་འཇིག་པའི་རིམ་པ་ལ་བསམ་གཞིག་གི་གོ་བ་གཏན་ནས་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་དང་མང་ཚོགས་བར་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་དང་ལམ་ཟག་དམིགས་ཡུལ། འཛིན་སྟངས་མ་ཟད་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་ཐག་ཇེ་རིང་ཇེ་རིང་དུ་སོང་ནས་ད་ལྟའི་ལམ་ཁ་འདིར་སླེབས་པ་རེད། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞེ་སྡོན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གསར་རྙིང་ལས་འཛོལ་བའི་བསམ་བློ་ཐོག་གི་དམག་འཁྲུག་སྟར་བཙུང་མ་སྒྲོང་བ་ཛ་དྲག་གི་དུས་སྐབས་འདིར་དམངས་ཁྲོད་དུ་གྲགས་འཕྱུལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཁྲུ་ཤིམ་མེར་འདུག་པ་འདིར་བལྟས་ན་ཡང་ཆོས་ལུགས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐྱོན་ཁོ་ན་རེད།

ཁྱད་པར་དུ་ཨུ་ཚོའི་ས་གནས་ཡོངས་སུ་མཛོ་ས་བློ་དཔོན་ནས་ཆུང་ས་སྤུགས་ཐེ་ཡན་ཆད་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་གོ་བ་མེད་པའི་ཁར། འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་ནག་ཚོང་དང་ཇོན་པ། ཆང་དང་མོ་རྒྱག ཀུན་མ་དང་སྨད་ཚོང་གི་བྱ་ངན་ཚང་མ་བོད་པའི་མི་རིགས་འདིར་མང་བ་ལས་གཞན་པའི་མི་རིགས་ལ་དེ་ཙམ་མེད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས

ཀུང་ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་མ་གྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་བློས་ཐག་གི···བཅད་ནས་བཤད་ཆོག

ང་ཚོ་ཚང་མས་ནང་ཆོས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་དུ་གཏོང་དགོས་ན་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱིས་ནང་ཆོས་ལ་བརྟར་ཤ་གཅོད་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ཚེ་ད་ལྟའི་ཞུ་ཆའི་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་བློ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ནང་ཆོས་ཆེས་མཐོ་ས་དང་ཆེས་ཟབ་ས་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ལུགས་འདིར་བསྟུན་ན། ནང་ཆོས་ཀྱི་དོན་གོ་ཐུབ་པའི་མང་ཚོགས་ཇེ་ཉུང་ཇེ་ཉུང་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་བག་ལ་ཞ་རྒྱུ་ནི་ཁོ་ཐག་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཁ་དཔེ་ལ་འདང་། ཁྱིམ་གཞིས་ཆུ་ཡིས་ཁྱེར་ན་འཛུམ་དམུལ་དམུལ།།ལྷ་ཁང་མེ་ཡིས་འཚིག་ན་འཛུམ་དམུལ་དམུལ། །ཞེས་པའི་དུས་དེར་སླེབས་ཡོད་པའི་མི་ཚད། ད་དུང་རྗེས་ཕྱོགས་སུ་འདི་ལས་ཐབས་རྡུག་གི་དུས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུ་ནི་བཤད་མི་དགོས་སོ། །ཡང་གཅིག་བཤད་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོ་རྟོག་འཛིང་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་དུས་འདིར་སླེབས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡང་ཆོས་ལུགས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་མ་གྱུར་བར་ཡུན་རིང་འགོར་བའི་ཁྲོད་ནས་སྲོལ་རྒྱུན་ཆོས་ལུགས་ལ་སྒོ་ཀུན་ནས་རྟུང་བརྡེག་གཏོང་མཁན་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་བོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་གྲས་སུ་ཡོད་པ་དག་རེད། ཁོ་ཚོས་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་བཤད་གིན་མེད་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་བདག་ཀུང་སྙིང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་དེ་བས་ཀུང་བཤད་གིན་མེད། མ་གཞི་ནང་ཆོས་ལ་ཡིད་གནག་ཏེ་བཤད་གིན་ཡོད་པ་དེ་རེད།

སྤྱིར་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཏུ་བལྟ་མཁན་བོད་ཀྱི་གསར་བུ་ཚོ་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཁ་ཆེ། རིག་གནས་གསར་བརྗེ། མི་བཞི་སྡུགས་ཁག······ སོགས་གང་མང་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། ཐུབ་བསྟན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རིག་གནས་འདི་ཉིད་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ལ་འོས་མི་འོས་དང་། མཐོ་མི་མཐོ། ཕན་མི···· ཕན་ང་ཚོ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རྟོད་གླེང་བྱེད་མི་དགོས་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། དགོས་ན་དེ་དང་མི་དགོས་ན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པའི་དོན་དག་ཅིག་རེད། ང་ཚོར་གལ་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་ལམ་ཁ་དྲང་སོར་ཡོང་དགོས་ན་ནང་ཆོས་དམངས་ཁྲོད་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་པར་མ་ཟད། ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཚོའི་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ······ བོད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཡོངས་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་པའི་ལམ་ཁ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཐུབ་ཀྱིན་ན་ཐུབ་བསྟན་འདི་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་ཞབས་ཚུགས······ རྒྱུ་མ་ཟད། བོད་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ལ་རྒྱ། ཆ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་······ ཕན་ཐོག་རྒྱུ་རེད།

གཉིས་པ། ཆོས་ལུགས་དཔལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་པ།

སྤྱིར་ནང་ཆོས་དར་སྤེལ་དུ་གཏོང་དགོས་ན་ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་དང······ ནང་བསམ་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དགོས་རྒྱུ་ནི་གཙོ་བོ་རེད། ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཏེ་ནང་བསམ་པ་གཅིག་པོའི་སྟེང་ནས་ཆོས་ཤིག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ནི་ཁ་སྟོང་ནང་གི་ཚིག་སྟོང་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས··

ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོའམ་འདོད་ཡོན་གྱི་མཐའ་ཞེན་དགོས་པར་གསུང་བ་མ་གཏོགས། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་དབུལ་པོ་དང་བསམ་པའི་གོ་རྟོགས་དམའ་བའི་སྐྱེ་བོ་རང་ག་བ་ཚོར་གསུང་ཡོད་ཀྱིན་མ་རེད། ནང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ན་གསོག་འདོད་དང་ངོམ་རྒྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དེ་སྤངས་ན་འགྲིག་པར་བཤད་ཀྱང་། ལུས་སེམས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་སྤང་དགོས་ན་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་ཞིག་རེད། ཕྱིར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དར་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་རང་ཉིད་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཏ་ཡ་ན་དང་གསལ་རྒྱལ། ཁྱད་པར་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཕུལ་བ་ཁོང་གིས་བཞེས་པ་ལ་བལྟས་ན་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་གཏན་ནས་སྤོངས་དགོས་པའི་རྟགས་མ་རེད། དེའི་གཞུག་གི་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་ཤཱ་རི་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་དང་གནས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། བོད་པ་ཚང་གི་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། ར་ལོ། ནག་མཚོ། བྱང་ཆུབ་འོད་སོགས་ཀྱིས་གསེར་མང་པོ་ཁྱེར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་སློབ་ཏུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་དཔལ་འབྱོར་གང་ཡང་མེད་པར་ལག་སྟོང་དུ་སོང་ནས་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིར་ཡོང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཚོད་རེད། བོད་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཡོད་ཚད་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། ཆོས་པ་ཚང་མའི་སྡོད་ཁང་། འཚོ་གནས་དཔལ་འབྱོར་ལ་མ་བརྟེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་འདིས་ཆོས་ལུགས་དཔལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་

ནས་ཡར་རྒྱས་དང་བཞུགས་ཚད་ཡིན་བ་རེད་མ་གཏོགས། དཔལ་འབྱོར་ཡེ་ནས་མ་བརྟེན་པ་མ་རེད། ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། ཟས་མེད་ན་སྲོག་མེད། སྲོག་མེད་ན་ཆོས་ཀྱང་མེད་པའི་སྨོམ་ཚིག་གནང་ཡོད་པ་འདིའི་སྟེང་ནས། ཆོས་ལུགས་དཔལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་པར་བཤད་ན་སྤྱི་ཚོགས་དང་མཐུན་པ་མ་ཟད། ལུང་དང་རིག་པས་ཀྱང་གནོད་མི་སྲིད་དོ།།

དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རང་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། ང་ཚོས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་དང་བསྟུན་ནས་དཔལ་འབྱོར་འཚོལ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་འཁྲུག་མཚམས་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་འགོག་ཐབས་མེད་པ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོས་ལོག་འཚོ་དང་རྙེད་འཚོལ་གྱི་ཐ་སྙད་དཀྱིལ་སྙིང་དུ་བཟུང་ནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ངང་ནས་འདུག་པ་དེ་མི་རིགས་སྐྱིད་ཐག་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྣ་རེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་རེད་མ་གཏོགས། སྡུག་ཐག་ཆོད་པའི་དུས་སུ་མི་རིགས་ཡོད་ཚད་ཀྱི་དོན་དག་ཅིག་མིན། ང་ཚོས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་འདི་སྣོ་ཀུན་ནས་དར་སྤེལ་དང་། ཡར་རྒྱས། ནུས་ཚད། ཁྱབ་ཁོངས། ཤུགས་ཚད་སོགས་སྣ་སོ་སོ་ནས་ཆུ་ཚད་གསར་བ་ཞིག་ལ་སླེབས་དགོས་ན། ཆོས་ལུགས་སྤེལ་སའི་དགོན་པ་དང་ཆོས་པ་ཚང་མས་ཚོང་ལས་དཔལ་འབོར་དང་། བཟོ་ལས་དཔལ་འབྱོར། འགྲུལ་འགྲིམ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་དཔལ་འབྱོར། ཞིང་ཁ་འདེབས་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར། གསོ་བཅོས་འཕྲོད་སྟེན་གྱི་དཔལ་འབྱོར། ལྟོངས་རྒྱུ་ཡུལ་སྐོར་གྱི་དཔལ་འབྱོར། པར་འདེབས་འགྲིམ་ཚོང་གི་དཔལ་འབྱོར་གཉེར་ཏེ

ཆོས་ལུགས་པའི་འཚོ་བ་དམངས་ཚོགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར། རང་ཁ་རང་གིས་གསོ་ཐུབ་པའི་ཆ་ཚད་དེར་སླེབས་ཐུབ་ཀྱིན་ན། མང་ཚོགས་དང་ཐག་ཇེ་ཉེ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཇེ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་མ་ཟད། དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་བས་ཀྱང་སད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཆོས་པས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ང་ཚོས་དུས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་ན་དམངས་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་ཡང་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། ནང་ཆོས་ལ་སྣང་སེམས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་གསར་བུ་ཚོའི་སྙིང་གི་ཟུག་གཟེར་ཡང་ཇེ་ཞུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

གསུམ། ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས།

སྤྱིར་ན་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བསམ་པར་ཞི་བདེ་སྐྱིད་འཇགས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་སྐྱེར་ཐུབ་པའི་ལེགས་ཆ་ཞིག་ལ་ངོས་བཟུང་ན་འགྲིག་པར་བལྟས་ཚོད་ཀྱིས་ད་སྔ་ཡན་གྱི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་དེར་དམངས་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་པ་ཚོར་ཞབས་ཞུ་ཏག་ཏག་བསྒྲུབ་པ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་པ་ཚོས་མང་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་བསྒྲུབས་པ་ནི་དབང་དང་གདམས་ངག་རེད། ང་ཚོས་དོན་དེར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་བློ་བཏང་ན། དབང་དང་གདམས་ངག་གནང་སའི་མང་ཚོགས་དེ་ཚོའི་དམའ་རིམ་གྱི་བསམ་བློ་དེ་འབྲིང་རིམ་བསམ་བློའི་ཚད་དུ་སླེབས་པ་ཞིག་ལ་གནང་ན། ད་གཟོད་བློའི་

རྟོགས་པ་སད་དེ་ཆོས་ལུགས་པ་མཚན་ལྡན་ཞིག་གི་གོ་གནས་སླེབས་རྒྱུ་དེ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དབང་གནང་སའི་བོད་པའི་མང་ཚོགས་ཚང་མ་ནང་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་མེད་པའི་ཁར་བོད་རང་གི་རིག་གནས་ལའང་བློ་སྟོབས་རྒྱས་མེད་པ་རྒྱང་རྒྱང་ལ་དབང་བསྐུར་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ནི་མགོ་སྐུག་ཚང་བའི་ལས་ཤིག་མ་ཡིན་པར་འདོད། ང་ཚོར་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གནས། མི་གཤིས། སེམས་ཁམས། ལ་རྒྱ། ཁོར་ཡུག་སོགས་ཆ་ཚང་སོ་ཞིག་ཡོང་དགོས་ན། བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཧྲིལ་པོའི་བསམ་བློར་རིག་གནས་སློབ་གསོའི་སྤྲོ་བ་ལྡན་ཞིང་མི་རིགས་རང་མཚན་པའི་གོ་རྟོགས་ལྡན་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཚེ་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སའི་ཁོར་ཡུག་ཞིག་དང་ཞིང་འབྲོག་གི་ཁོར་ཡུག་གཉིས་སུ་མཆེད་ནས་སོ་སོར་རྒྱང་ཇེ་རིང་དང་བསམ་བློ་ཡ་འགལ་དུ་སོང་ན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལུང་པའི་ཟུ་འདབས་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ལས་མེད་པའི་དུས་ཞིག་མ་ཆགས་རང་ཆགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སད་ཡོད་པའི་མི་སྣ་ཚང་མས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་སྐད་རིགས། སློབ་གསོ། ནང་ཆོས། གསོ་རིག མིའི་སེམས་ཁམས། རང་གཤིས་ཀུན་སྤྱོད་སོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་འགྲོ་སྟངས་ཤིག་ཆགས་སུ་འཇུག་རྒྱུ་ནི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ནང་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྣམ་བཞིའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་། ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཕན་པ་དང་བསྟུན་ནས་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །ཞེས་པའི་སྡོམ་ཚིག་དང་མཐུན་

ལ། ཁྱད་པར་དུ་ལྷའི་ནང་འགལ་གྱི་ལམ་སྟོལ་ཐབས་རྡུག་འདི་མཇུག་སྡུད་ཐུབ་པར་མ་ཟད། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ཆོས་ལུགས་ཅན་དང་། རིག་གནས་ཅན། བསམ་བློ་ཅན། ལ་རྒྱ་ཅན། མཐུན་སྒྲིལ་ཅན་གྱི་རྨང་གཞིར་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས། སེམས་ཁམས་སོགས་འཛམ་གླིང་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྔོན་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ་རྒྱུ་ཝི་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཆོག་པ་ཞིག་རེད།

ངས་གོང་དུ་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་ཁུངས་བཙན་པོའི་གཞུང་ལུགས་དང་རྒྱབ་རྟེན་ཐུབ་པའི་རིག་པ་གང་ཡང་མེད་ན་ཡང་། བོད་མི་བྱིངས་ཆེ་བའི་སེམས་ལ་འབབ་པའི་དངོས་གནས་གཟུར་པོ་གནས་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་པས། འདི་ལ་འགལ་བ་དང་ནོར་འཛོལ་གྱི་ཆ་མི་ཁུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས། མཁས་དབང་རྣམས་པ་དགོངས་འགལ་མེད་པར་ཞུ།

སྨྲས་པ།

ཁ་ཅིག་གྲོས་ཚོགས་ཁང་ནས་རང་ཚུགས་སྐོར།།
ལ་ལས་རྒྱུད་བསྒྲགས་ནང་ནས་བོད་དོན་སྒྲིང་།།
དེ་ལས་གཞན་པས་མི་གཙང་འདོད་ཡོན་གྱིས།།
མི་སེམས་མགུ་བར་བྱེད་ལ་ཡིད་རྟོན་གྱི།།

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་འདྲ་མཚུངས་ལ་རགས་ཙམ་དཔྱད་པ།

དེང་སང་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་འདི་ཉིད་ཁྱབ་གདལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཞིབ་འཇུག་དང་དཔྱད་རྩོམ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་དབང་མི་ཉུང་བ་དག་གིས་སྤེལ་བཞིན་པ་རེད། དེ་ཚོར་ཕར་བལྟས་ཚོད་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ནི་དེའི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཡོད་པའི་གཅེར་བུ་བ་དང་དཔྱོད་པ་བ། རིག་བྱེད་མཐར་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཕྱུར་ལྷགས་པར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཚན་རིག་དང་ཁོར་ཡུག་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་པ། ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་སྒོམ་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཟུད་མ་ཆོད་པར་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱི་བླ་སྤྲུལ་སེར་སོ་བ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་རྫུན་གཏམ་བདེན་པར་བཟུང་སྟེ་ཧམ་སྒོམ་དང་དེ་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པ་ནི་མང་མེད་ན་ཉུང་མེད་ཚོད་རེད། དེས་ན་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་དང་ཁྱད་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོར་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་རོལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རེ་གཉིས་བློར་བཟུང་སྟེ་གྲོང་ཆོག་དང་བསྡུས་གྲྭའི་ཁྱབ་སྐོར་ཙམ་ལ་མི་ཚེ་བསྐྱལ་བ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་འདིར་དགོས་མཁོ་གནད་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ངོ་བོ་གང་ལ་བརྟེན་ཡོད་པའི་གཞི་རྩའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ནི་ནང་

བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། ཐུབ་བསྟན་འདི་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་ཤེས་སམ་གཏན་ཚིག་གསལ་པོར་བརྗོད་རྒྱུ་ཞིག་མེད་ན་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བཤད་པ་ཙམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གནད་འགག་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་རྒྱུ་དཀའ་བས་འདིར་ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་སྤྱོད་འདྲ་མཚུངས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་དཔྱད་སྙིང་གི་ཚུལ་དུ་ཙུང་ཞིག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

དང་པོ། སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་བ།

ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས། དང་ཐོག་གི་ལྟ་བ་ལ་འདྲ་མཚུངས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་དགོས་པ་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གིས་གསུང་། དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་ཕྱི་རོལ་བའི་ཡ་གྱལ་རྒྱང་འཕེན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་པ་ཚོའི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ཐར་བ་ཁས་ལེན་གིན་ཡོད་པས། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་བསྟན་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེས་ན་ལམ་དེ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་གིན་ཡོད་པས། ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་བསམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་བ་དང་ཉན་རང་ལ་མེད་པའི་གནད་འགག་གི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་པ་དེ་ཆོས་ཁོ་ཚོའི་ལུགས་ལའང་ཐར་བ་ཐོབ་འདོད་དང་སེམས་ཅན་

སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཉིས་ཆ་ང་ཚོར་ཡང་ཐེག་དམན་ཉན་རང་ལྟར་ལྡན་ཡོད་ཞེས་ཤུ་ཚུགས་ནན་བརྗོད་བྱས་ན་ང་ཚོས་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་དགོས། ཡང་གཅིག་བཤད་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྱེད་དགོས་ན། ཉན་རང་གཉིས་ལའང་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་པ་ཤུས་ཀྱང་ཤེས་པ་འདི་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་བ་ཁ་ཅིག་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཀའི་ཐར་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དུ་འཆུགས་ཀྱང་རང་ཐར་འདོད་དང་གཞན་བསྒྲོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་འབྱེད་པ་ལ་བསམ་བློ་མང་ཙམ་གཏོང་དགོས་སོ།།

བཤད་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ན་དགེ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པ་དེ་སྐྱབས་འགྲོས་ཟིན་ན་ནང་པ་དང་ངེས་འབྱུང་གི་ཟིན་ན་ཐར་པ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་ཞུགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སེམས་བསྐྱེད་ང་ཚོའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་མེད་ན་ཐང་སྟེ། དེའི་འོག་གི་ངེས་འབྱུང་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ང་ཚོས་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་དོན་ངོ་མའི་སྟེང་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་གྲངས་མང་ཉུང་ཙམ་ལས་ཡུལ་དེའི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་པོའི་དད་པ་སོགས་ང་ཚོ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞན་བསྒྲོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པའམ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཞེས་ཚིག་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་མི་ཐུབ་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་རྒྱུར་དཀའ་ཁག་ཆེ་བར་འདོད།

དེས་ན་ཕྱི་རོལ་བས་ཟར་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྟོད་གླེང་གང་ཡང་མེད་ན་ཟར་བ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འབྱུང་ཡིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་རྟོད་གཞི་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད། དེའི་གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཕྱི་རོལ་བ་ཁ་ཅིག་དང་ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་དེ་ཁུར་འཁྱེར་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཁུར་འཁྱེར་གྱི་སྙིང་རྗེ་མིན་ན་སྙིང་རྗེ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྷང་དཔྱད་རྒྱུ་ཆེ་སྙམ། གང་ལྟར་ཕྱི་རོལ་བར་སྙིང་རྗེ་ཅམ་ལས་མེད་པ་འགའ་ཤས་ཤིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡོད་དོ་ཅོག་དང་འདབ་ཆགས་བྱ་བྱེའུ་རི་དྭགས་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་སོགས་ལ་ཡོད་པས་ཕྱི་རོལ་བའི་སྙིང་རྗེ་འདི་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྨྲར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིན་མ་རེད། 《ལམ་རིམ》ལས“སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་ཡོད”ཞེས་ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་བའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་ག་འདྲ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་དེས་དགོས་སོ།།

ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་ན། དེའི་གོང་གི་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཕྱི་བ་ལས་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་དམིགས་ཡུལ་ཁྱབ་ཆེ་བ་འཛིན་སྟངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཡང་ཕྱི་ནང་

གི་ཁྱད་པར་གཞིའི་ཉོན་མོངས་ངེས་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་སྤོང་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལའང་འདྲ་མཚུངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐར་བ་ཡང་རང་རང་གི་ལུགས་དེ་ཚོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྩོད་གླེང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ན་ཡང་། དོན་ངོ་མར་ཁོ་གཉིས་ཀས་ཐར་པ་གསུང་གི་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དེའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་འབྱེད་དཀའ་བར་འདུག རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་གྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཕྱི་རོལ་པ་མ་ཟད་ནང་པའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱི་འོང་མི་འོང་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་དང་འབྲས་གནས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤང་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་བསྙེས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཉེས་པ་སྤོང་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པར་སྙམ། ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་སྐོར་ཞིག་དང་ནང་པའི་ཐེག་དམན་འགས་རང་སྐྱེར་དོར་བའི་ལྟ་བ་དང་རང་སྐྱེར་ཕྱི་བདེ་བ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། ཆེས་གལ་ཆེ་བའི་རང་གི་སྲོག་བཏང་ནས་ཐར་བའི་མདུན་ལམ་འཚོལ་བ་ནི་དེ་ཚོའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་དགོད་བྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྣམ་མཁྱེན་ནམ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སྤྱིའི་མྱང་འདས་ལམ་རྣམ་མཁྱེན་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱད་པར་འབྱེད་རྒྱུ་དཀའ་བར་འདོད།

ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་ཡུལ། སྦྱིན་པའི་རྫས་གསུམ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་གི་བཤད་སྟོལ་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཏུ་ར་སྤྲོད་ཐུབ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བའི་སྨིན་པའི་འགྲོ་ལུགས་ལ་སྨིན་པ་པོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་བམ་ཚད་གྲུབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་ག་བ་ཞིག་ཏུ་བལམ་ནས་གཏོང་དགོས་ན། ཕོ་ཚོའི་སྨིན་པ་དེ་གནས་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལས་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་དཀའ་བར་མ་ཟད། འཕྲད་ཀྱི་སྨིན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་ཤིག་གི་སྨིན་པའི་བྱེད་ཐབས་གཏན་ནས་མ་རེད། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བའི་སྨིན་གཏོང་གི་རིམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་གྲུབ་ཀྱིས་ཟིན་ཡོད་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྨིན་པ་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་གི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པས། ཕོ་ཚོའི་སྨིན་པ་དང་ང་ཚོའི་སྨིན་གཏོང་གི་བྱེད་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་མཚུངས་ཏ་ཙང་ཆེ་བས་དེའི་སྐོར་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གནད་དོན་ལྷག་ཡོད་སྙམ་མོ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱང་ནང་པ་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་སྤྱིལ་འདུག་པས། བོད་ཕྱི་རབས་པའི་མཁས་དབང་གསེར་རི་ལྷ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བཅུ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེར་དྲུག་དྲུག་དང་བཅུ་བཅུ་ཡོད་པའི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་བར་བརྒྱབ་ཡོད་པ་འདིའི་སྐོར་ནས་འབྱེད་རྒྱུ་མིན་ན་སྔ་དར་ལོ་རྒྱུས་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་སྤྱོད་ཕྱོགས་བརྩིས་མེད་དུ་བཏང་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེར་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུམས་སོ། །

དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་ར་སྦྲོད་བྱས་ཡོད་པ་ནི་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་སྐུ་ཡོན་ཅན་བླ་མ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་སེར་མོ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྦྱིན་པ་ཁས་བཤད་པ་དང་སེམས་ནས་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ལས་ལག་ལེན་དུ་སྟེར་གིན་མེད་པ་དང་། གཞན་ཉིན་ཧྲ་དང་ཡེ་ཤུ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལག་ཏུ་ལེན་གིན་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་ལ་གོ་བ་ཞན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགེ་སློབ་མི་ཁུང་བ་ཞིག་མགོ་འཛོམ་དུ་བཅུག་པར་མ་ཟད། ནང་ཆོས་ཁ་བཤད་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཅན་ཡང་མང་ཆོད་རེད། 《ལམ་རིམ་བརྗེད་བྱང》ལས"བྱང་སྡོམ་བཟུང་ནས་ས་མཐོན་པོའི་སྦྱིན་པ་རྣམས་སྨོན་ཡུལ་དུ་བྱས། ད་ལྟ་ནས་ལག་ཏུ་ལོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནང་བཀག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ནུས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ལག་ཏུ་བླངས"ཞེས་བསམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གསུང་མེད་པ་རེད།

སྤྱིར་ནང་པའི་ཆོས་འདི་ནང་བསམ་པའི་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་ལུགས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་སེར་མོ་བ་རྣམས་ལ་གཏོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་པར་གསུང་བ་ཡང་། གཏོང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་འདིར་དགོངས་ནས་གསུང་བ་མིན་པས་ང་ཚོས་མི་རིགས་འདིའི་གནས་བབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་ནི་གནད་ཆེ་བའི་འགག་རྩ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ། ལྷ་བའི་སྔོ་ནས་སྒྲིང་བ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་ནི་སྐད་གཅིག་གི་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོའམ་ཡང་ན་བཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་གཞན་ཤེས་པའི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་གཞན་པ་ཆོས་མངོན་སྲུམ་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་ཐུབ་ཞིང་ངེ་བ་དང་། ཐོས་སུ་གྲུབ་པ། རྟག་པར་གྲུབ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གི་སྣང་ཚུལ་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་འདོད་པ་གཞི་གྲུབ་སྨྲ་བའི་རིག་པ་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། དཔྱོད་པ་བ་ཚང་མས་དངོས་པོའི་རྫས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པའམ་འཕྲུལ་བའི་སྣང་ངོར་དོན་སྤྱི་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པར་འདོད། ནང་པས་དེ་འདྲའི་ལྟ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་རྣམས་གཙང་སེལ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀུང་ནང་ཤེས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལྟར་འགྱུར་ལྡོག་ཅན་དང་། མི་རྟག་པ། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སམ་དངོས་པོ་ཞིག་མེད། འོན་ཀུང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཐོག་མའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། གཞི་གྲུབ་སྨྲ་བའི་འགྲན་ཟླར་གྱུར་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ། སོ་ཆོས་རྣམ་པ་ཆེ་བའི་དོན་སྟོང་རང་ལུགས་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཕྱི་རོལ་གཞི་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ལྟས་སུ་འདོད་པའི་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་གིན་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཀུང་། གཅེར་བུ་པས་ཕྱོག

དེ་ཕྱིད་ཐེམ་པོའམ་ལུས་པོར་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྫས་ཤིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལ། ལས་ཀྱི་སྨིན་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་དུ་བརྒྱུད་ནས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུག་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པར་མ་ཟད། རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་འདྲའི་རྫས་སམ་དངོས་པོ་ཕྲ་མོས་ཁེངས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བྱེ་སྣོད་ཀྱི་ཁུག་མའི་ནང་དུ་བྱེ་མས་གང་བ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་ཡོད་དོ།།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་བདག་དང་དངོས་པོའི་རྫས་སམ་ཡང་ན་དཀོན་མཆོག་གིས་བྱེད་པ་སོགས་དོར་དེ་རྩ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་དང་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་ཤུལ་དུ་ཕྱི་རོལ་བའི་རྫས་དེའི་ཚབ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མེད་ན་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ལྡན་པའི་དངོས་པོའི་གྲུབ་ཆའི་རྫས་དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཁྲུལ་སྣང་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་ནས་བདག་དང་དངོས་པོའི་རྫས་དཀོན་མཆོག་སོགས་དོར་བའི་ཤུལ་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་དེའི་ཚབ་བྱས་ཡོད་པར་སྣང་། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བའམ་འཁོར་བའི་ལྟ་བ་དེར་སྤྱིར་བཏང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱང་གཞི་བྱས་པ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལུགས་འདི་བྱུང་ངོ་།།དེས་ན་ཕྱི་རོལ་བས་བདེན་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡང་རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྡེ་མདོ་ནང་ཚན་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། སེམས་ཙམ་པས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་འདོད་པ་

སོགས་འདི་དག་དང་། གོང་གི་ཕྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བའི་རྫས་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ལ་དཀའ་ངལ་མི་ཆུང་བ་ཞིག་འཕྲད་སྲིད་པས་བསམ་བློ་ཞིབ་མོར་གཏོང་དགོས་སོ།།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན་ཕྱི་རོལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་དཀོན་མཆོག་གམ་རྫས་ཀྱིས་བསྐྲུན་པར་བཤད་པ་དང་། རང་རེས་ལས་འབྲས་རྒྱུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྨང་གཞིར་གསུང་ཡོད། ལས་འབྲས་དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་དང་དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ལས་གྲངས་ཅན་པས་རྫས་ལ་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ན་ཡང་རང་རེས་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་འདུག་པ་ལྟར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་གསལ་ཅན་གྱི་མཚོན་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པས་ལྷ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་བློས་མཐུ་དང་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་དངོས་ཡོད་དོ་ཚོག་གསར་བསྐྲུན་བྱས་པ་དང་། ནང་པས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པར་གསུང་བའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་དབང་གི་ནུས་པ་ཞུགས་ཡོད་དེ། 《གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན》ལས"འཇིག་རྟེན་འདི་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ས་

ཆུ་མི་ལྷུང་གི་རྒྱལ་ཕྲ་རབ་རྟག་པ་དག་སོ་སོར་འཕོད་པ་ལ་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་སྐྱོད་བཅུད་འབྱིན་པར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས། དང་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་སྦྱར་ཞིང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་པདྨའི་མདངས་ནས་བྱུང་།"ཞེས་ལས་དབང་གི་མིང་ཚིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་འདིར་གཞིགས་ན་དོན་དུ་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ཡིག་ལས་བསྐྲུན་པར་བཤད་པ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་གིན་ཡོད་པས། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཙ་བའི་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་རྫས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབབ་གིན་ཡོད་པ་དང་རྫས་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ནས་བཤད་ན་འགྱུལ་སྐྱོད་ལ་ངོས་འཛིན་གིན་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུར་དཀའ་ཁག་ཆེན་པོ་ཡོད་སྙམ།

གསུམ་པ། ལྟ་བ་དཀར་ནག་བཞིའི་སྟེང་ནས་ཚུང་གླེང་བ།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་བས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་པའི་ངང་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ནས་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པའི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་པོ་ཚེ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་བརྗོད་ཞིག་ཏུ་བསམ་ཡོད། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་གཞན་སྡེ་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་ལ་འདྲ་ས་ཧ་ཅང་མང་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས

བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པར་གསུང་བའི་ཞོར་དུ། གྲངས་ཅན་པར་དོགས་ཟློན་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་འགག ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྫས་ཀྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཞེབས་པར་འདོད་ལ། མི་འདྲ་ས་ནི་རང་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་རྩ་བ་ནས་ལས་མི་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོའི་འགྱུར་ལྡོག་ནི་སྐད་ཅིག་ནས་སྐད་ཅིག་བར་གྱི་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡོག་འགྱུར་བ་ལྟར་གསུང་། འོན་ཀྱང་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ནི་ཚགས་དམ་པའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་ན་ཡང་དེའི་རྒྱུན་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུང་ལ། གྲངས་ཅན་པས་རྟག་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་ན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རྩ་བའི་ངོ་བོ་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཁྱུག་ཡོད་པར་སྣང་བས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུར་ཟབ་ཚོམ་ཆེ་བར་འདོད།

ཟག་བཅས་ཀྱི་སྙིང་ནས་བཤད་ན་ཡང་སྤྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ནང་པའི་གང་ཟག་མཐོ་རིམ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྨྲུང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཅབས་ཅིག་ནང་གི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་རང་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་ཕྱི་མོ་བ

རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བར་ཡིད་སུན་ཏེ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསམ་གཏན་སྒོམ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེར་སྤངས་ཏེ་ཐར་ལམ་ཐོབ་པའང་མ་གཞི་གཅིག་མཚུངས་ཤུ་ཕྱུར་ཡོད་པར་སྙམ།

འདིའི་སྐོར་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཙམ་མ་ཟད་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་ཡང་གཅིག་མཚུངས་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པར་གསུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཉན་རང་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྟོང་པ་མ་གཏོགས་རྟོགས་མེད་ཚུལ་གསུང་ཡོད། མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་མཐར་ཐུག་ན་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་མ་སྤང་གི་ཐོག་ནས་འཇོག་དགོས་པ་ཞིག་སྣང་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་དགོས་ན་རྩ་བ་དེ་བག་ཆགས་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉོན་མོངས་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ལའང་འདང་རྒྱུག་རྒྱུ་གལ་ཆེ་སྙམ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་སྐོར་གོང་དུ་སོང་ཟིན། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་པོའི་ཐུན་མོང་གི་ཁ་ཕྱོགས་སའི་ཆེས་མཐར་ཐུག་དང་ཆེས་ཕྲ་མོས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་དཔྱད་པ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཕྱོགས་བཅས་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ན་ཕྱོགས་མེད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ཡོད་པས། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀས་ཡོན་ཏན་དང་རྫས་ཞེས་འདོད་པ་དེའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་རྡུལ་ཕྲན་སྙིང་པོ་འམ་ཡང་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་

ལུས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་ཡང་འདྲ་བར་སྣང་ངོ་།། དེ་ཡང་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བའི་གཙོ་བོ་དབྱོད་པ་བ་ཡིན་ལ་ཁོས་འདོད་མདངས་ཡུལ་ལ་ཐོག་ནས་ཡུལ་དེས་རྣམ་པར་བཟུང་བ་དང་། འདོད་དེ་སྐར་ཡང་བདག་གི་རྣམ་ཤེས་སུ་འཇུག་པར་འདོད། དེས་ན་འདོད་དེ་དང་ཡུལ། བདག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ཚང་མ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྫས་ཤིག་ཡིན་པས། ཁོ་ཚོས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བའི་བསམ་བློའི་འཛིན་སྟངས་ལ་འགོག་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་མོད། ང་ཚོས་ཀུང་མཐའ་ཡས་ཆགས་ཞེན་གྱི་ཉོན་ཡིད་དང་དེས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་གསུང་བ་ལ་གཞིག་ན་ཆགས་ཞེན་གྱི་ཡུལ་དེར་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཡང་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་གམ་ཡང་ན་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་།།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐོར་ལ་ཡང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་འཆར་བའམ་ཡིད་སྨོན་བྱེད་ས་ནི་ཐར་བ་ཡིན་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཀུང་རེད། ཐར་བ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན་དགེ་པ་དང་སྡིག་པའམ་སྒྲིབ་པ་དང་དག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད། ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དགེ་བ་དང་དག་པའི་ཆ་ལ་གསུང་བ་དང་། དེའི་འགོག་རྐྱེན་སྡིག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཆ་ལ་གསུང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་བའི་ཚེ་སྲོག་ནི་དེ་ལས་ཐོག་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་གནས་བར་བཤད། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའམ་སྡིག་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ལས་ལམ་བཅུ་པོའི་ལམ་དེའི་སྒོ་འགོག་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་པའི་ཆེས་མཐོ་རིམ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཚད

དག་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་གསུངས། དེར་བརྟེན་གཅེར་བུ་བས་ཀྱང་ལས་འབྲས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ་དེ་གཞལ་བྱ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་པོའི་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་སེམས་སྔོང་གི་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཆ་འདྲ་བོར་སྣང་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་སྙིང་དུ་འབབ་གིན་ཡོད་པར་སྣང་། 《དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད》"མཐར་གཏུགས་ན་ཕྱི་རོལ་ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་བརྗོད་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་སྨྲ་བ་ཡི་ཡི་གེ་ཨོ་ཡིག་ཟེར་བ་དེས་བསྒྲུན་པ་དང་དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱེ་མེད་པ། ཐ་མ་འཇིགས་ཡས་མེད་པ། ཕྱོགས་དང་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། འདས་དང་མ་འོང་ད་ལྟ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ། ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོ་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཤེས་པའི་རིང་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོང་དགོས་པ་དང་། ཨོ་ཡིག་གི་བདེན་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པར་བཤད" དེ་བཞིན་ནང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྒྲུངས་གཙོ་བོ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་དུ་འཁོར་བར་འཆིང་བ་པ་དང་། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལ་ཐར་བར་གསུང་ཡོད་པ་རེད། བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་ན་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གང་དུའང་མི་གཏོགས་པའི་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་གསུང་བའི་མཐར་ལས་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་བསྟན་ཡོད་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་ཚངས་པ་དང་ཡི་གེ་ཨོ་དེའི་ཚབ་ཏུ་ནང་པས་ལས་འབྲས་གཞག་པ་ཞིག་ཨེ་ཡིན་སྙམ་ཡང་། འོན་ཀྱང་ནང་པའི་ལས་འབྲས་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་

ཚོ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འབྱུང་རྩ་དང་ཚད་གཞི་གང་ཡིན་པ་གསལ་ཐག་མ་ཆོད་པར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་རྒྱུ་དཀའ་ལས་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་དོ།།

བཞི་པ། སྐབས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་མཇུག་སྡུད་པ།

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ། ཕྱི་རོལ་བས་དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ནང་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་སྟོན་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ངོས་འཛིན་པ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་ཡང་། ནང་པས་གཟུགས་ཕུང་མ་ཟད་སྤང་རྟོགས་མཐར་སོན་པའི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུང་གིན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་བའི་སྟོན་པ་དེས་ཕོ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་པོའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་ཚད་མཐོན་པོའི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ངམ་གོ་ས་ཐོབ་པ་ཡང་གཟུགས་ཕུང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱིན་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དབང་ཕྱུག་སོགས་བཅོས་མིན་ལྷུན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་ན་ཕོ་ཆེས་གཞལ་བྱ་རྟོག་གེའི་དོན་བཅུ་དྲུག་པོར་སྨྲ་དགོས་དོན་མེད་པར་མ་ཟད། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱང་ལམ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོར་དཀའ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ།།

མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་ས་གཙོ་བོ《དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད》ལས"ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཆོས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚད་གཞི་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན"ཞེས་པ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་ལ་དད་པ་དང་མོས་པ་ལམ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ལ་ནང་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ཅིང་དེ་ལས་ལོག་པའི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་དད་པ་དང་མོས་པ་དེའི་ལམ་ལ་བསྙེན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཕྱི་རོལ་པར་བཟུང་ན་ནོར་བ་དང་འཆུགས་ས་གང་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཕྲན་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འདྲ་མའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་གླེང་གི་ཚལ་དུ་ཚུད་ཞུ་བ་འདིར་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་པས་འཕྲོག་བཤད་དང་ཞགས་འགྲེད་དུ་མི་གཟིགས་པར་མི་འདྲ་མའི་གནད་འགག་གི་དོན་ལྷུག་པོར་གནང་རྒྱུ་ནི་སེམས་གཏིང་གི་རེ་བ་ཞིག་གཅིག་ཡིན།

སྨྲས་པ།

སྟོན་དང་བསྟན་པ་དེ་ཡི་རྗེས་འཇུག་གི།
ལྟ་སྤྱོད་ཟབ་མོའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པར།།
སྟོན་པའི་ན་བཟའ་བརྟེན་པའི་དཀོར་གཟན་ཆོས།།
དགའ་མདོག་ཟིག་མདོག་རང་གར་མ་སྟོན་ཅིག།

རིག་གནས་ཀྱི་ཁ་སྐོགས།

ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་བསམ་བློ་བ། ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚང་མས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ལུགས་དང་ཚད་མ། སྒྲ་དང་སྙན་ངག མངོན་བརྗོད་དང་སྡེབ་སྦྱོར། སྐར་རྩིས་དང་བཟོ་གསོ་སོགས་སྔ་སོ་སོ་ནས་དཔྱད་བརྗོད་དང་རྩོམ་ཡིག་མི་ཉུང་བ་སྤེལ་བ་ཡང་བོད་བཙན་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཙམ་དུ་ཟད། འོན་ཀྱང་བོད་པ་སྤྱིའི་རིག་གནས་དེ་རྒྱང་ཐག་རིང་ཞིང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ལྡན་ན་ཡང་ད་ལྟ་གནད་ཀྱི་འགངས་མ་ཕུང་བའི་སྐབས་འདིར། མི་སོ་སོ་ནས་སོ་སོའི་དགའ་ཕྱོགས་དང་རྒྱུས་ཡོན་ཡོད་པའི་རིག་གནས་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་བརྟོད་དེ་དཔྱད་བརྗོད་གང་མང་སྤེལ་བ་མ་ཟད། རིག་གཞུང་དཔྱད་སྙིང་གི་ཚོགས་འདུ་ཡང་ཚོགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་འདི་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་མི་སོ་སོས་བྱ་དངོས་གང་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཁྱབ་ཁོངས། དམིགས་ཡུལ། ཚ་ཚད་སོགས་མི་འདྲ་བའི་རྐྱེན་ཀྱིས་སྟོང་བྱ་དང་དྲན་ཚུལ་ཡང་མི་གཅིག་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་འདིར་དྲང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁྱབ་ཆེ་ལ་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་རྩེ་མ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཁ་ལས་སོང་སྟོང་བའི་གཞུང་ལམ་བདེ་བ་ལྟར་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ཞུ་ན།

དང་པོ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟར་གནང་དགོས།

གང་ཞིག་ལ་མི་རིགས་དང་། གང་ཞིག་ལ་བོད་རིགས། གང་ཞིག་ལ་རིག་གནས། གང་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས། གང་ཞིག་ལ་རིག་པའི་བསྒྲོ་གླེང་། གང་ཞིག་ལ་བོད་རིག་པའི་བསྒྲོ་གླེང་སོགས་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་གིན་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དོ་མའི་སྙིང་ནས་བཤད་ན་མི་རིགས་ཐུན་མོང་གི་རྩ་བའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྤེལ་ན་ལེགས་ཀྱང་འཕྲལ་དོན་འཁྱོངས་ཐབས་ཙམ་ལས་ཕུགས་མི་རིང་བའི་རིག་གནས་ལ་མགོ་འཁོར་ན་ག་ལ་འགྲིག ད་ལྟ་ང་ཚོས་རྩོམ་ཡིག་ཐོག་ནས་མི་རིགས་འདིའི་རིན་ཐང་དང་འབྱུང་འགྱུར་གླེང་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་གང་ཞིག་ཡོད། 《ཡུའུ་ཞུན》གྱིས"ཇོ་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་དངོས་དེ་འཁྱག་ནས་སྐྱེས་པ་ལས་ཐབས་མེད"ཅེས་པའི་གནས་ལུགས་འདི་རྟོགས་དགོས། ང་ཚོ་ཚང་མས་མི་རིགས་ཞར་གཏོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ནོར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་མཇུབ་སྟོན་ལ་མགོ་སྨྲུར་མིག་བཙུམ་ཏེ་མི་རིགས་ལས་དོན་གླེང་བར་བྱེད་པ་འདིས་ཨུ་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་ལྡན་དང་བདེ་ཐང་གི་ལམ་དུ་བསྒྲོད་དཀའོ། ། དེས་ན་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་དང་ཞིབ་འཇུག་པ་ཚང་མས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེས་ཤོས་རེད། རིག་གནས་ཞེས་པ་ལ་གོ་དོན་ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་གོ་དོན་མི་རིགས་ཤིག་གི་ངོས་ཐད་ནས་བཤད་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་ཆབ་

སྲིད་དང་བསམ་བློ། དཔལ་འབྱོར་དང་དམག་དོན། སྐད་བརྡ་དང་གསོ་གཞིས་སོགས་ཚུད་པར་མ་ཟད། གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་དེང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡང་འདུས་ཏེ། མདོར་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་སྤྱི་མིང་ལ་གོ་དགོས་སོ།། ཅིག་ཤོས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་སྒྲ་གར། རོལ་མོ། མཛེས་རིས། བཟོ་གསོ་སོགས་ཚུད་པའི་རིག་གནས་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་བོད་པ་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ནས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སོགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཚང་མ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་གོ་དགོས་པར་མ་ཟད། ཁོང་གི་བརྗོད་པའི་ཁག་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་དགོས། འདིའི་ཟུར་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལ་ལས་གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་ཕོ་ནར་ངོས་འཛིན་གྱིན་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཤས་ཤིག་གིས་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་བོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེང་སང་ཤར་རྒྱུབ་ཀྱི་རིག་ནས་ལ་སྐད་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་ནས་བརྗོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་འདི་རེད།

ང་རང་གི་བསམ་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་པ་དེ་གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་ཕོ་ནར་ངོས་བཟུང་ན་ཉེ་རབས་དང་དེང་རབས་བོད་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཁས་མ་བླངས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དང་། རིག་གནས་བཅུ་པོ་ཕོ་ནར་ངོས་བཟུང་ན་དེ་ཡན་གྱི་ཡ་རྒོག་རིང་མོའི་རིག་གནས་དེ་ཚོ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་མིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེང་སང་ཤར་རྒྱུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བློ་བརྩོལ་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བཤད་ཁུལ་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་ལྟར་

ན་ཡང་ད་ལྟའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གསར་གཏོད་དང་དར་རྒྱས་གཏོང་བཞིན་པའི་རིག་པའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མདུན་ལམ་དང་བསམ་བློ།

འཆར་གཞི། གོམས་གཤིས། སེམས་ཁམས་མ་ཟད་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་ཚད་མ་ཁས་མ་བླངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། རྗེས་ཕྱོགས་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་དང་བགྲོ་གླེང་དེ་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པའི་དུས་ཚོད་དེར་ང་ཚོས་བསྐྱལ་རྒྱ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱིན་མ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོ་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་མི་རིགས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་མི་རིགས་བརྩེ་དུང་དང་མཐུན་སྒྲིལ་གཏོང་པའི་བྱ་འགུལ་སྤེལ་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་རང་ལུགས་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། ལེ་ཉིན་གྱིས“མི་རིགས་བརྩེ་དུང་ནི་རྒྱུན་མཐོང་གི་ཐ་སྙད་གཅིག་དང་ཚོར་རྟོགས་སྙིར་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་ལ། མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་སྒྲེང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན”ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་ལྟར་ཚུལ་མཐུན་གྱི་མི་རིགས་བརྩེ་དུང་ནི་མི་རིགས་དེའི་ལུགས་སྲོལ་སེམས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་བློ་ལ་ཟེར་དགོས་པ་མ་གཏོགས་མི་རིགས་ཡ་འགལ་དུ་གཏོང་བའི་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལས་ཀ་འདིས། མི་རིགས་ནང་མཐུན་གྱི་རང་བཞིན་མཚོན་གྱིན་མེད། ཐུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་བ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བཤད་ཡོད་དེ།“མིརིགས་ལ་བརྩེ་དུང་མེད་ན། མི་རིགས་ཀྱི་བདེན་དོན་འཚོལ་བ་ཡོད་མི་སྲིད”ཞེས་པ་ལྟར་ཤར་ཐུབ་ལྟ་བ་སྙིང་དཀྱིལ་དུ་བཅིངས་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་ནང་མཐུན་བརྩེ་དུང་གི་མ་རྐང་དོར་དེ་རང་འདོད་རང་ལུགས་ཤིག་གི་མ་གཞི་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་ཚོའི་དོས་ནས་དོ་

བསྒོ་དང་གཟི་བརྗིད་ཅིག་ཏུ་བསམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དོ་མའི་ཐོག་ནས་མི་རིགས་ལ་བརྩེ་དུང་མེད་པའི་རྟགས་རེད།

དེ་ལྟར་མི་རིགས་ལ་བརྩེ་དུང་མེད་ཚེ། མི་རིགས་རང་དབང་དང་འདྲ་མཉམ། བཅིངས་གྲོལ་དང་འཚོལ་སྐྱེག་རི་ལྟར་བརྩེགས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཚིག་སྐམ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་པ་དེ་གྲྭ་སའི་དཔྱ་ཕར་གྱི་གཞུང་ལུགས་མིན་ལ་ཕྱ་བཏང་གི་རི་ཁྲིད་ཀྱང་མིན་པར་མ་ཟད། ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་བས་ཀྱང་མིན། དེ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གཏན་ཚིགས་རིག་པས་བསྒྲོ་གླེང་དང་སེམས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་ཕྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ལྷ་རམས་པ་དང་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིའི་གོ་སར་བསྐྱོད་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རིག་གནས་སྤེལ་རྒྱུ་དེ་རེད། གཉིས་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་གཞོལ་རྒྱུའི་བསམ་པར་བཅིངས་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཅིག་གི་འཆི་བ་ཀློག་ཐབས་སུ་མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་རི་སྒོང་ལུང་སྟོང་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱལ་ཏེ་མཐར་དུས་ཀོང་ལུང་པར་བསྐྱུན་པ། གསུམ་པས་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རིག་གནས་བཤད་ནས་བོད་པ་ཚང་གི་སྤྱིའི་རིག་གནས་རྒྱ་ཇེ་ཆུང་དང་ཉག་ཇེ་ཕྲ། དུས་ཇེ་ཐུང་དུ་བཏང་སྟེ་མཐར་བོད་པ་ཚང་གི་རིག་གནས་དེ་མ་ཕེ་སྲུའུ་རིང་ལུགས་དང་རྒྱབ་གླིང་ཟླ་སྒོ་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་གོམས་སྲོལ་དང་སེམས་ཁམས་སུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དེ་རེད། ངཚོ་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་དམངས་སེམས་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པར་བསམ་བློ་ནན་མོ་གཏོང་དགོས་ཏེ། མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་གང་ལ་འཁོར་བ་དེའི་སྟེང་ནས་ཕྱ་བ་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཆོས་

ལུགས་བསྒྱུར་བཅོས་དང་སློལ་རྒྱུན་བསྒྱུར་བཅོས་སོགས་བསྒྱུར་བཅོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་ཡུལ་གྱི་མི་རིགས་འདིའི་འདོད་མོས་དང་མི་བསྟུན་པར། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྟ་བ་དང་སྟོབས་ཤུགས། ཡང་ན་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཤེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་པ་ནི་སྨིན་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཉེན་ཁ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་བྱ་གནང་ཡོད།

དེའི་སྟབས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་བསམ་བློའི་ནུས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་སྟོབས་ཤུགས་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཏུ་ཡག་བཅོག་གཉིས་ཀའི་ཚད་གཞི་ཆེ་ཤོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློའི་འདུ་ཤེས་ནི་དངོས་པོའམ་རྫས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྫས་ལས་ཀྱང་མཐོ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་གི་འགལ་རྐྱེན་དང་མཐུན་རྐྱེན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་འདི་རེད། གཙོ་བོ་ང་ཚོ་མི་རིགས་དང་ལྡན་དུ་མཉམ་དར་མཉམ་སྐྱིད་བྱེད་པ་ལས། མི་རིགས་ཆེན་མོ་དར་རྒྱས་སུ་སོང་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཤུ་ཚོའི་མི་རིགས་འདི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བསྒྱུར་ག་ལ་རུང་། ད་ལྟ་ང་ཚོ་ཚང་མས་གླེང་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་བསྒྲོ་གླེང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་བོད་བཙན་པོ་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ་དེ་མིན་གཉའ་ཁྲི་ནས་ད་ལྟའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་པོ་འདིའི་འཕེལ་གྲིབ་ནི་རིག་གནས་སྐྱི་ཚིངས་འདིར་ཐུག་ཡོད་པས། དབུ་ཕར་བསྒྲོ་གླེང་དང་། ལམ་རིམ་བསྒྲོ་གླེང་། གསང་

སྤྱགས་བགྲོ་གླེང་། སྔོན་ངག་དང་མངོན་བརྗོད་རྩོམ་རིག་བགྲོ་གླེང་སོགས་ནི་མི་རིགས་དེ་སྔི་ཟག་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྣ་འགའ་ཤས་ཀྱི་བྱ་བ་རེད་མ་གཏོགས་སྤྱག་ཟག་ཆོད་པའི་དུས་སུ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལས་འགན་མིན།

ད་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་དང་དཔེ་དེབ་བགྲོ་གླེང་སྣ་མང་བྱེད་གིན་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ཚོ་གེ་སར་ཞིབ་འཇུག ཚད་མ། ནང་ཆོས། རྩོམ་རིག་སོགས་ལ་བགྲོ་གླེང་བྱེད་པ་ལས་བོད་བཙན་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་བགྲོ་གླེང་བྱེད་གིན་མེད་པས། ང་ཚོས་རང་གི་རིག་གནས་ལ་རང་གིས་ཞིབ་འཇུག་དང་བགྲོ་གླེང་བྱེད་རྒྱུ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་དབང་ཆ་ལའང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། དེས་ན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དེ་མི་རིགས་དར་རྒྱས་དང་རང་དབང་གི་ཐབས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་གཙོ་བོ་རེད་དེ། ཅུ་ཆོས་བྱེད་ཐབས་འདི་ཐབས་རྟག་ལ་མཇུག་འབྲས་མེད་པར་མ་ཟད། རང་རིགས་རང་གིས་བརླག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་དར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་མིན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གང་མང་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ཆེས་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ནང་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། གནའ་མིའི་ཁ་དཔེ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་དྲུག་པོ་བརླགས་མཁན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དྲུག་པོ་རང་ཡིན་པ་ལས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་མིན། ཆིན་མི་རིགས་བསྒྱུབས་མཁན་ཡང་ཆིན་རང་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྩ་གཏོར་བྱེད་མཁན་ནི་བོད་མི་རང་ཡིན་པ་ལས་གཞན་སུ་ཡང་མིན་ཞེས་བཤད་ན་ཆོག དེ་ན་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་པ་དེ་བོད་མི

རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ངག་སྒྱུར་འདིའི་སྟེང་དུ་དེང་གི་གནས་བབ་དང་སང་ཉིན་གྱི་ལམ་ཁར་ཕན་པའི་དེ་སྔའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དེའི་འཕེལ་རིམ། དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གསར་སྤུན་དང་དར་རྒྱས་རྒྱུད་འཛིན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་ངོས་བཟུང་ན་ཞིགས་ཆ་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་།།

གཉིས་པ། ད་སྐབས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་མ་འཆུག་པར་ཚོས་འཛིན་གནང་དགོས།

སྤྱིར་བོད་པ་ཚང་གི་རིག་གནས་དེ་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མས་ཕྱུག་ཞེན་གནང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་ཆོས་ལུགས། བོད་ཀྱི་སྨྲ་ཕྲོས་མཚོན་པའི་དཔྱད་རྩོམ། བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་མཚོན་པའི་བགྲོ་གླེང་། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་མཚོན་པའི་ཞིབ་འཇུག བོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་ལྷུག་རྩོམ། བོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚོན་པའི་སྙན་རྩོམ། བོད་ཀྱི་བརྩེ་དུང་མཚོན་པའི་གླུ་གཞས། བོད་ཀྱི་གསང་བ་མཚོན་པའི་གབ་ཚིག བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཚོན་པའི་སྒྲུང་གཏམ་སོགས་ཚང་མའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ནི་བོད་བཙན་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་འདི་ཡིན་པ་ལས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་རིག་གནས་ཡིན་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། མི་རིགས་གཞན་འགྱུར་བྱེད་ཕྱོགས་འདིར་ང་ཚོ་མ་ཟད། ཤུའུ་ཏ་ཞེན་གྱིས་ཀྱང"གཞན་བསྒྱུར་སྲིད་ཇུས་ནི་མར་ཁེ་སུ་རང་ལུགས་ཀྱི་དྲག

མཛོད་དུ་གཏན་ནས་མི་ཐུང་བ་ཞིག་ཡིན"ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མི་རིགས་དང་གོམ་སྲོལ་དམངས་གཙོ་བཅས་ལ་རྩོལ་བ་ཉི་གནོད་འཚེ་དང་བཅས་པའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་མིག་རྒྱང་རིང་ཞིང་བདེན་དོན་བསམ་པ། རིན་ཐང་ལྟ་ཚུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ། མི་རིགས་ལྟ་ཚུལ་ཡང་དག་ལྡན···པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཆོ། རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་འདིར··ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། མི་རིགས་འབྲེལ་པར་གནོད་འཚེ་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེན་འདི་རིགས་ལ་དོགས་ཟོན་དང་འགོག་རྩོལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གནས་ལུགས་སྣང་བོར་བཤད་པའི་བོད་མི་ཞིག་གི་ལས་དོན་ཡིན། ངས་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཟེར་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས······ལུགས་ལྟར་མི་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིག་གཞིར་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་ཏེ་འདོད་རྒྱུང་ཆོག་ཤེས་གནས་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་མིན་ལ། རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་པར་གནས་ཏེ···འདོད་ཡོན་ཐུང་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་འདང་མིན་པར་མ··ཟད། ཤར་ཕྱུབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སད་དེ་བོད་པ་ཚང་གི་བག་ཆགས་ཡོད་ཚད·····རྡུལ་དུ་བརླག་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་བས་ཀྱང་རྩ་བ་ནས་མིན།

མ་གཞི་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནས་བབ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལམ་ཁ་དེ་མི་རིགས་དེའི་ཕྱི་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གང་ཞིག་གནས་མ་གནས་ཀྱིས་སྙེང་ནས་བཤད་རྒྱུ་མ་གཏོགས། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སོགས་ཐེབས་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་ཤེད་དུ་ཐུབ་སྒྲིང་དང་མར་ལེ་སོགས་ཐེབས་བའི་དེང་གི་རིག་གནས་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་དཔུང་ཤེད་ཀྱི་ངལ་བ་བསྐྱེར་རྒྱུ་མིན། འོན་ཀྱང་

བཤད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་གོམས་སྲོལ་སེམས་ཁམས་སོགས་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་གཞའ་གནོན་དང་ནང་འགལ། ཡང་ན་མི་རིགས་འདི་ཉིད་དུས་རབས་གཉིས་སུ་ཁ་བྲལ་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་འདིའི་སྙིང་དུ་བབས་ཡོད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཆོས་མི་རིགས་ལ་གཞའ་གནོན་དང་རྩ་རྫོགས་བྱེད་པའི་སྨྲུག་གཏམ་མེད་ཅེ། ང་ཚོས་བོད་བཙན་པོའི་རིག་གནས་རྒྱལ་སྤོངས་སུ་བཞག་ནས་རྒྱ་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཀོད་དོན་མེད་ལ། དེ་བཞིན་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཡ་འགལ་དུ་འགྲོ་བར་སླག་ནས་གཞའ་གནོན་དང་རྩ་གཏོར་གྱི་བྱ་འགུལ་སྤེལ་ཅི་ལ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མི་རིགས་འདི་ཁ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་རྒྱུར་ལག་ལེན་ལོག་ལམ་དུ་འགྲོ་སྲིད་ན། མི་རིགས་འདིར་གཞའ་གནོན་དང་བྱེས་བྲལ་དུ་མི་འགྲོ་བར་འགན་སླུང་མཛད་དགོས་པའང་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད།

དེས་ན་གདོང་དམར་བོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ལ་གངས་ཅན་ཡུལ་གྲུ་འདི་ནི་བོད་རིགས་གཏན་སྡོད་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རིགས་ཆགས་ཡུལ་དང་གནས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཤར་མདོ་ལ་རིང་མོ་ནས་ནུབ་ཇོ་མོ་གླང་མའི་ས་གཞི་འདིའི་སྙིང་དུ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས། དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན་སོགས་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོའི་རིང་ནས་ད་བར་དུ་མི་ལོ་སྟོག་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་དང་། བོད་རྗེ་ཐོག་མ་གཞའ་ཁྲི་ནས་ལོ་རྗེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་བཙན་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་དེ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་དང་སྔོན་རྗེས་འཇུག་ཡང་འཇུག་

མགོ་འདོགས་དང་བཅས་པ་རྣང་གཞི་སྙེད་ནས་ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་སོགས་འདིས་འཁྱོངས་སོང་བས། ད་ལྟ་ང་ཚོར་འདིས་མ་ཆོག་པར་གཞན་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བསྐྱེད་དགོས་དོན་མེད། ཉེ་སྔོན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་རིག་གནས་ལ་འགལ་རྐྱེན་དང་ཤུགས་རྐྱེན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་མ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་བོད་རིག་པའི་བསྒྲོ་གླེང་ལ་ཉམ་ཉེས་ཚབས་ཆེན་ཕོག་པ་ནི་ཕྱིའི་རྐྱེན་གྱིས་བཟོས་པ་རེད་ལ། ད་ལྟ་ནང་གི་རྐྱེན་མི་ཤུང་བ་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་ཞིབ་འཇུག་དང་བསྒྲོ་གླེང་གི་ཀུན་སློང་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་། མི་རིགས་འདིའི་གཞུང་རྩའི་རིག་གནས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྙོག་འཛིང་ཆེ་བ་ཡང་། ཕྱིར་བོད་པ་ཚང་གི་རིག་གནས་མ་ལག་གི་གཞི་རྐང་བོད་བཙན་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་འདུས་མངོན་ལུམ་བླངས་ཡོད་ཅེས་པ་ཤོད་ན་ཆོག ད་ཆ་སྐད་པ་ཚང་གི་རིག་གནས་འདི་འཛམ་གླིང་རིག་གནས་ཅན་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་སྐད་ཚང་གི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་དག་ཅིག་རེད། ཅུ་ཚོའི་ཁ་དཔེར། རྒྱ་མཚོ་རྫིབ་ནས་བཞག་ཏེ། ཀོ་གྲུང་མཆུ་མས་སྤྲད་ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་རིག་གནས་ཀྱི་མ་རྐང་དོར་ནས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་རྗེས་སུ་སོང་ན། ཁ་ཐོར་དུ་སོང་བའི་ཅུ་ཚོའི་ཤ་རྐང་རུས་རྐང་དུས་ནམ་ཡང་འཁྲོད་ཐུབ་ཀྱིན་མ་རེད།

རྒྱལ་ཁབ་དང་ཡུལ་གྲུ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེའི་རྩ་བའི་རིག་གནས་དང་སློབ་གསོ། དམིགས་ཡུལ་དང་ཐབས་ཇུས་ཁ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་ན་རྒྱལ་

ཁབ་དེའི་མངའ་ཐང་ཅུང་མ་འགོར་བར་མཇུག་སྡུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ལ། ཉེ་རབས་ཀྱི་དུས་འདིའི་ཐ་གཞུག་ཏུ་ཆིང་གྲོང་མའི་རིག་གནས་གཉིས་སུ་ཆད་དེ་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་རིག་གནས་བཟུང་བ་དང་། ཅིང་གིས་གོ་མིན་ཏང་གི་རིག་གནས་དང་ལངས་ཕྱོགས་ལྟ་བ་རྒྱུན་འཛིངས་བྱས་པ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རྒྱབ་ལྗོངས་མ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་སྨད་ནས་བཟུང་ནང་གི་དམག་འཁྲུག་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཕྱིའི་དམག་འཁྲུགས་མཚོན་ཆའི་ཐོག་ནས་བརྒྱབ་ཏེ་མཐའ་མཇུག་གི་རྒྱལ་ཁ་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་བླངས་ཏེ་ཅིང་ཐེ་ཝན་དུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་སོང་ན་ཡང་ད་དུང་གོ་མིན་ཏང་དང་ཆིན་མིན་ཏང་གཉིས་ཁས་ཉོ་རང་ལྡན་པའི་ཛ་དྲག་གི་རིག་གནས་སྤྱོད་པ་མཇུག་བསྡུམ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་པ་འདི་རེད།

སྐང་བ་ཚང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་ལྟ་བ་དང་ཁ་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་བོད་བཙན་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་འདིའི་རྨང་གཞི་ཐོག་ནས་བསྒྲོ་གླེང་དང་དཔྱད་བརྗོད་དེ་ང་ཚོའི་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་བོ་མཐུས་ཇི་ཚང་དང་ཐུས་ཇི་ལེགས་སྨོས་དཔལ་འབྱོར་དང་བཟོ་ལས། སློབ་གསོ། ཁོར་ཡུག མི་གཤིས། སེམས་ཁམས་མཐའ་དག་གི་མ་རྐང་བརྟེན་པོ་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྐང་ཚང་ཁ་ལ་གཡར་ནས་རྗོག་ཏུ་ཕྱི་ནས་འདྲེན་དགོས་དོན་མེད།

གསུམ་པ། ང་ཚོས་ཁྲིད་འཕགས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས་པ།

རང་རེའི་གངས་ཅན་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་བསྒྲོ་གླེང་སྤེལ་བའི་བྱ་བཞག་ལ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་འདྲ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གང་མང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་གཏོད་པ། རྒྱུན་འཛིན་པ། དར་སྤེལ་གཏོང་མཁན་རྣམས་ནི་བོད་མི་དམངས་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞིབ་འཇུག་དང་བསྒྲོ་གླེང་བ། དཔྱད་བརྗོད་པ། བདར་ཤ་གཅོད་མཁན་ཚང་མ་ཡང་རང་རེའི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གནས་ཡོད་པའི་སྟབས་ཀྱིས། ང་ཚོར་ཆ་རྐྱེན་ཀུན་ནས་འཛོམས་པོ་དེ་འདྲ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་འང་མེད། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་ས་སྟེང་ས་འོག་ཚང་མ་གནའ་བོའི་བོད་བཙན་པོའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་དང་དངོས་རྫས་ལྷུན་སྒྲུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གདོང་དམར་བོད་པ་ཚང་གི་ལོ་རྒྱུས་དཔང་རྟགས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ཙ་ཚོས་དེ་ཚོར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ། བོད་བཙན་པོའི་རིག་གནས་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་བསིལ་འཛམ་མཁའ་དབུགས་ལ་རོལ་བའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་དག་གི་འོས་འགན་ཡིན། ང་ཚོར་ཆེས་མཐོ་ཞིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གཙུག་ལག་མཐའ་དག་གི་རྨང་གཞི་བོད་པ་ཚང་གི་མཐའ་མཛུག་གི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་སྲོག་དབུགས་ཏ་ཛ་ཕྲ་མོ་འདིར་ཐུག་ཡོད་པས། ཡར་མར་གྱི་སྲོལ་བཤད་དང་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་དཔེ་དེབ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་

གོམ་སྟབས་འདིས་བོད་པ་ཚང་ལ་ཕན་གང་ཡང་ཐོག་རྒྱུ་མེད། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་བོད་རང་གིས་ཞིབ་འཇུག་དང་བསྲུ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཚོགས་འདུ་གང་མང་འཚོགས་དགོས་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་དེ་སྔའི་རིག་གནས་ལ་ནང་བྱིན་ཆུད་པ་དང་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནད་དོན་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་རྒྱུས་མངའ་བའི་མཁས་དབང་བགྲེས་སོང་རྣམས་ཀྱང་ཚོགས་ཞུགས་གནང་ཐུབ་ཀྱིན་ན་བོད་པའི་རིག་གནས་ལ་གསོན་ཤུགས་སྤར་ལས་ལྡན་རྒྱུ་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་ལྷ་སྲུལ་སྐྱ་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ནི་མཐའ་མཇུག་གི་རེ་བ····ཡིན།

སྨྲས་པ།

བདེ་སྐྱིད་ལྷ་ཡིས་བསྐུན་པར་སེམས་པ་དང་།།
སྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱིས་བགོད་པར་ཐག་བཅད་ནས།།
ཉམས་དགའ་བདེ་བ་ཅན་ལ་སྨོན་པ་འདི།།
གངས་ཅན་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ཡིན།།

དབུ་མའི་གཏམ་བརྗོད།

ངས་བལྟས་ན་ཁུ་ཚོའི་སེམས་ལ་གདན་ཚགས་སུ་གནས་པ་སེམས་སྡུང་གི་ཤུགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་སྙོངས་པ་དེ་རེད་ལ། མཆོག་འཛིན་ཡང་རེད། དེའི····· སྐབས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་གི་ལམ་ཕྲན་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་འདིས་མི་རིགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པའི་བག་ཆགས·· ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་ནི་བདེན་གནས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཁོ་ན་རེད། མ་གཞི་བཟོད་སྒོམ་གྱི་དབང་བསྒྱུར་ལ་ཞེན་དྲགས་པས། བཟང་ཚའི་ཐབས····· ལམ་ཡག་ཤོས་གང་ཡིན་ཡང་བྱི་རོལ་བའི་ལྟ་བར་བསྐྱད་ནས་དམའ་འབབ····· དང་། སྐྱིད་ཕྱུག་ནུས་མེད་ལྟར་མ་ལྡན་སྙིངས་འཁོར་ཚོགས་ཀྱིས་ཁ་བའི་ཡུལ་སྡོངས་གང་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མི་ཡི་མཆོག་ཏུ་ཆོས་པའི་ཁུ་ཚོས། འཕགས་པའི་ལམ་ལྷ་ཟིན་ནས་འགྲོ་བའི··· སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐོ་རྟགས་མེད་ལ། མི་ཡི་འཛོན་ཐང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་དྭན་རིག་ཀྱང་མེད་ན་ཁ་བ་གངས་ཅན་དུ·· འཁོད་པའི་མི་རྣམས་ཡ་རབས་བསམ་བཟང་གི་བརྡ་འཕྲིན་བརྟེགས་མ་ལ··· སྙིང་པོ་ཟད་དོ།།

ང་ཚོས་འདས་པའམ་བགྲེས་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་བག་ཆགས་དེ་རིགས····· སེམས་སུ་གཉེར་གཉེར་ནས་ཨུན་འཛོམ་དང་རྗེས་ལུས་ཀྱི་སྐྱིགས་མ་འདི་སྡུང་

པ་རེད། དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་བར་སྙིགས་མ་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པར་རྗེས་ལུས་གྱི་སྙིགས་མ་བྱུང་། དེས་ན་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་མིའི་རྣམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱོན་ཡོངས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གཙང་མ་ཞིག་ཐེབས་དགོས་པའི་ས་བཅད་རིང་པོ་འཇོག་མཁན་ནི་སྐུ་ཞབས་རྣམ་པ་དང་སྐུ་ཤོགས་རྣམ་པ་ཚོ་རེད། དེ་ཡིན་……ཕྱིར་ངས་འདི་ནས་སྐུ་ཞབས་རྣམས་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སྡོད། སྐུ་ཞོགས་ཚོར་ཞེན་ཆགས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གཏན་ནས་མི་བྱེད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་……གི་འདོད་པའང་ཡེ་ནས་མེད། མ་……གཞི་ཆོས་ལུགས་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན……གཉེར་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ལ་ཞེན་ཆེ་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་རྒྱུ་ནི་སྐུ་ཞབས་དང་སྐུ་ཞོགས་གཉིས་ཀའི་སེམས་ཀྱི་བརྗོད་འདོད་གཙོ་བོ་རེད། དེ་ཡིན་ཕྱིར་སྐུ་ཞབས་རྣམ་པ་ཆོས་པའམ་དགེ་སློང་མིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས……ཆོས་མི་གཉེར་ལ། སྐུ་ཞོགས་རྣམ་པ་འཇིག་རྟེན་པའམ་སྐྱ་བོ་མིན་པས་འཇིག་རྟེན་པར་ཐེ་གཏོགས་དང་ལག་བསྒྲིངས་དགོས་དོན་ཙ་བ་ནས་མེད། རྒྱུ……མཚན་སྐུ་ཞབས་རྣམ་པས་ངའམ་ཡང་ན་ངར་འཛིན་གྱི་བདག་དང་འཚོ……གནས། སྙེར་དོན། རང་མཚན། ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད། འཁོར་དང་དབང་ཐང་གོ་ས་སོགས་ཡིན་པ་དང་། སྐུ་ཞོགས་ཆོས་ཤེས་བུའི་ཁུངས་རྒྱ་གར་གྱི་སངས……རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་གཏུགས་ནས་རང་གི་ནང་སེམས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གཞོམ……རྒྱུ་དམིགས་བྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རང་རང་གི་ལུགས་ལ་ངན་ལག་དང་དམའ་འབེབས། བརྙད་བཀོ་བྱུར་ཟ་བྱེད་པའི་དེང་གི་གནས་བབ་འདི་མི་རིགས……གཞན་གྱི་མདུན་དུ་ཕྱུན་གྲོགས་ནང་འགལ་དང་དགྲར་བལྟ་བ་ལས་གསར……

གཏོད་ཀྱི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་སྟོན་འགྲོ་ཞེ་ཡིན་ནམ།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན། སྐུ་ཞབས་རྣམ་པ་ཚོ་གཅིག་ནས་ཆོས་པ་མིན་པ། གཉིས་ནས་དད་པ་ཅན་མིན་པ། གསུམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་དག་ཞེར་བྱེད་པའི་མི་སྣ་མིན་པ། བཞི་ནས་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་དངོས་རྫས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་མིན་པ། ལྔ་ནས་ཆོས་ལུགས་ངོ་སོར་ཁྱེར་བའི་ཚུན་བག་ཅན་མིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཆོས་གཞུང་གི་ཕ་ཁྱུངས་མ་ནང་ལ་དེ་འདྲའི་ཁ་བྱང་བཞག་ནས་མིའི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཕྱུར་བརྟེན་ནས་རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་ཡ་གྱལ་འདིར་དབང་བསྒྱུར་དང་གསར་གཏོད་ཐུབ་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡེ་ནས་འབྱུང་མི་སྲིད་སྙམ། དེ་ཡང་ཡིན་དེ་སྐུ་ཞབས་རྣམས་པའི་འཐབ་བྱའི་དགྲ་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་སོགས་མཐོ་སྒང་གི་ནང་ཁུལ་ཡིན་ན་དུས་ཡུ་གཉིས་དང་ཁ་བྲལ། ནང་དམེ་རྒྱབ་འགལ། ཚོགས་ཞུང་། རྒྱུད་ཆད་དུ་འགྲོ་འགོ་ཚུགས་པས་དེ་ལ་ཆོས་གཞུང་ལྟར་སྙིང་པོ་ཆེ་བརྟང་ལ་གཏད་དེ་བསྒྲོད་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེར་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་ཤུགས་ཡེ་ནས་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ལ། རང་དབང་གི་རྒྱུག་རྩེའི་སྒྲོས་པའང་འདི་ནས་མཚམས་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཙ་བའི་དམ་བཅའ་རང་གཤིས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྐུ་ཞབས་དང་སྐུ་ཞོགས་ཚོའི་དཀྲུས་སུ་སྤྲོ་བའི་གོམ་ཁ་ཡིན། འཐབ་བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་། དགྲ་ལ་བཀོལ་ན་དེ་ཀའི་ཙ་འཛུགས་དང་རྒྱུས་ཤུགས་ཐབས་ཇུས་དང་། བཀོད་འདོམས་རྣམས་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་བསམ་གཞིག་དང་རྒྱུས་ཡོན་སྙོམས། འདི་ཀའི་འཐབ་བྱེད་ཕྱུན་གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་

སྟོབས་དང་དཔལ་ངར་ ཁ་ཐུགས། དམིགས་འབེན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་སེམས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བའི་ནང་མཐུན་ཕར་རྐྱོལ་ནི་ཙ་བའི་དམ་བཅའ་རེད། འོན་ཀྱང་ནང་ཚགས་གསང་བ་ཕྱིར་གཏོང་གིས་རང་གི་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་རྨང་གཞི་ཙ་བ་ནས་བཤུམ་མགོ་ཚུགས་ན། ང་ཚོའི་མཐའ་མཇུག་གི་ཚེ་སོག་ཕྲ་མོ་ཛམས་གནག་གི་ཤན་པས་གཅོད་རྒྱུ་ལས་གཞན་གང་ཡང་བསམ་གིན་མི་འདུག དེ་བས་མི་སྒེར་སུ་ཞིག་ཡིན་ཙང་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་སྨྱུག་རྩེ་ལས་འཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མི་རིགས་དེའི་སེམས་དང་བསམ་པ་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དམིགས་ཡུལ་སོགས་ཆ་ཧྲིལ་པོ་ནས་མཐུན་རྒྱུ་ཞིག་དཀའ་ན་ཡང་། བརྒྱ་ཆའི་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་དམངས་གཙོ་ཤས་ཆེ་བས་ང་ཚོ་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། ཕྱིར་བཤད་ན་ང་ཚོས་རྣམ་ཤེས་བོད་པའི་ལུས་པོ་འདིས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་བདག་འཚོལ་བའི་རང་མཚན་ནས་སྒེར་དོན་གྱི་བསམ་པ་གཞི་བཞག་གི་སྟེང་ནས་གླིང་ན། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ན་མི་གྲངས་དུང་ཕྱུར་ང་བཅུ་ང་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ནས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ། རང་ཚུགས་ཅན་དང་རང་དབང་གིས་སུ་ལའང་མགོ་སྒྲུར་ལག་མི་བསྲིང་བ་ཏག་ཏག་ཡིན་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་དག་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱ་དང་དགུ་ཅུ་ཙ་གྲངས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ནས་སྤྱི་ཁྲབ་ལ་མགོ་མི་སྒྲུར་བ་དང་ལག་དེ་ལས་ཀྱང་བསྲིངས་མི་དགོས་བར་རང་དབང་ངམ་སྒེར་ཚུགས་ཅན་གྱི་མི་གྲངས་དུང་ཕྱུར་ང་བདུན་དུ་འགྱུར་དགོས་པས། ང་ཚོ་ཡང་དེའི་གསེབ་ཏུ

རང་མཚན་ནམ་རང་ཚུགས་ཅན་གྱི་མི་གྲངས་ཁྲི་ཕྲག་དྲུག་བཀྲར་གྱུར་བས་ཁ་བ་ཅན་དུ་རང་མཚན་ནམ་སྐེར་སྐྱོད་ཀྱི་ས་གཞི་ཁྲི་དྲུག་བཅུ་གསར་གཏོད་བྱེད་ཐུབ་ན་སྙིང་སྟོབས་ཅན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད།

ངས་ནི་མི་རིགས་རང་མཚན་ནམ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་དང་བརྒྱུག་རྒྱུ་ལས་འགྲེང་ཚུགས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་མི་དུ་སྐེར་གྱི་དོན་དུ་ངལ་བརྟེན་རྒྱུ་མིན། ང་ཚོས་གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐད་ནས་ནུབ་གླིང་བ་དག་གི་ངག་བཤད་རིག་པའི་རྩལ་ལ་སྤྱར་གྱིས་འཇུས་ན། དུས་རབས་དྲུག་བདུན་རིང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་བསྟེན་བཏང་བར་དགོས་མཁོ་མ་མཆིས་སོ།།ང་ཚོར་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་བཀག་རྒྱ་སྤྱོད་ཡངས་སུ་གཏོང་དགོས་པའི་བརྡ་ཚིག་མང་དུ་བརྗེག་པ་འདི་ལ་ཟུར་བལྟ་ཞིག་བྱས་ན། གྲུ་བཞི་མ་ཡིན་པའི་ཟུར་གསུམ་དང་། ཟུམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་འཛོང་པོ། གོར་གོར་མ་ཡིན་པའི་ཟླ་གམ་གྱི་བེམ་པོ་ལ་ས་བཅད་རིང་པོ་ཞིག་འཛུག་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མངོན་ཐུབ། ནུབ་གླིང་པ་ཚོས་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ཟུར་བལྟ་བྱེད་པའི་ཞོར་དུ་རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་གི་བདག་ཉིད་དེར་འཛིན་ཐང་དང་སྟུས་ཚད། རང་བཞིན། ངོ་བོ། སེམས་ཁམས། མི་གཤིས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིར་རྙིང་ཞེན་གྱིས་བསམ་པའི་མངོན་ཚུལ་སྒྱུར་ནས་གསར་གཏོད་དང་གསར་རྙེད་ཀྱི་སྤོབས་པ་ཀུན་ནས་ལྡན་རྒྱུ་དེ་རེད། ཡིན་ཡང་ནུབ་གླིང་པ་ཚོས་དཔྱད་འཇུག་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ལས་དང་ཐུན་མོང་མིན་ལ་ རྒྱུ་དང་

འབྲས་བུ་ཡང་མ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕོ་བ་ཆོས་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེ་བོ་འམ་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་དང་གནས་བབས་ལ་དཔྱད་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་འཚོ་གནས་ཉེར་འཚོའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གོ་ཆོད་པའི་ཐབས་ཇུས་ཡིན་པ་ལས་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཏུ་འཚོ་ཞིང་གསར་གཏོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་གནས་བཅའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

ད་ལྟ་ང་ཚོར་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་དང་ཡང་ན་ལུས་ལ་མ་འགྱུར་གོང་དུ་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ལ་ཁ་བྲང་རིང་པོ་ཞིག་འཛོག་གི་ཡོད་པ་འདི་གཅིག་བྱས་ན་རྒྱབ་གླིང་བ་དང་ཨེ་ཤ་ཡའི་ངག་ཚིག་སྣ་མང་ཞིག་ལ་མཐུན་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་ནས་དུས་རབས་དྲུག་བདུན་ནས་དཔལ་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ངག་ཚིག་བསྒྱུར་བརླས་བྱེད་པ་རྒྱབ་སྟོངས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དུས་ཀྱི་སྔ་གཞུག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དུས་རབས་སྔོན་མའི་བོན་གྱི་ཐ་སྙད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་དུས་རབས་དྲུག་བདུན་ནས་གསར་དུ་འགྲོགས་པའི་རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རྒྱན་གྱི་གཤིས་ལུགས་དང་བསྟུན་ནས་ད་བར་དུ་སྔ་རྗེས་འགལ་ཟླ་དང་ནང་དམི། འཐབ་རྩོད་མཐུག་མ་སྒྲིལ་བར་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པར་འཕར་མ་ཉིས་བརྩེགས་ཅན་གྱི་ནང་འགལ་འབྱུང་བ་འདིར་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན། དེ་གཉིས་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་། ཇོ་བོའི་སྔོ་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཡ་ཀྱལ་བདག་དང་ཤེས་པ། ཡིད་ཀུན་གཞིའི་སྙིང་ནས་ཁྱད་པར་ཕྱུ་ཡོད་པས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག

འདོད་པ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་དགོས་པའི་གནད་ཤག་གཅིག་གོ །དེའི་སྐབས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་འཚོལ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དཀའ་ཁག་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། གསལ་རིག་གི་ཚོར་སྣང་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་ན་ཆོས་གཞུང་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན། ཀུན་ནས་ཆ་ཚང་བ་དང་། དོ་མཉམ་པ། ཐུས་ཀ་ལེགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདག་པོའམ་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པ་ལས་བེམ་རིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕུང་པོའི་སྙིང་ན་ང་ཚོར་རྙེད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མི་འདོད་དོ།།

ནང་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་རུང་ལྟ་བ་དཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་སྡུ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་དང་རང་གི་བདག ཡན་ལག་གི་མགོ་དང་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་གི་རྣམ་ཤེས་བཞི་ནི་སུ་དང་གང་ཞིག་གི་བརྒྱབཤད་ཚིག་གི་རྩ་བ་དང་སྟོང་དཀྱིགས་འོ་མའི་མར་པོ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཐོད་བརྐལ་དང་མཆོང་རྒྱུགས་འཚོལ་སྙེགས་བྱེད་དགོས་པ་སྨུ་ཞབས་དང་སྨུཚོགས་རྣམ་པའི་ཐུགས་སུ་འཛུགས་དགོས་པར་སྣང་། སྔོག་ཕྱོགས་ནས་དུསརབས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉེར་གཅིག་གི་རིང་ལ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བཤད་བརྗོད་མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་བ་ཙ་ཚོའི་མི་ཚེའི་ལྟ་བ་དང་རིན་ཐང་ལྟ་བ། ཚེ་སྲོག་གི་ལྟ་བ་ལ་མ་འགྲིག་ས་དང་མ་འདང་སའི་རྒྱུརྐྱེན་གཏེ་བོ་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱིས་སྒོ་བཀག་ཅིང་སྲོག་གནོམ་པའིབཤད་སྣངས་རང་དབང་གི་གཏམ་བརྗོད་ཡིན་དུ་ཆུགས་ཀྱང་། ང་ཚོའིམཐའ་མཇུག་གི་ཚེ་སྲོག་རྒྱུས་ཐག་ཕྲ་མོའི་དྲང་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན། སྐྱང་ཀྲ

རོལ་རྫོར་གྱིས། སྣང་བ་ཡང་ཤིངས་འདི་རང་སོར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱ་ར་ཅན་ཞིག་འཚོལ་བར་འདུག་གོ །གནད་འགག་མ་ཐིགས་པས་དཔྱད་དཔྱད་མང་ན། །ཨ་མ་ཏན་མོ་དེ་སྲུས་རྟོགས་འདུག་གོ །འདིར་གནད་ཐིགས་པའི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་ན་སྲོག་ལྡན་དང་སྲོག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་དུ་འདྲེན་ནུས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཨ་མའམ་སྤྲུལ་ཤུགས་སྤུ་ཅིང་འཁྲིགས་པ། དབྱིབས་ལེགས་པ། ལྷམ་གྱིས་འདང་བ། ནུས་ཤུགས་ཆེ་བ། ཆག་སྐྱོན་དང་ངར་རྒྱུ་མེད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་རང་བདེ་གཞན་སྐྱིད་ཀྱི་བསམ་བློ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་རྩེ་གཏོད་ས་ཞུག་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དེང་གི་ཆར་འགྲོ་སའི་ལམ་དང་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡོད་ཚད་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྣམ་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་ཆོམ་ནས་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ཀྱིས་བཞེངས་དགོས་ཞེས་འབོད་ཚིག་མང་དུ་བསྒྲགས་པ་ནི། ཤེས་བས་མ་ཐིན་པའི་སྒྲིར་བཏང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་རེད། དེར་མ་ཟད་ཡོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་ན་ཡང་། མི་ལ་རས་པ་དང་ཇོག་གུང་ཐང་གི་ཡུལ་ཙ་ཛ་སྐྱ་ན་ཕྲུག་འཚོར་གྲགས་སྙན་མངའ་ཐང་ལ་གྲུས་ཀྱང་འགྲན་མི་བཟོད་པའི་ཁྱིམ་ཞིག་ཆགས་པ་ནས་རྒྱུང་མ་འགོར་བར་ཡབ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཕྱ་ལམ་དུ་སོང་རྗེས་ཡོད་ཚད་ཨ་ཁུ་གཡང་སྟོན་པོ་རྒྱལ་དང་ཨ་ནེ་བདུད་མོ་ལྷག་འགྲན་གཉིས་ལ་དབང་ནས་ཡོང་མ་བུ་གསུམ་ལ་མནར་གཅོད་དང་བརྙས་བཅོས། འཕྲ་སྨོད། གཤེ་གཤེ་གཏོང་བ་སོ་ཆོས་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ངོག་ཏུ་རང་ཁྱིམ་ཀ་བ་གདུང་བརྒྱུད་དང་རང་ཞིང་འོལ་མ་གྲུ་བཞི། རང་མི་མ་སྐྱིད་གསུམ

ཀའི་ལས་མཉེར་དང་དབང་མཉེར། སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་མཉེར་ནས་ཤི་མ་གསོན་གྱིས་ངང་ནས་འཚོ་བ་དང་ཁོར་ཡུག་གང་ལའང་རང་དབང་མེད་པར་སྡོངས་ལ་ཁད་དུ་ཕྱུར་བས་ན། མི་ལའི་མི་གཤིས་ཀྱི་རྣོགས་པ་སད་ནས་ཨ་ཁྲུ་ཚང་ལ་འཁོན་ལན་སློག་པའི་ཆེད་དུ་དྲག་ལས་མཐུ་སེར་དང་། ཞི་ལས་ཨ་མའི་ཟུར་དུ་སྒོ་མ་བཏུལ་ཏེ་ཚང་དང་ཤ་བཅོས་ནས་གྲོས་ཚོགས་བསྡུས་པ་སོགས་ཞི་དྲག་ཟུང་འབྲེལ་ཐབས་ལམ་སྣ་མང་བཀོད་ན་ཡང་། མཐར་ཨ་ཁྲུ་དབང་བཙན་པས། མི་ལ་ཐབས་ཟད་ཙ་ཐུག་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཨ་ཁྲུ་ཚང་ལ་མ་ཕྱུགས་པར་ཨ་མ་སྐྱིང་ཚ་དཀར་རྒྱན་དང་སྲིང་མོ་པེ་ཏ་མགོན་སྐྱིད། ཁོ་རང་གི་ཁྱིམ་གཞིས་ཞིང་ལག་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་རྒྱུད་ཆད་དུ་བཙུག་པ་ལྟ་ཆོས་རིག་གནས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ལྟར་ན་འགྲིག་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་། མི་ཆོས་རིག་གནས་དང་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད། མི་ཚེ་འདི་ཡི་གཤིས་ཀ འགྲོ་བ་མིའི་འཚོ་གནས་ལ་སྣོན་སྟོབས་ཀྱིས་གདེང་འཛོག་བྱེད་མ་ཐུབ་པས། དེ་དུས་མི་ལ་རས་པ་དང་དེང་གི་ཙ་ཚོའི་བྱེད་སྟངས་གཉིས་ཇོ་བོའི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་བྱུང་མེད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཐུན་རྐྱང་བདག་གིས་ང་ཚོར་རང་གཤིས་མེད་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན།

མདོར་ན་བོད་སེལ་ཕྱུར་ཁ་ཐོར་དུ་སོང་བའི་གཞུག་གི་བྱ་བཞག་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ཚོ་གྲལ་ཟུར་དུ་ཤུད་ནས་ཆོས་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་པར་གྱི་བྱ་བ་ལྷུར་བླངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་རིག་གནས་བསྒྱུ་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་དང་

འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་སྐྱབ་ཐབས་སོགས་གང་ལའང་འཛོམས་དོགས་བྱེད་''
མི་དགོས་པའི་བསྒྲིགས་གཞི་ཅིག་ཆགས་ཡོད་ཀྱིན་ན་ཁ་སང་དེ་རིང་གི་ང····
ཚོའི་ཚུགས་ཀ་འདི་ལས་རིང་དུ་བཀལ་ཡོད་པ་ཁོ་ཐག་རེད།

སྨྲས་པ།

སྣང་བ་གཟུགས་སུ་འཛིན་པ་སྒྱུ་བོའི་ལུགས།།
སྟོང་པར་ཡིད་སྨུག་འཆའ་བ་ཟེར་མོའི་སྲོལ།།
སྣང་སྟོང་དབྱེར་བ་མེད་པའི་དཔྱད་བརྗོད་འདི།།
བསིལ་ལྡན་ཁ་བ་དཀར་པོའི་ལང་ཚོ་ཡིན།།

ངས་འདི་ལྟར་བཤད་ན་འདོད།

ཀོ་ལ་རིལ་པོ་འདིར་འཁོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་བ་ནས་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དེ་དག་གི་རིང་ལ་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་གང་མང་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་འཚོ་གནས་དང་ཁོར་ཡུག་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བསྐྲུན་བྱས་ཡོད་པ་ཁོ་ཐག་རེད། དེ་ཡིན་ཕྱིར་བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་དུས་སུ་འཛམ་གླིང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་འཆད་ཁུངས་སམ་འབྱུང་གཞི་སྤྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་མང་པོ་དང་ཚན་རིག་གིས་ཀྱང་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་གར་བས་ལྷ་ལས་མཆེད་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཕེ་ཅིན་དང་ཡུ་ནན་ནས་སྤྲ་མི་བྱུང་ནས་ལོ་ས་ཡ་གཉིས་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་གིན་ཡོད་པ་བཞིན། སྔར་བ་ཚང་གིས་ཀྱང་ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་སྤྲ་སྲིན་ལས་མཆེད་པར་བཤད་ཀིན་ཡོད་པ་འདི་རེད།

དེ་ལྟར་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྲ་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་ཆ་ནས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དང་། མིའི་ཆ་ནས་གདོང་དམར་པོད་པ། གོམས་སྲོལ་གྱི་ཆ་ནས་པགས་པ་གྱོན་པ། རྩམ་པ། འཚོ་བརྟེན་གྱི་ཆ་ནས་བྲེ་རྩམ་ཞོ་འོ་ཤ་མར་དང་། མི་གཤིས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁ་དཀར་གཞུང་དྲང་། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ནས་སུས་ཀྱང་འགྲན་མི་ཐུབ་པའི་སྤོབས་པ། བསམ་བློའི་ཆ་ནས་ཡུན་རིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བསམ་གཞིག་བྱེད་པ། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་རང་སྲུང་རང་སྐྱོང་ཡིན་ན་

ཡང་། ཕྱིའི་སྟག་གཟིག་གི་ལྷ་བས་གདོང་དམར་བོད་པ་ཚང་གི་ལུགས་སྲོལ་ལ་ནག་ཟིག་ཕབ་པ། རྒྱ་གར་དང་ཧུ་རྒྱན་གྱི་ལྷ་བས་བོན་ནམ་བོད་ཀྱི་དར་སྲོལ་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས་པ། བོད་རྗེ་ཐ་མ་འུ་དམ་བཙན་པོས་བོད་པ་སྤྱིའི་ཆོས་ལུགས་དག་ཐེར་གནང་བ། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་དང་མི་བཞིའི་སྒྲོགས་ཁག་གིས་བོད་དུ་དར་བའི་ཐུབ་བསྟན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་སྒྲུན་འཁྲིད་བྱས་པ། དེང་གི་གསར་བྱུང་བ་ཚོས་བོད་པ་ཚང་གི་སྤྱིའི་ལམ་ལུགས་ཡོད་ཚད་རྩ་རྫོགས་བྱེད་པ་སོགས་ནི་གཙོ་བོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་ཐོག་ནས་དམག་འཐབ་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་རེད། དེས་ན་ངས་ཀྱང་དེ་དང་བསྟུན་ནས་སྐད་ཆ་འགའ་བཤད་ན། ཝུ་ཚང་གི་མེས་པོ་གཉེན་རབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མ་ཟད་རིག་གནས་ཀྱང་མཐོ་སྒང་གི་མི་རིགས་འདིའི་སྐད་བརྡ་དང་བསྟུན་ནས་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོས་ཏེ་མི་བརྒྱུད་འདིར་ཤེས་རིག་གི་འཕར་རྩ་ལྡན་ཞིང་བློ་གྲོས་ཀྱི་གོམ་སྟབས་གོ་ལ་རིལ་པོའི་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྔོན་དུ་སྤོས། ཡིན་ན་ཡང་སྣང་བ་ཝུ་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་པའི་ཐོག་མ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ། རིག་གནས་གསར་གཏོད་པ་ཤེང་ནི་རང་རེའི་རྒྱལ་པོ་དང་པོའམ་ཐོག་མའི་མཛད་རྗེས་ཅན་དུ་མ་བརྩིས་པར་གཞའ་ཁྲི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་བཤད་པ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གསུམ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ནང་ནས་ཕུལ་བྱུང་ཅན་དུ་གདམས་པ། བོད་ཁ་ཐོར་དུ་སོང་བའི་གཞུག་གི་འོད་སྲུང་དང་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་སོགས་ཀྱང་ཕྱུད་དུ་འཕགས་པའི་བྱུས

རྗེས་ཅན་དུ་བརྗོད་པ། དེ་ནས་རིམ་པར་ས་སྐྱ་པ་དང་ཕག་གྲུ་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་འཛམ་དབྱངས་དང་ཕྱག་རྡོར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཚུལ་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་བསྒྲིས་པ་དང་ཡང་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོར་གྲུབ་མཐའ་བློ་བསྒྱུར་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྟོད་སྨྲབ་རིག་པའི་གཞུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་མ་ཟད་བོད་པ་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡང་མ་བསྟུན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་དེ་དུས་ཀྱི་བོད་རྗེ་སྡུ་ཕྱི་དང་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་དག་དང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་པ་རྣམས་པས་སྣང་བ་ཚང་གི་རང་དབང་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཁོར་ཡུག་གི་རྩ་དོན་རྣམས་འགོ་ནས་མཇུག་པར་དུ་ས་བཅད་མ་བོར་བར་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ལྟ་སྣང་བ་ཚང་གི་ཁ་བྱང་དང་ས་བཅད་ཡོངས་རྫོགས་དོར་ནས་ལམ་ལུགས་གསར་པ་དང་གཞུང་ལུགས་གསར་པ་ས་བཅད་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་སམ་རང་བཞིན་ལ་འདང་རྒྱུག་ཤེས་ན་བོད་པ་ཚང་ལ་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་ཆ་རྙེད་ཐུབ་པོ། །ཝུ་ཤོས་ཆོས་ལུགས་དང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་བཟང་མིན་ལ་རྩོད་པ་བྱས་པས་ཕན་གང་ཡང་མི་ཐོགས་ཏེ། སྣང་བ་ཚང་གི་རྒན་པོ་མགོ་དཀར་དང་གཞོན་པ་ཕྲུགས་ཧི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཁ་མ་ཆི་དང་ལག་ལེན་བ་བཟུང་ཡོད་པ་འདི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡར་རྒྱས་སམ་ཡང་ན་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་སླེབས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྟ་བར་

སྐྱིག་ནས་རྩོམ་ཡིག་ཀུང་སོ་རེར་དེབ་གྲངས་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཐོན་གྱིན་ཡོད་པ་ཡང་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་རྟགས་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་སྐྱོང་ཆ་ཞིག་ལུས་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོ་སྐྱོ། ཡར་ཆེར་ཀྱི་སྨྲ་བ་གཞོན་ནུ་འགལ་སྨྲའི་སྒྲིན་ནག་གི་རྒྱུ་བར་ནས་དུས་ནམ་ཡང་ལྷང་ལ་འབུད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཡང་གཅིག་བཤད་ན་སྐད་བ་ཨུ་ཚང་གི་རྒྱལ་པོ་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ལས་ཁྱི་མ་ཁྱི་མའི་མཛད་རྗེས་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་དྲིལ་བསྒྲགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞི་རྐང་མ་ཚུགས་པར་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་དྲགས་པའི་བལྟས་ཞིག་མིན་ན་ཆབ་སྲིད་ལ་ངེས་ཆ་ཡོད་པའི་རྟགས་གཏན་ནས་མ་རེད། གལ་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་དཔུང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མ་རྐང་ལ་གཞི་བཙོས་ནས་རྒྱལ་སྲུང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་གི་ངོས་ཐད་ནས་བཤད་ན་སྔར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་དང་སྒོས་སུ་སོ་རྒྱུས་རིམ་བྱུང་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་པའི་མཛད་རྗེས་དང་ཡང་ན་དེ་ཚོའི་ཚ་ག་བསྲེས་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །བོད་པ་ཚང་གི་ཆོས་ལུགས་ཚད་མཐོན་པོར་འཛིན་གྱིན་ཡོད་པ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྲུན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕོར་ཡུག་ཞན་དྲགས་པས། གཞན་རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རྒྱན་ལ་དག་ཞིང་ངམ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བོས་ནས་དེ་དག་གི་སྟོད་བཙུད་ལ་སྨོན་ལམ་དང་དེར་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལམ་ལུགས་ཞིག་གཞི་ནས་ཆགས་པ་རེད། སྤྱིར་བཤད་ན་ཐུབ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དེ་བོད་པ་ཚང་གི་མི་གཤིས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་། ཨུ་ཚང་གི་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་བོད་པ་ཚང་གི་རིག་གནས་མཐའ་དག་གི་རྩ་བར་བཞག

ཡོད་པ་འདི་རེད། མ་ཟད་དེའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་ཆོས་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡོང་སྒོ་རྫོ་སྐྱམ་དང་སོལ་ལྷངས། རྫོ་སོལ། ཚྭ་ཁྲ། སྨན་རྫས་སོགས་རང་བྱུང་གཏེར་ཁ་སློག་འདོན་དང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཐུབ་པས་རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རྒྱན་སོགས་ལ་འགྲམ་ཆུ་ལྷུང་དགོས་པ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཡང་གཅིག་ནས་མི་འབོར་ཉུང་བ། གཉིས་ནས་ཁོར་ཡུག་ཞེན་པ། གསུམ་ནས་རང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཁར་ནང་འགལ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཚུ་ཐུག་གི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཨ་རི་དང་དབྱིན་ཇི་སོགས་ལ་སྐྱོན་གིན་ཡོད་པ་གཉིས་ནི་དུས་ཀྱི་རྩ་གཞུག་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན་གནའ་དེ་དུས་བོད་རང་གི་རིག་གནས་དང་ཆབ་སྲིད་དམག་དོན་དཔལ་འབྱོར་སོགས་གང་ཅི་ཐད་ནས་ལག་ལེན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱིས་ན་རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རྒྱན་ལ་སྐྱོན་མི་དགོས……པར་མ་ཟད། དེ་ཆོས་ཚུར་བོད་ལ་སྐྱོན་པ་དང་ཡང་ན་དྲག་པོས་རྩོལ་ལན……ཕྱོག་རྒྱུ་ནི་ཁོ་ཐག་རེད། ཉེ་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས། དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན། ཚན་རིག་སོགས་གནམ་ཕྱོང་གི་གླ་བ་བཞིན་གནས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཕྱི་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཉེད་པར་ཨ་རི་དང་དབྱིན་ཇི་བྱེད་ཕྱོགས་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་སྐྱོན་གིན་ཡོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ང……ཆོས་རང་གི་རིག་གནས་བེད་སྤྱོད་སྒོས་གཏེར་རྫས་རྫོ་སྐྱམ་དང་སོལ་ལྷངས། ཚྭ་ཁྲ་དང་རྫོ་སོལ། ཤ་པགས་སྨན་རིགས་སོགས་མཛོ་སྐང་གི་ཐོན་ཁུངས་འདི་དག་ལ་བདག་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཨ་རི……སོགས་ཀྱིས་ང་ཚོར་ཨེ་རག་ལྟར་དྲག་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་མིན་ཡང་། ཞི་བའི་སྒོ་ནས་ལག་བསྲིངས་རྒྱུ་ནི་ཐག་གིས་ཆོད་པས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་དེའི་རིག་གནས་

ལ་སློ་དྲང་བོར་གཏོད་རྒྱུ་མེད་དོ། །ད་སྐབས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཁ་ཐོག་མིག་ཐོག་
ཏུ་བཤམས་ཡོད་པ་འདིར་བསམ་བློ་མི་གཏོང་བར་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ······
ཡོད་ཚད་བསྟུན་གང་ཐུབ་བྱེད་པའི་ལྷ་ཆོས་རིག་གནས་ཟེར་བའི་དགོན་པའི་
ཕྱོགས་དང་། མི་ཆོས་རིག་གནས་སུ་འབོད་པའི་སློབ་གྲྭའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན···
ཡང་གཞི་མ་རྙེད་པའི་དོན་དག་ཅིག་སླེང་གིན་འདུག་གོ།

མ་གཞི་ང་ཚོའི་གླེང་དོན་གཙོ་བོ་ཆོས་ལུགས་མིན་ལ་རིག་གནས་དང་།
འཛམ་གླིང་མིན་ལ་བོད་དང་། སྔོན་པ་མིན་ལ་ལག་ལེན། ཁ་བཤད་མིན་ལ···
དོན་གནས། ཁྱོག་བཤད་མིན་ལ་བདེན་དོན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་དུས་སུ···
སླེབས་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་གསར་རྙིང་གི་སྲོལ་ཀ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚིག···
ཏོག་སྲོལ་རེས་བྱུས་པས་བོད་ཀྱི་འཚོ་གནས་དང་ཁོར་ཡུག་རང་གཤིས་སོགས་
ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཕན་འབྲས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། བོད་ཀྱི་གནའ་ནས་ད་བར་དུ··
ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་དེ་ཚོའི་རིག་གནས་རྗེས་སུ་རྒྱུགས་རྒྱུགས་ན་ཡང་ང་ཚོར་
འདི་འདྲའི་མཇུག་འབྲས་ཁེ་ཞན་དབང་ཆུང་དུ་གྱུར་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།
ད་ལྟ་ཡང་བོད་པས་རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རྒྱན་གྱི་རིགས་གནས་དང་ལྟ་བ། ཆ······
ལུགས། དར་སྲོལ། སེམས་ཁམས། དམིགས་ཡུལ། འཛིན་སྟངས། ངོ་བོ་སོགས་
བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། གསར་འགྲོགས་སྐུ་བོ་ཆོས་ཀུང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རིག··
གནས་དང་ལྟ་བ། འདོད་ཕྱོགས། གཉིས་ཀ བསྒྲིགས་གཞི། དར་སྲོལ་གླེང་གི··
ཡོད་པ་ནི་མལ་མ་དྲོས་པར་རྫོག་བརྒྱངས་པའི་དཔེ་ལྟར་དུས་དང་ཁོར་ཡུག
རང་དབང་། རྩང་གཞི། ཆ་རྐྱེན་སོགས་སྣ་ཚོགས་ནས་འོས་ཤིང་འཚམ་པ·····
ཞིག་མིན་ན་བོད་པ་ཁ་གཡར་ནས་རྟོག་དྲ་ཕྱི་ནས་འདྲེན་དགོས་དོན་མེད་ཀ

གལ་ཏེ་བོད་པས་ད་ལྟའི་གནས་བབ་དང་སང་ཉིན་གྱི་ལམ་ཁར་འདང་

མི་རྒྱུག་པར་ཆོས་ལུགས་ཏག་ཏག་གིས་མི་ཚེ་བསྐྱལ་བ་ཚོའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མི་གྲངས་ཁྲི་དྲུག་བརྒྱ་པོ་ཁ་ཅིག་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པར་གནས་ཏེ་དགོན་སྡེ་རྣམས་སུ་དབུ་ཕར་གྱི་རྟོགས་པ་སད་དེ་འཛིག་རྟེན་བློས་སྤོང་ཐུབ་པའི་ཚེས་མཐའ་མཇུག་གི་སེམས་འོད་གསལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཁ་ཤས་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དུ་རིག་མ་དང་ཞལ་སྦྱོར་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས་ན་བོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཛ་དྲག་གི་ལས་དོན་འགྲུབ་སོང་བ་ཨེ་རེད། དེ་དང་ཁ་གཏད་སའི་གསར་ཞེན་པ་ཚོས་ཀྱང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་བཟུང་སྟེ་བོད་པ་ཚང་གི་མི་གཉིས་དང་བསྒྲིག་གཞི། ཇོ་བོ། སེམས་ཁམས། དགའ་ཕྱོགས་དང་དར་སྤེལ་མཐའ་དག་ལ་སོ་བལྟ་བ་དང་འདྲི་གཅོད་ཁང་། ཤར་མདོ་ལ་རིང་མོ་ནས་ནུབ་ཇོ་མོ་གླང་མའི་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོ་ནས་བརྩུགས་ཏེ་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་པོ་མགོ་འབུར་དུ་མ་བཙུགས་པར་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྟ་བར་བརྩད་ན་དེའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་རང་ལུགས་མི་མགོ་བའི་ལུགས་ཤིག་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཨུ་ཚོའི་ཁ་གཡར་སའི་བོད་འདི་སོ་གཤམ་གྱི་ལུ་དང་བར་སྟང་གི་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་བོད་རང་གི་མི་རིགས་འདིར་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གོམ་པ་སྤོ་ས་མཐོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ངས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྟ་བའི་བཟང་ངན་བཤད་འདོད་མེད་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡང་མིན། མ་གཞི་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་གནས་བབ་འདི་ལ་གཞིགས་ཏེ་བདེན་པའི་སྐད་ཆ་ཚིག་གཅིག་དང་ཕན་པའི་ལས་དོན་ཉག་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་མ་ཤི་ཙོན་ཚད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཇ་བོའི་སྣ་ནས་དཔེ་ཞིག་བཀོད་ན། བོད་ཀྱི་ཇོ་བོ་དང་སེམས་ཁམས། ཁྲིད་ཆོས། གཉིས་ཀ ཁོར་ཡུག ལམ་སྲོལ་ཚང་མ་ཆོས་པ་ཨ་ལགས་ཚང་གི་འདུ

ཁང་དང་། རྟེན་བཞེངས། མཆོད་གཤམ། འདོན་ཏྲ། འབུད་དཀྱིལ། ལག་ལེན་ཕྱག་རྒྱ་གོན་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་སོང་ན་དོན་གྲུབ་ཚང་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པ་དང་། ཡང་ཤར་རྒྱབ་རྒྱ་རྒྱ་ཚང་གིས་ཆོས་པ་ཨ་ལགས་ཚང་ལ་སྨོ་ཀུན་ནས་ཁུན་འཕྱིན་དང་བརྙས་སྨོད་སྨོས་བོད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་ལ་ཏིང་འཛིན་ནམ་ཆོད་འཛིན་བྱས་ཏེ། ཁོའི་ལུགས་ལྟར་སྒྱུར་བར་མ་ཟད་བོད་ཀྱི་སྲོལ་ཀ་མཐའ་དག་རྒྱ་རྒྱ་ཚང་གི་ངོ་བོར་ཐད་དེ་སྦུད་སོང་ན་རྒྱ་རྒྱ་ཚང་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡིན་ནམ།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕྲན་གྱིས་བསྐུལ་ན་ཨུ་ཆོའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་འདང་རྒྱག་མ་ཤེས་པ་དང་སེམས་མ་ཚགས་པ། རིག་པ་མ་སྨྲིམ་པའི་བསམ་བློ་འདིས། བོད་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་རིན་ཐང་དང་གནས་བབ་ལ་གཏོར་བརླག་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་བློས་ཐག་གིས་ཆོད་དོ།།

སྨྲས་པ།

ཤར་རྒྱབ་རླུང་འཚུབ་ཅི་མས་འཇབ་གོལ་དང་།།
རྙིང་ཞེན་ཕྱིན་ནག་གསེང་ནས་སློག་འཕྱུགས་ཀྱང་།།
ནམ་ཡང་འགྱུར་མེད་རང་བཞིན་གཤིས་ཀ་འདི།།
གདོང་དམར་བོད་པ་ཚང་གི་ངོ་བོ་ཡིན།།

བཀའ་དྲིན་ཞུ་ཡིག

༼བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པའི་ཐོག་མའི་དཔྱད་གཏམ༽འདི་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་མ་དངུལ་དང་ཀུན་སློང་གཙང་མས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་མི་ཚོས་རིག་གནས་དང་ལྷ་ཆོས་རིག་གནས་གཉིས་ལ་རྟོགས་པ་སད་པའི་རིག་འཛིན་སྒྱུ་ཀར་རྡོ་རྗེ་དང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལ་སེམས་གཏིང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་ཡིན།

རྩོམ་པ་པོས།

༢༠༠༨.༧.༢༥ཉིན།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། བདུད་ཞབས་དཀར་ཚེ་རིང་།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྒྲོལ་མ་ཚང་ཡིན་ཀན།
པར་གཞི་སྒྲིག་མཁན། ཚེ་རིང་ཀུན་དགའ།
ཐུམ་རིས་བཟོ་བཀོད་པ། བདུད་ཞབས་དཀར་ཚེ་རིང་།

ཀློག་རིན་ཡོད་པའི་དཔེ་ཚོགས།

པོ་ཏྲང་དམར་པོ
པོ་ཏྲང་དམར་པོའི་ལས་སྒྲིག་ཁང་།
红 殿 工 作 室

རིན་གོར། ༡༧